

اهل بیت رسول الله ﷺ و صحابه ایشان

موضع‌گیری اهل سنت و شیعه

درباره‌ی عقاید، فضایل، فقه و فقهای خاندان پیامبر،

فقه و اصول فقه شیعه

(این بحث چکیده‌ای است از کتاب منهاج السنۃ نوشته‌ی ابن تیمیه)

تحقيق و تنظیم از:

محمد بن عبدالرحمن بن محمد بن قاسم

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

آدرس ایمیل:

سایت‌های مفید

www.aqeedeh.com

www.mawahedin.com

www.islamtxt.com

www.sadaislam.com

www.shabnam.cc

www.islamhouse.com

www.kalemeh.tv

www.bidary.net

www.islamtape.com

www.tabesh.net

www.blestfamily.com

www.farsi.sunionline.us

www.islamworldnews.com

www.sunni-news.net

www.islamage.com

www.mohtadeen.com

www.islamwebpedia.com

www.ijtehadat.com

www.islampp.com

www.nourtv.net

www.zekr.tv

www.videofarsi.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۷	آل رسول خدا ﷺ
۲۳	عقاید صحابه و نزدیکان پیامبر ﷺ و موضع‌گیری اهل سنت و شیعه درباره آن‌ها
۲۳	عقاید صحابه
۲۵	عقاید ائمه و بزرگان اهل بیت ﷺ
۲۷	توحید و اقسام سه‌گانه‌ی آن
۲۹	مذهب سلف صالح درباره‌ی توحید اسماء و صفات و درباره‌ی قرآن و رؤیت خدا در جهان آخرت
۲۹	عقیده‌ی سلف صالح درباره‌ی قرآن
۳۱	عقیده‌ی سلف صالح درباره‌ی رؤیت خدا در جهان آخرت
شیعیان در عین اینکه در اکثر اصول مورد اختلاف شان با اهل سنت و جماعت، با اجماع صحابه مخالفت می‌کنند، با اجماع اهل	

۳۱	بیت نیز مخالفت می کنند.....
۳۳	توحید امامیه
۳۳	اختلاف شیعه امامیه در توحیدشان
۳۴	چه زمانی این غلو و تعطیل در میان شیعیان پیدا شد؟
۳۶	متاخرین رافضی در شرک همچون مسیحیان اند.....
۳۹	برخی از این نوع غلو در میان گروهی از اهل عبادت و زهد دیده می شود
۴۳	قدر
۴۳	ایمان به آن و دیدگاه اهل سنت و اهل بیت دربارهی آن.....
۴۴	اختلاف نظر شیعیان دربارهی قدر
۴۷	زیدیه
۴۷	اختلاف قدریه در ظلم و عدل و تحلیل و بررسی آن
۵۱	نبوت
۵۱	عصمت پیامبران و غلو رافضی های امامیه دربارهی آن.....
۵۲	پیامبران بر فسق و دروغ اصرار نمی ورزند
۵۵	امامت
۵۵	امام معصوم، خود پیامبر اکرم ﷺ است
۵۷	شیعیان بیشتر از هر کسی از پیروی پیامبر معصوم ﷺ به دورند ...
۶۰	جز رافضی های امامیه کسی معتقد به عصمت ائمه نیست و در این مورد کسی موافق آنان نیست، مگر کسانی که بدتر از آنان باشند

Rafzehiha dar berter dānestan āmehi khod o tselīm dīn be ānan hemannd مسیحیان هستند ۶۲
Ātā'at krdn āhel sānt az ḥākman, māqid ast ۶۳
Shāṭrū'ūt āmehi māqdūr nīst o āmt' āslām be ṣimānt عصمت ائمه مقدور نیست و امت اسلام به ضمانت ۶۴
Be wāṣṭehi shāṭrū'ūt āmehi hījāg māfūtī dr dīn o dīnā ḥāṣl به واسطهی شرط عصمت ائمه هیچ منفتحی در دین و دنیا حاصل nāmī ḡardad ۶۶
Āmehi dr tādād māyinī mahṣūr nīstānd ۶۶
ḥāsrat 'Alī ﷺ qbl az kāshthē shdn ḥāsrat 'Uthmān ﷺ ne adwā'i امامت کرده و نه ادعای عصمت، و نصی مبنی بر عصمت او wujud nādarad ۶۸
Hījāg nṣī br tāyin ḥāsrat 'Alī ﷺ be 'anwān jānshīn pīyāmber ﷺ وجود ندارد ۶۸
ḥāsrat 'Alī ﷺ ba dafn pīyāmber ﷺ az āmāt bāz nāmand ۶۹
ḥāsrat Abū Bakr ﷺ ḥāṣla dr sīyāh āsamah nīwod ta ba ḥāsrat 'Alī ﷺ نزاع و اختلاف نداشته باشد ۷۰
Māzheb Zīdiyeh rājū be āmāt ḥāsrat 'Alī ﷺ o āmāmān p̄s az o 71
Br āmāt bāqīyehi dawāzdeh āmām nīz nṣī wujud nādarad ۷۲
ḥadīth «dawāzdeh āmām» br āmehi Šī'ah māṭbūq nīst ۷۳

امام دوازدهم مفقود است، پس نمی‌تواند امام باشد.....	۷۶
امام دوازدهم همان محمد بن حسن عسکری (مهدی متظر راضی‌ها) است.....	۷۶
شیعیان درباره‌ی ائمه‌ی خود از جمله امام متظرشان که مدعی وجود نصّ بر امامت شان هستند، اختلاف نظر دارند	۷۸
مقاصد امامت: قدرت و علم	۷۹
فضایل صحابه و خویشاوندان پیامبر ﷺ و دیدگاه اهل سنت و تشیع درباره‌ی آنها	۸۱
اساس ستایش و تمجید در قرآن بر مبنای ایمان و کارهای شایسته است نه بر مبنای نسب و رابطه‌ی خویشاوندی و دامادی	۸۱
حق آل حضرت محمد ﷺ بر امت اسلام، محبت و دوست داشتن بیشتر آنان از دیگران است.....	۸۴
رعایت حقوق نزدیکان پیامبر ﷺ و حضرت فاطمه زینت‌العینا توسط دو خلیفه: حضرت ابوبکر و حضرت عمر حفظ‌الله‌عنہما	۸۵
محبت اهل سنت نسبت به حضرت علیؑ و نکوهش آنان بر کسانی که او را دشنام می‌دادند	۸۶
رعایت حقوق حضرت ابوبکر و حضرت عمر حفظ‌الله‌عنہما توسط نزدیکان و خویشاوندان پیامبر ﷺ	۸۷
عزت و اقتدار اسلام در زمان خلفای راشدین تا دوازده خلیفه ..	۸۹
دلالت قرآن بر ایمان حضرت ابوبکر، حضرت عمر و حضرت عثمان	

و کسانی که در زمان خلافت و قدرت، همراه آنان بودند و زمان فتنه و آشوب را دیدند، به خلاف کسانی چون رافضی‌ها و خوارج که در زمان فتنه سر بر آورده‌اند.....	۹۱
بدگویی رافضی‌ها از حضرت ابوبکر و حضرت عمر و سایر صحابه و امت اسلام به جز هم کیشان خودشان.....	۹۴
رافضی‌ها ادعا می‌کنند که صحابه و پیروان آنها کافر و مرتد شده‌اند.....	۹۵
کسانی که از حضرت ابوبکر و حضرت عمر <small>علیهم السلام</small> عیب و ایراد می‌گیرند.....	۹۶
تمام آن‌چه که به عنوان عیب و ایراد مطرح می‌کنند، بیشترش دروغ است.....	۹۶
رافضی‌ها از سه دسته‌ی مذکور در آیه‌ی زیر خارج‌اند.....	۹۷
تهمت و بدگویی به صحابه نارواتر و زشت‌تر از تهمت و بدگویی به دیگران است.....	۹۹
به شیعیان امر شده که برای صحابه طلب آمرزش کنند اما آنان صحابه را دشنام دادند.....	۱۰۲
شیعیان، کسانی را که خلافت خلفای سه‌گانه قبول دارند، ناصبی می‌نامند.....	۱۰۴
شیعیان، علی‌ای را که وجود ندارد دوست می‌دارند و با علی‌ای که متصف به صفات حقیقی اش است دشمنی می‌ورزنند.....	۱۰۵

- شیعه، اهل بیت (حضرت علی و دو پسرش) را تحقیر و خوار می‌کنند ۱۰۶
- شیعیان، زید بن علی و امثال او را که از فرزندان حضرت فاطمه علیها السلام بودند، نفرین کردند و به کفر و فسق آنان شهادت دادند ۱۰۸
- رافضی‌ها برای به قتل رساندن هاشمیان و اسارت زنان و کودکان هاشمی تلاش کردند ۱۰۸
- رافضی‌ها بیشتر از همه‌ی مردم به اهل بیت بی‌حرمتی کرده و عیب و ایراد می‌گیرند ۱۰۹
- توهین رافضی‌ها به حضرت عایشه در حالی که او از اهل بیت پیامبر ﷺ است، و توهین آنان به حضرت عباس و مدح و تمجید آنان از ابوطالب که کافر مُرد و مدح و تمجیدشان از آزر، پدر حضرت ابراهیم و پدر و مادر پیامبر ﷺ و پسر نوح ۱۱۰
- تهمت رافضی‌ها به حضرت عایشه علیها السلام و همسر نوح علیهم السلام ۱۱۴
- توهین رافضی‌ها به حضرت فاطمه علیها السلام ۱۱۶
- رافضی‌ها، دشمنان خداوند از جمله یهود و نصارا و مشرکان و گروه‌های بی‌دین را دوست می‌دارند و به آنان در مبارزه با مسلمانان و آل حضرت محمد ﷺ کمک و همکاری می‌نمایند. ۱۱۷
- سرمایه‌ی اصلی رافضی‌ها تقیه است که همان نفاق می‌باشد ۱۲۱
- هر آنچه که از اهل بیت در باره‌ی تقیه نقل شده، دروغ است و کسی از آنان به گفتن این حرفها مجبور نشده است ۱۲۳

دروغ بستن رافضی‌ها بر خدا و پیامبر ﷺ و بر صحابه و نزدیکان پیامبر ﷺ.....	۱۲۵
برخی از دروغ‌های رافضی‌ها بر خداوند و تحریف قرآن از جانب آنان.....	۱۲۶
دروغگویی رافضی‌ها در روایت از رسول خدا ﷺ.....	۱۲۹
رافضی‌ها سندهای متصل صحیحی ندارند.....	۱۳۱
دروغ بستن رافضی‌ها بر صحابه، و اهل بیت و بر ابوذر، و سلمان و عمار ﷺ.....	۱۳۲
تعصب و حماقت‌های رافضی‌ها.....	۱۳۳
هدف شیعیان از برگزاری عزاداری و نوحه‌خوانی برای حضرت حسین.....	۱۴۰
دروغ‌هایی که درباره‌ی کشته شدن حضرت حسین روایت می‌کنند.....	۱۴۰
چه کسی دستور قتل حضرت حسین را صادر کرد؟.....	۱۴۲
چه کسی با چوبیدستی به دندان‌های پیشین حضرت حسین زد؟.....	۱۴۲
حضرت حسین مظلومانه کشته شد.....	۱۴۳
مردم نسبت به کشته شدن حضرت حسین سه دسته‌اند.....	۱۴۴
شیعه.....	۱۴۷
پیدایش شیعه و تقسیم آنان به رافضیه و زیدیه.....	۱۴۷

درمیان علمای حدیث کسی نیست که حضرت علی را بر حضرت ابوبکر و حضرت عمر برتر بداند.....	۱۴۹
تعداد فرقه‌های شیعه.....	۱۵۰
زیدیه:.....	۱۵۰
مذهب زیدی‌ها راجع به برتری دادن میان حضرت ابوبکر و حضرت عمر و حضرت علی، و راجع به قضیه‌ی خلافت و شورش بر ائمه و راجع به احکام.....	۱۵۰
خوارج پیشگامان و بزرگان این رافضی‌ها هستند و رافضی‌ها اگر قدرت پیدا کنند از آنان بدترند.....	۱۵۳
شری که در اثر خروج علیه حاکمان ایجاد می‌شود غالباً از خیر ناشی از آن بیشتر و بزرگ‌تر است.....	۱۵۴
شیعه اساس هر فتنه و شری است.....	۱۵۵
درمیان بزرگان و شیوخ رافضیه در هیچ زمینه‌ای از علوم اسلامی و زهد و سخن حق، امام و پیشوایی وجود ندارد.....	۱۵۶
حجت‌های آنان و نهایت جهل شان.....	۱۰۹
درمیان پادشاهان و وزرایی که اسلام را یاری دادند، یک رافضی یافت نمی‌شود. رافضی‌ها کجا یافت می‌شوند؟.....	۱۵۹
مذهب اثناعشریه بدعت‌ها و منکرات عظیمی را جمع کرده است.	۱۶۱
اولین کسی که بدعت رفض را بنا نهاد یک منافق زندیق بود که قصد ایجاد فساد در اسلام را داشت.....	۱۶۱

امیران آنها نیز هدفشان در حکومت، تباہ کردن دین بود ۱۶۳
غلال شیعه اسماعیلیه، نصیریه و قرامطه باطنیه ۱۶۵
اسماعیلیه ۱۶۵
نصیریه ۱۶۶
قرامطه باطنیه ۱۶۷
تعطیل صفات خدا از شرک بزرگتر است ۱۶۹
علم به وجود صانع و حدوث عالم راههای زیادی دارد ۱۶۹
فرقه‌ی ناجیه وصف حال اهل سنت و جماعت است نه راضی‌ها و سایر فرق ۱۷۳
حکم هفتاد و دو فرقه اگر در کفر و یا شرک واقع نشوند ۱۷۹
أهل بدعت‌ها اهل شباهت هستند ۱۸۱
اصول فقه شیعه ۱۸۳
راضی‌ها در دین خود عقلیات و شرعیاتی دارند ۱۸۳
تکیه‌گاه شیعیان در تفسیر ۱۸۳
تکیه‌گاه شیعیان در حدیث ۱۸۴
تکیه‌گاه شیعیان در فقه ۱۸۴
کتاب‌های راضی‌ها درباره‌ی مسائل اختلافی، اصول فقه، شرح حال، زهد و پارسایی، عبادات و دعاها و سایر موارد ۱۸۷
شیعه درباره‌ی هر آنچه که با اهل سنت در آن مخالفت می‌کند، راه خطرا پیموده‌اند ۱۸۸

اہل سنت همان کسانی هستند که خداوند به واسطه‌ی آنان دینش را حفظ کرده است ..	۱۸۸
فقه شیعه	۱۹۱
احکام فرعی شیعیان سه دسته‌اند ..	۱۹۱
برخی از موارد ناپسند راضی‌ها که در آن شیعیه یهود و نصاری عمل کرده‌اند ..	۱۹۱
شیعیان پاها را نمی‌شویند و خُفَيْن را مسح نمی‌کشند ..	۱۹۵
راضی‌ها کف و پشت پاها ایشان را نمی‌شویند ..	۱۹۷
یک پنجم (خمس) درآمد و کار مسلمانان از آنان گرفته می‌شود و به جانشین معصوم در نزد راضی‌ها پرداخت می‌گردد ..	۱۹۸
راضی‌ها متعه (ازدواج موقت) را جایز می‌دانند در حالی که متعه حتی در نزد اهل بیت حرام است ..	۲۰۰
شیعیان عبارت «حی علی خیر العمل» را به اذان افزودند ..	۲۰۴
ذکر هر عبارتی غیر از شهادتین در اذان از بزرگ‌ترین گمراهی‌هاست ..	۲۰۶
صلوات فرستادن فقط برای حضرت علی بدون دیگران اشتباه است ..	۲۰۶
اعلام رضایتِ فقط از حضرت علی و یا دوازده امام و یا کشیدن تصویر آنان بر دیوار و یا تلقین آنان بر میت بدعتِ ناپسند است.	
قصد آنان از این کار چیست؟ ..	۲۰۷

آنچه که مشروع باشد به صرف انجام آن توسط اهل بدعت اعم از راضی‌ها و دیگران، رها نمی‌شود.....	۲۰۸
فقهای اهل بیت.....	۲۱۱
علمای اهل بیت ائمه‌ی اهل سنت نیز هستند.....	۲۱۱
علم حضرت علیؑ.....	۲۱۱
بررسی روایاتی که راجع به علم حضرت علی نقل شده‌اند.....	۲۱۲
علوم باطلی که به حضرت علی نسبت داده‌اند.....	۲۱۳
حضرت علیؑ علم غیب نداشت!.....	۲۱۴
حضرت حسن و حضرت حسین علیهم السلام، روایت، علم و زهدشان	
۲۱۶.....	
محمد بن علی بن ابی طالب (محمد بن حنفیه).....	۲۱۷
ابن عباس علیهم السلام، روایت و فتوحهای او.....	۲۱۷
علی بن حسین، روایت او و آنچه که از او روایت شده است، و مناقب این بزرگوار.....	۲۱۸
جعفر بن محمد (صادق).....	۲۲۰
آنچه که به دروغ به او نسبت داده‌اند.....	۲۲۱
موسی بن جعفر(کاظم).....	۲۲۲
علی بن موسی (رضا).....	۲۲۲
محمد بن علی (جواد).....	۲۲۳
علی بن محمد (هادی) که به او عسکری هم گفته می‌شود.....	۲۲۴

۲۲۴	حسن بن علی (عسکری)
۲۲۴	محمد بن حسن عسکری (مهدی منتظر)
۲۲۵	خلاصه‌ای درباره‌ی فضیلت و علم امامان دوازده‌گانه
۲۲۶	شافعی مطلبی
۲۲۶	بنی‌هاشم در زمان ابن تیمیه

مقدمه

حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که پیامبران به عنوان مژده رسانان و بیم دهنگان فرستاد و همراه آنان کتابی به حق نازل کرد تا میان مردم در آنچه بر سرش اختلاف داشتند، داوری کند، و در آن اختلاف نکردند مگر کسانی که به آنها کتاب داده شده بود، آن هم بعد از رسیدن شواهد روشن، به خاطر افزون طلبی که میان شان بود. پس خدا به خواست خود کسانی را که ایمان آورندن به حقیقت چیزی که مورد اختلاف آنها بود، هدایت کرد، و خدا هر که را خواهد به راه راست هدایت می‌کند.

گواهی می‌دهم که هیچ معبد برحقی جز خداوند یکتا و بی شریک نیست، همان گونه که خداوند متعال که همواره نگهبان عدل و درستی است گواهی می‌دهد که معبد بر حقی جز او نیست و فرشتگان و دانشوران نیز گواهی می‌دهند که هیچ معبد بر حقی جز خداوند شکست ناپذیر و فرزانه وجود ندارد.

و گواهی می‌دهم که محمد (ﷺ) بنده و فرستاده‌ی اوست که خدا به واسطه‌ی او به فرستادن پیامبرانش پایان داد و به وسیله‌ی او اولیای خود را هدایت نمود و بر اساس این آیه‌ی قرآن او را برانگیخت:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَعُوفٌ رَّحِيمٌ ﴾۱۷۶﴿فَإِن تَوَلُّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴾۱۷۷﴾ [التوبه: ۱۲۸-۱۲۹].

«به یقین، رسولی از خود شما بسویتان آمد که رنج‌های شما بر او سخت است و اصرار بر هدایت شما دارد و نسبت به مؤمنان، رئوف و مهربان است! اگر آنها (از حق) روی بگردانند، (نگران مباش!) بگو: خداوند مرا کفایت می‌کند هیچ معبدی جز او نیست بر او توکل کردم و او صاحب عرش بزرگ است!»
درود و سلام خدا بر او باد!

این نوشتار، مبحثی است که مباحث اصلی آن را از کتاب «منهج السنۃ النبویة»^۱ فی نقض کلام الشیعہ والقدیریة اثر شیخ الإسلام ابن تیمیه گرد آورده‌ام، کتابی که به بیان موضع‌گیری اهل سنت و شیعه درباره‌ی عقاید خاندان و یاران و دوستان رسول خدا ﷺ و فضایل و فقهاء و فقهیان آنان، و فقه و اصول فقه شیعه می‌پردازد.
هدف و انگیزه‌ی من در این کار، آگاه کردن مردم در خصوص حقیقت عقاید آن بزرگواران و راهنمایی آنان به سالم‌ترین راه که رهروش را رهایی می‌بخشد، است. همچنین علاقمند بودم که جوانان شیعه در این نوشتار چیزی را بیابند که آنان را به حق راهنمایی کرده و باطل را برایشان آشکار کنند. تمام آن چه که مرا به این کار وادر کرد، خیرخواهی برای خدا و پیامبر(ص) و پیشوایان اسلامی و عموم مسلمانان می‌باشد، همان‌گونه که رسول خدا ما را به آن راهنمایی کرده است.

کار من در این پژوهش، به ترتیب زیر است:

- ۱ - مرتب کردن مسائل بحث.
- ۲ - مسائل را با عنوانی که آن‌ها را روشن می‌کند، مشخص نموده‌ام.
- ۳ - شماره‌ی آیات و سوره‌ها را قید نموده‌ام.
- ۴ - احادیث موجود در آن را استخراج کرده و چاپ «المکتبة الإسلامية» - استانبول - ترکیه را درباره‌ی صحیحین ملاک قرار داده‌ام.

۱- منهج السنۃ النبویة: جزء (۲/۱).

- ۵- به منابعی که از آنها نقل شده، ارجاع داده‌ام.
- ۶- به دو چاپ کتاب از «منهاج السنّة النبوية» تکیه کرده‌ام؛ چاپ مکتبة الریاض الحدیثة در دو جزء (جزء اول و جزء دوم) و چاپ مطبعةالأمیریة در بولاق مصر به سال ۱۳۲۲هـ و در جاهای مبهم به چاپ جامعۃ الإمام محمد بن سعود الإسلامية، با تحقیق دکتر محمد رشاد سالم مراجعه کرده‌ام.

محمد بن عبدالرحمن بن قاسم

۱۴۰۷هـ

آل رسول خدا ﷺ

قول صحیح این است که آل رسول خدا ﷺ همان اهل بیت او هستند. این قول از شافعی و احمد نقل شده و ابو جعفر و دیگران نیز آن را برگزیده‌اند.
همه‌ی بنی هاشم همچون عباس و پسرش و حارث بن عبدالمطلب و همچنین دختران پیامبر ﷺ نیز در این مجموعه قرار می‌گیرند. همچنین بر اساس یکی از دو قول، پسران مطلب نیز مشمول آل پیامبر هستند.

قول صحیح این است که همسران پیامبر ﷺ، آل آن حضرت محسوب می‌شوند، چون در صحیحین به نقل از پیامبر ﷺ روایت شده که آن حضرت به مسلمانان می‌آموخت که این گونه بر او صلوات بفرستند: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَرْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ»^۱ «پروردگار، بر محمد و همسران و نسل او درود بفرست!» چون مطابق قرآن همسر ابراهیم ﷺ آل و اهل بیت او و همسر لوط ﷺ نیز آل و اهل بیت او

۱- بخاری این روایت را در کتاب الدعوات (۸۰) ب (۳۳) و مسلم آن را در باب الصلاة على النبي ﷺ بعد التشهد ج (۱) ص (۳۰۶) و امام احمد در ج (۵) ص (۳۷۴) با لفظ «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، وَعَلَى أَرْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ...» استخراج کرده‌اند.

هستند^۱. پس چگونه می‌شود که همسران پیامبر ﷺ جزء آل و اهل بیت او قرار نگیرند؟ به علاوه در این آیات آمده است: ﴿يَنِسَاءُ الَّتِيْ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَ بِفَحْشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَعِّفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ (۲۰) وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَلِحًا تُؤْتَهَا أَجْرَهَا مَرَتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا (۲۱) يَنِسَاءُ الَّتِيْ لَسْتُنَ كَاحِدٌ مِنَ النِّسَاءِ إِنَّ اتَّقِيَّنَ فَلَا تَخَضُّنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعُ الَّذِيْ فِي قَلْبِهِ مَرْضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا (۲۲) وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقْنَنَ الْصَّلَوةَ وَأَتَيْنَ الْرَّكْوَةَ وَأَطْعَنَ الْلَّهَ وَرَسُولَهُ وَإِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الْرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُظْهِرُكُمْ تَطْهِيرًا (۲۳) [الأحزاب: ۳۰-۳۳]. «ای همسران پیغمبر! هر کدام از شما مرتکب گناه آشکاری شود (از آنجا که مفاسد گناهان شما در محیط تأثیر سوئی دارد و به شخص پیغمبر هم لطمه می‌زند) کیفر او دو برابر (دیگران) خواهد بود، و این برای خدا آسان است. و هر کس از شما در برابر خدا و پیغمبرش خضوع و اطاعت کند و کار شایسته انجام دهد، پاداش او را دو چندان خواهیم داد، و برای او (در قیامت) رزق و نعمت ارزشمندی فراهم ساخته‌ایم. ای همسران پیغمبر! شما (در فضل و شرف) مثل هیچ یک از زنان (عادی مردم) نیستید. اگر می‌خواهید پرهیزگار باشید (به گونه هوسنگیز) صدا را نرم و نازک نکنید (و با اداء و اطواری بیان ننمایید) که بیمار دلان چشم طمع به شما بدوزند. و بلکه به صورت شایسته و برازنده سخن بگوئید. (بدان گونه که مورد رضای خدا و پیغمبر او است). و در خانه‌های خود بمانید (و جز برای کارهائی که خدا بیرون رفتن برای انجام آنها را اجازه داده است، از خانه‌ها بیرون نروید) و همچون جاهلیت پیشین در میان مردم ظاهر

۱- ﴿فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ﴾ (الذاريات: ۲۶) «به دنبال آن، پنهانی به سوی خانواده‌ی خود رفت، و گوساله‌ی فربه‌ای را (که بربان کرده بودند، برای ایشان) آورد». **﴿فَأَسْرِي بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مَنْ أَلَّى﴾** [الحجر: ۶۵] «بنابراین، در پاسی از شب خانواده‌ات را با خود بردار».

نشوید و خودنمایی نکنید (و اندام و وسائل زینت خود را در معرض تماشای دیگران قرار ندهید) و نماز را برپا دارید و زکات را پردازید و از خدا و پیغمبرش اطاعت نمایید. خداوند قطعاً می‌خواهد پلیدی را از شما اهل بیت (پیغمبر) دور کند و شما را کاملاً پاک سازد». بنابراین، می‌بینیم که در این آیات همه‌ی روی سخن با همسران پیامبر ﷺ بوده و امر و نهی و وعده و بیم دادن متوجه آنان است اما از آن جایی که روشن شده که فایده‌ی موجود در این آیات، همسران پیامبر ﷺ و دیگر اهل بیت آن حضرت را در بر می‌گیرد، تطهیر در آیه با این خطاب مختص همسران پیامبر ﷺ نیست بلکه شامل همه‌ی اهل بیت می‌شود، و حضرت علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام به این حکم، مستحق ترند و بدین خاطر پیامبر ﷺ، فقط برای آنان دعا کرد.

عترت نیز همه‌ی بنی‌هاشم می‌باشدند و سرور عترت خود رسول خدا ﷺ است پ.

دوستان و یاران حضرت محمد ﷺ

در میان خویشاوندان و نزدیکان پیامبر ﷺ مؤمن و کافر و نیکوکار و بدکار وجود داشتند، و چنانچه اگر کسی از آنان همچون حضرت علی، جعفر، حسن و حسین علیهم السلام صاحب فضل بوده، فضل شان تنها به خاطر ایمان و تقویاشان بود، نه به خاطر رابطه‌ی خویشاوندی! پس آنان به اعتبار داشتن ایمان و تقویاً دوستان آن حضرت هستند نه به اعتبار رابطه‌ی خویشاوندی.

دوستان و یاران پیامبر ﷺ مرتبه و درجه‌ای فراتر از خاندان او دارند. هر چند بعد از پیامبر ﷺ بر آل او صلوات فرستاده می‌شود اما اقتضاش این نیست که آنان از دوستان و یاران پیامبر ﷺ که صلوات بر آنان فرستاده نمی‌شود برترند؛ چون پیامبر و فرستادگان جزو دوستان آن حضرت هستند و آنان از اهل بیت پیامبر ﷺ برترند با این وصف پس از پیامبر ﷺ بر آنان درود فرستاده نمی‌شود.

۱- منهاج السنۃ النبویة: چاپ بولاق ص (۲۱، ۱۰۵، ۶۵، ۶۶) و منهاج السنۃ: ج ۲ ناشر (مکتبة الرياض المحدثة ص ۳۳۶-۳۳۷).

بنابراین، گاهی امری به مفضول اختصاص داده می‌شود و لازمه‌اش این نیست که او از فاضل برتر است. دلیلش این است که بر همسران پیامبر ﷺ نیز صلوuat فرستاده می‌شود همان گونه که در صحیحین آمده است^۱. و به اتفاق همه‌ی دانشمندان اسلامی، پیامبران از همه‌ی همسران آن حضرت برترند.

اما پرهیزکاران امت پیامبر ﷺ نیز دوستان و یاران او هستند همان گونه که در صحیحین آمده است: «إِنَّ الَّبَنِيَّ فُلَانٌ لَّيْسُوا لِي بِأَوْلَيَاءِ، إِنَّمَا وَلِيَ اللَّهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ»^۲. «آل بنی فلان اولیاء من نیستند ولی من فقط خدا و مؤمنان صالح هستند». پیامبر ﷺ اظهار داشته که دوستان او مؤمنان صالح هستند. همچنین در حدیث دیگری آمده است: «إِنَّ أَوْلَيَائِي الْمُتَقُوْنَ، حِيثُ كَانُوا وَأَيْنَ كَانُوا»^۳. «دوستان و یاران من پرهیزکاران و تقوایشگان هستند از هر جا و هر کجا که باشند».

خداؤند متعال می‌فرماید: «وَإِنْ تَظَهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحُ الْمُؤْمِنِينَ» [التحریم: ۴]. «و اگر بر ضد او همدست شوید (و برای آزارش بکوشید، باکی نیست) خدا یاور او است، و علاوه از خدا، جبرئیل، و مؤمنان خوب و شایسته».

در حدیث صحیح به نقل از پیامبر ﷺ آمده است که می‌فرماید: «وَدَدْتُ أَنِي رَأَيْتُ إِخْوَانِي قَالُوا: أَوْلَسْنَا إِخْوَانَكِ؟! قَالَ: بَلْ أَنْتُمْ أَصْحَابِي، وَإِخْوَانِي قَوْمٌ يَأْتُونَ مِنْ بَعْدِي يَؤْمِنُونَ بِي وَلَمْ يَرُونِي»^۴. «دوست دارم که برادران خود را می‌دیدم.

۱- حدیث پیش از این ذکر شد.

۲- مسلم با شماره (۲۱۵) و بخاری در کتاب (۷۸) ب(۱۴) و امام احمد در ج (۴) ص (۲۰۳) آن را آورده‌اند.

۳- امام احمد به نقل از معاذ بن جبل روایت کرده است: «إِنَّ أَوْلَى الْتَّائِبِينَ بِالْمُتَقُوْنَ مَنْ كَانُوا وَحَيْثُ كَانُوا»: «مستحق‌ترین افراد به من، پرهیزکاران هستند، هر کس و هر کجا که باشد».

۴- مسلم در ک (۲) ص (۲۴۹) و بخاری در ک (۴) ب (۳) آن را آورده‌اند.

گفتند: مگر ما برادران تو نیستیم؟ فرمود: بلکه شما اصحاب من هستید. برادرانم قومی هستند که بعد از من می‌آیند، به من ایمان می‌آورند در حالی که مرا ندیده‌اند».

حال که چنین است، پس دوستان و یاران پیامبر ﷺ تقوایشگان هستند که بین او و آنان قرابت و نزدیکی دینی، ایمانی و تقوایی وجود دارد و این نزدیکی و قرابت دینی از نزدیکی و قرابت نسبی باعظمتر است و نزدیکی بین قلب‌ها و روح‌ها عظیم‌تر از قرابت و نزدیکی بین جسم‌هاست.^۱

عقاید صحابه

عقاید صحابه و نزدیکان پیامبر ﷺ و موضع‌گیری اهل سنت و شیعه درباره آن‌ها

صحابه ﷺ در هیچ یک از قواعد و اصول اسلام دچار اختلاف نشدنند: نه در توحید، نه در قضا و قدر، نه در امامت و رهبری و نه در مسائل احکام، آنان در هیچ موردی از این موارد اختلاف لفظی با همدیگر نداشتند چه برسد به این که اختلاف و درگیری فیزیکی با هم داشته باشند. بلکه آنان صفات خداوند را که خود از آن‌ها خبر داده، قبول داشتند و شباهت دادن او با صفات مخلوقات را نفی می‌کردند.

صحابه قضا و قدر را آن گونه که خدا و پیامبر از آن خبر دادند، پذیرفتند. آنان امر و نهی و وعده و وعید را قبول داشتند و حکمت خداوند در خلقت و امر او و همچنین قدرت بنده و توانایی او و عمل او همراه با قضا و قدر را پذیرفتند.

در زمان آنان کسی نبود که برای گناهان به قضا و قدر استدلال کند و قضا و قدر را حجتی برای کسی که سرکشی می‌کرد و یا کفر می‌ورزید، فرار دهد، و کسی علم خداوند و احسان و ملت او بر اهل ایمان و طاعت را تکذیب نمی‌کرد و منکر این نبود که خداوند است که نعمت ایمان و طاعت را بر آنان ارزانی داشته و این نعمت را به آنان اختصاص داده و اهل کفر و معصیت را از آن محروم کرده است.

کسی نبود که منکر نیاز بنده به خداوند در هر چشم بر هم زدنی شود و منکر این باشد که هیچ توان و قدرتی در چیزی نیست مگر به واسطه‌ی او. کسی نبود که معتقد

به این باشد که جایز است به کفر و شرک امر کند و از عبادت خداوند یگانه نهی کند و جایز باشد ابلیس و فرعون داخل بهشت و پیامبران داخل جهنم شوند، و امثال این گونه عقاید داشته باشد.

در میان آنان کسی نبود که اعتقاد قدریه و جبریه جهتمیه داشته باشد، و کسی نبود که معتقد باشد کسی از اهل قبله تا ابد در آتش دوزخ می‌ماند و یا شفاعت پیامبر ﷺ را برای اهل گناهان کبیره تکذیب کند و یا بگوید ایمان فاسقان همچون ایمان پیامبران است.

بلکه روایات صحیحی از آنان ثابت شده که معتقد بودند هر کس به اندازه ذره‌ای ناچیز ایمان در قلبش باشد، با شفاعت پیامبر ﷺ از آتش دوزخ خارج می‌گردد و بر این باور بودند که ایمان انسان کم و زیاد می‌گردد.

کسی در میان صحابه نبود که بگوید: حضرت ابوبکر و عمر و عثمان امام نبودند و خلافت شان درست نبود^۱ و کسی نبود که بگوید: خلافت آنان بر اساس نص ثابت شده است. کسی نبود که معتقد باشد پس از کشته شدن حضرت عثمان فرد دیگری بهتر و برتر از حضرت علی بود و کسی در امامت از او مستحق‌تر بود.

این اصول و قواعدی که پس از صحابه مورد اختلاف نظر واقع شدند، صحابه در گفتار، هیچ اختلافی در این زمینه با هم نداشتند چه برسد به این که با شمشیر با هم‌دیگر درگیر شوند. و کسی از آنان به خاطر قضیه‌ی امامت جنگ نکرده و قبل از حضرت علی هیچ جنگ و درگیری نه به جهت امامت و نه به جهت ولایت وجود نداشت.

هر کس اخبار جهان را با همه‌ی فرقه‌ها و آئین‌های آن، بررسی کند برایش روشن می‌شود که به هیچ وجه گروه یا طائفه‌ای بیشتر از صحابه‌ی پیامبر ﷺ که بنا به شهادت خداوند بهترین بندگان او بودند، بر هدایت و راهنمایی توافق و اتفاق نظر

۱- در اصل این گونه بوده و شاید هم صحیح نباشد.

نداشته و از فتنه و تفرقه و اختلاف به دور نبوده‌اند؛ چون خداوند متعال می‌فرماید:

﴿نَّعَمْ حَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ [آل عمران: ۱۱۰]. «بهترین امتی هستید که به سود انسانها آفریده شده‌اید (مادام که) امر به معروف و نهی از منکر می‌نمایید و به خدا ایمان دارید».

همچنین در میان امت‌ها هیچ امتی بزرگ‌تر از این امت بر هدایت، جمع نشدند و از تفرقه و جدائی و اختلاف دورتر نبودند؛ چون آنان به ریسمان الهی که همان کتاب نازل شده از سوی خدا و رسالت پیامبر بود، به کامل‌ترین شکل چنگ زدند. و هر کس به چنگ زدن به ریسمان الهی که همان پیروی از کتاب و سنت است، نزدیک‌تر باشد، به هدایت، اجتماع، راهنمایی و صلاح اولی تر و از گمراهی، تفرقه و فتنه دورتر است.^۱

عقاید ائمه و بزرگان اهل بیت ﷺ

ائمه و بزرگان اهل بیت همچون علی بن ابی طالب ﷺ و ابن عباس و کسانی که بعد از آنان بودند، همگی بر آن چه که سایر صحابه و تابعین راستین آنان درباره اثبات صفات و قضا و قدر اتفاق نظر داشتند، متفق القول بودند و کتاب‌هایی که مشتمل بر نقل قول‌های صحیح هستند، مملو از این موارد می‌باشند.

در میان بزرگان و ائمه اهل بیت همچون علی بن حسین، ابوجعفر باقر و پسرش جعفر بن محمد کسی نیست که منکر رؤیت خدا در جهان آخرت باشد و کسی نیست که معتقد به خلق قرآن باشد و قدر را انکار کند و یا معتقد به وجود نص درباره علی و معتقد به عصمت دوازده امام باشد و ابوبکر و عمر را دشنام و ناسزا بگوید. روایت‌های متواتر ثابت شده از آنان معروف و شناخته شده هستند که اهل سنت

به آن‌ها استناد می‌کنند^۱.

بزرگان رافضی‌ها اعتراض می‌کنند که این اعتقاد دربارهٔ توحید و صفات و قدر را نه از کتاب گرفته و نه از سنت و نه از اهل بیت، بلکه گمان می‌کنند که عقل آنان را به این اعتقاد راهنمایی کرده است. همان گونه که معتزله چنین اعتقادی را دارند. رافضی‌ها معتقدند که این اعتقاد را از ائمه و بزرگان شریعت دریافت کرده‌اند^۲.

۱ - کسان دیگری چون ابوالقاسم طبری در «شرح أصول السنّة» و دیگران این را از ائمه نقل می‌کنند.

۲ - ج (۱)، (۲۲۹، ۲۹۶) دربارهٔ شرایعی که رافضی‌ها دریافت کردند، هنگام ذکر اصول فقه شیعه، بحث خواهد آمد.

توحید و اقسام سه‌گانه‌ی آن

توحید بر سه قسم است:

اول- توحید ربویت: که همان اقرار به این است که خداوند خالق هر چیزی است. این همان توحیدی است که مشرکان نیز به آن اقرار داشتند؛ مشرکانی که خداوند درباره شان می‌فرماید: ﴿وَلِئِنْ سَأَلْتُهُمْ مَنْ خَلَقَ الْسَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾ [لقمان: ۲۵]. «هرگاه از آنان (که معتقد به انباشها و شرکاء هستند) بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ حتماً می‌گویند: خدا. (چرا که بتها و سایر انباشها سازنده چیزی نبوده و بلکه خودشان ساخته و مخلوقند)». در جای دیگری می‌فرماید: ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ الْسَّمَاوَاتِ السَّبِيعَ وَرَبُّ الْعَرِيشَ الْعَظِيمِ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾ [المؤمنون: ۸۶-۸۷]. «بگو: چه کسی صاحب آسمان‌های هفتگانه و صاحب عرش عظیم است؟ (آیا ملک کائنات و فرمانروائی بر آنها از آن کیست؟). خواهند گفت: از آن خدا است».

اقرار مشرک به این که خداوند، پروردگار و مالک و خالق هر چیزی است، او را از عذاب خداوند نجات نمی‌دهد و انسان به صرف این اقرار مسلمان نمی‌شود چه برسد به اینکه ولی خدا و یا از بزرگان اولیاء باشد در صورتی که اقرارش با لا إله إلا الله همراه نشود. پس فقط خدا مستحق پرستش است و حضرت محمد ﷺ فرستادهی خدادست.

دوم- توحید اسماء و صفات: این توحید دربردارنده‌ی اثبات صفات کمال برای خداوند از راه اثبات نام‌های نیکوی او و صفات مرتبط با آن است.

سوم - توحید الوهیت: توحید الوهیت در بردارنده توحید ربویت است. توحید الوهیت به این معناست که انسان‌ها فقط خداوند را پرستند و چیزی را شریک او قرار ندهند، و همه‌ی دین و پرستش برای خدا باشد و جز از خدا نترسند و جز خدا را فرا نخوانند و فقط به او توکل کنند و خدا در نزد بنده از هر چیز دیگری دوست داشتنی تر باشد.

همان گونه که خداوند، جنیان و آدمیان را برای عبادت خود آفریده و فرستادگانش را برای این امر فرستاد و کتاب‌هایش را نازل کرد همان‌گونه که قرآن این توحید را در چندین جا بیان کرده است. توحید الوهیت نقطه محوری قرآن است که قرآن حول آن می‌چرخد.

بنابراین دو قسم اول و دوم توحید اعلام برائت و بیزاری از تعطیل، و نوع سوم اعلام برائت و بیزاری از شرک است.

اصل شرک، یا تعطیل است همچون شرک فرعون، و شرک نمرود آن کسی که درباره‌ی پروردگار با ابراهیم ﷺ بحث و جدل کرد، و شرک دجال؛ آن مسیح گمراهی که دشمن عیسی پسر مریم ﷺ؛ مسیح هدایت است. و یا شریک قائل شدن برای خدادست که این مورد در میان امت‌ها بیشتر از شرک تعطیل دیده می‌شود و اهل آن دشمنان پیامبران هستند. در میان دشمنان حضرت ابراهیم ﷺ و حضرت محمد ﷺ افراد اهل تعطیل و اهل شرک قرار داشتند اما کسانی که به تعطیل محض ذات خداوند باور داشته باشند بسیار اندک بودند. ولی آنچه در بین آنها فراوان بود کسانی بودند که صفات کمال خدا را تعطیل می‌کردند که آن هم مستلزم تعطیل ذات خدادست^۱.

- ج (۲) ص (۷۶، ۷۷، ۱۳۵). به مجموع الفتاوى: ج (۳) چاپ رياض سال (۸۱) ج (۳) ص (۴۰) ج (۱) ص (۸۹) مراجعه کنيد.

مذهب سلف صالح دربارهٔ توحید اسماء و صفات و دربارهٔ قرآن و رؤیت خدا در جهان آخرت^۱

مذهب سلف امت و امامان و بزرگان آنان این است که خداوند متعال به چیزی توصیف می‌گردد که خود او و رسول او، خدا را به آن توصیف کرده‌اند بدون این که تحریف یا تعطیلی صورت گیرد و بدون این که به آن کیفیت داده شود و به چیزی همانند گردد. آن دسته از صفاتی را که خداوند برای خود اثبات نموده، برایش اثبات می‌کنند و تشییه کردن او به مخلوقات را نفی می‌کنند. صفات کمال را برایش اثبات و انواع همانندی و تشییه را از او نفی می‌کنند. او را از نقص و تعطیل و از تشییه و تمثیل مبرا می‌دانند. و این، اثبات صفات خدا بدون تمثیل و منزه کردن او از صفات آفریده‌ها بدون تعطیل است: «لَيْسَ كَمِيلٌهُ شَئْ» [الشوری: ۱۱]. پاسخ به اهل تمثیل و «وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ» [الشوری: ۱۱]. «وَاوْشَنَا وَبَيْنَا اسْتَ (و پیوسته بر کارگاه جهان نظارت می‌نماید)». این آیه پاسخ به اهل تعطیل است. و هر کس صفات خالق را همانند صفات مخلوق قرار دهد، دچار یک تشییه ناپسند و مذموم شده است.

عقیده‌ی سلف صالح دربارهٔ قرآن

بزرگان و پیشوایان دینی همگی بر آن چه که در کتاب و سنت آمده، اتفاق نظر دارند، و سلف امت بر این امر اتفاق نظر دارند که خداوند با حضرت موسی ع آشکارا سخن گفت، و قرآن کلام خدا و غیر مخلوق است، و مؤمنان در آخرت پروردگار خود را می‌بینند همان‌گونه که احادیث متواتر از پیامبر ﷺ در این زمینه نقل شده است^۲. و همگی معتقدند که خداوند دارای علم و قدرت و امثال آن است و اقوال و

۱- با اندکی تفصیل.

۲- در صحاح و سنن و مسانید نگا: صحیح بخاری: ج(۸) ص(۱۷۹-۱۸۶) و صحیح مسلم: ج(۴) ص(۲۳۴-۲۳۲) و سنن ابو داود: جزء(۲) ص(۲۲) و سنن ابن ماجه و سنن

اخبار بزرگان در این باره مشهور و متواتر است. به طوری که ابوالقاسم طبری وقتی که در کتاب «شرح أصول السنّة»^۱ سخنان سلف و ائمه را درباره اصول عقاید ذکر می‌کند، آورده که اینان می‌گویند: قرآن کلام خداوند و غیر مخلوق است. می‌گوید: این افرادی که چنین می‌گویند غیر از صحابه، در میان تابعین و پیشوایان دینی پانصد و پنجاه نفر یا بیشتر، در زمان‌های مختلف هستند. که در میان‌شان حدود یکصد امام وجود داشت که مردم سخن آنان را می‌پذیرفتند و به مذهب آنان معتقد و پایبند بودند.^۲

طبری با استناد خود از علی بن ابی طالب[ؑ] از دو وجه روایت می‌کند که در جنگ صفين به او گفتند: تو دو مرد را حکم قرار دادی؟! گفت: من هیچ مخلوقی را حکم قرار ندادم. من جز قرآن را حکم قرار ندادم.^۳

به نقل از عکرمه روایت شده که گوید: ابن عباس در مراسم تشییع جنازه‌ای حضور داشت، وقتی آن میت در قبرش گذاشته شد، مردی گفت: خداوندا، ای پروردگار قرآن او را بیامرز. ابن عباس ناگهان در مقابلش قرار گرفت و گفت: صبر کن!؟ قرآن از خداست و مخلوق نیست.^۴

از جعفر صادق روایت شده که این روایت مشهوری از اوست که از او پرسیدند آیا قرآن خالق است یا مخلوق؟ گفت: نه خالق است و نه مخلوق، اما کلام خداست...^۵.

ترمذی. ابن قیم آن را به طور کامل در کتاب «حادی الأرواح إلى بلاد الأفراح» خود آورده و آیات را ذکر کرده و دلالت آن‌ها را بر آن توضیح داده است.

۱- این کتاب به صورت نسخه‌ی خطی در آلمان شرقی بلیرگ به شماره‌ی (۱/۳۱۸) موجود است و سه جزء از آن چاپ شده و دو جزء دیگر آن برای تحقیق باقی مانده‌اند و به صورت نسخه‌ی خطی در کتابخانه‌ی استاد شیخ حماد بن محمد انصاری در مدینه منوره قرار دارند.

۲- نگا: نسخه‌ی خطی مذکور ص (۵۷).

۳- نگا: نسخه‌ی خطی ص (۴۵).

۴- نگا: ص (۴۶) از نسخه‌ی خطی.

۵- نگا: ص (۴۷) از نسخه‌های خطی مذکور. که روایتی نظری این را از علی بن حسین نیز ذکر کده است.

شافعی، حفص فرد را تکفیر کرد وقتی گفت: قرآن مخلوق است.^۱
سلیمان بن داود هاشمی می‌گوید: هر کس بگوید قرآن مخلوق است، کافر است.

عقیده‌ی سلف صالح درباره‌ی رؤیت خدا در جهان آخرت

سلف صالح هر کسی را که صفات خداوند را نفی می‌کرد و می‌گفت قرآن مخلوق است و خداوند در روز قیامت دیده نمی‌شود، جهemi می‌نامیدند. چرا که جهنم اولین کسی بود که بدعت انکار اسماء و صفات الهی را مطرح کرد و در آن بسیار مبالغه نمود.

پس جهemi‌ها -که گروهی از معتقد‌هه هستند- و دیگران نفی صفات را در زیر مجموعه‌ی توحید قرار دادند و این گونه شد که هر کس می‌گفت: خداوند دارای علم یا قدرت است و یا این که او در روز آخرت دیده می‌شود و قرآن کلام نازل شده از سوی خدا و غیر مخلوق است، آنان می‌گفتند که او مُشبّه است و موحد نیست.^۲

شیعیان در عین اینکه در اکثر اصول مورد اختلاف شان با اهل سنت و جماعت، با اجماع صحابه مخالفت می‌کنند، با اجماع اهل بیت نیز مخالفت می‌کنند ما قبول نداریم که امامیه و دیگر فرق شیعه مذهبیان را از اهل بیت گرفته‌اند بلکه آنان در همه‌ی اصولشان از جمله توحید و عدل و امامت شان که در آنها از اهل سنت و جماعت جدا شده‌اند، مخالف حضرت علی علیه السلام و ائمه‌ی اهل بیت اند.

هر آن چه که درباره‌ی صفات خداوند، اثبات قدر و اثبات خلافت خلفای سه‌گانه‌ی پیش از حضرت علی علیه السلام و اثبات فضیلت حضرت ابوبکر و حضرت عمر ب و سایر مسائل از حضرت علی علیه السلام و ائمه‌ی اهل بیت ثابت شده، همگی با مذهب راضی‌ها تناقض دارد. نقل این مورد در کتاب‌های اهل علم ثابت و مشهور

۱- نگا: ص (۵۰) از نسخه‌ی خطی مذکور.

۲- ج (۲) ص (۳۳۵) ج (۱) ص (۲۸۸) و نگاه کنید به ج (۱۲) مجموع الفتاوى: ص (۱۱۹).

است^۱، به طوری که شناخت آن چه که در این باب از ائمه‌ی اهل بیت نقل شده، علم ضروری به این را موجب می‌شود که راضی‌ها مخالف آنان هستند و به هیچ وجه موافق آنان نیستند.

بدون شک امامیه علاوه بر مخالفت با اجماع صحابه بر مخالفت با اجماع عترت نبوی نیز متفق هستند، و در عترت نبوی از بنی‌هاشم، در زمان رسول خدا ﷺ و در زمان خلافت حضرت ابوبکر، حضرت عثمان و حضرت علیؑ کسی نبود که معتقد به امامت دوازده امام باشد و کسی هم معتقد به عصمت احدی بعد از پیامبر ﷺ نبود و خلفای سه‌گانه را کافر نمی‌دانست، و بلکه کسی نبود که به امامت آنان ایراد بگیرد و کسی نبود که صفات خدا را انکار و قدر را تکذیب نماید.^۲

۱- نام برخی از این تأییفات در این زمینه ذکر خواهد شد. قبلًاً گفته شد که از جمله‌ی این تأییفات جامع برای ذکر عقاید سلف و اهل بیت در زمینه‌ی توحید، قدر، برتری دادن حضرت ابوبکر و حضرت عمر بر سایر صحابه، امامت و سایر موارد، کتاب «شرح اصول اعتقاد اهل السنّة والجماعۃ اثر لالکاتی حجۃ اللہ» است که روایت او همراه با سند متصل به آنان است.

۲- ج (۲) ص (۱۴۳، ۱۴۴، ۹۶، ۱۰۵). (۱۱۱)

توحید امامیه

اصول دین نزد امامیه چهار تاست:

توحید

عدل

نبوت

امامت^۱ ۰۷۸۷۴۵۲۲۰۶

اختلاف شیعه امامیه در توحیدشان

قدمای امامیه در تشبیه خدا به مخلوقات و جسم قائل شدن برای خدا راه افراط را در پیش گرفتند. تشبیه و تجسیم مخالف با عقل و نقل، در نزد هیچ یک از فرق و طوایف به اندازه‌ی گروه‌های شیعه، مشهور و شناخته شده نیست. همه‌ی کتاب‌های مربوطه از بحث‌های مخالف با عقل و نقل در تشبیه و تجسیم از جانب پیشوایان متقدم شیعه خبر می‌دهند به طوری که نظیر این بحث‌ها در نزد هیچ یک از طوایف و گروه‌های دیگر مشهور و مطرح نیست.

۱- امامیه نفی صفات خدا و اعتقاد به خلق قرآن و عدم رؤیت خدا در روز قیامت، را در بحث توحید وارد می‌کنند که بحث آن خواهد آمد. و تکذیب قدر را در بحث عدل وارد می‌کنند و ایرادهایی به نبوت وارد می‌کنند. اما درباره‌ی امامت پستترین و فاسدترین سخنان برای عقل و دین را اظهار می‌کنند که به امید خدا به طور مفصل از آن سخن به میان می‌آید.

در مقابل، متأخرین شیعه در نفی و تعطیل صفات خدا راه افراط را در پیش گرفتند، و نفی صفات خدا و اعتقاد به خلق قرآن و عدم روئیت خدا در آخرت را در بحث توحید داخل کردند و گمان بردن که این اعتقاد آنان مبرا کردن خداوند است. در حالی که آن چه ذکر کردند مبرا کردن نیست، بلکه فقط تعطیل صفات خدا و نسبت دادن نقص به خداوند است.

توضیح این مطلب بدین صورت است که عقیده‌ی جهومی‌های نفی کننده‌ی صفات، در بردارنده‌ی متصف بودن خداوند به سلب صفات کمال است که در این صورت او به جمادات و معدومات تشییه می‌شود.

وقتی آنان می‌گویند: هیچ حیات، علم، قدرت، کلام، خواست و مشیت، حب، بعض و کینه، رضایت و خشنودی، و خشم برای خدا وجود ندارد و او دیده نمی‌شود و خودش کاری را انجام نمی‌دهد و نمی‌تواند خودش در امری تصرف کند، در واقع آنان خدا را به جمادات ناقص تشییه کرده و صفات کمال را از او سلب کرده‌اند؛ و این نسبت دادن نقص به خدا و تعطیل صفات اوست و منزه دانستن او نیست.

منزه دانستن خدا این است که او از نقایصی که با صفات کمال منافات دارد، منزه و مبرا دانسته شود. پس خدا از مرگ، چرت زدن و خواییدن، ناتوانی، جهل و نیاز میرا شود همان طور که او در کتابش، خود را این گونه منزه می‌داند. به این ترتیب برای او اثبات صفات کمال و نفی نقایصی که با صفات کمال منافات دارد، برای او جمع می‌گردد و در صفات کمال، خدا منزه می‌شود که در این صفات مثل و مانندی داشته باشد.^۱

چه زمانی این غلو و تعطیل در میان شیعیان پیدا شد؟

متکلمان شیعه همچون هشام بن حکم، هشام جوالیقی، یونس بن عبدالرحمن قمی آزاد شده‌ی آل یقطین، زراره بن اعین، ابوالملک حضرمی، علی بن میثم و گروههای

۱ - ج (۴) ص (۱۴۵) ج (۱) ص (۲۹۰)، ج (۲) ص (۳۳۵).

زیادی که قبل از مفید، طوسی و حلّی و موسوی و... امامان و بزرگان امامیه بودند، درباره اثبات صفات خدا، علاوه بر مذهب اهل سنت و جماعت، عقاید دیگری در این زمینه بدان می‌افزوذند. اینان مخالف این نبودند که قرآن مخلوق نیست و خداوند در آخرت دیده می‌شود و سایر مسائل مورد اعتقاد اهل سنت و حدیث را داشتند، تا جایی که درباره اثبات صفات خدا، جسم قابل شدن برای خدا، نسبت دادن نقص و همانندی به خدا، دچار بدعت غلو شدند. که در عقاید آنان که علمآنها را ذکر کرده و امور ناپسندی از آنان نقل کرده‌اند، امری مشهور و شناخته شده است... اما در اواخر قرن سوم عده‌ای از شیعیان همچون ابن نوبختی صاحب کتاب «الآراء والدیانات» و امثال او دچار عقائد معتزله شدند. پس از آنان مفید بن نعمان و پیروانش همچون موسوی ملقب به مرتضی و طوسی آمدند.

بدین صورت می‌بینیم که مصنفین در زمینه عقاید (فرقه‌ها) همچون اشعری از کسی از شیعیان نقل نمی‌کنند که در توحید و عدل‌شان، با معتزله موافق هستند مگر از برخی از متاخرین آنان، و چه بسا که از قدمای شیعه اثبات تجسيم و اثبات قدر و غیره را ذکر می‌کنند.

اولین کسانی که در اسلام معروف است که معتقد بودند خداوند جسمی است که دارای طول و عرض و عمق می‌باشد، هشام بن حکم و هشام بن سالم بودند همان گونه که پیشتر ذکر شد.^۱

ابن راوندی و امثال او که به بی‌دینی و الحاد معروف بودند، کتاب‌هایی درباره اصول امامیه تصنیف کرده‌اند. پس اگر این عقیده‌ی متاخرین شیعه حق باشد،

۱ - این بحث که خداوند جسم است یا جسم نیست، بحثی است که اهل کلام درباره آن اختلاف نظر دارند و یک مسأله‌ی عقلی است و عالمان در این زمینه سه قول دارند: نقی، اثبات و وقف و تفصیل. این قول اخیر قول درستی است که سلف صالح و پیشوایان دینی بر آن بوده‌اند. این تیمیه ﷺ در رساله‌ی تدمیریه و سایر آثار خود به تفصیل آن را مورد بحث قرار داده است.

قدمای آنان همه شان گمراه بوده‌اند و اگر این عقیده‌ی متأخرین شیعه گمراهی است، متأخرین شان همگی گمراه‌اند^۱.

متأخرین رافضی در شرک همچون مسیحیان اند^۲

رافضی‌ها شبیه مسیحیان شدند. خداوند به اطاعت از پیامبران در اوامرشان، و تصدیق آنان درباره‌ی هر چیزی که خبرش را بدھند، دستور داد و مردم را از غلو و شرک ورزیدن به خداوند متعال نهی نمود. اما مسیحیان دین خداوند متعال را تغییر داده و درباره‌ی مسیح دچار غلو شدند و به خدا شرک ورزیده و دین او را تغییر دادند و از فرمان او سرپیچی نمودند. از این رو از دو اصل دین یعنی اقرار به وحدانیت خدا و اقرار به رسالت فرستادگان او خارج شدند.

بنابراین غلو، آنان را از توحید خارج کرد تا جایی که معتقد به تثلیث و اتحاد شدند و این غلو، آنان را از اطاعت پیامبر و تصدیق او نیز خارج کرد؛ چون پیامبر به آنان امر کرد که خداوند، پروردگار او و پروردگار آنان را عبادت کنند اما آنان سخن او را تکذیب کرده و از اوامر او سرپیچی کردند.

رافضی‌ها نیز درباره‌ی پیامبران بلکه درباره‌ی امامان این چنین راه افراط و غلو را در پیش گرفتند تا جایی که آنان را به جای خداوند فرمانروا قرار دادند. پس عبادت خدای یگانه را که پیامبر آنان را بدان امر کرده بود، رها کردن و پیامبر را درباره‌ی این که خبر داد پیامبران توبه و استغفار می‌کردند، تکذیب کردند. بنابراین می‌بینید آنان مساجدی را که خداوند امر فرموده بروپا باشند و نام او در آن ذکر شود، تعطیل می‌کنند و در آن‌ها نماز جمعه و جماعت برپا نمی‌کنند و مساجد در نزد آنان احترام

۱- ج (۱) ص (۱۹)، (۲۰) ج (۲) ص (۹۶-۱۰۵) ج (۱) ص (۲۸۸)، (۲۲۹)، (۳۶۵)، (۲۵۷)، (۳۱۸).

۲- ج (۱) ص (۳۴۶)، (۳۴۸)، (۳۲۰) ج (۱) ص (۳۱۹).

۳- ان شاء الله بحث شباهت آنان با نصارا در زمینه‌ی رسالت هنگام بحث از امام متظرشان خواهد آمد.

زیادی ندارد و اگر هم در آن‌ها نماز بخوانند، به تنها یعنی نماز می‌خوانند. راضی‌ها زیارت‌گاه‌های بنا شده بر روی قبرها را گرامی می‌دارند و همچون مشرکان در آن‌ها اعتکاف می‌کنند، همان‌گونه که یک حاجی به قصد کعبه حج می‌کند، اینان به سوی این زیارت‌گاه‌ها حج می‌کنند. و برخی از آنان طوف و زیارت این قبور را بزرگ‌تر و باعظم‌تر از طوف و زیارت کعبه می‌دانند حتی کسی را که رفتن به سوی این قبرها را به گونه‌ای قرار ندهد که دیگر نیازی به حج خانه‌ی خدا و جمیع و جماعت نیست، دشنام می‌دهند. این عمل از جنس دین و آئین مشرکانی است که عبادت بت‌ها را بر عبادت خداوند رحمن ترجیح می‌دهند. خداوند متعال می‌فرماید: ﴿وَقَالُوا لَا تَدْرُنَّ إِلَيْهِتُكُمْ وَلَا تَدْرُنَّ وَدَّا وَلَا سُواعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعْوَقَ وَنَسْرًا ۲۳ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا﴾ [نوح: ۲۳-۲۴]. «به آنان گفته‌اند: معبودهای خود را وامگذارید، و وَد، سُواع، یغوث، یعقوق، و نَسَر را رها نسازید. و بدین وسیله بسیاری از مردم را گمراه ساخته‌اند!».

در صحاح به نقل از پیامبر ﷺ آمده که فرمود: «لَعْنَ اللَّهِ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ يَحْذِرُ مَا فَعَلُوا». «خداوند یهود و نصاری را لعنت کند که قبرهای پیامبران خود را به عنوان مسجد قرار دادند. از آنچه انجام دادند اکیداً دوری شود!». پیامبر ﷺ پنج روز پیش از وفاتش فرمود: «إِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ الْقُبُورَ مَسَاجِدَ فَإِنَّ أَنْهَاكُمْ ، عَنْ ذَلِكَ» «یقیناً کسانی قبل از شما قبرها را به عنوان مساجد قرار می‌دادند. آگاه باشید، شما قبرها را به عنوان مساجد قرار ندهید. همانا من شما را از این عمل نهی می‌کنم». [مسلم این را روایت کرده است]^۱.

۱- مسلم آن را در ک (۵) ح (۵۳۱) با این لفظ روایت کرده است: «لعنة الله على اليهود والنصارى اتخذوا قبور أنبيائهم مساجد يحذروا ما صنعوا». و بخاری آن را در ک (۸) ب (۵۵) آورده است.

۲- ک (۵) ح (۵۳۲) «أَلَا وَإِنْ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ...».

آن حضرت در جای دیگری می‌فرماید: «إِنَّ مِنْ شَرَارِ النَّاسِ مَنْ تُدْرِكُهُمُ السَّاعَةُ وَهُمْ أَحْيَاءٌ، وَمَنْ يَتَّخِذُ الْقُبُورَ مَسَاجِدًا». «بدترین مردم آنانی هستند که روز قیامت در حالی آنان را فرا می‌رسد که زنده هستند و کسانی که قبرها را به عنوان مسجد قرار می‌دهند»^۱. همچنین می‌فرماید: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنَا يَعْبُدُ اشْتَدَ عَصَبُ اللَّهِ عَلَى قَوْمٍ اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدًا» «پروردگار، قبر من را چون یک بت قرار مده که مورد پرستش واقع شود. خشم شدید خداوند بر قومی که قبرهای پیامبرانشان را مسجد قرار دادند»^۲.

شیخ آنان ابن نعمان که در نزدشان به مفید معروف است، و استاد موسوی و طوسي است، کتابی را تحت عنوان «مناسک حج المشاهد» گردآوری نموده که در آن قبرهای مخلوقات را قابل زیارت و طوف می‌داند، درست مثل کعبه بیت الحرام که خداوند آن را برای مردمان برپا داشته، و اولین خانه‌ای است که برای مردم قرار داده شده است، و به جز آن چیز دیگری طوف نمی‌شود، و تنها به سوی آن نماز گزارده می‌شود، و جز به حج آن به حج جای دیگری امر نمی‌گردد.

امام ابن تیمیه احادیثی را آورده تا آنجا که می‌گوید: اسلام بر دو اصل بنا شده است: این که جز خداوند را نپرستیم و او را آن گونه که خودش مقرر نموده عبادت کنیم و او را با بدعت‌ها عبادت نکنیم.

بنابراین نصاری از این دو اصل خارج شدند و همچنین بدعت‌گرایان این امت از جمله راضی‌ها و سایرین^۳ از این دو اصل خارج شدند.

۱ - احمد و ابوحاتم در صحیح خود آن را روایت کرده‌اند.

۲ - مالک در الموطأ آن را روایت کرده است.

۳ - ج (۱) ص (۱۷۹-۱۷۴) ج (۲) ص (۱۱۵).

برخی از این نوع غلو در میان گروهی از اهل عبادت و زهد دیده می‌شود اگر گفته شود: آن غلو و شرک و بدعت‌هایی که راضی‌ها به آن‌ها متصرف هستند، بسیاری از آن‌ها در میان بسیاری از منسوبيین به اهل سنت وجود دارد؛ چون بسیاری از آنان درباره‌ی مشایخ و بزرگان خود غلو می‌کنند و آنان را شریک خدا قرار می‌دهند و عبادات‌های غیر مشروعی را ایجاد می‌کنند، و بسیاری از آنان به نزد قبر کسی که نسبت به او حسن ظن دارند حالا یا برای این که خواسته‌ها و حاجات خودشان را از او بخواهند و یا این که به واسطه‌ی او از خداوند متعال بخواهند، می‌روند. و یا این که گمان می‌کنند دعا در کنار قبر فلان شیخ زودتر از دعا در مسجد اجابت می‌گردد. برخی از آنان زیارت قبور مشایخ و بزرگان خود را بر حج ترجیح می‌دهند و از میان آنان برخی هستند که در کنار قبر خشوع و رقت قلبی به آنان دست می‌دهد که در مساجد و منازل به آن دست نمی‌یابند و سایر موارد غلو که در میان شیعیان دیده می‌شود. آنان احادیثی دروغ از جنس دروغ‌های راضی‌ها را روایت می‌کنند. مثلاً می‌گویند: «اگر کسی به سنگی گمان نیکی داشته باشد، خداوند به وسیله‌ی آن سنگ به او نفع می‌رساند». یا روایت می‌کنند: «اگر از هر جا ناامید شدید به قبرها روی آورید». همچنین می‌گویند: «قبر فلانی پادرزه‌ی است که به تجربه ثابت شده است». از یکی از شیوخ آنان روایت شده که به پیرو خود گفته است: اگر حاجتی داشتی نزد قبر من بیا و از من کمک بطلب! و این گونه موارد. برخی از مشایخ آنان بعد از مرگ خود همان کارهایی را انجام می‌دهند که در دوران زندگیشان انجام می‌دادند.

گاهی فردی، از یکی از آنان کمک می‌طلبد و او به شکل شیطان یا به صورت زنده و یا مرده برایش ظاهر می‌گردد و چه بسا که حاجت او یا بخشی از نیازهای او را برآورده می‌کند، همان گونه که این موارد در برخورد مسیحیان با بزرگان و شیوخ خود و برای بتپستان عرب، هندی، ترک و سایرین پیش می‌آید.

در جواب این سؤال گفته می‌شود: همه‌ی این‌ها چیزهایی هستند که خدا و پیامبر ﷺ از آن نهی کرده‌اند و هر آن چه که خدا و پیامبر از آن نهی کنند، امری ناپسند و مذموم و نهی شده است، خواه انجام دهنده‌ی آن منتبه به اهل سنت باشد و یا منتبه به اهل تشیع باشد. اما امور مذموم و مخالف با کتاب و سنت در این مورد و موارد دیگر در میان رافضی‌ها بیشتر از اهل سنت است. هر امر شری که در میان اهل سنت وجود داشته باشد در میان رافضی‌ها بیشتر از آن وجود دارد و هر خیری که در میان رافضی‌ها باشد در میان اهل سنت بیشتر از آن وجود دارد.

این وضعیت اهل کتاب با مسلمانان است؛ چون هیچ شری در میان مسلمانان وجود ندارد مگر این که بیشتر از آن در میان اهل کتاب وجود دارد و هیچ خیری در میان اهل کتاب وجود ندارد مگر این که بیشتر از آن در میان مسلمانان وجود دارد. به همین خاطر خداوند مناظره کفار مشرک و اهل کتاب را عادلانه ذکر می‌کند و وقتی آنان عیبی را در میان مسلمانان ذکر کردند خداوند، مسلمانان را از آن مبرا نمی‌کند اما بیان می‌کند که عیوب کفار بیشتر و بزرگ‌ترند. همان‌گونه که می‌فرماید: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفُرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾ [البقرة: ۲۱۷]. «از تو درباره جنگ کردن در ماه حرام می‌پرسند. بگو: جنگ در آن (گناهی) بزرگ است. ولی جلوگیری از راه خدا (که اسلام است) و بازداشت مردم از مسجدالحرام و اخراج ساکنانش از آن و کفر ورزیدن نسبت به خدا، در پیشگاه خداوند بزرگتر از آن است، و برگرداندن مردم از دین (با ایجاد شباهها در دلهای مسلمانان و شکنجه ایشان و غیره) بدتر از کشتن است». در جای دیگری می‌فرماید: ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنَقِمُونَ مِنَ إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْنَا وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَسِيقُونَ ۝ قُلْ هَلْ أَنْتُمْ كُمْ بِشَرٍ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةٌ عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ

الْقِرَدَةُ وَالْحَنَازِيرُ وَعَبَدُ الظَّفُورَ أُولَئِكَ شَرُّ مَكَانًا وَأَصَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ^(٦)

[المائدة: ٥٩-٦٠]. «(ای پیغمبر!) بگو: ای اهل کتاب! آیا بر ما خرد می‌گیرید؟ (مگر ما چه کرده‌ایم) جز این که به خداوند و به چیزی که بر ما نازل شده و به چیزی که پیشتر (بر شما) نازل شده است ایمان داریم؟ (این کار شما ناشی از عدم ایمان است و هم بدان خاطر است که) پیشتر شما فاسق (و خارج از شریعت خدا) هستند. بگو: آیا شما را باخبر کنم از چیزی که پاداش بدتری از آن (چیزهایی که بر ما خرد می‌گیرید) در پیشگاه خدا دارد؟ (این کردار شما است، شما) کسانی که خداوند آنان را نفرین و از رحمت خود به دور کرده است و بر ایشان خشم گرفته و (با مسخ قلوبشان) از آنان می‌یمنه و خوکهایی را ساخته است، و (کسانی را پدیدار نموده است که) شیطان را پرستیده‌اند. آنان (از هرکس دیگری) موقعیت و منزلتشان بدتر و از راستای راه منحرفت و گمراحتند». یعنی کسانی که خداوند لعنتشان کرده و آنان را به صورت حیوانات زشت و بندگان طاغوت در آورده است.

به همین دلیل بیشترین غلو و افراط در میان دو گروه: مسیحیان و رافضی‌ها وجود دارد. همچنین در میان گروه سوم یعنی اهل عبادت و زهد که درباره‌ی شیوخ خود دچار غلو می‌شوند و آنان را شریک خدا قرار می‌دهند، بیشترین غلو و افراط وجود دارد.^۱

۱- (ج) ص (۱۷۷-۱۷۹) گویم: حافظ ابراهیم خطاب به شیخ محمد عبدی می‌گوید:

- ۱- إمام المهدى إنى أرى الناس أحذثوا لهم بداعاً عنها الشريعة تعزف
 - ۲- رأوا فى قبور الميتين حياتهم فقاموا إلى تلك القبور وطقوفاً
 - ۳- وباتوا عليها عاكفين كأنهم على صنم في الجاهلية عُكَف
- ۱- ای امام و پیشوای هدایت، مردم را می‌بینم که برای خود بدعت‌هایی ایجاد کرده‌اند که شریعت از آن‌ها روی‌گردان است.
- ۲- زندگی خود را در قبرهای مردگان دیده‌اند و به نزد این قبرها می‌روند و آن‌ها را طوفان می‌کنند.
- ۳- و شب را در اطراف آن به سر می‌کنند گویا این که بر بتی در دوره‌ی جاهلیت معتکف شده‌اند. ه برگرفته از «مشکلات الأحاديث النبوية» تألیف عبدالله بن علی نجدی قصیمی (چاپ رحمانیه در مصر به سال ۱۳۵۳ ه).

قدر

ایمان به آن و دیدگاه اهل سنت و اهل بیت دربارهٔ آن

مذهب اهل سنت و جماعت در این مبحث و مباحث دیگر همان چیزی است که کتاب و سنت بر آن دلالت می‌کند، و پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار و تابعین واقعی آنان نیز بر آن بوده‌اند. و آن مذهب این است که خداوند، خالق، پروردگار و صاحب هر چیزی است، و قطعاً تمام چیزهای قائم بر خود و صفات قائم بر آن، از جمله افعال بندگان و غیر افعال بندگان، همه داخل این امر قرار می‌گیرند.

خداآنده بلندرتبه هر چه بخواهد می‌شود و هر چه نخواهد نمی‌شود، و در هستی، چیزی وجود ندارد مگر به خواست و قدرت او. اگر چیزی بخواهد، مانعی برایش وجود ندارد، و چیزی را نمی‌خواهد مگر این که بر انجام آن قادر و تواناست. خداوند متعال به هر چیزی که بوده و می‌شود، علم دارد و چیزی که به وجود نیامده می‌داند که اگر بود، چگونه می‌شد. افعال بندگان و مانند آن در این زیرمجموعه قرار می‌گیرند. خداوند قبلًا آن‌ها را مقرر نموده است و آن چه از سعادت و شقاوت مردم صورت می‌گیرد، آن را نیز ثبت کرده است. پس اهل سنت ایمان دارند که خدا آفریننده‌ی هر چیزی است و بر هر چیزی تواناست و به هر چیزی که به وجود آمده، مشیت و خواست او تعلق می‌گیرد و به اشیاء قبل از این که به وجود آیند، علم دارد و برای آن‌ها اندازه‌ی مشخصی مقرر نموده و پیش از پیدایش شان آنها را مقدار نموده است.

روایات نقل شده از اهل بیت در اثبات صفات خدا قابل شمارش نیستند. ابن عباس می‌گوید: ایمان به قدر نظام توحید است، پس اگر کسی خداوند را یگانه و یکتا بداند و قدر را تکذیب کند، تکذیب او توحیدش را نقض می‌کند.^۱

اختلاف نظر شیعیان دربارهٔ قدر

متقدمین شیعه قدر را قبول دارند و متأخرین شان آن را نفی کرده و نفی قدر را جزو عدل می‌دانند، و در این مورد همچون مجوسی‌ها شده‌اند

اغلب شیعیان نخستین قدر را قبول داشتند و انکار قدر فقط در میان متأخرین شیعه مطرح شد و اینان تکذیب قدر را جزو عدل قرار دادند.^۲

بنابراین، بر اساس مذهب این امامیه‌ها و شیوخ قدریه‌ی آنان، خداوند متعال بر هر چیزی قادر و توانا نیست.

از جمله سخنان شان این است که می‌گویند: خداوند نمی‌تواند یک گمراه را هدایت و یک هدایت شده را گمراه سازد، و کسی از انسان‌ها نیازی به این ندارد که خداوند او را هدایت کند بلکه خداوند فقط آنان را با بیان و روشن نمودن حق هدایت کرده است.

همچنین می‌گویند: هدایت خداوند برای مؤمنان و کافران یکسان است، و مؤمنان در دین نعمتی بزرگ‌تر از نعمت خداوند بر کافران ندارند بلکه خداوند همان گونه که علی بن ابی طالب را هدایت کرده، ابوجهل را نیز هدایت کرد. درست مانند این که

۱- ج (۲) ص (۷۳). نگا: مجموع الفتاوى ج (۸) ص (۴۵۹) و ج (۳) ص (۱۱۳). برخی مطالب مرتبط با قدر بیان شد.

۲- همان طور که دربارهٔ اصول چهارگانه‌ی آنان بیان شد. همچنین معترضه در اصول پنجگانه‌شان: توحید، عدل، منزلت بین منزلتین، عملی شدن بیم‌ها، امر به معروف و نهی از منکر چنین هستند و مسائل امامت به آن مربوط است.

کسی به یکی از فرزندانش مقداری درهم بدهد و به فرزند دیگر شن نیز همان اندازه عطا کند. اما این یکی آن درهم‌ها را در راه خدا اتفاق می‌کند و دیگری در راه معصیت خداوند آن‌ها را خرج می‌کند. پس پدر به این یکی بیشتر از دیگری نداده است.

از جمله عقایدشان این است که می‌گویند: خدا گاهی چیزی می‌خواهد که نمی‌شود و گاهی هم چیزی می‌شود که او نمی‌خواهد. و چنین مقدار نمی‌کند که نشسته‌ای را به اختیار خود برخیزاند و برخاسته‌ای را به اختیار خود بنشانند. و خدا کسی را مسلمان و نمازگزار و روزه‌دار و حاجی و عمره‌گزار نمی‌کند، و انسان را مؤمن و کافر و نیکوکار و یا قرار نمی‌دهد، و او را آزمود و بی‌تاب نمی‌آفریند که هرگاه گزندی به او برسد بی‌قراری کند و چون خیری به او رسد بخل ورزد.

نهایت عقیده‌ی متاخرین شیعه امامیه که در توحید و عدلشان با معزله موافق هستند، این است که خداوند چیزی از افعال حیوان و یا فرشتگان و پیامبران و دیگران را نیافریده است است بلکه همه‌ی این حوادث بدون قدرت و آفرینش او به وجود می‌آیند.

بنابراین آنان در این اعتقاد که غیر خدا افعال شر را بدون خواست، قدرت و خلق خداوند ایجاد می‌کند، شبیه مجوسی‌ها هستند.

ابن عباس حَفَظَ اللَّهُ عَنْهُ می‌گوید: «ایمان به قدر نظام توحید است، پس هر کس خداوند را یگانه و یکتا بداند و به قدر ایمان داشته باشد، توحید او تکمیل می‌شود و هر کس خداوند را یگانه و یکتا بداند و قدر را تکذیب کند، تکذیب او توحیدش را نقض می‌کند».

پس قول قدریه دربردارنده‌ی شرک ورزیدن به خدا و تعطیل صفات خداست، چون دربردارنده‌ی خارج دانستن برخی از حوادث از این امر است که فاعلی داشته باشند، و دربردارنده‌ی اثبات یک فاعل مستقل غیرخداوند است. و این دو مورد دو شاخه از شاخه‌های کفر هستند.

توضیح آن چنین است که آنان می گویند: انسان بعد از این که صاحب اراده و فاعل نبود، با اراده خود صاحب اراده و فاعل شد بدون اینکه ایجاد کننده‌ای آن را به وجود آورده باشد، و این اصل تعطیل است.

اما اینکه این عقیده، شرک است بدین خاطر است که آنان می گویند: انسان در به وجود آوردن این فعل، بدون این که خداوند او را ایجاد کننده‌ای آن کار قرار دهد، مستقل است.

این دو امر یعنی تعطیل صفات خدا و شریک قائل شدن برای خدا در ربویت، برای هر کسی که فاعل مستقلی غیر از خدا را قبول داشته باشد، لازم می‌آید.

دلایل یقینی و قطعی نشان می‌دهند که خداوند آفریننده‌ی هر حادثی است و فعل انسان هم از جمله‌ی این حوادث است. و هر ممکنی وجود و عدم را می‌پذیرد، اگر خدا بخواهد به وجود می‌آید و اگر نخواهد به وجود نمی‌آید، و فعل بنده نیز از جمله‌ی این ممکنات است، به این صورت که اگر بنده فعلی را انجام داد ذات این فعل حادث است پس از آن که قبلًا بدون سبب نبوده است. و هرگاه گفته شود: فعل بنده با اراده حادث شده است، باید گفت خود این اراده نیز یک حادث است که به ناقار یک سبب دارد. پس هر کس بگوید: بخشی از حوادث، افعال فرشتگان و جنیان و آدمیان هستند که خداوند آنها را خلق نکرده است، او با این گفته‌اش با قرآن، سنت و اجماع سلف و دلایل عقلی مخالفت کرده است.

به همین خاطر برخی از سلف می گویند: هر کس بگوید که کلام آدمی یا افعال بندگان غیر مخلوق است، به منزله‌ی این است که بگوید: آسمان و زمین خداوند غیر مخلوق هستند.

خلاصه، این افراد مشیت و خواستِ عام را برای خداوند اثبات نمی‌کنند. و آفرینشی که هر حادثی را در برگیرد، نیز برای او اثبات نمی‌کنند. آنان این اعتقاد را از معترزله گرفته‌اند و معترزله در این مورد پیشوای آنان هستند.

از این رو شیعیان در این باره بر دو قول هستند: برخی از آنان چنین می‌گویند و
برخی می‌گویند: این قول مخصوص برخی از آنان است.^۱

زیدیه

زیدیه خلافت خلفای سه‌گانه را قبول دارند. زیدیه گروهی از شیعیان هستند که در
میانشان قدریه و غیرقدریه هستند.^۲

اختلاف قدریه در ظلم و عدل و تحلیل و بررسی آن
قدریه^۳ و جهمیه جبریه درباره ظلم اختلاف نظر دارند:

قدریه می‌گویند: ظلم به نسبت خدا آن است که ما درباره ظلم مردم به یکدیگر
می‌شناسیم. پس اگر گفته شود: او خالق افعال بندگان است، و او اراده کننده هر
چیزی است که واقع می‌شود، و در عین حال گفته شود: او انسان گناهکار را عذاب
می‌دهد، این یک ظلم همچون ظلم ماست. آنان خود را عدله می‌نامند.

جهمیه می‌گویند: ظلم به نسبت خدا چیزی است که وجود آن ممتنع است. اما
هر آن چه که وجودش ممکن باشد ظلم نیست؛ چون ظلم یا مخالفت کردن با امر و
فرمان کسی است که اطاعت‌ش واجب است و یا تصرف در ملک دیگری بدون
اجازه ای است، و بالاتر از پروردگار امر کننده‌ای وجود ندارد. غیر از او کسی ملکی
ندارد بلکه او فقط در ملک خود دخل و تصرف می‌کند. بنابراین هر آن چه که ممکن
است ظلم نیست. بلکه هرگاه خداوند فرعون و ابوجهل و امثال آنان که کفر ورزیدند
و در برابر خدا عصیان و سرکشی نمودند، را نعمت دهد و حضرت موسی و حضرت

۱- ج (۱) ص (۲۹)، (۳۵۷، ۲۸۴، ۲۵۸) بنگرید به الفتاوی: ج (۸) ص (۴۵۲) ج (۱) ص (۳۹، ۴۰)،

ج (۲)، ص (۳۸) ج (۱) ص (۳۶۴، ۳۶۶).

۲- ج (۱) ص (۳۵۷، ۳۵۸).

۳- قدریه در اوایل سده‌ی اول در زمان ابن زبیر و عبدالمالک به وجود آمدند.

محمد ﷺ که به او ایمان آوردن و از او اطاعت نمودند، را عذاب می‌دهد این مثل عکس است و همه در برابر او یکسان و مساوی هستند.

قدیریه معتقدند خداوند مکلفین را در قدرت یکسان قرار داد و مؤمنان را برتر از کفار قرار نداد تا اینکه ایمان آوردن و فرمانبرداران را بر نافرمانان و گردنکشان برتری نداد تا اینکه فرمانبرداری کردند. این از سخنان قدیریه، معزله و دیگران است که به

این ترتیب با کتاب، سنت و اجماع سلف و عقل صریح مخالفت کرده‌اند.

هر کس معتقد باشد که منت خداوند بر مؤمنان به واسطه‌ی هدایتشان، و هدایت نکردن کافران ظلمی از جانب اوست، این جهل است؛ زیرا این فضیلت و لطف و عنایت از جانب اوست همان طور که می‌فرماید: ﴿بَلَّ اللَّهُ يَمْنُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَنَّكُمْ لِلإِيمَنِ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ﴾ [الحجرات: ۱۷]. «بلکه خدا بر شما منت می‌گذارد که شما را به سوی ایمان آوردن رهنمود کرده است، اگر (در ادعای ایمان) راست و درست هستید». بنابراین اختصاص دادن این ایمان همانند اختصاص دادن سلامتی، علم، قدرت، حال و مال زیاد برای افرادی خاص است. خداوند متعال

می‌فرماید: ﴿أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسْمَنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لَيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾ [آل زکریا: ۳۲]. «آیا آنان رحمت پروردگار تو را تقسیم می‌کنند (و کلید رسالت را به هر کس که بخواهند می‌سپارند؟). این مائیم که معیشت آنان را در زندگی دنیا می‌انشان تقسیم کرده‌ایم. و برخی را بر برخی دیگر برتریهای داده‌ایم، تا بعضی از آنان بعضی دیگر را به کار گیرند (و به یکدیگر خدمت کنند). و رحمت پروردگارت از تمام آنچه جمع آوری می‌کنند بهتر است (که نبوّت است و نبوّت از همه مقامات برتر است)». به همین خاطر گفته می‌شود: هر نعمتی از جانب خدا، فضل و هر مصیبی از جانب او عدل است.

ظلم به معنای واقعی ظلم این است که خدا انسان را به خاطر گناه دیگری عذاب دهد، خداوند متعال می‌فرماید: ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الظَّلَمِ حَتَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا﴾ [طه: ۱۱۲]. «و هر کس کارهای نیکو انجام دهد، در حالی که مؤمن باشد، نه از ظلم و ستمی می‌ترسد (که بر اورود، و مثلًا بر گناهانش افزوده شود) و نه از کم و کاستی می‌هراسد (که گریبانگیر کارهای نیک و پاداشش شود. چرا که حساب خدا دقیق است».

تفسران می‌گویند: ظلم این است که خدا بدی‌های کسی دیگر را به حساب انسان بگذارد و هضم این است که از نیکی‌های انسان بکاهد. پس خداوند متعال مجازات و عذاب انسان به خاطر گناه دیگری، را ظلم قرار داده و خودش را از آن پاک و منزه دانسته است.

اما مجازات انسان به خاطر اعمال اختیاری‌اش و گرفتن حق مظلومان از ظالمان، از کمال عدل خداوند متعال است.

قول جمهور موافقان و مخالفان قدر این است که ظلم برای خداوند مقدور و ممکن است و خداوند به خاطر عدلش ظلم نمی‌کند و او از ظلم پاک و منزه است. به همین خاطر خودش را ستد و وقتی که خبر می‌دهد که او هیچ ظلمی به مردم نمی‌کند. و مدح متوجه ترک کاری است که بر آن توانایی دارد نه ترک چیزی که برایش ممتنع است.

میان مسلمانان اختلافی در این مورد وجود ندارد که خداوند عادل است و ظالم نیست اما هر آن چه که از جانب بنده ظلم باشد، از جانب پروردگار ظلم به حساب نمی‌آید و هر چیزی که از جانب بنده زشت باشد، از جانب پروردگار زشت به حساب نمی‌آید، چون چیزی مانند خدا نیست نه در ذات، نه در صفات و نه در افعال اش.^۱

۱ - ج (۳) ص (۲۳) ج (۲) ص (۴۰) ج (۱) ص (۳۶۸، ۳۶۱، ۳۶۶).

نبوت

عصمت پیامبران و غلو رافضی‌های امامیه دربارهٔ آن

پیامبران در آن چه که از جانب خداوند متعال ابلاغ می‌دارند، معصوماند و این عصمت، مقصود رسالت است، چون رسول کسی است که امر و نهی و خبر خداوند را از جانب او ابلاغ می‌کند. به اتفاق همهٔ مسلمانان پیامبران در ابلاغ رسالت معصوم هستند به طوری که جایز نیست در این مورد اندک خطابی صورت گیرد.

مسلمانان با هم اختلاف نظر دارند که آیا جایز است بر زبان پیامبر سخنی جاری شود که خداوند خطای آن را بطرف و اصلاح کند به طوری که او را بر خطاب پایدار نکند همان‌گونه که نقل شده که بر زبان پیامبر این جمله جاری شد: «تلک الغرانيق العلی وإن شفاعتهن لترتجی»^(۱) «آنها پرندگانی بلند مرتبه هستند و امید به

۱- افسانه‌ی غرانيق ساخته و پرداخته‌ی دشمنان و مخالفان بی‌خبری است که برای تضعیف موقعیت قرآن و پیامبر ﷺ چنین حدیث بی‌اساسی را جعل کرده‌اند. آنها در این افسانه گفته‌اند: پیامبر خد ﷺ در مکه مشغول خواندن سوره «النجم» بود، چون به آیاتی که نام بتهاي مشرکان در آن بود يعني: ﴿أَفَرَءِيتُمُ الْلَّذِي وَالْغَرَّىٰ ۚ وَمَنْتَهَا الشَّاهِدَةُ الْأُخْرَىٰ ۖ﴾ [النجم: ۱۹-۲۰] رسید، (نعموذ بالله) شیطان این دو جمله را بر زبان او جاری ساخت که: «تلک الغرانيق العلی، وإن شفاعتهن لترتجی!» يعني: «اینها پرندگان زیبای بلند مقامی هستند و از آنها امید شفاعت است!» در این هنگام پیامبر ﷺ سجده کرد و آنها هم سجده کردند، جبرئیل نازل شد و به پیامبر ﷺ اخطار داد که این دو جمله را من برای تو نیاورده بودم، این از القاتات شیطان بود.

شفاعت‌شان وجود دارد» سپس خداوند آن چه را که شیطان بر او القا کرد، نسخ نمود و آیاتش را محکم کرد. برخی از مسلمانان این امر را جایز نمی‌دانند و برخی آن را جایز دانسته‌اند چرا که امر محدودی نیست.

پیامبران بر فسق و دروغ اصرار نمی‌ورزند

به طور کلی، هر چیزی که در نبوت پیامبران و ابلاغ پیام از جانب خداوند توسط آنان خدشه‌ای وارد کند، مسلمانان بر پاک بودن پیامبران از این موارد اتفاق نظر دارند.

عامه‌ی جمهور که گناهان صغیره را بر پیامبران جایز می‌دانند، می‌گویند: پیامبران در اصرار بر گناهان صغیره معصوم‌اند. پس گناهی که به پیامبران صدمه‌ای وارد کند، از آنان سر نمی‌زند. همان طور که در روایت آمده است: داود بعد از توبه کردن از زمان قبل از آن خطأ بهتر شد. و خداوند متعال توبه کنندگان و پاک شوندگان را دوست می‌دارد و انسان گاهی کار بدی می‌کند و با وجود آن وارد بهشت می‌شود. خداوند در قرآن اظهار داشته که حضرت لوط اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِنِي بِمَا كُنْتُ تَعْوِذُ بِهِ إِنِّي إِلَّا عَبْدُكَ وَأَنَا مُعَذَّبٌ إِذَا أُخْرِجْتُ مِنْ بَيْتِكَ به حضرت ابراهیم اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِنِي بِمَا كُنْتُ تَعْوِذُ بِهِ إِنِّي إِلَّا عَبْدُكَ وَأَنَا مُعَذَّبٌ إِذَا أُخْرِجْتُ مِنْ بَيْتِكَ ایمان آورد و خداوند او را به عنوان پیامبر مبعوث کرد.

حضرت شعیب اللَّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِنِي بِمَا كُنْتُ تَعْوِذُ بِهِ إِنِّي إِلَّا عَبْدُكَ وَأَنَا مُعَذَّبٌ إِذَا أُخْرِجْتُ مِنْ بَيْتِكَ گفت: «قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُذْنَا فِي الْأَعْرَافِ رَبُّنَا». «اگر ما به آئین شما درآئیم، بعد از آن که خدا ما را از آن نجات بخشیده است، مسلماً به خدا دروغ بسته‌ایم (و به گراف خویشن را پیروان آئین آسمانی نامیده‌ایم). ما را نسزد که بدان درآئیم، مگر این که خدا که پروردگار ما است بخواهد (که هرگز چنین چیزی را هم نخواهد خواست)». **﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُواْ﴾**

قرائن و شواهد فراوانی نشان می‌دهد که این روایت، مجعلوں و ساختگی و دروغین است. لذا تمام محققان اسلامی این حدیث را به شدت نفی کرده و آن را ساخته و پرداخته دروغگویان می‌کار دانسته‌اند.

لِرْسُلِهِمْ لَتُخْرِجَنَّكُم مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتُعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا» [ابراهیم: ۱۳]. «کافران (و سردستگان زندقه و ضلال، هنگامی که از راه دلیل با انبیاء برنيامندند، به زور متولّ شدند و) به پیغمبران خود گفتند: یا به آئین ما باز می‌گردید یا این که شما را از سرزمین خود بیرون می‌کنیم».

خداآوند درباره‌ی برادران حضرت یوسف ﷺ آنچه از آنها سر زد را تعریف نمود. سپس بعد از توبه‌شان آنان را از کارشان باخبر می‌سازد. آنان همان اسباطی هستند که در سوره‌های بقره، آل عمران و نساء به ما امر شده که به آن چه که آورده‌اند ایمان بیاوریم.

حال اگر در میان این افراد کسی باشد که پیامبر شود پس معلوم است که پیامبران از دیگران بهترند و این چیزی است که راضی‌ها و سایرین درباره‌ی آن نزاع و اختلاف دارند و می‌گویند: هر کس گناهی از او صادر گردد پیامبر نمی‌شود. اما در حقیقت آن چه که کتاب و سنت بر آن دلالت دارند، معتبر است.

استناد راضی‌ها در این خصوص، آن است که توبه کننده از گناه، مورد مذمت و نکوهش و انسان ناقصی است که شایستگی نبوت را ندارد هر چند که از مطیع‌ترین مردم باشد. این اصلی است که راضی‌ها با اهل سنت در این زمینه اختلاف نظر دارند، و قرآن و سنت بر بطلان قول شان در این زمینه دلالت می‌کنند.

چون آنان کمال و درجات والا که خداوند به سبب حقیقت توبه و استغفار و انتقال از کمال به چیزی کامل‌تر از آن، به پیامبران عطا کرد، از آنان گرفتند و سخن خدا در این باره را تکذیب کردند و کلام را از جای خودش تحریف نمودند و گمان کردند که انتقال آدمی از جهل به سوی علم و از گمراهی به سوی هدایت و از سرگردانی به سوی راه راست، نقص و کمبود است، و ندانستند که این از بزرگ‌ترین نعمت‌های خداوند و بزرگ‌ترین قدرت اوست به طوری که بندگان را از نقص به کمال می‌رساند، و این که هر کس مزه‌ی خیر و شر را بچشد و هر دورا با هم بشناسد

محبتش نسبت به خیر و نفرتش نسبت به شر بیشتر از کسی است که فقط با خیر سروکار دارد، همان گونه که حضرت عمر رض می‌گوید: «إِنَّمَا تُنْفِضُ عَرَى إِلَّا لِيَعْرُفَ الْجَاهِلِيَّةَ». «هرگاه کسی در اسلام رشد و نمو یابد و جاهلیت را نشناسد، برایش دستاویزهای اسلام یکی یکی دچار نقض و سستی می‌گردد».

شیعه‌ی دوازده امامی معتقدند که اصول دین چهار تا هستند: توحید، عدل، نبوت و امامت. و آنان در توحید و عدل و امامت با هم اختلاف دارند. اما درباره‌ی نبوت، نهایت این است که همانند سایر امت به نبوت اقرار داشته باشند. اما غلو آنان درباره‌ی پیامبران مورد توافق هیچ کس نیست. البته از عبادت پیشگان جاهل اهل غلو ممکن است افرادی باشند، چون میان آنان و رافضی‌ها اشتراکاتی در غلو و جهل و پیروی از چیزی که صحبتش معلوم نشده است، وجود دارد و این دو گروه در این مورد همانند نصراحت هستند^۱.

۱- ج (۱) ص (۱۷۴)، ج (۳۰۶) ص (۴) ج (۳۷) ص (۳۳۵)، ج (۲) ص (۳۳۳).

امامت

امام معصوم، خود پیامبر اکرم ﷺ است
هیچ مصلحتی در عصمت امام نیست مگر اینکه این مصلحت به واسطهٔ
عصمت پیامبر حاصل گردیده است

امام معصوم همان رسول خدا ﷺ است و اطاعت از او در هر زمان بر همه واجب
است و امت اسلامی امر و نهی او را می‌شناسد و وارثان اش که علمش را به ارث
برده‌اند در خبر دادن از او راست می‌گویند.

علم دینی‌ای که امامان و امت اسلامی به آن نیاز دارند، دو نوع است:
«علم کلی» مانند واجب بودن نمازهای پنجگانه و روزه‌ی ماه رمضان و حج و
حرام بودن زنا، سرقت، شراب خواری و مانند آن‌ها.
«علم جزئی» مانند واجب بودن زکات بر فلانی و واجب بودن اجرای حد بر
فلانی و مانند آن.

راجع به مورد نخست، شریعت بدان مستقل است و درباره‌ی آن نیازی به امام
ندارد، چون پیامبر ﷺ یا بر کلیات شریعت که ضروری بوده، تصریح کرده و یا
مسائلی از شریعت را که به قیاس نیاز دارد، ترک کرده است.

اگر مورد اولی باشد، مقصود حاصل می‌شود و اگر دومی باشد در این صورت
مقصود با قیاس حاصل می‌گردد.

اما «جزئیات» شریعت به گونه‌ای هستند که نمی‌توان بر تک آن‌ها تصریح کرد و به صورت نص آورد، بلکه به ناچار در این مسائل به اجتهادی که موسوم به «تحقيق مناطق» است، نیاز هست، همان گونه که شارع نمی‌تواند درباره‌ی هر نمازخوانی، جهت قبله‌اش را تعیین کند، و برای هر حاکمی، عدالت هر شاهدی را تعیین نماید، و مشخص کند که نفقه‌ی این زن چنان است، و یا طلاق با این زوج واقع می‌شود و بر این مجرم، حد جاری می‌گردد و مانند این‌ها، چون این چیزی است که هیچ پیامبر و هیچ کسی نمی‌تواند بر همه‌ی افراد حکم تعیین کند؛ زیرا شناخت افعال بني آدم و خود انسانها، علم و گفتار یک انسان از آن ناتوان است.

اگر به کلیات اکتفا شود پیامبر می‌تواند کلیات را تعیین کند همان گونه که پیامبر ﷺ بیان می‌کند که ازدواج با چه زنانی حرام و با چه زنانی حلال است...

همچنین درباره‌ی نوشیدنی‌ها، آن‌هایی که مست‌کننده حرام‌اند و آن‌هایی که مست‌کننده نیستند حرام نیستند و مانند این موارد. بلکه محرمات در این فرمایش خداوند مشخص شده‌اند که می‌فرماید: **﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّ الْفَوْحَشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمُ وَالْبَغْيُ بِغَيْرِ الْحُقْقِ وَأَنْ تُنْشِرُكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَنًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾** [الأعراف: ۳۳]. «بگو: خداوند حرام کرده است کارهای نابهنجار (چون زنا) را، خواه آن چیزی که آشکارا انجام پذیرد و ظاهر گردد، (و خواه آن چیزی که پوشیده انجام گیرد و پنهان ماند)، و (هر نوع) بزهکاری را و ستمگری (بر مردم) را که به هیچ وجه درست نیست، و این که چیزی را شریک خدا کنید بدون دلیل و برهانی که از سوی خدا مبنی بر حقانیت آن خبر در دست باشد، و این که به دروغ از زبان خدا چیزی را (درباره تحلیل و تحریم و غیره) بیان دارید که (صحت و سقم آن را) نمی‌دانید».

و همه واجباتی در این آیه آمده‌اند: **﴿قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُحْلِصِينَ لِهِ الَّذِينَ كَمَا بَدَأْتُمْ تَعُودُونَ﴾**

﴿الاعراف: ۲۹﴾. «بگو: پروردگارم (همگان را در هر زمان و مکانی) به دادگری فرمان داده است، و (دستور او) این (است) که در هر عبادتی رو به خدا کنید و از وی مخلصانه اطاعت نمایید و او را صادقانه بپرستید. خداوند همان گونه که شما را در آغاز آفریده است، (به همان سادگی) پس از مرگ شما را زنده می‌کند و به سوی او) بر می‌گردید».

واجب به نسبت خدا و به نسبت بندگانش، مشخص است. سپس خداوند انواع فواحش و زشتکاری‌ها و ستم و انواع حقوق بندگان را در جاهایی دیگر به تفصیل بیان می‌کند.

به این ترتیب روشن می‌گردد که هیچ مصلحتی در عصمت امام نیست مگر این که به واسطه‌ی عصمت پیامبر ﷺ حاصل شده است. حمد و ستایش و منت از آن خداوند است و واقعیت هم مؤید این مطلب است.

دیدیم که هرکس به پیروی از سنت و حدیث و پیروی از صحابه نزدیک‌تر بوده، مصلحت‌اش در دنیا و دین کامل‌تر است و برعکس هر کس به پیروی از سنت و حدیث و پیروی از صحابه دورتر بوده، مصلحت‌اش در دنیا و دین ناقص‌تر است^۱.

شیعیان بیشتر از هر کسی از پیروی پیامبر معصوم ﷺ به دورند
بنابراین آنان برخلاف اهل سنت بیشتر از هر کسی از مصلحت دین و دنیا
خود دورترند

از آنجا که شیعه نسبت به دیگران از پیروی معصومی که در عصمت و طهارت او هیچ شکی نیست دورند، و این معصوم هم رسول خداست؛ کسی که خداوند او را همراه با هدایت و دین حق به عنوان مژده رسان و بیم دهنده و دعوت کننده به سوی خدا به فرمان او و چراغ روشنگری که خداوند به واسطه‌ی او مرمدم را از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آورده و آنان را به راه راست و محکمی که بین حق و باطل، هدایت

و گمراهی، سرگردانی و راهیابی، نور و ظلمت، اهل سعادت و اهل شقاوت جدا کرده، هدایت نموده است. و خداوند او را قاسم قرار داد تا به واسطه‌ی او بندگانش را به بدیخت و خوشبخت تقسیم کند. پس اهل سعادت آنانی بودند که به او ایمان آوردن و اهل شقاوت کسانی بودند که او را تکذیب نموده و از اطاعت او روی گردان شدند.

بنابراین، شیعیانِ معتقد به امام معصوم بیشتر از هر طایفه و گروهی از پیروی این معصوم دور هستند. در این صورت به ناچار بیشتر از همه‌ی مردم از مصلحت دین و دنیا خودشان دور شده‌اند. به طوری که می‌توان کسانی را که تحت سیاست ظالم‌ترین و گمراهترین پادشاهان قرار دارند نیکو حالت‌تر از آنان یافت، و کسی در خیر و نیکی وجود ندارد مگر اینکه تحت سیاست کسانی باشد که از شیعیان نیستند.

به همین خاطر آنان در بسیاری از حالت‌ها شبیه یهود هستند، از جمله این حالت‌ها این که هر جا که باشند، ذلت و خواری آنان را فرا می‌گیرد مگر این که به ریسمانی از جانب خدا و از جانب مردم متمسک شوند. و فقر و بینوایی نیز آنان را فرا می‌گیرد و آنان بر روی زمین زندگی نمی‌کنند مگر این که به ریسمان برخی از حاکمانی که معصوم نیستند، چنگ زنند.

آنان به ناچار باید خود را به اسلام نسبت دهند تا آنچه در دلهایشان است را ظاهر کنند. بنابراین امور رافضی‌ها به تنها‌ی هرگز اصلاح و متعادل نمی‌گردد همان‌گونه که امور یهود نیز هرگز متعادل و اصلاح نمی‌گردد.

اما در مقابل بسیاری از شهراهی اهل سنت به امور دینی و دنیوی خود می‌پردازنند بدون این که خداوند بلندمرتبه آنان را به یک کافر و یا یک رافضی نیازمند کنند. خلفای سه‌گانه سرزمین‌ها را فتح نمودند و دین را در سرتاسر شرق و غرب زمین آشکار و نیرومند کردند در حالی که هیچ رافضی همراه آنان نبود. حتی بنی امیه پس از آنان با وجود انحرافات زیاد از جانب آن‌ها نسبت به حضرت علیؑ و سبّ و دشنام او توسط برخی از آنان، بر سرزمین‌های اسلامی در شرق و غرب غلبه

یافتند و اسلام در زمان آنان بسیار قدرتمندتر از زمان بعد از آنان بود، و اسلام بعد از انقراض کلی دولت آنان، زمانی که دولت عباسی آمد نظم و سامان نگرفت، و عبدالرحمن داخل به سمت مغرب که «صقر قریش» نامیده می‌شد، حرکت کرد. او و کسانی که پس از او آمدند بر سرزمین‌های مغرب چیره شدند و اسلام را در آن جا آشکار نموده و برپای داشتند و کفار را از سر راه خود قلع و قمع نمودند و همان طور که در میان مردم مشهور بود آنان در امور دینی و دنیوی دارای سیاست بودند و بیشتر از همه‌ی مردم، علاوه بر دوری از سخنان شیعه، از مذاهب اهل عراق دور بودند، و آنان فقط بر مذاهب اهل مدینه بودند.

مردم عراق و مردم شام بر مذهب اوزاعی بودند و مذهب اهل حدیث را گرامی می‌داشتند و برخی از آنان در بسیاری از امور، آن مذهب را یاری می‌دادند. آنان بیشتر از همه‌ی مردم از مذهب شیعه دور بودند.

گروههایی از خوارج و رافضی‌ها که در مشرق و در بسیاری از سرزمین‌های اسلامی نیز وجود داشتند به مغرب رفتند اما پایه‌های این سرزمین‌ها مدت زیادی بر اساس این مذاهب ادامه نیافت بلکه هنگامی که مقداری از این مذاهب به مدت اندکی در آن جا آشکار شد، خداوند آن هدایت و دین حق را که حضرت محمد ﷺ را با آن مبعوث کرده بود، در آن جا برپا داشت و این دین حق بر باطل آنان چیره شد. طایفه‌ی بنی عبید تظاهر به تشیع می‌کردند و بر قسمتی از مغرب چیره شدند. سپس به مصر آمدند و به مدت دویست سال بر آن حاکم شدند و بر حجاز و شام به مدت یکصد سال حاکم شدند و در «فتنه بساسیری» بغداد را تحت سلطه‌ی خود در آوردند. کافران و بی‌دینان نیز در شرق و غرب به آنان ملحق شدند و این برای بدعت‌گذاران و اهل هواهای نفسانی خوشایند بود. با وجود آن اینان نیاز به سازش و تقویه با اهل سنت داشتند.

وقتی معلوم شد مصلحت غیر شیعه در هر زمان بهتر از مصلحت شیعه است و توفیق غیر شیعه بزرگتر از توفیق شیعه است، معلوم می شود آنچه شیعیان درباره اثبات عصمت اظهار می دارند، باطل است.

به یکی از شیوخ رافضی گفته شد: اگر کفار به سرزمین ما بیایند و افرادی را به قتل برسانند و حریم‌ها را بشکنند و اموال را غارت کنند، آیا با آنان بجنگیم؟

گفت: نه، طبق مذهب ما جز به همراه معصوم با کسی نمی جنگیم.

آن فرد درخواست کننده‌ی فتوا با وجود عامی بودنش گفت: به خدا قسم این مذهب، پلید است. این مذهب منجر به فساد و تباہی دین و دنیا می شود.

جز رافضی‌های امامیه کسی معتقد به عصمت ائمه نیست و در این مورد کسی موافق آنان نیست، مگر کسانی که بدتر از آنان باشند

اما این که رافضی‌ها می‌گویند: در این مورد ائمه همانند انبیاء معصوم هستند، این اعتقاد مخصوص رافضی‌های امامیه است و کسی در این مورد موافق آنان نیست، نه شیعه‌ی زیدیه و نه سایر طوایف مسلمانان هم رأی آنان نیستند مگر کسانی که بدتر از آنان اند، همانند اسماعیلیه که منتبه به محمد بن اسماعیل بن جعفر هستند و معتقدند که امامت بعد از جعفر به محمد بن اسماعیل می‌رسد و به موسی بن جعفر نمی‌رسد. آنان بی‌دین و منافق‌اند و شیعه‌ی دوازده امامی بسیار بهتر از آنان هستند.^۲

-ج (۳) ص (۱۱۷، ۲۵۹، ۲۵۷).

-۲- اسماعیلیه یا باطنیه فرقه‌ای از شیعه‌ی امامیه است که محمد بن اسماعیل برادرزاده امام موسی کاظم علیه السلام را آخرین امام می‌دانند. ظهور این فرقه در اصل نتیجه‌ی اختلاف در امامت اسماعیل بن جعفر صادق با برادرش موسی بن جعفر علیه السلام بوده است. اسماعیلیان معتقدند که پس از رحلت امام جعفر صادق (در قرن هشتم میلادی) امامت به پسر بزرگتر وی می‌رسد؛ اما چون پرسش اسماعیل پیش از پدر درگذشته بود، امامت به محمد بن اسماعیل منتقل شد که سابع تمام است و دور هفت با او تمام می‌شود و پس از او امامت در خاندان وی باقی ماند. آنها در میان اهل سنت به «باطنیان» مشهورند و شیعه‌ی هفت امامی نیز نامیده می‌شوند. (مترجم)

چون در میان امامیه با وجود جهل و گمراهی مفترشان، عده‌ای در ظاهر و باطن مسلمان هستند و زندیق و منافق نیستند، اما دچار جهل و گمراهی شده و از هوای نفسانی شان تبعیت می‌کنند. اما اسماعیلی‌ها، علماء و بزرگانشان که به حقیقت ادعای باطنیه بودن شان علم و شناخت دارند زندیق و منافق هستند. اما عوامشان که به حقیقت و باطن امرشان شناخت ندارند مسلمان هستند. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا رَسُولَ اللَّهِ وَأُولَئِكُمْ هُنَّ الْمُنْتَهَىٰ فَإِن تَنْزَعُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ [النساء: ۵۹]. «ای کسانی که ایمان آورده‌ای! از خدا (با پیروی از قرآن) و از پیغمبر (خدا محمد مصطفی ﷺ) با تمسک به سنت او) اطاعت کنید، و از کارداران و فرماندهان مسلمان خود فرمانبرداری نمایید (مدادام که دادگر و حقگرا بوده و مجری احکام شریعت اسلام باشند) و اگر در چیزی اختلاف داشتید (و در امری از امور کشمکش پیدا کردید) آن را به خدا (با عرضه به قرآن) و پیغمبر او (با رجوع به سنت نبوی) برگردانید (تا در پرتو قرآن و سنت، حکم آن را بدانید. چرا که خدا قرآن را نازل، و پیغمبر آن را بیان و روشن داشته است. باید چنین عمل کنید».

اگر مردم معصومی غیر از پیامبر ﷺ برای ارجاع امورشان به او داشتند، خداوند به آنان امر می‌کرد که امورشان را نزد او ارجاع دهند. قرآن بیان می‌دارد که هیچ معصومی جز رسول الله ﷺ وجود ندارد.

ادعای عصمت همانند مشارکت دادن در نبوت است؛ چون همواره از معصوم تبعیت می‌شود و در هر چه که می‌گوید باید در موردی با او مخالفت گردد و این حالت، مخصوص پیامبران است. از این رو به ما امر شده که به آن چه که بر پیامبران نازل شده ایمان بیاوریم^۱.

Rafz-e-Hadisat-e-Ammah-e-Kudraat-e-Haqiqat-e-Sunnat

مسیحیان ادعا می‌کنند که حواریونی که از مسیح تبعیت کردند، از حضرت ابراهیم، حضرت موسی و سایر پیامبران و فرستادگان علیهم السلام برترند و گمان می‌کنند که حواریون فرستادگانی هستند که خداوند رودررو با آنان سخن گفته است؛ زیرا آنان معتقدند که خداوند همانند مسیح است و همچنین می‌گویند: مسیح فرزند خداوند است.

Rafz-e-Hadisat-e-Ammah-e-Kudraat-e-Haqiqat-e-Sunnat

رافضی‌ها نیز ائمه دوازده گانه را بهتر و برتر از پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار می‌دانند و غلوکنندگان شان می‌گویند: امامان از پیامبران برترند، چون آنان به الوهیت امامان معتقدند همان‌گونه که مسیحیان به الوهیت مسیح اعتقاد دارند.

مسیحیان می‌گویند: دین تسلیم اسقف‌ها و راهبان است و حلال چیزی است که آنان حلال می‌کنند، و حرام چیزی است که آنان حرام می‌کنند، و دین چیزی است که آنان تشریع می‌کنند.

Rafz-e-Hadisat-e-Ammah-e-Kudraat-e-Haqiqat-e-Sunnat

رافضی‌ها هم معتقدند که دین تسلیم ائمه است، و حلال چیزی است که آنان حلال می‌کنند، و حرام چیزی است که آنان حرام می‌کنند، و دین چیزی است که آنان تشریع می‌کنند.

Rafz-e-Hadisat-e-Ammah-e-Kudraat-e-Haqiqat-e-Sunnat

اما آنانی که همچون اسماعیلیه وارد غلو شده‌اند و اعتقاد به الوهیت حاکم و سایر امامان خود دارند، می‌گویند: محمد بن اسماعیل شریعت محمد بن عبدالله را نسخ کرد و سایر اعتقاداتی که در میان رافضی‌های اهل غلو وجود دارد. این افراد از بیشتر کفار یهود و نصاری و مشرکان بدترند. آنان متسب به شیعه هستند و به مذهب شیعه ظاهر می‌کنند.^۱

¹- ج(۱) ص(۱۷۷) ج(۳) ص(۳۱۰، ۳۰۹، ۱۷۵، ۱۷۳).

اطاعت کردن اهل سنت از حاکمان، مقید است

اهل سنت به طور مطلق از حاکمان اطاعت نمی‌کنند، آنان فقط در ضمن اطاعت از پیامبر ﷺ از حاکمان اطاعت می‌کنند. همان‌گونه که خداوند متعال

می‌فرماید: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ أَلْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ [النساء: ۵۹]. بنابراین، این آیه به اطاعت مطلق از خداوند، و به اطاعت از پیامبر ﷺ امر می‌کند، چون او جز به اطاعت خداوند امر نمی‌کند، و هر کس از رسول خدا اطاعت کند از خداوند اطاعت کرده است. خداوند اطاعت از اولی الامر را در داخل این قسمت قرار می‌دهد و برای آنان اطاعت سومی را ذکر نکرده است. چون به طور مطلق از اولی الامر اطاعت نمی‌شود و فقط در کارهای معروف و شایسته از آنان اطاعت می‌شود؛ همان‌گونه که پیامبر ﷺ می‌فرماید: «إِنَّمَا الظَّاغِعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ»^۱. «اطاعت فقط در معروف و نیکی است». در جایی دیگر می‌فرماید: «لَا ظَاغَةَ لِمَحْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ»^۲. «هیچ اطاعتی برای هیچ مخلوقی در معصیت خالق وجود ندارد». همچنین می‌فرماید: «مَنْ أَمْرَكَ بِمَعْصِيَةِ فَلَا تُطِيعُوهُ»^۳. «هر کس شما را به معصیتی امر کرد، از او اطاعت نکنید».

این رویه‌ی اهل بیت با دیگران بود، و هر کسی از آنان در این زمینه پیروی کند از پیروان آنهاست. نه آن کسانی که از پیشوایان نیکوکار و دینداران و اهل علم اظهار براءت و بیزاری می‌کنند و با کافران و منافقان چون رافضیان گمراه در دشمنی با

۱- بخاری: ک(۶۴) ب(۵۹) در مبحث «المغازی» و «الأحكام» و «خبر الواحد». مسلم آن را به شماره(۱۸۴۰) بالفظ «لَا ظَاغَةَ فِي مَعْصِيَةِ إِنَّمَا الظَّاغِعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ» روایت کرده است.

۲- احمد آن را روایت کرده است ج(۱) ص(۴۰) ح(۵) ص(۶).

۳- «مَنْ أَمْرَكَ مِنْهُمْ بِمَعْصِيَةِ فَلَا تُطِيعُوهُ» هر کس از آنان شما را به معصیت خدا امر کند از او اطاعت نکنید». ابن ماجه در «مبحث الجہاد» به شماره (۴۰) آن را روایت کرده است.

پیشوایان پاک سرشنست همگام می‌شوند.

سخن این راضی‌های منتبہ به شیعه حضرت علیؑ که می‌گویند: اطاعت از غیر پیامبر ﷺ به طور مطلق در هر چیزی که به آن امر کند، واجب است، از قول و اعتقاد افرادی از اهل شام که منسوب به پیروان حضرت عثمانؓ بودند و می‌گفتند اطاعت از ولی امر به طور مطلق واجب است، فاسدتر است؛ چون آنان از سلطانی که وجود داشت اطاعت می‌کردند ولی اینان اطاعت از یک معصوم مفقود را واجب می‌دانند^۱.

شرط حصمت در ائمه مقدور نیست و امت اسلام به ضمانت حصمت ائمه امر نشده است

خدواند به اطاعت از ائمه موجود و معلوم که دارای قدرت‌اند و به وسیله‌ی آن می‌توانند بر مردم حکومت کنند، امر کرده و به اطاعت از امام غیر موجود و ناشناس و کسی که قدرتی ندارد و اصلاً بر چیزی توانایی ندارد، امر نکرده است. همان‌طور که پیامبر ﷺ نیز به اجتماع و همبستگی امر کرد و از جدایی و اختلاف نهی کرده است و به اطاعت مطلق از ائمه امر نکرد و به اطاعت از آنان در صورتی که در جهت اطاعت از خدا باشد و در جهت معصیت او نباشد، امر کرد.

در صحیح مسلم به نقل از عوف بن مالک اشجعی آمده است که می‌گوید: از رسول الله ﷺ شنیدم که فرمود: «خِيَارُ أَئِمَّتِكُمُ الَّذِينَ تُحِبُّونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ وَيُصَلُّونَ عَلَيْكُمْ وَتَصَلُّونَ عَلَيْهِمْ وَشَرَارُ أَئِمَّتِكُمُ الَّذِينَ تُبغِضُونَهُمْ وَيُبغِضُونَكُمْ وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ». قیل یا رسول اللهؐ افلا نُنَابِدُهُمْ بِالسَّيِّفِ فَقَالَ: لَا مَا أَقَامُوا فِيهِمُ الصَّلَاةَ وَإِذَا رَأَيْتُمْ مِنْ وُلَاتِكُمْ شَيْئًا تَكْرَهُونَهُ فَاكْرَهُوا عَمَلَهُ وَلَا تَنْزِعُوا يَدًا مِنْ ظَاعَةٍ». «بهترین ائمه و والیان شما

آنانی هستند که دوستشان دارید و آنان دوستان دارند، و بر آنان درود می‌فرستید و آنان بر شما درود می‌فرستند، و بدترین ائمه و والیان شما کسانی اند که آنان را دشمن می‌دارید و آنان شما را دشمن می‌دارند و شما آنان را لعن می‌کنید و آنان شما را لعن می‌کنند». راوی گوید: گفته‌یم: ای رسول الله! آیا در این صورت ما با آنها نحنگیم؟ فرمود: «نه، تا زمانی که در میان شما نماز به پا دارند. ۱ نه تا زمانی که در میان شما نماز به پا دارند. مگر کسی که یک حاکمی بر او گمارده شده باشد و ببیند که او در کاری معصیت خداوند در پیش گرفته است. باید او آن معصیت خداوند متعال را زشت و ناپسند بشمرد. ولی به هر حال باید از اطاعت او دست کشد».

در صحیح مسلم به نقل از ام سلمه روایت شده که رسول خدا^{علیه السلام} می‌فرماید:

«سَتَكُونُ أُمَّرَاءُ فَتَعْرُفُونَ وَتُنَكِّرُونَ فَمَنْ عَرَفَ بِرَئَةً وَمَنْ أَنْكَرَ سَلِيمَ وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ». «در آینده حاکمانی می‌آیند که شما منکراتشان را درک کرده و اعتراض می‌کنید». برای هر کسی که بدی کارهایشان را درک کرد راهی است برای نجات خویش از گناه و عقوبت او – که با زبان یا دست او را از منکر بازدارد، و یا حداقل در حالت ناتوانی در دلش از او بیزاری جوید – و کسی که بر منکرات آنها اعتراض کند از باخواست الهی نجات یافته، اما کسی که به منکرات آنان راضی شد و از آنان پیروی کرد (بر اوست گناه و باخواست الهی). گفته‌ید: یا رسول الله! آیا با آنان مبارزه نکنیم؟ فرمود: «لا، ما صلوا».^۲ «نه مادامی که نماز برپا دارند».

این روایت روشن می‌کند که ائمه همان حاکمان و والیان امور هستند و اگر چهار معصیت خداوند شوند، مورد انکار قرار می‌گیرند و کسی از آنان اطاعت نمی‌کند بلکه فقط در موارد اطاعت خدا از آنان اطاعت می‌شود، و در میان آنان خوب و بد وجود دارد. برخی محبوب و مورد دعای خیر قرار می‌گیرند، و مردم را دوست

۱- مسلم آن را به شماره (۱۸۵۵) روایت کرده است.

۲- مسلم آن را به شماره (۱۸۵۴) روایت کرده است.

می دارند و برایشان دعای خیر می کنند و برخی مورد تنفر مردم هستند و مردم را لعن و نفرین می کنند و مردم نیز آنان را دشمنی می کنند و برایشان دعای شر می کنند.

به واسطه‌ی شرط عصمت ائمه هیچ منفعتی در دین و دنیا حاصل نمی گردد خداوند عصمت را برای مجموعه‌ی امت تضمین کرده است، چون عصمت امت برای این است که خدا تعدادی دانشمند و عالم قرار می دهد، که هرگاه یکی دچار خطأ شد، دیگری در آن مورد درست عمل می کند تا این که حق ضایع نگردد. شیخ الإسلام ابن تیمیه، مذاهب چهارگانه و سایر مذاهب (اہل سنت) را به عنوان مثال آورده است^۱.

ائمه در تعداد معینی محصور نیستند

چون خداوند متعال می فرماید: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ أَمْرٌ مِنِّي﴾ [النساء: ۵۹]. خداوند تعداد معینی را برای ائمه مشخص نکرده است. همچنین در احادیث واردہ از پیامبر ﷺ تعداد مشخصی برای حاکمان مشخص نشده است. در صحیحین به نقل از ابوذر ۃ بن حبیب آمده که می گوید: «إِنَّ خَلِيلِي أَوْصَانِي أَنْ أَسْمَعَ وَأَطِيعَ وَإِنْ كَانَ عَبْدًا مُجَدَّعَ الْأَطْرَافِ».^۲ «دوست من به من سفارش کرد که بشنو و اطاعت کنم حتی اگر والی، یک بردهی حبسی دست و پابریده باشد». در صحیح مسلم به نقل از ام حصین آمده که او در منی یا عرفات در حجۃ الوداع از پیامبر ﷺ شنیده که فرمود: «ولو استعمل عليکمأسود

۱- ج (۱) ص (۳۵، ۳۶) ج (۲) ص (۱۰۹، ۱۰۵، ۱۱۲).

۲- مسلم آن را در مبحث «المساجد» به شماره (۶۴۸) و مبحث «الإمارة»، به شماره (۱۸۳۷) روایت کرده است.

مَجْدُ عِيُودِكُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ، فَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا^۱. «اگر بردهای سیاه پوست و دست و پا بریده بر امورات شما گمارده شود و شما را به وسیله‌ی کتاب خداوند راهنمایی و رهبری کن، به او گوش فرا داده و از او اطاعت کنید». بخاری به نقل از انس بن مالک رض روایت می‌کند که می‌گوید: رسول الله ﷺ فرمود: «اسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَإِنْ اسْتَعِمْلَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ حَبْشَيٌّ كَانَ رَأْسَهُ زَبِيبَةً^۲. « بشنوید و اطاعت کنید حتی اگر بردهای حبشی که سرش کوچک همچون مویز باشد، بر امورات شما گمارده شود».

در صحیحین به نقل از ابن عمر آمده که گوید: رسول خدا ﷺ فرمود: «لَا يَرَالُ هَذَا الْأَمْرُ فِي قُرَيْشٍ مَا بَقِيَ مِنَ النَّاسِ إِثْنَانِ»^۳: «این (خلافت) همواره در میان قریش رض خواهد بود تا زمانی که دو نفر از مردم باقی بمانند». در صحیحین به نقل از ابوهریره رض آمده که گوید: رسول خدا ﷺ می‌فرماید: «النَّاسُ تَبَعُ لِقُرَيْشٍ فِي هَذَا الشَّأنِ مُسْلِمُهُمْ تَبَعُ لِمُسْلِمِهِمْ وَكَافِرُهُمْ تَبَعُ لِكَافِرِهِمْ»^۴. «مردم در این مورد تابع قریش هستند، مسلمانشان تابع مسلمان قریش و کافرشان تابع کافر قریش است».

از جابر بن عبد الله رض روایت است که می‌گوید: رسول الله ﷺ می‌فرماید:

«النَّاسُ تَبَعُ لِقُرَيْشٍ فِي الْخَيْرِ وَالشَّرِّ»^۵. «مردم در خیر و شر تابع قریش هستند». در بخاری به نقل از معاویه رض آمده که گوید: از رسول خدا ﷺ شنیدم که فرمود: «إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ فِي قُرَيْشٍ، لَا يُعَادِيهِمْ أَحَدٌ إِلَّا كَبَّهُ اللَّهُ عَلَى وَجْهِهِ، مَا أَقَامُوا

۱- صحیح مسلم به شماره (۱۲۹۸): «إِنْ أَمْرٌ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ مَجْدُ عِيُودِهِ قَالَتْ: أَسْوَد...» تا آخر حدیث.

۲- بخاری ک (۹۳) ب (۴).

۳- بخاری ک (۹۳) ب (۲) «مَا بَقِيَ مِنْهُمْ إِثْنَانِ»، مسلم به شماره (۱۸۲۸).

۴- صحیح مسلم شماره (۱۸۱۸) بخاری ک (۶۱) ب (۱).

۵- صحیح مسلم: شماره (۱۸۱۹).

الدین»^۱. «این امر (خلافت) در میان قریش است و کسی در این امور با آنان دشمنی نمی‌کند مگر اینکه خداوند او را بر زمین زند. البته مادامی که دین را برپا دارند». بخاری آن را در باب امراء از قریش روایت کرده است.^۲.

حضرت علیؑ قبل از کشته شدن حضرت عثمانؓ نه ادعای امامت کرده و نه ادعای عصمت، و نصی مبنی بر عصمت او وجود ندارد

حضرت علیؑ هرگز تا زمانی که حضرت عثمانؓ کشته شد ادعای امامت نکرد و نگفت: من معصوم هستم و نگفت که رسول خدا ﷺ مرا بعد از خود امام قرار داده و پیروی از من بر مردم واجب است، و این‌گونه سخنان را به زبان نیاورد. بلکه ضرورتاً ما می‌دانیم هر کس این مطالب و همانند آن‌ها را نقل کرده، بر او دروغ بسته است. و ما می‌دانیم که علی آن قدر تقوایش نسبت به خداوند زیاد بود که ادعای دروغ آشکاری که همه‌ی صحابه می‌دانند که دروغ است، نمی‌کند.^۳

هیچ نصی بر تعیین حضرت علیؑ به عنوان جانشین پیامبرؐ وجود ندارد

نصّ بر خلافت حضرت علیؑ در هیچ یک از کتاب‌های معتبر حدیثی نیامده است، و اهل حدیث بر بطلان آن اجماع دارند. تا جایی که ابومحمد بن حزم می‌گوید: «ما هرگز روایتی دال بر این ادعای تعیین علی به عنوان جانشین پیامبر نیافته‌ایم جز یک روایت بی اساس از یک فرد ناشناس به نقل از یک راوی ناشناخته که کنیه‌اش ابوالحرماء است، و ما در میان مردمان چنین کسی را سراغ نداریم».^۴

۱- بخاری: ک(۶۱) ب(۲).

۲- ج(۲) ص(۱۰۵).

۳- ج(۴) ص(۲۴) ج(۱) ص(۲۲۵).

۴- ج(۴) ص(۲۳۸)، (ج(۳) ص(۲۱۳)).

نقل نصّ بر خلافت علی ﷺ از طرق زیادی کذب و بی اساس است؛ چون در این مورد هیچ کس حدیثی را با اسنادی صحیح نقل نکرده چه برسد به اینکه متواتر باشد. با وجود اختلاف و نزاع مردم دربارهٔ خلافت و مشورت و تبادل نظر صحابه در روز سقیفه و هنگام مرگ حضرت عمر ﷺ و زمانی که امور آنان در شورای شش نفره مطرح گردید، و بعد از آن، زمانی که حضرت عثمان ﷺ کشته شد و مردم دربارهٔ خلافت حضرت علی ﷺ دچار اختلاف نظر شدند، در همهٔ این موارد کسی چنین حدیثی را مخفیانه هم ذکر نکرده است. بنابراین معلوم است که اگر این چنین نصی که راضی‌ها ادعا می‌کنند که علی به شکلی آشکار و روشن و قاطع تعیین شده است که بهانه‌ای برای مسلمانان نماند، وجود داشت در این صورت می‌باشد که مردم این چنین خبری را نقل کنند و می‌باشد بسیاری از مردم این چنین خبری را بر زبان آورند. بلکه بیشتر آنان در این چنین جایی که انگیزه‌های نقل نصّ بر جانشینی علی کاملاً وجود داشت، حضور داشتند. پس منتفی بودن لازم، منتفی بودن ملزم را اقتضا می‌کند.^۱

حضرت علی ﷺ با دفن پیامبر ﷺ از امامت باز نماند

این که می‌گویند: حضرت علی ﷺ بنا به دستور پیامبر ﷺ مشغول کفن و دفن او، و نشستن بر سر قبرش بود، دروغی آشکار است، و این با ادعایشان منافات دارد، چون پیامبر ﷺ در شب دفن شد و در روز دفن نشد. برخی می‌گویند: پیامبر شب بعد از وفاتش به خاک سپرده شد. آن حضرت به کسی امر نکرد که در کنار قبرش بماند و حضرت علی ﷺ نیز در کنار قبر او نماند بلکه پیامبر در خانه‌ی حضرت عایشه رض دفن شد و حضرت علی رض نسبت به حضرت عایشله نامحرم بود. پس چگونه

پیامبر به او امر می‌کند که در کنار قبرش بماند در حالی که براساس ادعای آنان، به او امر کرده بود که بعد از او امام باشد.

حضرت علیؑ به تنها می‌مشغول کفن و دفن پیامبرؐ نبوده است، بلکه او به همراه حضرت عباسؑ و فرزندان عباس و غلامش شقران و عده‌ای از انصار بود و حضرت ابوبکرؓ و حضرت عمرؓ بر در خانه‌ی پیامبرؐ و در مراسم غسل و کفن و دفن آن حضرت حضور داشتند و در آن موقع در میان بنی‌ ساعده نبودند. اما رسم و سنت این بود که اهل بیت و فamilی، مراسم میت را به عهده بگیرند، و اهل پیامبرؐ غسل و کفن آن حضرت را عهده دار شدند. آنان دفن پیامبر را به تأخیر انداختند تا مسلمانان بر او نماز بخوانند. مسلمانان به صورت فرادی و یکی پس از دیگری بر جنازه‌ی آن حضرتؓ نماز خوانندند، و تعداد زنان و مردان بسیار زیاد بود. از این رو مراسم تشیع جنازه‌ی پیامبرؐ در روز دوشنبه به پایان نرسید. بنابراین با وجود غسل دادن و کفن پوشیدن او در روز دوشنبه، روز سه‌شنبه هم بر او نماز خوانندند، و روز چهارشنبه به خاک سپرده شد.^۱

حضرت ابوبکرؓ اصلاً در سپاه اسامه نبود تا با حضرت علیؑ نزاع و اختلاف نداشته باشد

دروغگویان و افترا زنندگان، ادعا می‌کنند که حضرت ابوبکرؓ و حضرت عمرؓ در سپاه اسامه بودند و هدف رسول الله ﷺ بیرون فرستادن آن دو بوده است تا با علی نزاع نکنند. این دروغ و افترا فقط از کسی بر می‌آید که جا هل ترین مردم به احوال پیامبرؐ و صحابه باشد و بیش از هر کسی به عمد دروغ بیندد. پیامبرؐ در طول دوران بیماری‌اش به ابوبکرؓ امر می‌کرد که برای مردم نماز بخواند و همه‌ی مردم

حاضر بودند. و اگر پیامبر ﷺ کسی را به عنوان جانشین خود بر مردم قرار می‌داد از او اطاعت می‌کردند. و مهاجرین و انصار با کسی که با امر خداوند، مخالفت می‌کرد، می‌جنگیدند و آنان بودند که در اول و آخر دین اسلام را نصرت و یاری دادند.... ای کاش می‌دانستم پیامبر ﷺ از چه کسی می‌ترسید، در حالی که خداوند او را یاری و عزّت می‌دهد و در اطراف او مهاجران و انصاری بودند که اگر به آنان امر می‌کرد پدران و فرزندان خود را به قتل برسانند این کار را می‌کردند.^۱

مذهب زیدیه راجع به امامت حضرت علیؑ و امامان پس از او زیدیه بهتر از امامیه هستند. از میان آنان جارو دیه پیروان ابن جارود بیشتر شبیه امامیه هستند؛ همان کسانی که ادعا می‌کنند پیامبر ﷺ با ذکر وصف ، حضرت علیؑ را به عنوان جانشین تعیین کرده نه با نام بردن او. پس حضرت علیؑ بعد از پیامبر ﷺ امام است، و مسلمانان پس از رسول الله ﷺ با ترک اقتداء به او یا گمراه و یا کافر شدند. و پس از حضرت علیؑ حضرت حسنؑ و سپس حضرت حسینؑ امام و پیشوای مسلمانان است. عده‌ای از آنان معتقدند که حضرت علی امامت حضرت حسن، و حضرت حسن امامت حضرت حسین را اعلام کرده است، و سپس شوری در میان فرزندان آن دو است که هر کس از آنان به راه پروردگارش دعوت کند و با فضیلت باشد، او امام است.

فرقه‌ی دوم از زیدیه، سلیمانیه یاران سلیمان بن جریر هستند که ادعا می‌کنند امامت به صورت شورایی است، و امامت با نشست دو نفر از بهترین مسلمانان معلوم می‌گردد و گاهی امامت شایسته‌ی مفضول است، هر چند که فاضل در هر حال از مفضول برتر باشد. آنان امامت شیخین حضرت ابوبکر و حضرت عمر را

قبول دارند. گفته می‌شود: امامت حضرت ابوبکر و حضرت عمر یک اشتباہ بود که صاحب آن به خاطر تأویل فاسق نمی‌شد.

فرقه‌ی سوم از زیدیه، کثیریه هستند که معتقدند پس از رسول خدا ﷺ حضرت علیؑ برترین مردم و شایسته‌ترین آنان برای امامت است، و بیعت با حضرت ابوبکرؓ و حضرت عمرؓ نادرست نبود؛ چون حضرت علیؓ خلافت را برای آنان رها کرد. اینان درباره‌ی حضرت عثمانؓ و قتل او چیزی نمی‌گویند و اورا تکفیر نمی‌کنند و برای او حکم به ایمان هم نمی‌دهند^۱، همان اعتقادی که از سليمانیه هم نقل می‌شود. این گروه بسیار شبیه شیعه هستند و صالحیه نیز نامیده می‌شوند.

هر کس بیشتر به رسول خدا ﷺ و احوال او آگاه باشد به بطلان مذهب زیدیه و سایر مذاهیه که ادعا می‌کنند که به صورت مخفیانه به امامت حضرت علیؓ اشاره شده است، و حضرت علیؓ برتر از سه خلیفه‌ی قبلی است یا در برتری هر یک از آنان، تردید دارند، عالم‌تر و آگاه‌تر است، چون آنان به دلیل ضعف علمشان به احادیث و روایات، در جهل مرکب و یا جهل بسیط قرار گرفته‌اند^۲.

بر امامت بقیه‌ی دوازده امام نیز نصی وجود ندارد

ادعای شیعیان دوازده امامی این است که پیامبر ﷺ به حضرت حسینؑ فرمود: «هذا إمام ابن إمام أخو إمام أبو أئمه، تسعه تاسعهم قائمهم». «این امام پسر امام برادر امام و پدر نه امام است که نهمین آنان قائمشان است». این ادعا از چندین وجه دروغ است:

۱- یعنی (آنها با توجه به فضایل و جایگاه ویژه‌ی حضرت عثمانؓ و با در نظر گرفتن آنچه ادعا نموده‌اند که از او سرزده و با زندگی سایر صحابه مغایرت دارد، در مورد صدور حکم بر کفر یا ایمان او در حیرت مانده‌اند) نگا: الملل و التحل: ج(۱) ص(۱۶۱).

۲- ج(۱) ص(۳۵۷) ج(۴) ص(۱۱۸).

اول: سایر فرق شیعه به جز اثنا عشریه که یکی از هفتاد فرقه‌ی شیعه هستند، این ادعا را دروغ می‌شمارند.

دوم: گفته می‌شود: این ادعا با آن چه که غیر اثنا عشریه از میان شیعیان نقل می‌کنند در تعارض است. مانند آنانی که معتقد به امامت غیر اثنا عشریه هستند و همچنین با آن چه که راوندیه نقل می‌کنند، در تعارض است و هر یک از این‌ها چیزی غیر از ادعای اثنا عشریه را مدعی هستند.

سوم: گفته می‌شود: در میان علمای نخست شیعه کسی نبوده که این ادعا را بیان کند و در کتابی نیامده و کسی در سخن به آن استدلال نکرده است. بلکه این روایت زمانی ساخته شد که حسن بن عسکری فوت کرد. بعضی می‌گویند: پسرش محمد غایب است. بنابراین، این روایت حدود دویست و پنجاه سال بعد از وفات پیامبر ﷺ ظاهر شد.

چهارم: گفته می‌شود: اهل سنت و علمایشان بسیار بیشتر از شیعه به یقین می‌دانند که این یک دروغ نسبت به رسول خدا ﷺ است که هیچ شکی در آن نیست و حاضرند بر سر این امر مباھله کنند.

پنجم: روایاتی متواتر درباره‌ی اهل بیت این گونه روایت‌ها را تکذیب می‌کنند و اینکه آنان ادعا نکردند که تعیین شده‌اند بلکه علاوه بر این که تعیین و مشخص شدن دوازده امام را قبول ندارند، کسانی را که چنین ادعایی دارند، تکذیب می‌کنند.

حدیث «دوازده امام» بر ائمه‌ی شیعه منطبق نیست^۲

۱- ج (۳) ص (۲۰۹).

۲- گفته می‌شود که این روایت برخلافت حضرت ابوبکر و حضرت عمر و حضرت عثمان و حضرت علی و معاویه ﷺ و یزید و عبدالملک و فرزندان او که در میان آنان عمر بن عبدالعزیز است منطبق است.

آن‌چه درباره عدد دوازده امام از پیامبر ﷺ روایت شده، حدیثی است که در صحیحین به نقل از جابر بن سمرة روایت شده که گوید: همراه با پدرم بر پیامبر ﷺ وارد شدم و شنیدم که آن حضرت ﷺ فرمود: «لا يَرَالُ أَمْرُ النَّاسِ ماضِيًّا وَ لَهُمْ اثْنَا عَشَرَ رجلاً». «همواره امور این مردم سپری خواهد شد تا این که دوازده مرد داشته باشند». سپس پیامبر ﷺ سخنی را گفت که بر من پنهان ماند و من از پدرم پرسیدم که پیامبر ﷺ چه چیزی را گفت؟ گفت: فرمود: «كُلُّهُمْ مِنْ قُرْبَيْشٍ».^۱ «همه‌ی آنها از قریشند». قریشند». در روایتی دیگر آمده است: «لَا يَرَالُ هَذَا الْأَمْرُ عَزِيزًا إِلَى اُثْنَيْ عَشَرَ حَلَيلَةً».^۲ «این امر خلافت تا دوازده خلیفه همچنان استوار و عزیز خواهد بود». این دوازده امام یا دوازده خلیفه همان‌هایی هستند که اسمشان در تورات آمده است؛ آنجا که خداوند در مژده‌ی خود به اسماعیل السَّلَّمَ می‌فرماید: «وَسَيَلِدُ اثْنَيْ عَشَرَ عَظِيْمًا» «و دوازده انسان بزرگوار را متولد خواهد کرد».

نمی‌تواند منظور از این جمله، این دوازده نفر باشد چون او می‌فرماید: «لَا يَرَالُ الإِسْلَامُ عَزِيزًا»^۳ و «لَا يَرَالُ هَذَا الْأَمْرُ عَزِيزًا». و «لَا يَرَالُ أَمْرُ النَّاسِ ماضِيًّا». این دلالت می‌کند که امورات مردم در زمان ولايت آنان بربا بوده است نه زمانی که ولايت آنان سپری شده باشد. به اعتقاد شیعیان دوازده امامی امور امت در زمان هیچ یک از این دوازده نفر برقرار نبوده است بلکه امور این امت همواره در

۱- مسلم آن را به شماره (۱۸۲۱) روایت کرده است. بخاری ک(۹۳) ب(۵۱) با لفظ «يَكُون اثْنَاعْشَرَ يَهُ أمِيرًا...» تا آخر حدیث.

۲- صحيح مسلم شماره (۱۸۲۱).

۳- «لَا يَرَالُ الإِسْلَامُ عَزِيزًا» (۱۸۲۱) صحیح مسلم. و «لَا يَرَالُ هَذَا الدِّينُ عَزِيزًا مَبْنِيًّا إِلَى اُثْنَيْ عَشَرَ حَلَيلَةً... كُلُّهُمْ مِنْ قُرْبَيْشٍ».

فساد بوده است، چون ظالمان و تجاوزگران و بلکه منافقان و کافران بر امت اسلام حکومت می‌کردند و اهل حق از یهود ضعیف تر بودند.

پس هرکس گمان برد که این دوازده نفر همان کسانی اند که راضی‌ها معتقد به امامت‌شان هستند، او سخت در جهل و اشتباه است؛ چون در میان این‌ها کسی جز علی بن ابی طالب علیه السلام شمشیر به دست نگرفته است. با این حال او نیز در زمان خلافتش نه به سرزمین‌های کافران تازید، و نه شهری را فتح نمود، و نه کافری را گشت. بلکه در آن دوران مسلمانان سرگرم جنگ با یکدیگر بودند تا جایی که کفار مشرک و اهل کتاب در شرق و شام در مورد آنان به طمع افتادند. همچنین شیعه با او راست نیفتادند، و وقتی با او نمی‌ساختند و راه نمی‌آمدند، به طریق اولی با دیگران نمی‌سازند و راه نمی‌افتد.

اما سایر امامان به غیر از حضرت علی علیه السلام هیچ کدام شمشیر به دست نگرفته‌اند مخصوصاً امام منتظر، بلکه او در نظر هر کس که معتقد به امامت اوست یا انسانی ترسو و ناتوان است و یا فراری و گریزان است، و در هیچ مسأله‌ای برای کسی فتوایی نداده و در هیچ قضیه‌ای حکمی صادر ننموده، وجودی از او مورد شناخت نیست پس چه سود و فایده‌ای در دین و دنیا از چنین فردی حاصل می‌شود، چه برسد به این که اسلام به واسطه‌ی او عزیز و استوار گردد؟!

از امامت مهدی منتظر هیچ فایده‌ای جز اعتقادات فاسد، خواسته‌های دروغین و فتنه‌های مختلف میان امت اسلامی به دست نمی‌آید.

همچنین اسلام در اعتقاد امامیه همان است که آنان بر آن هستند در حالی که آنان خوارترین فرقه‌های امت‌اند، و در میان اهل هوی و بدعت گذاران راضی‌ها خوارترین هستند و کسی همچون آنان سخن اسلام را کتمان نمی‌کند، و کسی بیشتر از آنان اهل نفاق نیست و آنان به زعم خود شیعه‌ی اثناعشری هستند.

همچنین به اعتقاد شیعیان ولایت امام منظر تا آخر زمان دائمی است، و در این صورت به اعتقادشان زمانی باقی نمی‌ماند که خالی از این دوازده نفر باشد. وقتی چنین است، زمان به دو نوع باقی نمی‌ماند: نوعی که در آن امور امت برپا می‌گردد و نوعی دیگر امور امت برقرار نمی‌گردد، و بلکه او در همه‌ی زمان‌ها قائم و برپاست، و این خلاف حدیث صحیح است.^۱

امام دوازدهم مفقود است، پس نمی‌تواند امام باشد

امام دوازدهم همان محمد بن حسن عسکری (مهدی متظر راضی‌ها) است راضی‌ها بیش از دیگران از امامت دور هستند؛ چون آنان راجع به امامت پست‌ترین عقاید و زشت‌ترین و نامناسب‌ترین سخنان با عقل و دین را به کار برده‌اند، چون آنان گول انسانی مجھول و یا معدوم خورده‌اند که نه چشمی او را دیده و نه اثری از او هست، و نه گوشی خبری از او شنیده و نه کسی او را درک کرده است. محمد بن جریر طبری و عبدالباقی بن قانع و دیگر نسب شناسان و مورخین اظهار داشته‌اند که حسن بن علی عسکری نسل و عقبه‌ای نداشته است. امامیه‌ای که ادعا می‌کنند او دارای فرزند بوده است مدعی هستند که فرزند او وقتی پسر بچه‌ای کوچک بوده وارد زیر زمینی در سامراء شده، و برخی می‌گویند: دو سال داشته، و بنا به قول بعضی، سه سال و بنا به گفته‌ی برخی دیگر، پنج سال داشته است.

حال اگر او موجود و معلوم باشد بر اساس آن چه که در حکم خداوند که با نص قرآن و سنت و اجماع ثابت شده، می‌بایست در کنار کسی مثل مادر و یا مادر مادرش و یا زنان دیگر اهل حضانت، مورد مواظبت و نگهداری قرار می‌گرفت، و می‌بایست کسی همچون وصی پدرش، اگر پدرش وصی داشت و یا غیر از وصی از

۱- ج(۴) ص(۲۰۷)، ج(۳) ص(۲۱۳)، ج(۱) ص(۱۱۷)، ج(۱) ص(۱۹۵).

او محافظت می‌کرد... بنابراین چگونه کسی که مستحق است در مال و بدن او تصرف شود و مورد مواظبت قرار گیرد، می‌تواند برای همه‌ی مسلمانان امامی معصوم باشد و کسی جز با ایمان به او، مؤمن نباشد؟!.

سپس بنا به اتفاق نظر آنان، چه وجود او و یا عدم او فرض کنیم، آنان از او نه در دین و نه در دنیا هیچ خیری ندیده‌اند، و او به کسی چیزی نیاموخته است، و صفتی از صفات خوب و یا بد را به کسی معرفی ننموده است. بنابراین هیچ یک از مقاصد امامت و منافع و مصلحت‌های خاص و عام آن محقق نگردیده است.

تازه اگر وجود او فرض گردد، او برای اهل زمین هیچ نفعی ندارد و حتی ضرر هم دارد و مؤمنانِ به او اصلاً از وجودش نفعی نمی‌برند، و هیچ خیر و مصلحتی از وجود او برایشان حاصل نمی‌گردد، و تکذیب کنندگان او به اعتقاد آنان به دلیل تکذیب‌شان عذاب می‌بینند. به این ترتیب او شرّ محض است و هیچ خیری در او نیست. و این چنین عملی از جانب یک انسان حکیم و عادل سر نمی‌زند.

چه چیزی گمراهتر از تلاش کسی است که خود را خیلی خسته می‌کند و بسیار قال و قیل می‌کند، و در میان جماعت مسلمانان تفرقه می‌اندازد، و پیشگامان نخستین و تابعین را نفرین، و با کفار و منافقین همکاری می‌کند، و با انواع ترفندها حیله‌گری می‌کند، و هر راهی که برایش ممکن باشد می‌رود، و از شاهدان دروغین کمک می‌گیرد، و پیروان خود را با طناب فریب به دنبال خود می‌کشاند، و کارهایی انجام می‌دهد که وصف آن‌ها طولانی است، و هدفش از این کارها، تنها وجود امامی است که او را به امر و نهی خداوند راهنمایی کند، و آن‌چه را که مایه‌ی نزدیک شدن او به خداوند متعلق می‌شود، به او بشناساند.

پس تا زمانی که اسم و نسب آن امام معلوم نگردد چیزی از خواسته‌های او به دست نمی‌آید، و چیزی از تعلیم و ارشاد و امر و نهی اش به او نمی‌رسد، و از جانب او برای هیچ امتی منفعت و مصلحتی حاصل نمی‌شود، و فقط از بین بدن جان و

مالش و سفرهای زیاد رفتن، انتظار کشیدن در شب و روز و دشمنی با جمهور مسلمانان به خاطر کسی که در زیرزمینی پنهان شده و هیچ کاری انجام نمی‌دهد و سخنی نمی‌گوید، و اگر هم به یقین موجود باشد منفعتی برای این بیچارگان ایجاد نکرده است، به ارمغان دارد. این چگونه است در حالی که خردمندان می‌دانند که چیزی جز ناکامی و شکست در انتظارشان نیست؟

بنابراین می‌بینید وقتی شیعیان مصلحت امامت را از دست می‌دهند در اطاعت کافر یا ظالمی وارد می‌شوند تا به واسطه‌ی او به برخی از اهدافشان برسند. در حالی که آنان به اطاعت از امامی معصوم دعوت می‌کنند، کارشان به جایی رسیده که از کافری ظالم و ستمگر اطاعت می‌کنند!.

**شیعیان درباره‌ی ائمه‌ی خود از جمله امام منتظرشان که مدعی وجود نصّ
بر امامت شان هستند، اختلاف نظر دارند**

علوم شد که شیعیان در مسائل امامت، صفات خدا، قدر و سایر مسائل دینشان اختلاف نظر بسیار زیادی با هم دارند و به تبع آن اضطراب و آشتفتگی شان در قضیه‌ی تعیین ائمه و درباره‌ی امام منتظر معلوم می‌شود. آنان نظرات زیادی در این باره دارند: برخی از آنان معتقد به بقای جعفر بن محمد، برخی معتقد به بقای پسرش موسی و برخی معتقد به بقای عبدالله بن معاویه هستند، و برخی معتقد به تعیین حضرت حسن و حضرت حسین از جانب حضرت علی هستند. دسته‌ای معتقد به امامت محمد بن حنفیه و عده‌ای معتقد به تعیین ابوجعفر توسط پدرش علی بن حسین می‌باشند. گروهی معتقد به امامت عبدالله پسر او هستند، و گروهی دیگر می‌گویند: به محمد بن عبدالله بن حسن بن حسین به عنوان امام وصیت شده

است. برخی معتقدند جعفر به امامت پسرش اسماعیل وصیت کرد، و گروهی دیگر معتقدند که او پسرش، محمد بن اسماعیل را وصیت کرد. اینان معتقد بـ امامت پسرش محمد، و آنان معتقد بـ امامت پسرش عبدالله و گروهی دیگر معتقد بـ امامت پسرش موسی هستند. این دسته امر تعیین شدن او را به محمد بن حسن برمی‌گردانند، و آن دسته نص تعیین شدن را به بنی میمون قداح حاکم در میان پیروانش برمی‌گردانند، و عده‌ای دیگر نص تعیین شدن را از بنی هاشم به بنی عباس می‌کشانند.^۱

مقاصد امامت: قدرت و علم

امام به دو چیز احتیاج دارد: یا در علم برای تبلیغ و تعلیم آن و یا در عمل برای این که در این زمینه با قدرت و توانایی خود به آنان کمک کند. امامانی که عصمت‌شان ادعا می‌شود، قدرتی ندارند که به واسطه‌ی آن مقاصد امامت حاصل گردد. و وقتی که حکومت و قدرتی ندارند ممکن نیست نماز جمعه و جماعت پشت سرshan خوانده شود و نمی‌توانند در جهاد و حج امام باشند، و حدود به وسیله‌ی آنان اجرا نمی‌گردد، و به اختلافات و خصومات‌ها پایان داده نمی‌شود، و انسان به کمک آنان حق و حقوق خود را در نزد مردم و در بیت المال به دست نمی‌آورد، و به وسیله‌ی آنان راه‌ها ایمن نمی‌گردد، چون همه‌ی این امور به یک فرد توانا به انجام آن‌ها نیاز دارد، و جز کسی که یارانی در این مورد نداشته باشند، توان اینها را ندارد. این امامان قادر به انجام این امور نبودند بلکه افراد دیگری قادر به انجام آن‌ها بودند و در دوره‌های آنان افرادی عالم‌تر و دین‌دارتر از آنان وجود داشتند، چرا که علم نقل شده از غیر آنان چندین برابر علم نقل شده از آنان است، و ظهور آثار غیر آنان در میان امت اسلام، بزرگ‌تر و برجسته‌تر از ظهور آثار آنان در میان امت اسلام است.

۱- ج (۲) ص (۱۴۳، ۱۴۴، ۱۲۹، ۱۳۳).

پیشگامان آنان همچون علی بن حسین و پسرش ابو جعفر و پسر او جعفر بن محمد، مقداری علم از آنان گرفته شده، اما از غیر آنان چندین برابر علم گرفته شده است. اما کسانی که پس از آنان آمدند، علمی که از ایشان دریافت شده بسیار اندک است، و در میان علمای مشهور در روایت، حدیث، فتو و سایر فنون، نامی از هیچ یک از آنان برده نمی‌شود. و افتخارات و محاسنی که برای آنان ذکر می‌شود مانند آن‌ها در بسیاری از افراد امت یافت می‌شود. نهایت این فضیلت‌ها این است که صاحب آن‌ها شایسته‌ی امامت باشد اما به محض شایستگی داشتن برای امامت به آن درجه منصوب نمی‌گردد همان طور که هر شخصی که شایستگی قضاوت دارد به عنوان قاضی تعیین نمی‌گردد. شایستگی امامت برای سایر قریش نیز همانند آنان ثابت شده است، و آنان شایسته‌ی امامت بودند و این امر موجب تخصیص امامت به آنان نمی‌گردد و آنان با وجود شایستگی امامت، امام نشدند.^۱

۱- ج (۳) ص (۲۴۸) ج (۲) ص (۱۷۱، ۱۷۰) ج (۱) ص (۳۰۷، ۳۰۸) ج (۴) ص (۲۱۳).

فضایل صحابه و خویشاوندان پیامبر ﷺ و دیدگاه اهل سنت و تشیع درباره آنها

اساس ستایش و تمجید در قرآن بر مبنای ایمان و کارهای شایسته است نه بر مبنای نسب و رابطه‌ی خویشاوندی و دامادی

خداآوند در قرآن از هیچ کس به دلیل نسبش تمجید و تعریف نکرده، و از فرزند و پدر هیچ پیامبری تمجید نکرده، بلکه از مردم فقط به خاطر ایمان و اعمالشان تمجید کرده است. و اگر عده‌ای را نام برد و آنان را ستوده، تنها به دلیل ایمان و عملشان بود و به صرف نسبشان نبوده است.

به همین خاطر وقتی خداوند در سوره‌ی انعام از پیامبران که هجده نفرند، یاد می‌کند می‌فرماید: ﴿وَمَنْ ءَايَاهُمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَأَجْتَبَيْتِهِمْ وَهَدَيْتِهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ [الأنعام: ۸۷]. «و از میان پدران و فرزندان و برادرانشان (گروه زیادی را رهنمود نمودیم و) آنان را برگزیدیم و به راه راست ارشاد کردیم».

به این ترتیب، فضیلت آنان با برگزیده شدن از جانب خداوند متعال و هدایت آنان به راه راست حاصل شد نه فقط به دلیل خویشاوندی و نزدیکی ای که داشتند. در قرآن تمجید و مدح صحابه در چندین آیه بر اساس ایمان و اعمالشان آمده است، مانند این آیه که می‌فرماید: ﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ أَبْعَثُوهُمْ يَأْتِيْ حَسَنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ [التوبه: ۱۰۰]. «پیشگامان نخستین

مهاجران و انصار، و کسانی که به نیکی روش آنان را در پیش گرفتند و راه ایشان را به خوبی پیمودند، خداوند از آنان خوشنود است و ایشان هم از خدا خوشنودند». در جای دیگری می‌فرماید: ﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتَلَ أُولَئِكَ أَعَظُمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقْتَلُوا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى﴾ [الحديد: ۱۰]. «کسانی از شما که پیش از فتح (مکه)، به سپاه اسلام کمک کرده‌اند و از اموال خود) بخشیده‌اند و (در راه خدا) جنگیده‌اند، (با دیگران) برابر و یکسان نیستند. آنان درجه و مقامشان فراتر و برتر از درجه و مقام کسانی است که بعد از فتح (مکه، در راه اسلام) بذل و بخشن نموده‌اند و جنگیده‌اند. اما به هر حال، خداوند به همه، وعده پاداش نیکو می‌دهد». بدین صورت تمجید و ستایش مؤمنان امت اسلامی از اول و آخر، و تمجید از پرهیزکاران، نیکوکاران، دادگران و صالحان و این‌گونه قشرها به خاطر ایمان و عمل صالح شان بوده است.

نسب در قرآن، برای اثبات حق خویشاوندان است. در قرآن آیه‌ی خمس و فیء وجود دارد و در این آیات، آمده که ناپاکی از آنان زدوده شده، و کاملاً پاک گشته‌اند. در قرآن امر شده که بر پیامبر ﷺ درود فرستاده شود. این آیه چنین تفسیر شده که بر پیامبر ﷺ و آل او درود فرستاده شود. در قرآن، به محبت خدا، و محبت رسول او ﷺ امر شده، و محبت خویشاوندان پیامبر از محبت اوست. در قرآن آمده که همسران آن حضرت ﷺ مادران مؤمنان هستند.

در قرآن مدح کسی به مجرد خویشاوند بودن و اهل بیت بودن نیامده، و به دلیل خویشاوندی کسی مورد تمجید قرار نگرفته است، و استحقاق فضیلت انسان در نزد خدا و برتری او بر کسی که در تقوا با او مساوی است، به خاطر خویشاوندی بیان نشده است، و اگر آن‌چه که درباره‌ی برگزیده شدن آل ابراهیم و بنی اسرائیل گفته شده، این امر مربوط به زمان‌های پیش از اسلام است، و خداوند خبر می‌دهد که آن را مایه‌ی عبرت ما قرار داده است. با وجود آن بیان می‌کند که پاداش و مدح تنها به

واسطه‌ی کردار است. به همین خاطر است که درباره‌ی برگزیده شدن بنی اسرائیل و درباره‌ی کسانی از آنان که کافر شده و درباره‌ی گناهان آنان و عذاب دادن، شان آمده است. در میان آنان از دونوع ثواب و عقاب نیز بحث شده است، و این به طور کامل نشان می‌دهد که نسب شریف و بزرگوار، اگر صاحب آن اهل ایمان و تقوی باشد، همراه با مدرج است و در غیر این صورت، مذمت صاحب آن بیشتر است.

همین گونه است درباره‌ی دامادی و خویشاوندی که خدای متعال می‌فرماید:

﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا أُمْرَأَتُ نُوحٍ وَأُمْرَأَتُ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدِيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَلِيْحِيْنَ فَحَانَتَاهُمَا قَلْمَ يُعْنِيَا عَنْهُمَا مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ أَدْخُلَا الْنَّارَ مَعَ الْدَّاخِلِيْنَ ۚ ۝ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ ءامَنُوا أُمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ أَبِي لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَتَحْجِيَّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِيهِ وَنَحْجِيَّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ۝﴾ [التحریم: ۱۰-۱۱]. «خداؤند برای کافران، زن نوح و زن لوط را مثل زده است. آنان در حواله نکاح دو تن از بندگان خوب ما بودند و آن دو نتوانستند پاخت با قوم خود، و گزارش اسرار و اخبار بدیشان) به آن دو خیانت کردند و آن دو نتوانستند در پیشگاه الهی کمترین کاری برای ایشان بکنند و (آنان را از عذاب خانمانسوز دنیوی، و سخت کمرشکن اخروی نجات دهند. به هنگام مرگ تو سط فرشتگان بدیشان) گفته شد: به دوزخ درآئید همراه با همه کسانی که بدان در می‌آیند.* و خدا برای مؤمنان، زن فرعون را مثل زده است. وقتی (از اوقات) گفت: پروردگارا! برای من در بهشت، نزد خودت خانه‌ای بنا کن، و مرا از فرعون و کارهایش رهایی بخش، و از این مردمان ستمکاره نجات بده».

همچنین است درباره‌ی شجاعت و بخشندگی و زهد و دین. پس فضائل خارج از اخلاق و ارزش‌های انسانی، در نزد خدای متعال اعتباری ندارند مگر این که سببی برای افزوده شدن فضائل و ارزش‌های انسانی باشد، و در این صورت فضیلت به واسطه‌ی اخلاق و ارزش‌های انسانی حاصل می‌گردد. اما فضایلی که از ارزش‌های

والای انسانی و اخلاق حمیده صادر نشوند، اعتباری ندارند^۱.

حق آل حضرت محمد ﷺ بر امت اسلام، محبت و دوست داشتن بیشتر آنان از دیگران است

بدون شک آل محمد ﷺ بر امت اسلام حقی دارند که دیگران این حق را ندارند. آل محمد مستحق محبت و دوستی زیادی هستند که سایر قبایل کوچک قریش مستحق چنین محبتی نیستند، همان‌طور که قریش مستحق محبت و دوستی هستند که سایر قبایل مستحق آن نیستند. همان‌گونه که نژاد عرب مستحق محبت و دوستی است که سایر نژادهای بنی آدم مستحق آن نیستند. این بر اساس مذهب جمهور است که معتقد به فضیلت و برتری عرب بر غیر عرب، و فضیلت قریش بر سایر عرب و فضیلت بنی‌هاشم بر سایر قریش هستند. این رأی به صراحت از بزرگان و امامانی چون احمد و دیگران نقل شده است، و این حدیث صحیح از پیامبر ﷺ نیز بر آن دلالت می‌کند: «إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى قَرِيْشًا مِّنْ كَنَانَةَ وَاصْطَفَى بَنِي هَاشِمَ مِنْ قَرِيْشٍ، وَاصْطَفَى بَنِي هَاشِمٍ مِّنْ بَنِي هَاشِمٍ»^۲. «خداوند از میان کنانه قریش را برگزید، و بنی‌هاشم را از میان قریش برگزید، و مرا از میان بنی‌هاشم برگزید». همچنین در حدیث صحیح می‌فرماید: «النَّاسُ مَعَادٌ كَمَعَادِنِ الْذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، خَيَارُهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ خَيَارُهُمْ فِي الْإِسْلَامِ إِذَا فَقَهُوا»^۳. «مردم همچون معادن طلا و نقره

۱- ج (۴) ص (۲۰۰، ۱۹۹).

۲- مسلم آن را به شماره (۱۷۸۳) با این لفظ روایت کرده است: «إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى كَنَانَةَ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ وَاصْطَفَى قُرَيْشًا مِّنْ كَنَانَةَ وَاصْطَفَى مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمَ وَاصْطَفَى بَنِي هَاشِمٍ»..

۳- بخاری آن را با این لفظ روایت کرده است: «النَّاسُ مَعَادٌ خَيَارُهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ خَيَارُهُمْ فِي الْإِسْلَامِ إِذَا فَقَهُوا». جزء (۴) ص (۱۲۲)، مسلم: ج (۱۹۵۸)، و احمد: ج (۲) ص (۴۹۸، ۴۳۸، ۴۸۵، ۲۶۰).

هستند، بهترین آنان در جاهلیت، بهترین آنان در اسلام هستند اگر پس از نادانی، آگاه و فهمیده شوند». و دیگر احادیثی که در این زمینه آمده است.^۱

رعایت حقوق نزدیکان پیامبر ﷺ و حضرت فاطمه ؓ توسط دو خلیفه: حضرت ابوبکر و حضرت عمر ؓ

حضرت ابوبکر و حضرت عمر ؓ همواره حضرت علی ؑ را از هر طریقی و به طور کامل اکرام می‌کردند، و او و حتی سایر بنی هاشم را در عطا و بخشش بر دیگران مقدم می‌داشتند، و او را در احترام و محبت و تمجید و تعظیم مقدم می‌داشتند، همان‌گونه که افراد نظری او را نیز مقدم می‌داشتند. آنان حضرت علی ؑ را به واسطه‌ی فضلی که خداوند به او عنایت کرده بود، بر سایر افرادی که چنین فضیلتی نداشتند، برتر می‌دانستند. هرگز سخن ناروایی از آنان در حق حضرت علی ؑ دیده نشده است. بلکه آنان درباره‌ی هیچ یک از بنی هاشم سخن ناروایی نگفته‌اند.

حضرت عمر ؑ اهل بیت پیامبر ﷺ را در عطا و بخشش بر همه‌ی مردم مقدم می‌داشت، و در عطا و بخشش آنان را بر همه‌ی مردم برتر می‌دانست. حتی زمانی که برای عطا و بخشش‌ها دیوانی قرار داده شد و اسامی مردم نوشته شد به حضرت عمر ؑ گفتند: از تو شروع می‌کنیم. گفت: نه، از نزدیکان رسول خدا شروع کنید، و حضرت عمر را در جایگاهی قرار دادند که خداوند او را در آن جایگاه قرار داد. از این روز بنی هاشم شروع کردند و بنی مطلب را به آنان ملحق کردند، چرا که پیامبر ﷺ فرمود: «إِنَّمَا بُنُوْهَاشِمْ وَبُنُوْمُطَلِّبٍ شَئْءٌ وَاحِدٌ إِنَّهُمْ لَمْ يُفَارِقُوْنَا فِي جَاهِلِيَّةٍ وَلَا إِسْلَامٍ»^۲. «بنی هاشم و بنی مطلب یک چیز واحد هستند نه در جاهلیت و نه در اسلام از ما جدا نشدنند». پس حضرت عمر، حضرت عباس و حضرت علی و

۱- ج (۲)، ص (۳۴۲، ۳۳۸).

۲- بخاری، ابوذاود ونسائی آن را روایت کرده‌اند.

حضرت حسن و حضرت حسین را مقدم کرد، و برای آنان مقداری بیشتر از آن‌چه برای افراد نظری آنان در سایر قبائل قرار داده بود، قرار داد، و در بخشش اسامه بن زید را بر پسر خود ترجیح داد. پرسش عصبانی شد و گفت: اسامه را بر من ترجیح می‌دهی؟ حضرت عمر گفت: او در نزد رسول خدا ﷺ محبوب‌تر از پدرت بود. آن‌چه که درباره‌ی مقدم داشتن بنی‌هاشم و برتر دانستن آنان ذکر کردیم در نزد همه‌ی علمای سیرت و تاریخ امری مشهور است که کسی درباره‌ی آن اختلافی ندارد.

کسی که این‌گونه حق و حقوق نزدیکان و عترت رسول الله ﷺ را رعایت کند آیا به نزدیک‌ترین مردم برای پیامبر ﷺ و بانوی زنان اهل بهشت ظلم و ستم می‌کند، آن هم به دلیل مقدار ناچیزی از مال که به فرزندان او چندین برابر آن مال را عطا می‌کرد و به کسی که بیشتر از او از پیامبر ﷺ دور بود، عطا می‌کرد.^۱

محبت اهل سنت نسبت به حضرت علیؑ و نکوهش آنان بر کسانی که او را دشنام می‌دادند

اهل سنت حضرت علیؑ را دوست می‌دارند و به او محبت می‌ورزنند، و گواهی می‌دهند که او از خلفای هدایتگر است، و کتاب‌های همه‌ی گروه‌های اهل سنت سرشار از فضایل و افتخارات او، و نکوهش کسانی از همه‌ی فرقه‌هاست که به او ظلم می‌کنند، و کار کسانی که او را سبّ کنند عیب می‌شمارند و آن را امری ناپسند می‌دانند.

فضایل حضرت علی که نقل شده، ردّی است بر ناصیبی‌ها، همان‌طور که فضایل خلفای سه‌گانه، ردّی است بر اعتقاد راضی‌ها. مودت و محبت خلفای سه‌گانه در نزد اهل سنت از مودت و محبت حضرت علی واجب‌تر است، چون وجوب مودت به مقدار فضیلت است، و هر کس با فضیلت‌تر باشد، مودت او کامل‌تر و بیشتر است.^۲

۱- ج (۳) ص (۱۷۳، ۱۷۲).

۲- ج (۲) ص (۱۳۴) ج (۲) ص (۲۲۶) ج (۴) ص (۹۰، ۳۰). بعداً این مطلب می‌آید که اهل سنت جزو ناصیبی‌ها نیستند.

رعايت حقوق حضرت ابوبکر و حضرت عمر رض توسط نزديکان و خویشاوندان پیامبر ﷺ

همچنین به تواتر از حضرت علی ع نقل شده که او نسبت به حضرت ابوبکر و حضرت عمر رض محبت می‌ورزید، و آن دو را دوست می‌داشت و احترام می‌نمود، و آن دو را بر سایر امت مقدم می‌داشت. این رفتار از حضرت علی ع معروف و شناخته شده بود، و هرگز سخن ناروايی را در حق آن دواز او سراغ نداريم، و هيچ وقت ادعا نکرد که او از آن دو به خلافت مستحق‌تر است. هر کس که کوچکترین اطلاعی از اخبار و روایات ثابت و متواتر در بین عامه و خاصه دارد، از اين قضيه مطلع است و بر کسی پوشیده نيست.

اما کسی که به روایاتی که جاهل ترين انسان‌ها به منقولات و دورترین انسان‌ها از معرفت اسلام نقل می‌کند و کسی که به دروغ بستن زيادي که فقط بر چهارپايان رواج داده می‌شود، مراجعه می‌کند و دروغش در ميان قومی که از اسلام ييگانه‌اند، پخش می‌شود، يا ساكنان باديها يا قله کوهها يا سرزميني هستند که بهره‌اي از علم نبرده و بيشترین دروغها را می‌گويند، چون اين کسی است که ديگران را گمراه می‌کند.

ائمه‌ی عترت همچون ابن عباس رض و ديگران، حضرت ابوبکر و حضرت عمر را مقدم می‌داشتند، و در ميان آنان برخی اصحاب مالك، شافعي و احمد و ديگران بودند که تعدادشان چندين برابر کسانی بود که جزو اماميه بودند.

از تمام علمای اهل بيت از تابعین بنی هاشم و تابعین آنان از فرزندان حسن بن علی و فرزندان حضرت حسين رض و سايرين نقل شده که آنان حضرت ابوبکر و حضرت عمر رض را دوست می‌داشتند و آن دو را بر حضرت علی ع برتر می‌دانستند. روایات نقل شده از آنان در اين باره به حد تواتر رسيده است.

حافظ ابوالحسن دارقطني كتاب «ثناء الصحابة على القرابة وثناء القرابة على

الصحابۃ» را تدوین نمود، و قسمتی از این موارد را در آن ذکر کرده است.^۱ همچنین همهی اهل حدیث که در زمینهی سنت تأیفاتی داشته‌اند، همچون کتاب «السنة» اثر عبدالله بن احمد^۲ و «السنة» اثر خلال^۳ و «السنة» اثر ابن بطه^۴ و «السنة» اثر آجری^۵ و لالکائی^۶ و بیهقی^۷ و ابوذر هروی و طلمکنکی^۸ و ابوحفص بن شاهین^۹ و چندین برابر این کتاب‌ها مانند کتاب «فضائل الصحابة» از امام احمد^{۱۰} و ابونعیم^{۱۱}، و تفسیر شعلبی^{۱۲} که در آن‌ها فضائل خلفای سه‌گانه آمده است، و این خود از بزرگ‌ترین حجت‌ها و دلایل این امر است. اگر این مقدار حجت است آن حجت

- ۱- این نسخه موجود است، و همان جزء یازدهم است که در کتابخانه شیخ حماد انصاری در مدینه، به شماره (۳۲۷) قرار دارد، و گفته که او آن را از مکتبه ظاهری دمشق یافته است.
- ۲- موجود است و به چاپ رسیده است.
- ۳- در حال حاضر در انتشارات طبیه منتشر می‌شود. و به صورت نسخهی خطی در کتابخانه شیخ حماد انصاری مدینه موجود است.
- ۴- به صورت نسخهی خطی در نزد شیخ حماد انصاری است و گفته که این نسخهی خطی جلد کوچک و بزرگ دارد که جلد کوچک چاپ شده و جلد بزرگ در حال تحقیق است.
- ۵- با تحقیق شیخ محمد حامد فقی در سال ۱۳۶۹ هـ به چاپ رسیده است.
- ۶- سه جزء از آن به چاپ رسیده و دو جزء آن برای تحقیق باقی مانده است، و نسخهی خطی آن در نزد شیخ حماد انصاری، و یک نسخه خطی در ظاهریه به شماره‌های (۳۷، ۱۲۴، ۳) و یک نسخه خطی آن در (بلیبرگ به شماره ۱۳۱۸) وجود دارد.
- ۷- کتاب الأسماء والصفات، و او کتابی در سنت ندارد. شیخ حماد انصاری آن را اظهار داشته است.
- ۸- اما کتاب سنت اثر ابوذر هروی و طلمکنکی هرگز به دست نیامد.
- ۹- در نزد شیخ حماد به صورت تحقیق شده موجود است.
- ۱۰- در دانشگاه ام القری، در دو مجلد آن را به چاپ رسانده است.
- ۱۱- به صورت نسخهی خطی در نزد شیخ حماد انصاری وجود دارد.
- ۱۲- به صورت نسخهی خطی و در هشت مجلد در نزد شیخ حماد وجود دارد.

برای او و علیه اوست، و گرنه به آن استدلال نمی‌شود.^۱

عزت و اقتدار اسلام در زمان خلفای راشدین تا دوازده خلیفه
 این دوازده خلیفه عبارتند از: حضرت ابوبکر، حضرت عمر، حضرت عثمان،
 حضرت علی، معاویه، یزید، عبدالملک بن مروان و چهار فرزند او که عمر بن
 عبدالعزیز نیز جزو آنان بود. در صحیحین به نقل از جابر بن سمرة رض آمده که
 پیامبر ﷺ فرمود: «لَا يَرَالِ الْإِسْلَامُ عَزِيزًا إِلَى اثْنَيْ عَشَرَ خَلِيفَةً كُلُّهُمْ مِنْ
 قُرَيْشٍ». «اسلام تا دوازده خلیفه که همه شان از قریش هستند، همچنان با عزت خواهد
 بود». عبارت این حدیث در بخاری «اثنی عشر امیراً» است. در عبارتی دیگر آمده
 است: «لَا يَرَالْ أَمْرُ النَّاسِ ماضِيًّا وَلَمْ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا^۲. «امور مردم همچنان
 روبه راه است تا زمانی که دوازده امام دارند».

این چنین هم شد، چون خلفای راشدین که حضرت ابوبکر، حضرت عمر،
 حضرت عثمان و حضرت علی هستند، سپس خلافت به کسانی رسیده که مردم درباره
 شان به توافق و اجماع رسیدند، و آنان به عزت و قدرت رسیدند مانند معاویه و پسرش
 یزید. سپس عبدالملک و چهار فرزند او که عمر بن عبدالعزیز نیز جزو آنان بود. بعد از
 آن دو در دولت و حکومت اسلام نقصی به وجود آمد که تا به حال باقی مانده است.
 بنی امیه بر همه سرزمین‌های اسلام حکومت کردند و دولت در زمان آنان
 دولتی عربی بود، و خلیفه به اسم خودش مثلاً عبدالملک و سلیمان خوانده می‌شدند
 و به عضد الدوله، عزالدین، بهاءالدین و فلان الدین شناخته نمی‌شدند. آنان

۱- ج (۴) ص (۱۰۵). گوییم: در جزء (أبو بكر الصديق أفضـل الصحـابة وأحقـهم بالخلافـة) که
 نسخه خطی است، آورده‌ام و جواب‌هایی را که راضی‌ها در برتر بودن حضرت علی و
 مستحق بودن او برای خلافت به آن‌ها استدلال می‌کنند، ذکر کردم.
 ۲- تخریج آن در ص (۴۲) ذکر شد.

نمازهای پنج گانه را می خواندند و در مسجد بیرق ها را بر می افراشتند، و امیران را تعیین می کردند و در خانه‌ی خود سکونت داشتند. آنان در قلعه‌ها ساکن نمی شدند، و خود را از مردم پنهان نمی کردند. از جمله علل این امر این بود که آنان در صدر اسلام و در قرن‌های برتر و قرن صحابه و تابعین و تبع تابعین بودند. بزرگ‌ترین عیب و ایرادی که مردم بر بنی امیه می گرفتند، دو چیز بود: یکی این که آنان درباره‌ی حضرت علیؑ به بدی سخن می گفتند. دوم این که آنان نماز را در سر وقت شنیدند. این دوازده نفر در تورات هم آمده است، آنجا که خداوند در بشارت خود به اسماعیل می گوید: «وسیلد اثني عشر عظیماً».

سپس از جمله‌ی نعمت و رحمت خدا به اسلام این بود که وقتی حکومت به بنی هاشم منتقل شد، به بنی عباس رسید، و آنان احترام خلفای راشدین و سابقین اولین از مهاجران و انصار را نگه می داشتند، و در دولت آنان جز تعظیم خلفای راشدین و ذکر نام آنان بر منبرها و تمجید از آنان و تعظیم صحابه دیده نشد. اما اگر پناه بر خدا، یک راضی که به خلفا و سابقین اولین از مهاجرین و انصار ناسزا می گفت، به حکومت می رسید، قطعاً اسلام دگرگون می شد. البته در درون حکومت، افرادی راه یافتند که مردم از آنان ناراضی بودند و نمی توانستند آنان را برکنار کنند؛ همان‌گونه که حضرت علی نتوانست فرماندهانی که جزو بزرگان سپاه او بودند، همچون اشعت بن قیس و اشتر نخعی و هاشم مقال و امثال آنان را برکنار کند.

افراد مجوسی، و کسانی که در دل نسبت به اسلام کینه داشتند، و اهل بدعت و زندیق بودند، در حکومت نفوذ کردند، و مهدی به قتل عام آنان پرداخت تا این که بدین ترتیب شر زیادی دفع شد، و او از بهترین خلفای بنی عباس بود. او همچنین به علم و جهاد و دین احترام و ارزش بالایی قائل بود، و به این دلیل حکومت او یکی از بهترین حکومت‌های بنی عباس شد. گویا این حکومت تمام خوشبختی آنان بود و بعد از آن هرگز نتوانستند امور خود را سر و سامان دهند، با وجود این که کسی از عباسی‌ها

توانست بر اندلس و بر اکثر سرزمین‌های غربی غلبه کند، و فقط بعضی از آنان مدتی بر آفریقا چیره شدند و سپس آن‌جا هم از آنها گرفته شد، برخلاف بنی امیه که توانستند بر تمامی ممالک اسلامی چیره شوند و همه‌ی دشمنان دین را شکست دهند.

همچنین در این حدیث که پیامبر ﷺ فرمود: «**كَلِمَةُ مَنْ قَرِيشَ**» «همه‌ی آنان از قریش هستند»، اگر همه‌ی آنان مختص به حضرت علی و فرزندان او بود، آن‌چه که آنان را متمایز می‌کند، بیان می‌کرد. مگر نمی‌بینید که او نگفت همه‌ی آنان از فرزندان اسماعیل هستند، و یا همه‌ی آنان از عرب هستند هر چند که چنین بودند؛ چون او قصد داشت قبیله‌ای که آنان را متمایز می‌کند بیان کند. و اگر از طریق جزو بنی هاشم بودن و یا از جانب علی بودن، متمایز می‌شدند، به این ویژگی ذکر می‌شند اما آنان را به طور مطلق از قریش قرار داد؛ چون همه‌ی آنان از قریش بودند بلکه آنان را مختص به یک قبیله نکرد. بلکه از قبیله‌های، بنی‌تیم، بنی‌علی، بنی عبدشمس، و بنی‌هاشم بودند، چون خلفای راشدین از این قبایل بودند.^۱

دلالت قرآن بر ایمان حضرت ابوبکر، حضرت عمر و حضرت عثمان و کسانی که در زمان خلافت و قدرت، همراه آنان بودند و زمان فتنه و آشوب را دیدند، به خلاف کسانی چون راضی‌ها و خوارج که در زمان فتنه سر بر آوردن خداوند متعال می‌فرماید: **وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ لَيَسْتَحِقُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَسْتَحْلَفُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي أَرْتَصَنَ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِيلَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ** ﴿٥٥﴾ [النور: ۵۵]. «خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، و عده می‌دهد که آنان را قطعاً جایگزین (پیشینیان، و وارث فرماندهی و حکومت ایشان) در زمین خواهد کرد (تا

آن را پس از ظلم ظالمان، در پرتو عدل و داد خود آبادان گردانند) همان گونه که پیشینیان (دادگر و مؤمن مأتهای گذشته) را جایگزین (طاغیان و یا غیان ستمگر) قبل از خود (در ادوار و اعصار دور و دراز تاریخ) کرده است (و حکومت و قدرت را بدانان بخشیده است). همچنین آئین (اسلام نام) ایشان را که برای آنان می‌پستند، حتماً (در زمین) پا بر جا و برقرار خواهد ساخت، و نیز خوف و هراس آنان را به امنیت و آرامش مبدل می‌سازد، (آن چنان که بدون دغدغه و دلهره از دیگران، تنها) مرا می‌پرستند و چیزی را انبازم نمی‌گردانند. بعد از این (وعده راستین) کسانی که کافر شوند، آنان کاملاً بیرون شوندگان (از دائره ایمان و اسلام) بشمارند (و متمردان و مرتدان حقیقی می‌باشند)«.

خداؤند به کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام می‌دهند و عده داده که آنان را جانشین بر زمین قرار دهد همان طور که در این آیه به آنان وعده داده است:

﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ [الفتح: ۲۹]. پُر واضح است که خداوند خلف وعده نمی‌کند. پس این آیه بیان می‌دارد که کسانی که آنان را به عنوان جانشین قرار داده همانند کسانی که قبل از آنان جانشین خود بر زمین قرار داده و برایشان دین اسلام را که همان دینی است که خداوند آن را برایشان برگزید و خودش می‌فرماید:

﴿وَرَضِيَتِ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدہ: ۳]. «نعمت خود را بر شما تکمیل نمودم و اسلام را به عنوان آئین خداپسند برای شما برگزیدم». تمکین بخشید و بعد از ترس و دلهره آنان را امنیت بخشید، برایشان آمرزش و پاداش بس بزرگ است.

از دو وجه به این آیه استدلال می‌شود: اول- این که جانشینان در زمین، مؤمنانی هستند که عمل صالح انجام می‌دهند، چون این وعده برای آنان است و برای کسی غیر از آنان نیست. دوم- آنان مورد مغفرت و بخشش خداوند هستند، و برایشان پاداش بس عظیمی است؛ چون آنان ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند. پس این دو آیه از سوره‌ی نور و سوره‌ی فتح، آنان را شامل می‌شود.

پُر واضح است که این تمجید و تعریف‌ها بر صحابه در زمان حضرت ابوبکر، حضرت عمر و حضرت عثمان رض منطبق هستند، چرا که در آن زمان جانشینی محقق شد، و دین اسلام قدرت گرفت و امنیت پس از ترس حاکم گردید زمانی که بر فارس و روم غلبه یافتند و شام، عراق، مصر، خراسان و آفریقا را فتح نمودند.

زمانی که حضرت عثمان رض کشته شد و آن فتنه ایجاد گردید مسلمانان چیزی از سرزمین‌های کفار را فتح نکردند، و بلکه کفار در شام و خراسان نسبت به آنان به طمع افتادند و خودشان از همدیگر می‌ترسیدند.

بنابراین، قرآن بر ایمان حضرت ابوبکر، حضرت عمر و حضرت عثمان و کسانی که در زمان جانشینی و زمان اقتدار و امنیت همراه آنان بودند دلالت می‌کند، و کسانی همچون علی، طلحه، زبیر، ابوموسی اشعری، معاویه و عمرو بن عاص که در زمان فتنه بودند، مشمول این آیه هستند؛ چون آنان جانشین شدند و اقتدار یافتند و امنیت ایجاد گردند. اما کسانی که در زمان فتنه و فساد و جدایی چون قارچ از زیر زمین سبز شدند، مانند راضی‌ها که از آب گل آلود ماهی گرفته و در گیر و دار آن فتنه‌ها آتش را شعله‌ورتر نمودند، و مانند خوارج که از دین خارج شده، این آیه آنان را شامل نمی‌شود و آنان در میان کسانی که خداوند در این آیه آنان را به ایمان و عمل صالح توصیف می‌کند، قرار نمی‌گیرند؛ زیرا آنان اولاً جزو صحابه‌ی مورد خطاب در این آیه نیستند، و ثانیاً جانشینی، اقتدار و امنیت پس از ترس برایشان محقق نگردید و این امر تنها برای صحابه حاصل شد. بلکه راضی‌ها و خوارج و هم کیشان شان همواره در حالت ترس و اضطراب بودند و اقتدار نیافتد.^۱

بدگویی راضی‌ها از حضرت ابوبکر و حضرت عمر و سایر صحابه و امت اسلام به جز هم کیشان خودشان^۱

راضی‌ها از بهترین اهل زمین از اولین و آخرین آنان پس از پیامبران و فرستادگان و از بهترین امتی که برای مردم پدیدار شده، بدگویی می‌کنند و آنان را بدترین مردم قرار می‌دهند و دروغ‌ها و گناه‌های بزرگی به آنان افترا می‌زنند و نیکی‌های آنان را بدی به شمار می‌آورند. و به سوی بدترین کسانی که منتبه به اسلام‌اند و پیرو هوی و هوس‌های خود هستند، -که راضی‌ها با تمام گروه‌های ایشان: اهل غلو، امامیه و زیدیه هستند- روی آورده‌اند. در همه‌ی گروه‌های منتبه به اسلام با وجود بدعت و گمراهی، بدتر از راضی‌ها وجود ندارد و کسی، جاهم‌تر، دروغگوتر، ظالم‌تر، نزدیک‌تر به کفر و فسق و فجور و عصیان و سرکشی و دورتر از حقائق ایمان از آنان وجود ندارد. راضی‌ها گمان می‌کنند که بندگان خالص و پاک خداوند هستند و بقیه‌ی امت حضرت محمد ﷺ کافرند. آنان همه‌ی امت را کافر و یا گمراه می‌دانند به جز طایفه و گروه خودشان که ادعا می‌کنند آن‌ها طایفه‌ی بر حق می‌باشند و بر هیچ گمراهی اجماع نمی‌کنند و آنان را بهترین و خالص‌ترین فرزندان آدم قرار داده‌اند.

مئل آنان همانند کسی است که به نزد تعداد زیادی گوسفند می‌آید و به او گفته می‌شود: بهترین این گوسفندان را به ما بده تا قربانی کنیم. او هم به طرف بدترین این گوسفندان که گوسفندی لاغر، لنگ، تک چشم و ضعیف که هیچ خوبی ندارد، می‌رود و می‌گوید: این بهترین این گوسفندان است و قربانی کردن جز با آن جایز نیست و سایر گوسفندان این گله گوسفند نیست بلکه خوک‌هایی هستند که باید کشته شوند و قربانی کردن آنها جایز نیست.^۲.

۱- راضی‌ها به جز چند نفر به همه‌ی صحابه عیب و ایراد می‌گیرند. ج (۴) ص (۲۹).

۲- ج (۳) ص (۳۹، ۴۰) ج (۴) ص (۲۹).

Rafzaii ha adaa mi kintend ke sahabah va pirovan آنها کافر و مرتد شده‌اند راضی‌ها از شدت جهل و گمراهی شان معتقد‌ند، صحابه و تابعین آنان کافر و مرتد شدند و یهود و نصاری از آنان بهترند؛ چون کسی که در اصل کافر است از مرتد بهتر است. این مطلب را در تعدادی از کتاب‌هایشان دیده‌ام. این سخن بزرگ‌ترین دروغی است که به اولیاء پرهیزکار و حزب رستگار و سپاه پیروز خداوند نسبت داده شده است.

این ادعا و مانند آن بزرگ‌ترین مطالبی هستند که راضی‌ها به واسطه‌ی آن‌ها از رسول خدا علیه السلام عیوب‌جویی می‌کنند همان‌گونه که مالک و دیگران گفته‌اند: این راضی‌ها فقط می‌خواهند به رسول خدا علیه السلام عیوب و ایراد بگیرند تا کسی بگوید: یک مرد بد، اصحاب بد دارد و اگر مرد صالحی بود، اصحاب او نیز صالح بودند. از دلایلی که بر فساد این قول دلالت دارد این است که مرتد فقط به خاطر شبهه یا پیروی از هوا نفس از دین بازمی‌گردد، و معلوم و واضح است که شباهات و شهوت در اوایل اسلام شدیدتر بودند. پس کسانی که در زمان ضعف اسلام ایمانشان همانند کوه‌ها استوار بود، پس از ظهور و گسترش اسلام، ایمانشان چگونه خواهد بود؟!!.

اما شهوت خواه شهوت ریاست یا مال و یا کامیجویی و یا سایر شهوت‌های باشد، در صدر اسلام بهتر قابل پیروی بود. پس کسانی که از سرزمین و اموال خود رانده شدند و آن عزت و شرفی را که داشتند به خاطر حبّ خدا و رسول او با اختیار خود و نه به اجبار، رها کردند، چگونه برای دست یافتن به شرف و مال با خدا و پیامبر دشمنی می‌کنند؟! در حالی که آنان در شرایط قدرت خود برای دشمنی و وجود مقتضی برای دشمنی، با خدا و رسول او دشمنی نکردند بلکه با خدا و پیامبر دوستی کردند. حال که شرایط مقتضی برای دوستی، قوی و شرایط برای دشمنی، ضعیف شده است، چگونه آنان خلاف این امر را انجام می‌دهند؟! آیا جز کسی که گمراه‌ترین مردم است، چنین گمانی دارد؟... بنابراین به طور یقین معلوم می‌شود که

این افراد هرگز آنچه که موجب بازگشت از دینشان می‌شود، برایشان ایجاد نشده، و کسانی که پس از وفات پیامبر ﷺ مرتد شدند کسانی بودند که با زور شمشیر اسلام آوردنده همانند یاران مسیلمه و اهل نجد^۱.

کسانی که از حضرت ابوبکر و حضرت عمر علیهم السلام عیب و ایراد می‌گیرند جز دو نفر کسی از حضرت ابوبکر و حضرت عمر علیهم السلام عیب و ایراد نمی‌گیرد:
 ۱- فرد منافق زندیق دشمن اسلام که با عیب‌گویی از آن دو سعی می‌کند به رسول خدا و دین اسلام عیب و ایراد بگیرد. این، حال وضعیت معلم اول راضی‌هاست، کسی که برای بار نخست رفض و دشنام دادن به صحابه را ابداع نمود. همچنین حال وضعیت بزرگان ائمه‌ی باطنیه این چنین است. ۲- انسانی جاہل که در جهل و هوی پرستی‌گوی سبقت را از همگان ربوده است. این حالت به طور غالب بر اکثر شیعیان اگر در باطن مسلمان باشند، صدق می‌کند^۲.

تمام آنچه که به عنوان عیب و ایراد مطرح می‌کنند، بیشترش دروغ است آنچه که به عنوان عیب و ایراد برای اصحاب رسول خدا علیهم السلام ذکر می‌گردد، بیشترش دروغ است، و قسمت راست آن نهایتاً یا گناه است یا خطأ، و خطأ هم قابل بخشش است. گناه هم علل و اسباب متعددی دارد که موجب بخشش گناه می‌گردد^۳، و کسی نمی‌تواند به طور قطع بگوید که کسی از آنان گناهی را مرتکب شده که ناچاراً موجب رفتن به آتش جهنم می‌شود. و بیشتر آنچه که به عنوان عیب و ایراد از آنان مطرح می‌شود، جزو نیکی‌ها و فضایل آن فرد است. این جوابی کوتاه و مختصر است^۴.

۱- ج (۴) ص (۱۲۸).

۲- ج (۳) ص (۱۵۷، ۱۵۸) ج (۳) ص (۱۱۵).

۳- شیخ الإسلام ابن تیمیه این مطلب را در منهج السنّة جزء (۳) ص (۱۷۹) آورده است.

۴- ج (۱۱۵/۳). این تیمیه جواب را به طور مفصل ذکر کرده است.

رافضی‌ها از سه دسته‌ی مذکور در آیه‌ی زیر خارج‌اند

خداؤند متعال می‌فرماید: ﴿لِلْفَقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيْرِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْصَّادِقُونَ ﴾^۸ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُونَ الدَّارَ وَأَلِإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شَحَ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ^۹ وَالَّذِينَ جَاءُوْ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَعْفِرْ لَنَا وَلَا خَوِينَنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غُلَّا لِلَّذِينَ ءامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ^{۱۰}﴾ [الحسن: ۸-۱۰].

«همچنین غنائم» از آنِ فقرای مهاجرینی است که از خانه و کاشانه و اموال خود بیرون رانده شده‌اند. آن کسانی که فضل خدا و خوشنودی او را می‌خواهند، و خدا و پیغمبرش را یاری می‌دهند. اینان راستانند. * آنانی که پیش از آمدن مهاجران خانه و کاشانه را آماده کردند و ایمان را (در دل خود استوار داشتند) کسانی را دوست می‌دارند که به پیش ایشان مهاجرت کرده‌اند، و در درون احساس و رغبت نیازی نمی‌کنند به چیزهایی که به مهاجران داده شده است، و ایشان را بر خود ترجیح می‌دهند، هرچند که خود سخت نیازمند باشند. کسانی که از بخل نفس خود، نگاهداری و مصون و محفوظ گردند، ایشان قطعاً رستگارند. * کسانی که پس از مهاجرین و انصار به دنیا می‌آیند، می‌گویند: پروردگار! ما را و برادران ما را که در ایمان آوردن بر ما پیشی گرفته‌اند بیاموز. و کینه‌ای نسبت به مؤمنان در دلهایمان جای مده، پروردگار! تو دارای رافت و رحمت فراوانی هستی.».

بدون شک رافضی‌ها از این سه دسته خارج هستند، چرا که آنان برای سابقین اولین طلب آمرزش نمی‌کنند، و در دلشان نسبت به آنان کینه وجود دارد، و آیه‌ی فوق عقیده‌ی رافضی را رد می‌کند.

در این آیات از صحابه و اهل سنت که صحابه را دوست می‌دارند، تمجید شده است، و رافضی‌ها از این آیه خارج‌اند.

ابن بطه و دیگران از ابو بدر نقل می‌کنند که او از عبدالله بن زید، از طلحه بن مصرف، از مصعب بن سعد، از سعد بن ابی وقاص روایت می‌کند که گفت: «مردم [مورد رضای خدا] سه منزلت دارند که دو منزلت تمام شده و تنها یک منزلت باقی مانده است و بهترین مرتبه‌ای که شما می‌توانید بیایید، ماندن بر این منزلت است و سپس آیه: ﴿لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيْرِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَعُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾ [الحشر: ۸] را خواند و گفت: اینان مهاجرین هستند و منزلت آنان تمام شده و دیگر کسی به آن منزلت نمی‌رسد و سپس این آیه را خواند: ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُ الْدَّارَ ... كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةً﴾ [الحشر: ۹] و گفت: اینها انصار هستند و منزلت اینان نیز تمام شده است و سپس ادامه داد: ﴿وَالَّذِينَ جَاءُو مِنْ بَعْدِهِمْ ... رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ [الحشر: ۱۰] و گفت: این منزلت باقی مانده است، و بهترین مرتبه و جایگاهی که شما می‌توانید داشته باشید، ماندن بر این جایگاه و طلب آمرزش برای آنان است».

بزرگ‌ترین پلیدی و پستی قلب‌ها این است که در قلب بنده نسبت به بهترین مؤمنان و سروران اولیاء خداوند پس از پیامبران، بعض و کینه باشد. بنابراین خداوند متعال برای کسانی که پس از آنان آمدند، سهمی از فیء قرار نداد مگر برای کسانی که می‌گویند: ﴿وَالَّذِينَ جَاءُو مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَغْفِرْ لَنَا وَلَا حُوَّنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلَّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ [الحشر: ۱۰].

تهمت و بدگویی به صحابه نارواتر و زشت‌تر از تهمت و بدگویی به دیگران است

سخن شخص نکوهش کننده‌ی دروغگو درباره‌ی خلفا و سایر صحابه ﷺ چه راضی باشد و چه غیر راضی - جزو سخن درباره‌ی آبرو و آبروریزی افراد به حساب می‌آید، و حق خدا در آن وجود دارد، چون دوستی و دشمنی و حب و بغض به خدا مربوط می‌شود. همچنین آدمیان نیز در آن حقی دارند.

پُرواضح است که وقتی ما درباره‌ی افرادی که به مراتب از صحابه پائین‌ترند همچون پادشاهانی که به حکومت می‌رسند و یا می‌روند، و علماء و مشایخ با درجات علمی مختلف‌شان، و راجع به دینداری‌شان سخن می‌گوییم، باید سخن درباره‌ی آنان از روی علم و عدالت باشد نه از روی جهل و ظالمانه. عدالت برای هر فرد در حق هر کسی در هر حال واجب است، و ظلم به طور مطلق حرام بوده و هرگز در هیچ حالی مباح نمی‌شود. اصحاب رسول خدا ﷺ در که درباره‌شان در سخن و عمل به عدالت برخورد شود، مستحق‌تر هستند. عدالت آن چیزی است که اهل زمین بر مدح آن و تمجید اهل آن و محبت به آنان اتفاق نظر داشته باشند، و ظلم آن چیزی است که بر مذمت و نکوهش اهل آن و بغض نسبت به آنان اتفاق نظر داشته باشند.

راضی‌ها راجع به صحابه موضع گیری تفرق را اتخاذ کرده‌اند، چرا که برخی از صحابه را دوست داشته و درباره‌شان غلو کرده‌اند، و با برخی دیگر به دشمنی پرداخته و در دشمنی‌شان با آنان راه افراط را در پیش گرفته‌اند. بسیاری از مردم چنین برخوردی را با امراء، پادشاهان، علماء و شیوخ خود دارند و در میان آنان رفض درباره‌ی غیر صحابه صورت می‌گیرد. می‌بینی که یکی از دو حزب، فلانی و دوستدارانش را دوست می‌دارد و با فلانی و دوستدارانش دشمنی می‌کند، و گاهی به ناحق یکی مورد ناسزا و بدگویی قرار می‌گیرد. همه‌ی این‌ها ناشی از تفرقه و گروهگرایی است که خدا و پیامبر از آن نهی کرده‌اند، خداوند متعال می‌فرماید: ﴿إِنَّ

الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعَا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ﴿الأنعام: ۱۵۹﴾. «بی گمان کسانی که آئین (یکتاپرستی راستین) خود را پراکنده می دارند (و آن را با عقائد منحرف و معتقدات باطل به هم می آمیزند) و دسته دسته و گروه گروه می شوند (و هر دسته و گروهی از مکتبی و مذهبی پیروی می کنند) تو به هیچ وجه از آنان نیستی».

در جای دیگری می فرماید: **يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَانُوا أَتَقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ** ﴿۶﴾ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَإِذْ كُرُوا نِعْمَتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَالَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبَحْتُمْ يَنْعَمِتُهُمْ إِخْرَاجًا ﴿آل عمران: ۲-۱۰۳﴾. «ای کسانی که ایمان آورده اید، آن چنان که باید از خدا ترسید از خدا بترسید (و با انجام واجبات و دوری از منهیات گوهر تقوا را به دامان گیرید)، و شما (سعی کنید غافل نباشید تا چون مرگان به ناگاه در رسد) نمیرید مگر آن که مسلمان باشید. و همگی به رشته (ناگستنی قرآن) خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید و نعمت خدا را بر خود به یاد آورید که بدان گاه که (برای همدیگر) دشمنانی بودید و خدا میان دلهایتان (انس و الفت برقرار و آنها را به هم) پیوند داد، پس (در پرتو نعمت او برای هم) برادرانی شدید».

همچنین می فرماید: **وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَأَخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءُهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ** ﴿۶﴾ يَوْمَ تَبَيَّضُ وُجُوهٌ وَتَسُودُ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسْوَدَتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرُتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكُفِرُونَ ﴿۶﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۶﴾ [آل عمران: ۱۰۵-۱۰۷]. «و مانند کسانی نشوید که (با ترک امر به معروف و نهی از منکر) پراکنده شدند و اختلاف ورزیدند (آن هم) پس از آن که نشانه های روشن (پروردگارشان) به آنان رسید، و ایشان را عذاب بزرگی است. (به یاد آورید روزی را که در چنین روزی، روهانی سفید و روهانی سیاه می گردند. و اما آنان که (به سبب انجام کارهای بد در پیشگاه پروردگارشان شرمنده و سرافکنده و بر اثر غم و اندوه) روهایشان سیاه است

(بدیشان گفته می‌شود: آیا بعد از ایمان (فطري و اذعان به حق) خود کافر شده‌اید؟! پس به سبب کفری که می‌ورزیده‌اید عذاب را بچشید! و اما آنان که (به سبب انجام کارهای شایسته در پیشگاه آفریدگارشان سرافرازند و بر اثر شادی و سرور) روایشان سفید است، در رحمت خدای غوطه‌ورند و جاودانه در آن ماندگارند!» و خداوند متعال می‌فرماید: ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُنُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا أَكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَنَّا وَإِنَّمَا مُبَيِّنًا﴾ [الأحزاب: ۵۸]. «کسانی که مردان و زنان مؤمن را - بدون این که کاری کرده باشند و گناهی داشته باشند - آزار می‌رسانند، مرتکب دروغ زشتی و گناه آشکاری شده‌اند». پس، هر کس به ناحق مؤمن زنده یا مرده‌ای را اذیت کند، داخل مصدق این آیه قرار می‌گیرد. و کسی که از روی اجتهاد کسی را ناسزا گوید، گناهی بر او نیست. و اگر کسی او را اذیت کند، او را به غیر از آن‌چه که کسب کرده، اذیت کرده است، و گناهکاری که از گناه خویش توبه کند یا به دلیل دیگری بخشیده شود به طوری که مجازاتی به خاطر آن گناه برای او نماند باشد، او را بدون این که کاری کرده باشد، اذیت کرده است، و اگر چه با کارش مصیبی هم برایش ایجاد شده باشد... از برخی از راضی‌ها نقل شده که آنها به دلیل این که خدا و پیامبر، ابوبکر و عمر را مقدم داشته‌اند، به خدا و پیامبرش ناسزا گفته‌اند!.

از یکی از آنان روایت شده که او مقداری حدیث را در مسجد النبی ﷺ می‌خواند و به فضایل ابوبکر رسيد. وقتی آن‌ها را شنید به دوستانش گفت: «تعلمون والله بلائكم من صاحب هذا القبر يقول: مروا أبابكر فليصل بالناس»^(۱). «می‌دانید به خدا قسم، بلا و گرفتاری شما از جانب صاحب این قبر است که می‌گوید: به ابوبکر بگویید که برای مردم نماز بخواند»^(۲).

۱- این حدیث را بخاری در ک(۱۰)، باب (۴۶)، و مسلم در ک(۴)، ب(۲۱) روایت کرده‌اند.
۲- ج (۳) ص (۳۱، ۳۳).

به شیعیان امر شده که برای صحابه طلب آمرزش کنند اما آنان صحابه را دشنام دادند

وقتی پیشینیان صالح می‌گویند: خداوند امر کرده که برای یاران پیامبر ﷺ طلب آمرزش کنیم، اما راضی‌ها آنان را ناسزا گفته‌اند، این سخن کاملاً درستی است.

همچنین فرموده‌ی پیامبر در این حدیث صحیح که می‌فرماید: «لَا تَسْبُوا

أَصْحَابِي»^۱. «اصحایم را ناسزا نگویید»، تحریم ناسزاگویی آنان را اقتضا می‌کند با وجود این که امر به طلب آمرزش برای مؤمنان و نهی از دشنام آنان عام است. در صحیحین به نقل از ابن مسعود رض به روایت از پیامبر ﷺ آمده که آن حضرت فرمود: «سَبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ، وَقِتَالُهُ كُفْرٌ»^۲. «دشنام دادن به مسلمان، فسق، و

جنگ با او کفر است». خداوند متعال می‌فرماید: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا لَا يَسْخُرُ قومٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِرُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابِرُوا بِالْأَلْقَبِ بِئْسَ الْأُسُمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يُتَبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ [الحجرات: ۱۱].

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! نباید گروهی از مردان شما گروه دیگری را استهzaء کنند، شاید آنان بهتر از اینان باشند، و نباید زنانی زنان دیگری را استهzaء کنند، زیرا چه بسا آنان از اینان خوبتر باشند، و همدیگر را طعنه نزنید و مورد عیجوجی قرار ندهید، و یکدیگر را با القاب زشت و ناپسند مخوانید و منامید. (برای مسلمان) چه بد است، بعد از ایمان آوردن، سخنان ناگوار و گناه‌آلود (دال بر تمسخر، و طعنه زدن و عیجوجی کردن، و به القاب

۱- مسلم آن را به شماره‌ی (۲۵۴۰) و بخاری در ک(۶۲) ب(۵) روایت کرده‌اند. در روایتی آمده است: «میان خالد بن ولید و عبدالرحمن بن عوف اختلافی ایجاد شد. خالد او را دشنام داد،

رسول خدا ﷺ فرمود: «لَا تَسْبُوا أَصْحَابِي» «اصحایم را دشنام ندهید».

۲- بخاری در ک(۹۲) ب(۸) و مسلم ص(۸۱) آن را روایت کرده‌اند.

بد خواندن) گفتن و بر زبان راندن! کسانی که (از چنین اعمالی و اقوالی) دست برندارند و توبه نکنند، ایشان ستمگرند (و با سخنان نیشدار، و با خردگیریها، و ملقب گرداندن مردم به القاب زشت و توهینآمیز، به دیگران ظلم می‌کنند)».

خداؤند در این آیه از مسخره کردن، عیب جویی و همدیگر را لقب زشت دادن نهی کرده است.

«لمز» به معنای عیب جویی و ایجاد گرفتن است. در این آیه که خداوند می‌فرماید: «وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الْصَّدَقَاتِ» [التوبه: ۵۹]. «در میان آنان کسانی هستند که در تقسیم زکات به تو عیب و ایجاد گرفتند»، لمز به معنای خرده گرفتن آمده است؛ یعنی از تو عیب جویی کرده و خرده می‌گیرد.

اما درباره طلب آمرزش برای همه‌ی مؤمنان خداوند متعال به صورت اجمالی می‌فرماید: «وَاسْتَعْفِرْ لِذَنِبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ» [محمد: ۱۹]. «برای گناهان خود و مردان و زنان مؤمن آمرزش بخواه».

خداؤند امر کرده که بر هر کسی که بمیرد نماز جنازه خوانده شود^۱، و پیامبر ﷺ برای منافقان طلب آمرزش می‌کرد تا این‌که از این کار نهی شد^۲.

۱- پیامبر ﷺ بر هر یک از مسلمانان که می‌مرد، نماز می‌خواند و او از نماز خواندن بر منافقان نهی شد همان‌گونه که خداوند متعال فرمود: «وَلَا تُصِلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّا أَبَدَّ وَلَا تَقْعُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا ثُوِّبَ وَهُمْ فَتَسِقُونَ» [التوبه: ۸۴]: «و هرگز به جنازه هیچ کدام از آنان نماز مخوان و بر گوشش [برای دعا و طلب آمرزش] نایست زیرا آنان به خدا و پیامبرش کافر شدند و در حالی که فاسق بودند، از دنیا رفتند».

۲- «سَتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا سَتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ» [التوبه: ۸۰]
برای آنان [منافقان] چه آمرزش بخواهی چه نخواهی [یکسان است] اگر برای آنان هفتاد بار هم آمرزش بخواهی، خدا هرگز آنان را نخواهد آمرزید).

۳- ج (۳)، ص (۵۸-۵۹)، ج (۲)، ص (۲۹۴-۲۹۵).

شیعیان، کسانی را که خلافت خلفای سه گانه قبول دارند، ناصبی می‌نامند این که شیعیان کسانی را که خلافت خلفای سه گانه را قبول دارند، ناصبی می‌نامند، بر این اساس است که آنان معتقدند، ولایت علی جز با برائت از این خلفاً بی معنی است و هر کس از آنان برائت نکند، ناصبی است.

به کسی که چنین می‌گوید، گفته می‌شود: اگر منظور تو از نصب، بعض و کینه نسبت به علی و اهل بیت است، در این صورت اهل سنت ناصبی نیستند. و اگر منظور تو این است که آنان خلفاً را دوست می‌دارند این را هر چه که می‌خواهی نام‌گذاری کن: ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَوْكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنٍ﴾ (النجم: ۲۳). «اینها فقط نامهایی (بی‌محتوی و اسمهایی بی‌مسمی) است که شما و پدرانتان (از پیش خود) بر آنها گذاشته‌اید. هرگز خداوند دلیل و حجتی (بر صحت آنها) نازل نکرده است».

مدح و ذم تنها زمانی متوجه کسی می‌شود که در شریعت اسلام دلیل داشته باشد؛ مانند لفظ مؤمن و کافر، بَرْ (نیکوکار) و فاجر (بدکار)، عالم و جاهل. سپس اگر کسی بخواهد مدح یا ذم و نکوهش کند باید داخل بودن ممدوح و مذموم را در این اسمهایی که خدا و پیامبر مدح و ذم را به آن‌ها مرتبط کرده‌اند، بیان و روشن کند. در کتاب و سنت لفظ ناصبی وجود ندارد، همان طور که لفظ راضی نیز وجود ندارد.

ما وقتی می‌گوییم راضی، این را فقط برای شناساندن ذکر می‌کنیم، چون در مدلول این اسم، تعدادی امور ناپسند و زشت به نسبت کتاب و سنت وارد می‌شود، مثل دروغ بستن به خدا و پیامبر، تکذیب حقی که رسول خدا آن را آورده است، دشمنی با دوستان خدا و بلکه دشمنی با بهترین اولیاء خدا، و دوستی با یهود و نصاری و مشرکان، همان‌گونه که ما صورت‌های ذم را بیان کردیم.

به هیچ وجه معنای مذموم در کتاب و سنت نمی‌تواند اهل سنت و جماعت را به طور عام در بر گیرد، آن‌گونه که راضی‌ها را در بر می‌گیرد. آری، در میان اهل سنت

برخی کارهای مذموم و ناپسند انجام می‌دهند اما این ذم همه‌ی آنان را در بر نمی‌گیرد. همان‌گونه که در میان مسلمانان افرادی به خاطر گناهی که مرتکب می‌شوند، منفور هستند. اما این مستلزم نکوهش اسلام و اهل آن که معتقد به واجباتش هستند، نمی‌باشد.^۱

شیعیان، علی‌ای را که وجود ندارد دوست می‌دارند و با علی‌ای که متصف به صفات حقیقی اش است دشمنی می‌ورزند

محبت درست این است که انسان، محبوب را بر اساس آنچه که در وجودش است، دوست بدارد. اگر کسی درباره‌ی یکی از افراد صالح عادی، بر این اساس او را دوست بدارد که او از پیامبران است و یا از سابقین اولین است، و به این دلیل او را دوست بدارد، در واقع کسی را دوست داشته که حقیقتی ندارد؛ چون او آن شخص را براساس این که او موصوف به آن صفات است و آن صفات باطل هستند، دوست داشته است. و در واقع او یک فرد معدوم و غیر موجود را دوست داشته است.

محبت راضی‌ها نسبت به حضرت علیؑ از این نوع است، آنان کسی را دوست دارند که وجود ندارد، و او امام معصومی است که امامتش از پیش تعیین شده و پس از پیامبر ﷺ هیچ امامی جز او نیست، و معتقد بودند که حضرت ابوبکر، حضرت عمر و حضرت عثمانؓ ستمکار و تجاوزگر و یا کافرند. وقتی که در روز قیامت برایشان روشن شود که حضرت علیؑ از هیچ یک از آن خلفاً برتر نبود و نهایتش این بوده که او به لحاظ مقام تزدیک یکی از آنان بوده، و به امامت و فضیلت آنان اقرار داشت، و نه او و نه دیگران معصوم نبودند و امامت او از پیش تعیین نشده است، آن وقت برایشان روشن می‌گردد که آنان حضرت علیؑ را دوست نداشته‌اند بلکه در حقیقت بیشتر از هر کس دیگر نسبت به حضرت علیؑ بعض و کینه داشته‌اند؛ چون آنان با کسی که

۱- ج (۱) ص (۳۴۵ - ۳۴۶)، شاید منظور کسانی است که واجبات اسلام را انجام می‌دهند.

موصوف به صفاتی از جمله قبول امامت سه خلیفه‌ی اول و برتر دانستن آنان است دشمنی می‌ورزند که حضرت علی این صفات را بیشتر از دیگران داشت؛ چون حضرت علی ﷺ آنان را برتر می‌دانست و به امامت آنان اقرار داشت. بنابراین روشن می‌شود که شیعیان به طور قطع با حضرت علی دشمنی می‌کنند.

بدین ترتیب معنای روایتی که مسلم در صحیح خود به نقل از حضرت علی ﷺ روایت کرده که می‌گوید: «إِنَّهُ لَعَهْدُ الَّذِي أَمَّى إِلَيْ أَنْ لَا يُحَبَّنِي إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يُبْغِضَنِي إِلَّا مُنَافِقٌ». «پیامبر درس ناخوانده به من گفته که کسی جز مؤمن مرا دوست نمی‌دارد، و کسی جز منافق با من دشمنی نمی‌کند»، روشن می‌شود. اگر این حدیث از پیامبر ﷺ به درستی نقل شده باشد و آنان به آن اقرار داشته باشند. به اعتقاد راضی‌ها هر یک از بنی‌هاشم که حضرت ابوبکر و حضرت عمر رض رادوست بدارد پاک نیست^۲.

شیعه، اهل بیت (حضرت علی و دو پسرش) را تحقیر و خوار می‌کنند
 اما شیعیان به طور دائم مغلوب، مقهور و شکست خورده هستند، و حبّ شان نسبت به دنیا و حرص به آن ظاهر و آشکار است. از این رو، وقتی به حضرت حسین علیه السلام نامه نوشتند او پسر عمومیش را نزد آنان فرستاد و سپس خودش نزد آنان آمد، اما شیعیان به او خیانت کردند و آخرشان را به دنیا‌یشان فروختند و حضرت حسین را به دشمنش تسليم کردند و همراه با دشمنش علیه او جنگیدند. پس شیعیان در دنیا چه زهدی در پیش گرفته و چه جهادی را انجام داده‌اند؟.

۱- مسلم آن را به شماره (۷۸) باب «دلیل بر این که حب انصار و علی، جزو ایمان است»، روایت کرده است. ابتدای روایت این گونه است: «والذی فلق الحبة ویرأ النسمة إنه...» ترمذی و نسائی آن را روایت کرده‌اند.
 ۲- ج (۲) ص (۳۱۱، ۳۲۰، ۳۲۹).

حضرت علی <ص> السلام از دست آنان مصیبتهای تلخی دیده که جز خدا کسی نمی‌داند به طوری که حضرت علی آنان را نفرین کرد و گفت: «اللَّهُمَّ إِنِّي سَئَمْتُهُمْ وَسَئَمْوْنِي، فَأَبْدِلْنِي بِهِمْ خَيْرًا مِنْهُمْ، وَبِدُلْهُمْ بِشَرًّا مِنِّي». «پروردگاره، من از آنان خسته شده و آنان از دست من رنجور و خسته شده‌اند، به جای آنان بهتر از آنان را نصیب من کن و به جای من کسی بدتر از مرا نصیبیشان گرдан». آنان حضرت علی را فریب دادند و با جنگ کتندگان با او و دشمنانش رابطه و مکاتبه داشتند، و در ولایت‌ها و اموال به او خیانت می‌کردند. با این وجود آنها تا آن زمان هم راضی نشدند. آنان بدترین برخورد را با علی بن ایطالب <ص> السلام و دو پسرش نوادگان رسول خدا <ص> السلام و دو گل او در دنیا یعنی حضرت حسن و حضرت حسین داشتند.^۱ شیعیان بیشتر از همه‌ی مردم درباره‌ی حق سرزنش سرزنشگر را می‌پذیرفتند، و سریع‌تر از همه‌ی مردم به فتنه روی می‌آوردند و در رهایی از آن از همه ناتوان‌تر بودند. در کمک به اهل بیت آنان را فریب می‌دادند. وقتی اهل بیت از این فریب مطمئن می‌شدند و کسی به دلیل این کمک آنان را سرزنش می‌کرد، اهل بیت را خوار می‌کردند و آنان را به دشمن تسلیم می‌کردند و دنیا را بر آنان ترجیح می‌دادند.

۱- راضیان و باطنیان و اسماعیلیان چون دریافتند مسلمانان در محبت اهل بیت رسول اکرم <ص> السلام و احترام آنها، و محبت و دوستی و احترام آنها با هم متفقند، خود را در ظاهر به آنها چسبانیدند، و در محبت ساختگی و دوستی دروغین و یاد و ذکر آنها و ساختن مناقب و حکایات و قصه‌های خیالی و نسبت دادن به آنها از دیگران پیشی گرفتند، تا جایی که حقیقتشان بر عموم مردم پوشیده شد و مردم گمان برند که آنان دوستان و پیروان اهل بیتند، و از دیگران به اهل بیت اولاد تر و نزدیکترند! سپس مکروه حیله و نیرنگ و عقاید باطله خود را با نسبت دادن آن به اهل بیت مشروعیت بخسیدند. و چه بسیار گمراهیها و بدعت‌ها را با نسبت دادن به اهل بیت در جامعه‌ی اسلامی منتشر ساختند که اهل بیت از آنها به کلی بیزار است؛ مانند بیزاری رسول خدا <ص> السلام از بدعت‌ها و گمراهیها، و بیزاری حضرت عیسی <ص> السلام از عبادت صلیب و سه‌گانه پرستی مسیحیان. (با اختصار از الصواعق ص/۴۴۲)

از این رو اندیشمندان مسلمان همچون عبدالله بن عباس، عبدالله بن عمر، ابوبکر بن عبدالرحمن بن حارث بن هشام و دیگران به حضرت حسین پیشنهاد کردند که به نزد آنان نرود، چون می‌دانستند آنان او را رها می‌کنند و کمکش نمی‌کنند، و در آن‌چه برایش نوشتند با او وفادار نمی‌مانند، و همان‌گونه شد که آنان پیش بینی کرده بودند.

دعای حضرت عمر بن خطاب ﷺ و سپس دعای حضرت علی ﷺ در مورد آنان مستجاب شد تا این که خداوند حاجاج بن یوسف را بر آنان مسلط کرد، کسی که چیزی از نیکوکار آنان را قبول نمی‌کرد و از خطاکار آنان نمی‌گذشت، و همواره شر آنان به کسی که غیر از خودشان بود، می‌رسید تا این که شر دامنگیرشان شد.^۱

شیعیان، زید بن علی و امثال او را که از فرزندان حضرت فاطمه ؑ بودند، نفرین کردند و به کفر و فسق آنان شهادت دادند رافضی‌ها زید بن علی بن حسین و امثال او را که از فرزندان و نسل حضرت فاطمه ؑ بودند، نفرین کردند و به کفر و فسق او شهادت دادند در حالی که آنان از اهل سنت و دوستدار ابوبکر و عمر ؑ بودند. در حقیقت رافضی‌ها از روی جهل یا از روی لجاجت با اولاد فاطمه ؑ به شدت دشمنی دارند.^۲

رافضی‌ها برای به قتل رساندن هاشمیان و اسارت زنان و کودکان هاشمی تلاش کردند

جای تعجب است که این رافضی‌ها ادعا می‌کنند که اهل بیت پیامبر ﷺ را گرامی می‌دارند در حالی که سعی کردند تا تاتارهای کافر به بغداد بیایند و تاتارهای کافر شمار زیادی از مسلمانان بنی هاشم و غیر بنی هاشم را که جز خداوند متعال کسی تعدادشان را نمی‌داند به قتل رسانندند. آنان خلیفه‌ی عباسی را کشتند و زنان و

-۱- ج(۱) ص(۲۶۶).

-۲- ج(۲) ص(۱۵۷).

کودکان هاشمی را به اسارت گرفتند. بدون شک این بغض و دشمنی نسبت به آل پیامبر ﷺ است، و آن کار کفار با همکاری رافضی‌ها صورت گرفت. آنان تا زمان یزید و امثال او سعی در اسارت زنان هاشمی داشتند.^۱

رافضی‌ها بیشتر از همه‌ی مردم به اهل بیت بی‌حرمتی کرده و عیب و ایراد می‌گیرند

رافضی‌ها بیشتر از همه‌ی مردم به اهل بیت عیب و ایراد نسبت می‌دهند. آنان همان کسانی اند که در همان حال با اهل بیت دشمنی می‌کنند و با روایت کردن احادیثی که ضرورتاً معلوم است که دروغ بستن بر رسول خدا ﷺ است و با دین اسلام تناقض دارد و مستلزم تکفیر حضرت علی و تکفیر مخالفان حضرت علی است، بزرگ‌ترین منکرات را به آنان نسبت می‌دهند.

از جمله‌ی این روایات این است که رسول خدا ﷺ فرمود: «هر کس در خلافت با حضرت علی مقابله و مخالفت کند، کافر است و با خدا و رسول او مبارزه کرده است، و هر کس درباره‌ی حضرت علی به شک بیفتند کافر است».

یکی دیگر از این روایات ساختگی، روایتی به نقل از انس است که می‌گوید: نزد پیامبر ﷺ بودم و او حضرت علی را دید که می‌آمد. آن حضرت فرمود: «من و این مرد در روز قیامت حجت خدا بر امتم هستیم».

یکی دیگر از این روایات این است: شنیدم که رسول خدا ﷺ به حضرت علی می‌گفت: «هر کس بمیرد در حالی که با تو دشمنی کرده باشد، بر حالت یهودی یا نصرانی مرده است».

خداآند رافضی‌ها را هلاک کند و حق اهل بیت را با انصاف و عدل از آنان بگیرد! آنان عیب و رسواهی‌هایی به اهل بیت نسبت می‌دهند که بر هیچ صاحب دیده‌ای پنهان نیست.

بنی‌هاشم و همسران آنان و همچنین بر اساس یکی از اقوال بنی مطلب جزو آل پیامبر ﷺ هستند، و رافضی‌ها اکثر آنان را نکوهش می‌کنند. آنان فرزندان حضرت عباس و مخصوصاً خلفای آنان را نکوهش می‌کنند در حالی که آنان جزو آل حضرت محمد ﷺ هستند. رافضی‌ها کسانی را که حضرت ابوبکر و حضرت عمر را دوست می‌داشتند نکوهش می‌کردند در حالی که جمهور بنی‌هاشم حضرت ابوبکر و حضرت عمر را دوست می‌داشتند، و کسی از بنی‌هاشم که دارای نسب صحیح بود، از آن دو خود را مبین نمی‌کرد مگر تعداد اندکی که نسبت به فراوانی بنی‌هاشم ناچیز بودند. اهل علم و دین آنها نیز حضرت ابوبکر و حضرت عمر ﷺ را دوست می‌داشتند.^۱

توهین رافضی‌ها به حضرت عایشه در حالی که او از اهل بیت پیامبر ﷺ است، و توهین آنان به حضرت عباس و مدح و تمجید آنان از ابوطالب که کافر مرد و مدح و تمجیدشان از آزر، پدر حضرت ابراهیم و پدر و مادر پیامبر ﷺ و پسر نوح

رافضی‌ها براساس جهل خود، نسب‌های پیامبران و پدران و فرزندان آنان را گرامی می‌دارند، و به همسران آنان توهین می‌کنند. همه‌ی این‌ها از روی تعصب و پیروی از هوی و هوس است، به طوری که حضرت فاطمه و حضرت حسن و حضرت حسین ﷺ را گرامی می‌دارند و به حضرت عایشه ام المؤمنین ﷺ توهین می‌کنند.

شیعیان - یا برخی از آنان - معتقدند، آزر پدر ابراهیم مؤمن بود، و پدر و مادر پیامبر ﷺ مؤمن بودند و می‌گویند: پدر پیامبر کافر نبود؛ چون اگر پدر او کافر بود این امکان وجود داشت که پسرش نیز کافر شود، پس در مجرد نسب هیچ فضیلتی نیست. با همین سفسطه بازی قضیه‌ی کافر بودن فرزند نوح را زیر سؤال می‌برند که چون فرزند پیامبر بوده پس نباید با وجود نبوت پدر، او را کافر پنداشت!

۱- ج(۴) ص(۱۰۹-۱۰۷) ج(۲) ص(۱۵۷)، ۲۱۴، ۳۳۶ - ۳۳۷ ج(۳) ص(۸).

آنان همچنین معتقدند ابوطالب مؤمن بود، و برخی از آنان می‌گویند: اسمش عمران بود که در این آیه آمده که می‌فرماید: ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى عَادَمَ وَنُوحًا وَأَلَّا إِبْرَاهِيمَ وَأَلَّا عِمَرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ [آل عمران: ۳۳]. «خداؤند آدم و نوح و خاندان ابراهیم (از قبیل: اسماعیل و اسحاق و یعقوب) و خاندان عمران (از قبیل: موسی و هارون و عیسی و مادرش مریم) را از میان جهانیان برگزید».

رافضی‌ها این کارها را می‌کنند با وجود این که در آن افترا و بهتان و تناقض وجود دارد و آشکار است که با این کارها نمی‌توانند به هدف خود دست یابند؛ چون اگر پدر و یا پسر کسی کافر باشد، در نزد خداوند این امر برای او نقص و کاستی نمی‌آورد، چرا که خداوند زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می‌آورد.

پر واضح است که صحابه از پدرانشان برترند و پدرانشان کافر بودند. از طرف دیگر اگر پدر کسی همسر یک زن زناکار فاحشه باشد، این بزرگ‌ترین عیب و مذمت برای اوست؛ چون ضرر این کار ناشایست به او می‌رسد. برخلاف کفر پدر یا پسرش که هیچ ارتباطی با او ندارد.

به علاوه اگر از یک زن مؤمن جز مؤمن به دنیا نمی‌آمد، تمام فرزندان آدم مؤمن می‌شوند؛ خداوند متعال می‌فرماید: ﴿وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأً أَنَّمَّا إِلَّا حَقٌّ إِذْ قَرَأَ بِرَبِّنَا فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنْ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ [۵] لَئِنْ بَسَطَتِ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ [۶] إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوا إِيَّاهُمْ وَإِنِّي لَكَ فَتَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَرَأُوا الظَّلَمِينَ [۷] فَطَوَعْتُ لَهُ وَنَفْسُهُ وَقَتَلَ أَخِيهِ فَقَاتَلَهُ وَفَأَصْبَحَ مِنَ الْخَسِيرِينَ [۸] فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيهُ وَكَيْفَ يُوَرِّي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يَوْمَ لَقِيَ أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغَرَابِ فَأُوْرِي سَوْءَةَ أَخِيهِ فَأَصْبَحَ مِنَ الْمَنِيمِينَ﴾ [۹]

[المائدة: ۳۱-۲۷]. «داستان دو پسر آدم (قابیل و هابیل) را چنان که هست برای آنان (یهودیان و دیگر مردمان) بخوان (تا بدانند عاقبت گناهکاری و سرانجام پرهیزگاری چیست). زمانی که هر کدام عملی را برای تقرّب (به خدا) انجام دادند. اما از یکی (که مخلص بود و هابیل نام داشت) پذیرفته شد، ولی از دیگری (که مخلص نبود و قابیل نام داشت) پذیرفته نشد. (قابیل به هابیل) گفت: بیگمان تو را خواهم کشت! (هابیل بدو) گفت: (من چه گناهی دارم) خدا (کار را) تنها از پرهیزگاران می‌پذیرد! اگر تو برای کشتن من دست دراز کنی، من دست به سوی تو دراز نمی‌کنم تا تو را بکشم. آخر من از خدا (یعنی) پروردگار جهانیان می‌ترسم: من می‌خواهم با (کولهبار) گناه من و گناه خود (در روز رستاخیز به سوی پروردگار) برگردی و از دوزخیان باشی، و این سزا (عادلانه خدا برای) ستمگران است. پس نفس (سرکش) او تدریجیاً کشتن برادرش را در نظرش آراست و او را مصمم به کشتن کرد، و (عاقبت به ندای وجدان گوش فرا نداد و) او را کشت! و از زیانکاران شد (و هم ایمان خود را و هم برادرش را از دست داد). (بعد از کشتن، نمی‌دانست جسد او را چه کار کند) پس خداوند زاغی را فرستاد (که زاغ دیگری را کشته بود) تا زمین را بکاود و بدلو نشان دهد چگونه جسد برادرش را دفن کند. (هنگامی که دید که آن زاغ چگونه زاغ مرده را در گودالی که کند پنهان کرد) گفت: وای بر من! آیا من نمی‌توانم مثل این کلاع باشم و جسد برادرم را دفن کنم؟! پس (سرانجام از ترس رسوانی و بر اثر فشار وجدان، از کرده خود پشیمان شد و) از زمره افراد پشیمان گردید».

آن همچنین به حضرت عباس عمومی پیامبر ﷺ که درباره ایمان او به تواتر حدیث وجود دارد، توهین و از ابوطالب تعریف و تمجید می‌کنند در حالی که وقتی او مرد به اتفاق اهل علم کافر بود، و احادیث صحیح نیز بر این موضوع دلالت دارند؛ در صحیحین به نقل از ابن مسیب بن حزن به نقل از پدرش روایت است که می‌گوید: هنگامی که ابوطالب به لحظه احتضار نزدیک شد، رسول خدا ﷺ نزد او آمد و ابوجهل و عبدالله بن ابی امیه بن مغیره را در کنار او دید، رسول خدا ﷺ فرمود: «یا عَمٌ قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلِمَةً أَشْهَدُ لَكَ بِهَا عِنْدَ اللَّهِ». «ای عمو، بگو: هیچ

معبودی جز الله نیست، این سخنی است که من در نزد خدا برای تو شهادت آن را می‌دهم». ابوجهل و عبدالله بن ابی امیه گفتند: ای ابوطالب، آیا از آین عبدالمطلب روی می‌گردانی؟ رسول خدا ﷺ همواره این سخن را برابر او عرضه می‌نمود و برایش تکرار می‌کرد، و آنان نیز آن سخن خودشان را برایش تکرار می‌کردند تا این که ابوطالب سخن آنان را که دلالت بر آین عبدالمطلب داشت، به زبان آورد و از گفتن لا إله إلا الله سرباز زد. پیامبر ﷺ فرمود: من حتماً برای تو طلب امرزش می‌کنم مادامی که از آن نهی نشوم، آنگاه خداوند این آیه را نازل کرد: **﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَى قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾** [التوبه: ۱۱۳]. «پیغمبر و مؤمنان را نسزد که برای مشرکان طلب امرزش کنند، هرچند که خویشاوند باشند، هنگامی که برای آنان روشن شود که (با) کفر و شرك از دنیا رفته‌اند، و) مشرکان اهل دوزخند». و درباره ای ابوطالب این آیه را نازل کرد: **﴿إِنَّكَ لَا تَهِدِي مَنْ أَحَبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهِدِي مَنْ يَشَاءُ﴾** [القصص: ۵۶]. «(ای پیغمبر!) تو نمی‌توانی کسی را که بخواهی هدایت ارungan داری (و او را به ایمان، یعنی سر منزل مقصود و مطلوب انسان برسانی) ولی این تنها خدا است که هر که را بخواهد هدایت عطاء می‌نماید».^۱

مسلم نیز از طریق روایت ابوهریره **رض** آورده که در آن می‌گوید: **«لَوْلَا أَنْ تُعَيِّرَنِي قَرِيْش يَقُولُونَ إِنَّمَا حَمَلَهُ عَلَى ذَلِكَ الْجَرْعَ لِأَقْرَرْتُ بِهَا عَيْنِكَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ إِنَّكَ لَا تَهِدِي مَنْ أَحَبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهِدِي مَنْ يَشَاءُ﴾** [القصص: ۵۶]^۲. «ابوطالب گفت: اگر قریش مرا به خاطر آن سرزنش نمی‌کردند و بگویند: آن جزء و بی تابی او را بر آن سخن وا داشت، دیدهات را با آن روشن می‌کردم که خداوند

۱- مسلم: ص (۵۴)، بخاری، ک (۲۳)، ب (۸۱).

۲- مسلم آن را روایت کرده است، ص (۵۵).

متعال این آیه نازل کرد ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾. در صحیحین به نقل از عباس بن مطلب آمده که گوید: گفتم: ای رسول خدا! آیا تو نفعی به ابوطالب رسانند؛ چون او از تو حمایت می‌کرد و تو را یاری می‌نمود و به خاطر تو خشمگین می‌شد؟ فرمود: «نَعَمْ هُوَ فِي صَحْضَاحِ مِنْ نَارٍ، وَلَوْلَا أَنَا لَكَانَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلَ مِنْ النَّارِ»^۱. «بله، او اکنون در عمق کم آتش قرار دارد و اگر من نبودم او قطعاً در طبقه زیر آتش قرار داشت». در حدیث ابوسعید آمده است: وقتی از ابوطالب در نزد پیامبر ﷺ یاد شد، فرمود: «لَعَلَّهُ تَنْفَعُهُ شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُجْعَلُ فِي صَحْضَاحِ مِنْ نَارٍ يَيْلَغُ كَعْبَيْهِ يَغْلِي مِنْهُ دِمَاغُهُ». «شاید شفاعت من نفعی به او رساند و در قسمت کم عمق آتشی قرار داده شود، که تا قوزک پاهایش می‌رسد و از شدت گرما و حرارت آن مغزش به جوش می‌آید». بخاری و مسلم آن را در صحیحین روایت کرده‌اند^۲.

تهمت رافضی‌ها به حضرت عایشه رض و همسر نوح علیه السلام

رافضی‌ها گناهان بزرگی را به حضرت عایشه رض نسبت می‌دهند. برخی از آنان او را به فحشایی متهم می‌کنند که خداوند او را از آن پاک و مبارا دانسته و آیاتی از قرآن را در پاکدامنی او نازل کرد. سپس آنان از شدت جهل‌شان درباره‌ی همسران سایر پیامران نیز ادعایی ناروا دارند و گمان می‌کنند که همسر نوح فاحشه بوده، و پسری که نوح او را فرا خواند، پسر او نبود بلکه فقط پسر آن زن بود و معنای این آیه که می‌فرماید: ﴿إِنَّهُ وَ عَمَلُ عَيْرٍ صَلِحٍ﴾ [هود: ۴۶]. «چرا که او (به سبب رفتار زشت و

۱- صحیح مسلم: ص(۱۹۵) و بخاری ک(۷۸)، ب(۱۱۵). «يَغْلِي مِنْهُ دِمَاغُهُ» «در اثر آن درون

مغزش به جوش می‌آید».

۲- ج(۲) ص(۲۴۸-۲۴۹).

کردار پاشتی که پیش گرفته است با توجه فرسنگها فاصله دارد، و ذات او عین عمل ناشایست است». این است که این فرزند از عملی ناصالح به دنیا آمده است. و برخی از آنان درباره‌ی این آیه: **﴿وَنَادَىٰ نُوحٌ أَبْنَهُ وَ قَرَارٌ گرفته بود﴾** [هود: ۴۲]. «و نوح پرسش را که در کناری (جدا از پدر) قرار گرفته بود» می‌گویند: منظور (ابنها) است، یعنی پسر آن زن را صدا کرد. و به این قسمت از آیه استدلال می‌کنند که می‌فرماید: **﴿إِنَّهُ وَ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ﴾** [هود: ۴۶]. «پسرت از خاندان تو نیست».

آنان این آیه که می‌فرماید: **﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا أُمَرَّاتٌ نُوحٌ وَأُمَرَّاتٌ لُوطٌ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَلَاحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا﴾** [التحريم: ۱۰]. «خداؤند برای کافران، زن نوح وزن لوط را مثل زده است. آنان در حواله نکاح دو تن از بندگان خوب ما بودند و (با ساخت و باخت با قوم خود، و گزارش اسرار و اخبار بدیشان) به آن دو خیانت کردند»، این گونه تأویل می‌کنند که همسر نوح در همبستر شدن با کسی دیگر به او خیانت کرده، و او زن فاحشه بوده است.

رافضی‌ها در این مورد، شبیه منافقان و فاسقان، یعنی اهل افک و فحشا که حضرت عایشه رض را به زنا متهم کردند و سپس توبه نکردند، عمل نمودند. پیامبر ﷺ درباره‌شان فرمود: «مَنْ يَعْذِرُ نِسْوانَهُ رَجُلٌ بَلَغَ أَذَانَهُ فِي أَهْلِي، فَوَاللَّهِ، فَوَاللَّهِ، فَوَاللَّهِ، ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، مَا عَلِمْتُ عَلَىٰ أَهْلِي إِلَّا خَيْرًا، وَقَدْ ذَكَرُوا رَجُلًا مَا عَلِمْتُ عَلَيْهِ إِلَّا خَيْرًا». «ای مردم، چه کسی مرا درباره‌ی مردی که اذیتش به خانواده‌ی من رسیده است، معذور می‌دارد؟ به خدا قسم من از خانواده‌ام جز خیر و خوبی ندیده ام و از مردی نام می‌برند که به خدا قسم جز خیر و خوبی از او ندیده‌ام».

۱- بخاری: آن را در ک(۴۲) ب(۲، ۱۵)، ک(۶۴) ب(۳۴)، و مسلم ک(۴۹) ح (۵۸-۵۶) روایت کرده‌اند.

پُر واضح است که بزرگ‌ترین انواع اذیت و آزار برای انسان این است که کسی نسبت به همسرش حرف دروغ بزند و بگوید: او دچار فحشا شده است، و آن فرد را همسر یک زن فاحشه قرار دهد. این از بزرگ‌ترین دشنامه‌هایی است که مردم به همدیگر می‌دهند...^۱.

توهین رافضی‌ها به حضرت فاطمه ؑ

شیعیان و دیگران دربارهٔ حزن و اندوه حضرت فاطمه ؑ بر پیامبر ﷺ مطالبی را ذکر می‌کنند که قابل وصف نیست. آنان معتقدند که او خانه‌ی احزان را بنا کرد، با وجودی که آن، اندوه بر چیز از دست رفته‌ای است.

آنان بی‌تابی و حزن حضرت علیؑ و حضرت فاطمه ؑ را به خاطر از دست رفتن اموال فدک و سایر میراث ذکر می‌کنند که این امر اقتضا می‌کند صاحب آن به دلیل از دست رفتن مال دنیا اندوه‌گین است. خداوند متعال فرموده است:

﴿لِكَيْلًا تَأْسُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَنَاكُمْ﴾ [الحدید: ۲۳]. «این بدان خاطر است که شما نه بر از دست دادن چیزی غم بخورید که از دستان بدر رفته است، و نه شادمان بشوید بر آنچه خدا به دستان رسانده است».

این رافضی‌ها که جا هل ترین مردم هستند، دربارهٔ افرادی که دوستشان دارند، اخبار مرح و تمجید را ذکر می‌کنند و دربارهٔ کسانی که با آنان دشمنی دارند، اخبار مذمت و نکوهش را ذکر می‌کنند، در حالی که عکس آن‌ها بهتر و شایسته‌تر است.

از جمله‌ی این موارد، مطالبی است که دربارهٔ حضرت فاطمه ؑ اظهار داشته‌اند که او وصیت نمود، شبانه دفن شود و کسی از آنان بر او نماز نخواند. مطالبی که کسی جز انسان نادان آنها را بر زبان نمی‌آورد، و به آن‌ها استدلال نمی‌کند و چیزی

^۱- ج(۲) ص(۲۴۶، ۲۴۹، ۲۵۰). و به کتاب بعض فضائل عایشه ج(۲) ص(۲۴۱، ۲۲۸). مراجعه کنید.

که شایسته‌ی فاطمه نیست به او نسبت نمی‌دهد. این روایت اگر صحیح باشد بیشتر شایسته‌ی یک گناه مورد بخشناس است تا یک سعی و تلاش مورد قدردانی^۱.

رافضی‌ها، دشمنان خداوند از جمله یهود و نصارا و مشرکان و گروه‌های بی‌دین را دوست می‌دارند و به آنان در مبارزه با مسلمانان و آل حضرت محمد ﷺ کمک و همکاری می‌نمایند

رافضی‌ها بیشتر از هر کسی تابع هوی و هوس هستند و بیشتر از هر کسی جهل دارند و با دوستان خدا پس از پیامبر ﷺ یعنی پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار و تابعین نیکوی آنان، دشمنی می‌کنند و با کفار و منافقان از یهود و نصارا و مشرکان و گروه‌های بی‌دین همچون نصیریه و اسماعیلیه و سایر گمراهان دوستی می‌کنند. همان‌گونه که مردم چندین مورد همکاری آنان با مشرکانِ ترک و سایر مشرکان را در مبارزه با اهل اسلام در خراسان، عراق، جزیره و شام، و همکاری آنان با نصاری در مبارزه با مسلمانان در شام و مصر و سایر وقایع متعدد که از بزرگ‌ترین حوادث در اسلام طی سده‌ی چهارم و هفتم بوده، تجربه کرده‌اند. وقتی که کفارِ ترک به سرزمین‌های اسلامی آمدند و تعداد بسیار زیادی از مسلمانان را با مسلمانان مقدارش را نمی‌داند، به قتل رساندند، آنان بیشترین عداوت و دشمنی را با مسلمانان و همکاری را با کفار داشتند. همچنین همکاری آنان با یهود امری مشهور است، به طوری که مردم آنان را برای یهود همچون گله‌ی خران می‌دانند.

حتی گفته شده که هیچ یهودی و مسلمانی و یا نصرانی و مسلمانی و یا مشرک و مسلمانی با هم جنگ نمی‌کنند مگر این که رافضی‌ها با یهودی و نصرانی و مشرک همکاری می‌کنند.

این عادت و رویه‌ی همیشگی راضی‌هاست که یهود و نصاری و مشرکان را در سخن، دوستی و همکاری و مبارزه و سایر موارد بر جماعت مسلمانان ترجیح می‌دهند. چه کسی گمراه‌تر از قومی است که با سابقین اولین از مهاجرین و انصار دشمنی و با منافقان و کفار دوستی می‌کنند؟ خداوند متعال فرموده است:

﴿أَلَمْ تَرِ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴾١٤ أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾١٥ أَنْجَدُوا أَيْمَنَهُمْ جُنَاحَةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِمٌِّ ﴾١٦ لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الظَّرَابِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴾١٧ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ وَكَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ لَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴾١٨ أُسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ لَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَسِرُونَ ﴾١٩﴾ [المجادلة: ۱۴-۱۹].

«آیا آگاهی از کسانی که گروهی را به دوستی می‌گیرند که خدا بر آنان خشمگین است. اینان (منافقانی بیش نبوده) و نه از شمایند و نه از آنانند. چنین کسانی بگونه آگاهانه سوگند دروغ یاد می‌کنند! خداوند عذاب سختی را برای ایشان آماده کرده و تهییه دیده است. آنان چه کار بدی می‌کنند! آنان سوگند‌ها ایشان را سپری (برای حفظ جان و مال خود) ساخته‌اند و بدین وسیله مردمان را از راه خدا بازداشت‌هاند، و لذا عذاب خوارکننده‌ای دارند. اموالشان و اولادشان، به هیچ وجه ایشان را از دست خدا مصون و محفوظ نمی‌دارد. اینان دوزخ‌خیانند و در دوزخ جاودانه می‌مانند. روزی خداوند همه آنان را زنده می‌گرداند. آن روز برای خدا (به دروغ) سوگند می‌خورند همان گونه که (امروز به دروغ) برای شما سوگند می‌خورند، و گمان

می‌برند که ایشان دارای چیزی (از هوش و زرنگی) هستند! (و با این سوگندهای دروغ، خویشن را می‌رهانند و به جائی می‌رسانند). همان! ایشان دروغگویانند (و گرفتار خشم و عذاب خدایند). شیطان بر آنان چیره گشته است (و با وسوسه‌های خود ایشان را از راستای راه بدر کرده است) و یاد خدا را از خاطرšان برده است.
اینان حزب شیطان هستند. همان! قطعاً حزب شیطان زیانکار و زیانبارند».

این آیات درباره‌ی منافقان نازل شده‌اند، و شمار منافقان در هیچ طایفه و فرقه‌ای بیشتر از منافقان از میان راضی‌ها نیستند به طوری که در میان روافض در همه‌ی آنان شاخه‌ای از شاخه‌های نفاق وجود دارد؛ همان‌گونه که پیامبر ﷺ می‌فرماید:

«أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا حَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةً مِنْهُنَّ
كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةً مِنَ النَّفَاقِ حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا حَدَثَ كَذَبٌ ، وَإِذَا وَعَدَ
أَخْلَفَ، وَإِذَا أُوتُمْ حَانَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ». «چهار خصلت هستند که اگر در یک فرد باشند، او منافق خالص است و هر کس خصلتی از آن‌ها در او باشد خصلتی از نفاق در او وجود دارد تا این که آن را کنار نهند. [این چهار خصلت عبارتند از:] هرگاه سخن بگوید، دروغ گوید و هر گاه وعده دهد، خلف وعده کند و هر گاه امانتی به او سپرده شود، در آن امانت خیانت نماید و هرگاه عهد و پیمان بینند آن را نقض کند». بخاری و مسلم این حدیث را در صحیحین روایت کرده‌اند. بسیاری از آنان با کسانی که کفر می‌ورزنند، دوستی برقرار می‌کنند. آن چه را که خودشان برایشان از پیش آماده کردنند، چه سرنوشت بدی است که خداوند بر آنان خشم می‌گیرد و در آتش جهنم جاودان می‌شوند، و اگر به خدا و پیامبر و آن چه که بر او نازل شده ایمان داشتند، آنان را به عنوان دوستان خود انتخاب نمی‌کردند اما بسیاری از آنان فاسق هستند.

هیچ یک از راضی‌ها خصوصیتی ندارد مگر اینکه دشمن اسلام را شاد و دوست اسلام را ناراحت می‌کند. پس روزگار و حیات آنان در اسلام همه‌اش ننگین و تار است. پس آیا کسی که کافران را بر قتل و اسیر کردن خاندان پیامبر و سایر مسلمانان مسلط گرداند، می‌تواند دوستدار آل پیامبر ﷺ باشد؟

اہل سنت از حقی که پیامبر از جانب پروردگار آورده پیروی می‌کنند و کسانی را که درباره این حق مخالفت می‌کنند، تکفیر نمی‌کنند؛ بلکه اہل سنت از همه بیشتر نسبت به حق علم دارند و از همه بیشتر نسبت به انسان‌ها رحم و عطوفت دارند؛ همان طور که خداوند مسلمانان را بدان توصیف می‌نماید و می‌فرماید: «**كُنْثُمْ خَيْرٌ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ**» [آل عمران: ۱۱۰]. «شما (ای پیروان محمد ﷺ) بهترین امتی هستید که به سود انسانها آفریده شده‌اید». ابوهریره در تفسیر آن گوید: شما بهترین مردمان برای مردمان هستید. اہل سنت هم پاکترین مسلمانان هستند، پس آنان بهترین مردم برای مردم هستند^۱.

معلوم شده که در ساحل شام کوه بزرگی بوده که هزاران راضی در آن ساکن بودند و خون مردم را می‌ریختند، اموالشان را غارت می‌کردند، و افراد بسیاری را به قتل رسانده و اموالشان را به غارت می‌بردند. وقتی سپاه مسلمانان در سال حمله‌ی قازان شکست خوردند^۲، آنان اسپان، تسليحات و اسرا را گرفتند و به کفار و نصارای قبرص فروختند و هر سربازی که از پیش‌شان می‌گذشت، می‌گرفتند. آنان برای مسلمانان از همه‌ی دشمنانشان ضرر و خسaran بیشتری داشتند. یکی از امیران آنان پرچم مسیحیان را حمل کرد و به او گفتند: کدام دسته بهترند: مسلمانان یا

۱- ج(۲) ص(۱۱۵)، ج(۳) ص(۳۸)، ج(۴) ص(۳۹).

۲- آن واقعه در سال ۶۹۹ هجری بود، و قازان پادشاه مغول بود و او برادر خدابنده است، کسی که راضی برای او کتاب (منهاج الکرامه) را نگاشت. نگا: البدایه والنهاية: ج(۱۴) ص(۶۹۹).

مسیحیان؟ گفت: مسیحیان بهترند. به او گفتند: در روز قیامت با چه کسانی محسور می‌شوی؟ گفت: با مسیحیان. راضی‌ها برخی از سرزمین‌های مسلمانان را به مسیحیان تسلیم کردند.

این قضایا و امثال آن بر کسی پوشیده نیست و خاص و عام همه از آن اطلاع دارند. راضیان را هیچ هم و غمی جز تلاش برای بین بردن اسلام و طعنه زدن به آن و کوییدن و به هم ریختن قوانین و قواعد آن ندارند!

سرمایه‌ی اصلی راضی‌ها تقیه است که همان نفاق می‌باشد سرمایه‌ی اصلی راضی‌ها تقیه است. تقیه به معنای ظاهر کردن چیزی بر خلاف دشمنی درونی است، همان کاری که منافق می‌کند. مسلمانان در اول اسلام در نهایت ضعف و کمبود نفرات بودند در حالی که دین خود را اظهار می‌کردند و آن را کتمان نمی‌نمودند. راضی‌ها به گمان خود به این آیه عمل می‌کنند: ﴿لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَفَرِيْنَ أُولِيَّاً مِّنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَمَنْ يَفْعُلْ ذَلِكَ فَلَيَسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقَوْ مِنْهُمْ نُقْلَةً﴾ [آل عمران: ۲۸]. «مؤمنان نباید مؤمنان را رهایی و کافران را به جای ایشان به دوستی گیرند، و هر که چنین کند (رابطه او با خدا گستته است و بهره‌ای) وی را در چیزی از (رحمت) خدا نیست -مگر آن که (ناچار شوید و خویشن را از (اذیت و آزار) ایشان مصون دارید و (به خاطر حفظ جان خود تقیه کنید)-».

آنان گمان می‌کنند که خودشان مؤمن‌اند و سایر اهل قبله کافر، با وجود این که آنان در تکفیر جمهور مسلمانان دو قول دارند: عده‌ای آنان را کافر و عده‌ی دیگری خلاف آن را باور دارند. اما من از چندین امام و علمای بزرگشان دیده‌ام که در کتاب و فتوای‌ایش به صراحة به کفر جمهور اشاره کرده و بیان داشته که آنان مرتد هستند و خانه‌هایشان خانه‌های مرتدان است، و به نجاست مایع این خانه‌ها حکم می‌شود و این که هر کس از آنان عقیده‌ی جمهور پیدا کند و سپس توبه کند، توبه‌اش پذیرفته

نمی شود؛ چون مرتدی که بر اساس فطرت متولد می شود بازگشت به اسلام را نمی پذیرد... این آیه حجت علیه آنان است...

تفسران اتفاق نظر دارند که این آیه به دلیل این که برخی از مسلمانان خواستند، مودت و دوستی خود را با کفار اظهار کنند نازل شد و از این کار نهی شدند.

آیه‌ی: ﴿إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ﴾ [آل عمران: ۲۸]. «مگر آن که (ناچار شوید و) خویشن را از (اذیت و آزار) ایشان مصون دارید و (به خاطر حفظ جان خود تقیه کنید)» به این معنی نیست که دروغ بگوییم و به زبان چیزی را بیان کنم که در قلبم نباشد، چون این کار، نفاق است بلکه به این معناست که آن چه را که در توانم است انجام می‌دهم، همان‌گونه که در حدیث صحیح به نقل از پیامبر ﷺ آمده که فرمودند: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيَعْرِرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ». «هرکس از شما امر منکر و ناروایی را ببیند باید با دست خود آن را تغییر دهد، اگر نتوانست با زبان خود و اگر نتوانست با قلب خود، آن را تغییر دهد».

بنابراین، مؤمن وقتی در میان کافران و فاجران باشد، لازم نیست که با وجود ناتوانی خود دست به رویشان بلند کند، ولی اگر برایش امکان داشت با زبان خود، و در غیر این صورت در قلبش با آنان مخالفت کند. و در نهایت همانند مؤمن آل فرعون و همسر فرعون باشد. مؤمن آل فرعون در همه‌ی امور دینشان با آنان موافق نبود و دروغ هم نمی‌گفت، و چیزی را که در قلبش نبود، بر زبان نمی‌آورد بلکه ایمان خودش را کتمان می‌کرد. کتمان کردن ایمان چیزی است و اظهار دین باطل چیزی دیگر، که خداوند هرگز این کار را مجاز نکرده است مگر برای کسی که مجبور شود به طوری که بر زبان آوردن کلمه‌ی کفرآمیز برایش مباح می‌شود. و خداوند متعال بین منافق و فرد مجبور فرق گذاشته است.

حال و وضعیت راضی‌ها، از جنس حال و وضعیت منافقان است نه از جنس حال و وضعیت فرد مجبور شده به کفر در حالی که قلبش سرشار از ایمان است. راضی با کسی معاشرت نمی‌کند مگر این‌که با نفاق با او برخورد می‌کند، چون دینی که در قلبش است دین فاسد است که او را به دروغ، خیانت و فریب مردم و قصد سوء نسبت به آنان سوق می‌دهد، و از هیچ تباہی در حق آنان کوتاهی نمی‌کند و هیچ شرّی را که در توانش باشد رها نمی‌کند مگر این‌که آن را برای آنان به کار گیرد.^۱

هر آنچه که از اهل بیت در باره‌ی تقيه نقل شده، دروغ است و کسی از آنان به گفتن اين حرفها مجبور نشده است

نفاق و زندقه در میان راضی‌ها بیشتر از سایر طوایف و گروه‌ها وجود دارد و بلکه هر یک از آنان به ناچار از شاخه‌ای از نفاق برخوردار است؛ چون اساس نفاقی که دروغ بر آن نهاده شده، این است که انسان چیزی را که در قلبش نباشد بر زبان آورد همان‌گونه که خداوند در مورد منافقان خبر می‌دهد که آنان چیزهایی را که در قلبشان نیست بر زبان می‌آورند.

راضی‌ها این کار را از اصول دینشان دانسته و آن را تقيه می‌نامند و این کار را از ائمه‌ی اهل بیت نقل می‌کنند در حالی که خداوند آنان را از تقيه مبرا کرده است. به طوری که از جعفر صادق روایت می‌کنند که او می‌گوید: «تقيه دین من و دین پدران من است». در حالی که خداوند مؤمنان اهل بیت و غیر اهل بیت را از این کار، پاک و مبرا کرده است. و بلکه اهل بیت بیش از همه‌ی مردم، صادق و ایمان‌شان محقق شده بود، و دین آنان تقوای بود نه تقيه.

خداؤند متعال می فرماید: ﴿لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ أَوْلَيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [آل عمران: ۲۸]. تا آنجا که می فرماید: ﴿إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ نُقْنَةً﴾ [آل عمران: ۲۸]. این آیه فقط امر به پرهیز از کفار است نه امر به نفاق و دروغ.

خداؤند متعال کسی را که مجبور به سخن کفرآمیز شود، در صورتی که قلبش سرشار از ایمان و یقین باشد، اجازه‌ی این کار را به او داده است اما کسی از اهل بیت به چیزی مجبور نشدنده حتی حضرت ابوبکر ؓ کسی از اهل بیت و غیر آنان را وادار به بیعت با خود نکرد. چه برسد به اینکه آنان را به مدح و تمجید خودش وادار بنماید. بلکه حضرت علی و سایر اهل بیت آشکارا فضایل صحابه را ذکر و از آنان تمجید می نمودند و به آنان ترحم و مهربانی نموده و برایشان دعای خیر می کردند و به اتفاق همه کسی آنان را به این چیزها مجبور نکرد.

پس معلوم شد که آن چه رافضی‌ها به آن تظاهر می کنند از باب کذب و نفاق است، و مشخص شد که آنان چیزهایی را بر زبان می آورند که قلباً به آن اعتقاد ندارند. این کار از باب مجبور شدن مؤمن به بر زبان آوردن کلمه‌ی کفر نیست.

با وجود این، آنان ادعا می کنند که فقط خودشان مؤمن‌اند و سایر مردم از مذاهب دیگر مؤمن نیستند. آنان سابقین اولین را به ارتداد و نفاق متهم می کنند. رافضی‌ها در این قضیه مصدق این کلام است که گفته می شود: مرا به درد خود متهم کرد و خود را جدا کرد؛ چون در میان کسانی که تظاهر به اسلام می کنند کسی بیش از آنان به نفاق و ارتداد نزدیک نیست و در میان هیچ طایفه و گروهی همانند آنان مرتد و منافق یافت نمی شود. آنان چون افراطیان نصیریه و دیگران، و چون بی دینان اسماعیلیه و امثال آنها هستند^۱.

دروع بستن رافضی‌ها بر خدا و پیامبر ﷺ و بر صحابه و نزدیکان پیامبر ﷺ

خداؤند متعال می‌فرماید: «فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ» [آل‌آل‌الزمر: ۳۲]. «چه کسی ستمکارتر از کسی است که بر خدا دروغ می‌بندد، و حقیقت و صداقت را که (توپیت پیغمبران) بدرو رسیده است (بدون کمترین پژوهش و اندیشه‌ای) تکذیب می‌کند؟».

Raf‌ضی‌ها بیشتر از هر طایفه و گروهی به خدا و پیامبر ﷺ و صحابه و خویشاوندان پیامبر ﷺ دروغ نسبت می‌دهند. همچنین آنان بیشتر از هر گروه و طایفه‌ای امور و احادیث راست و صحیح را تکذیب می‌کنند. آنان امور درست و صادق که از طریق روایات صحیح نقل شده و امور کاملاً معقول را تکذیب می‌کنند. خداوند متعال می‌فرماید: «وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ» [آل‌آل‌الزمر: ۳۳]. «آن کس که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد، از پرهیزگاران است».

به حمد و سپاس خداوند این آیه و مدرج موجود در آن مشتمل بر صحابه‌ای است که رافضی‌ها بر آنان افترا بسته و در حق آنان ظلم می‌کنند. زیرا صحابه راستی را آورده‌اند و آن را باور کردند و آنان بیشتر از همه‌ی اهل زمین در این محدوده قرار می‌گیرند، و حضرت علی از جمله‌ی آنان است. در این هیچ مذمومی نیست. رافضی‌ها مردم را در آن قرار می‌دهند. این یک حجت است که از دو طرف علیه آنان است، و حجتی بر اختصاص حضرت علی و عدم اختصاص خلفای سه گانه نیست، و این به هر طریق حجت علیه آنان است و هرگز حجتی برای ادعایشان نیست.

اهل سنت خالص شایسته‌ترین گروه و طایفه‌ی مورد نظر این آیه است. آنان راستگویند و حق را همراه با همه‌ی آن چه که آورده، باور می‌کنند و آنان میل و رغبتی جز همراهی با حق ندارند.^۱

برخی از دروغ‌های راضی‌ها بر خداوند و تحریف قرآن از جانب آنان کسانی که اموری را که جزء دین خدا نیست، در آن داخل کرده و احکام شریعت را تحریف کرده‌اند، در هیچ گروه و طایفه‌ای بیشتر از افراد موجود در میان راضی‌ها نیستند؛ چون راضی‌ها در دین خدا دروغ‌هایی را به پیامبر ﷺ نسبت می‌دهند که کسی غیر از آنان چنین دروغ‌هایی را نسبت نداده است، و امور راست و درستی را رد کرده‌اند که کسی غیر از آنان آنها را رد نکرده است. قرآن را طوری تحریف نموده‌اند، که کسی آن‌گونه آن را تحریف ننموده است.

مثل این کلام آنان که می‌گویند: این کلام خداوند متعال که می‌فرماید: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءامَنُوا الَّذِينَ يُقْيِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الْزَكَوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ [المائدۃ: ۵۵]. «تنها خدا و پیغمبر او و مؤمنانی یاور و دوست شما یند که خاسعانه و خاضعانه نماز را به جای می‌آورند و زکات مال به در می‌کنند»، دربارهی حضرت علی نازل شد؛ چون حضرت علی انگشت خود را در نماز صدقه داد.

و منظور از این فرمایش خداوند: ﴿مَرَحَ الْبَحْرَيْنِ﴾ [الرحمن: ۱۹]. «دو دریای (مختلف شیرین و شور، و گرم و سرد) را در کنار هم روان کرده است» حضرت علی و حضرت فاطمه، و آیه‌ی ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا الْلُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ﴾ [الرحمن: ۲۲]. «از آن دو، مروارید و مرجان بیرون می‌آید» حضرت حسن و حضرت حسین، و فرموده‌ی: ﴿وَكَلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ [یس: ۱۲]. «و ما همه چیز را در کتاب آشکار (لوح محفوظ) سرشماری می‌نماییم و می‌نگاریم» علی بن ابی طالب ﷺ است.

منظور از آیه‌ی: ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى إِدَمَ وَنُوحًا وَعَالَ إِبْرَاهِيمَ وَعَالَ عِمَرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ [آل عمران: ۳۳]. «خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم (از قبیل: اسماعیل و اسحاق و یعقوب) و خاندان عمران (از قبیل: موسی و هارون و عیسی و مادرش مریم) را از میان جهانیان برگزید»، خاندان ابوطالب است، و نام ابوطالب، عمران بوده است.

آیه‌ی: ﴿فَقَتَلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ﴾ [التوبه: ۱۲]. «با سردستگان کفر و ضلال بجنگید»، حضرت طلحه و حضرت زبیر، و آیه‌ی: ﴿وَالشَّجَرَةُ الْمَلَعُونَةُ فِي الْقُرْءَانِ﴾ [الإسراء: ۶۰]. «و درخت نفرین شده (زقوم را که در ته دوزخ می‌روید و خوراک بزهکاران است و مذکور) در قرآن» بنی امیه هستند.

منظور از آیه‌ی: ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذَبَّحُوا بَقَرَةً﴾ [البقرة: ۶۷]. «خدا به شما دستور می‌دهد که گاوی را سر برید» حضرت عایشه است. فرموده‌ی: و ﴿لَيْلٌ أَشْرَكْتَ لَيْحَبَطَنَ عَمَلُكَ﴾ [الزمر: ۶۵]. «که اگر شرک ورزی کردارت (باطل و بی‌پاداش می‌گردد و) هیچ و نابود می‌شود»، میان حضرت ابوبکر و حضرت علی در ولایت بود. همه‌ی این موارد و امثال آنها را در کتاب‌هایشان دیده‌ام.

به طوری که حتی گروه‌هایی که اطلاع کافی از دین اسلام ندارند، وقتی رافضی‌ها به آنان می‌گویند: ما مسلمان هستیم، حتماً خواهند گفت: شما یک جنس دیگر هستید.

سپس از این طریق، اسماعیلیه و نصیریه در تأویل واجبات و محramات وارد شدند و آنان پیشوایان تأویلی شدند که همان تحریف سخنان از جای اصلی‌شان است.^۱

- ج(۲) ص(۱۱۱) ج(۱۱۰) ص(۱۱۱) ج(۱۱۰) ص(۱۱۱) ج(۱۱۰) ص(۱۱۱). مؤلف رحمه الله بعد از اینکه تفاسیر رافضی‌ها را به این آیات ارائه می‌کند می‌گوید: و امثال این سخنان که هر کس به خدا و کتاب او ایمان داشته باشد، آن‌ها را به زبان نمی‌آورد، و این بیشتر به هذیان‌گویی شباهت دارد تا به تفسیر قرآن، می‌گوید: از همین نوع است که کسی می‌گوید: ﴿مَرَحَ الْبَحْرَيْنِ﴾ حضرت علی و حضرت فاطمه، ﴿بَيْنَهُمَا بَرَّاحٌ لَا يَبْغِيَانِ﴾ پیامبر ﷺ، ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا الْلَّوْلُوُ وَالْمَرْجَانُ﴾ حضرت حسن و حضرت حسین هستند. هر کس کوچک‌ترین بهره‌ای از علم و عقل برده باشد به ضرورت به بطلان این تفسیر پی می‌برد. ابن عباس این را نگفته است، و این از نوع تفسیری است که در تفسیر شعلی است، و آن را با

اسنادی که مجھوں و ناشناس هستند آورده، و اسناد آن از طریق سفیان ثوری شناخته شده نیست. این دروغی است که به سفیان نسبت داده شده است. تعلیمی می‌گوید: حسن بن محمد دینوری به من گفت: موسی بن محمد بن علی بن عبدالله برای ما روایت کرد و گفت: پدرم که حسن بن محمد بن علویه قطان است، از کتاب خود برای من خواند و من گوش می‌دادم: یکی از یاران ما را روایت کرد که مردی از اهل مصر که طسم نامیده می‌شد، روایت کرد که ابوحذیفه به نقل از پدرش و او به نقل از سفیان ثوری روایت کرده که ﴿مَرَّاجُ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ﴾ (۶۰) **بَيْنَهُمَا بَرْرَخٌ لَا يَبْغِيَانِ** (۶۱) حضرت فاطمه و حضرت علی هستند و آیه‌ی **يَخْرُجُ مِنْهُمَا الْلُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ** (۶۲) حضرت حسن و حضرت حسین هستند. این اسناد کاملاً مبهم و تاریک است و چنین اسنادی قابل اثبات نیست، و کذب و دروغ بودن آن از چند وجه روشن می‌شود:

اول: این موضوع در سوره‌ی رحمن است، و این سوره به اجماع مسلمانان سوره‌ی مکی است، در حالی که حضرت حسن و حضرت حسین در مدینه به دنیا آمدند.

دوم: نامگذاری این دو نفر به دو بحر، و نام گذاری این یکی به لؤلؤ و دیگری به مرجان و قرار دادن نکاح به عنوان درهم آمیختن، چیزی است که نه به صورت حقیقت و نه به صورت مجاز در زبان عربی نمی‌گنجد بلکه همان‌طور که یک دروغ بر خدا و قرآن است، یک دروغ بر زبان هم است.

سوم: در این آیه چیز زیادی که دلالت از آن چه که در سایر بنی آدم باشد، وجود ندارد.

چهارم: خداوند در آیه‌ی دیگری لفظ مرج البحرين را ذکر کرده ، و در سوره‌ی فرقان می‌فرماید: **وَهُوَ الَّذِي مَرَّاجُ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبُ فُرَاتٍ وَهَذَا مَلْعُوجٌ أَجَاجٌ** [۵۳] (الفرقان: ۵۳) که اگر منظور او حضرت علی و حضرت فاطمه باشد، در این آیه به اجماع اهل سنت و شیعه مذمت یکی از آن دو آمده است.

پنجم: خداوند می‌فرماید: **بَيْنَهُمَا بَرْرَخٌ لَا يَبْغِيَانِ** (۶۰) اگر منظور از آن دو حضرت علی و حضرت فاطمه باشد، بزرخ میان آن دو به گمان آنان پیامبر و یا کس دیگری است که مانع می‌شود، تا یکی از آن دو به دیگری ستم نکند، و این بیشتر به مذمت شباهت دارد تا به مدح.

ششم: همان‌گونه که ابن جریر و سایرین ذکر کرده‌اند علمای تفسیر برخلاف این برداشت اتفاق نظر دارند. ابن عباس می‌گوید: دریای آسمان و دریای زمین هر سال با هم برخورد

دروغگویی رافضی‌ها در روایت از رسول خدا

علمای نقل و روایت و استناد بر این امر اتفاق نظر دارند که رافضی‌ها دروغگو ترین طوایف و گروه‌ها هستند، و دروغ در میان آنان امری قدیمی و ریشه دار است. بنابراین، بزرگان اسلام امتیاز و پیشگی آنان را به کثرت دروغگویی می‌دانند.

ابوحاتم رازی می‌گوید: شنیدم که یونس بن عبدالاعلی می‌گوید: أَشَهَبُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ كَفَتْ: از مالک درباره رافضی‌ها سؤال شد. گفت: «بَا آنَهَا سخن مَكْوَنٌ، وَ از آنَهَا روایت مَكْنَنٌ، آنَهَا دروغگو هستند». ابوحاتم می‌گوید: حرم‌له برای ما روایت کرد و گفت: شنیدم که شافعی گفت: «كَسَى رَا نَدِيَدْمَ كَه آشْكَارَتْرَ از رافضی‌ها دروغ بَكَوِيد». مؤمل بن إهاب می‌گوید: شنیدم که یزید بن هارون می‌گفت: «از هر بدعت گذاری حدیث می‌نویسیم در صورتی که دعوت‌گر به بدعت خود نباشد بجز رافضی‌ها؛ چون آنان دروغ می‌گویند». محمد بن سعید اصبهانی می‌گوید: از شریک شنیدم که گفت: «علم را از هر کس که بینی فرا گیر بجز رافضی‌ها، چون آنان حدیث وضع می‌کنند و آن را به عنوان دین و آئین خود می‌پذیرند».

می‌کند. و حسن می‌گوید: منظور دریای روم و فارس هستند **﴿يَبْنَهُمَا بَرْزَخٌ﴾** همان الجزایر است، و این که می‌فرماید: **﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ﴾** زجاج می‌گوید: از دریای سور خارج می‌شود و آن دورا با هم جمع کرده، چون وقتی از یکی از آن دو بیرون آید از هر دو بیرون آمده است، همانند این آیه: **﴿وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا﴾** [نوح: ۱۶] ابن جریر می‌گوید: به این دلیل می‌گوید: **﴿مِنْهُمَا﴾** چون از صدف‌های دریا و قطرات آسمان خارج می‌شود. و اما (لؤلؤ و مرجان) در موردها دو قول وجود دارد: اول- مرجان چیزی کوچکتر از لؤلؤ است، دوم- لؤلؤ بزرگتر است. این قول اکثر علماء است. ج (۴) ص (۶۶-۶۸). بیان بطلان بقیه‌ی تفاسیرشان از برخی آیات ذکر شد. نگا: ج (۴) ص (۶۸-۸۰) هر کس بخواهد به آنجا مراجعه کند.

این شریک همان شریک بن عبدالله قاضی، قاضی کوفه و از همتایان ثوری و ابوحنیفه است. او از جمله شیعیانی است که به زبان خود گفته که من شیعه هستم، و این گواهی او درباره رفضی هاست.

ابومعاویه می گوید: از اعمش شنیدم که می گفت: «مردم را دیدم که آنان را جز دروغگو نمی نامیدند، -یعنی یاران مغیره بن سعید را-. اعمش می گوید: «این را از جانب من ذکر نکنید، چون از آنان در امان نیستم که بگویند ما اعمش را همراه با یک زن دیده ایم».

این روایات و اخبار ثابت شده هستند که ابوعبدالله بن بطه در «الإبانة الكبرى» و دیگران آنها را روایت کرده اند.

مقصود در اینجا این است که همهی علماء بر این امر اتفاق نظر دارند که دروغ در میان رافضی‌ها از همهی فرقه‌ها و طوابیف دیگر اهل قبله، آشکارتر و بارزتر است.

هر کس در کتاب‌های جرح و تعديل که درباره اسامی روایان و نقل کنندگان احادیث تأمل کند همانند کتاب‌های یحیی بن سعید قطان، علی بن مدینی، یحیی بن معین، بخاری، ابوزرعه، ابوحاتم رازی، نسائی، ابوحاتم بن حبان، ابواحمد بن عدی، دارقطنی، ابراهیم بن یعقوب جوزجانی سعدی، یعقوب بن سفیان فسوی، احمد بن عبدالله صالح عجلی، عقیلی، محمد بن عبدالله بن عمار موصلی، حاکم نیشابوری، حافظ عبدالغنی بن سعید مصری و امثال این افراد که عالمان سرشناس و نقاد و آشنا به احوال و اسناد هستند، معتقدند که؛ دروغ در میان رافضیان از همهی فرقه‌هایی که خود را جزو مسلمانان می‌دانند بیشتر است.

به طوری که صاحبان صحیح همچون بخاری از هیچ یک از قدمای شیعه همانند عاصم بن ضمیره، حارث اعور، عبدالله بن سلمه و امثال آنان روایت نکردند با وجود این که این افراد از بهترین شیعیان هستند.

بلکه آنان فقط از اهل بیت همچون حضرت حسن و حضرت حسین و حضرت محمد بن حنفیه و کاتب او عبیدالله بن ابی رافع، یا از یاران ابن مسعود همچون عبیده سلمانی، حارت بن قیس یا افراد مشابه آنان روایت کرده‌اند. و این افراد از بزرگان نقل روایت و ناقدان آن هستند، و بیش از همه‌ی مردم از هوی و هوس دور و به حالات مردم آشناتر هستند، و بیشتر از همه حق را به زبان می‌آورند، و در مورد خداوند از سرزنش هیچ سرزنشگری نمی‌ترسند^۱.

رافضی‌ها سندهای متصل صحیحی ندارند

رافضی‌ها به اسناد و سایر ادله‌ی شرعی و عقلی نمی‌نگرند. از این رو هرگز اسناد متصل و صحیح ندارند بلکه هر اسناد متصل آنان حتماً در آن مواردی هست که معروف به دروغ یا درهم‌آمیختگی زیاد است. آنان در این مورد شبیه یهود و نصاری هستند، چون آنان اسناد ندارند و اسناد از خصائص و ویژگی‌های این امت و از ویژگی‌های اسلام، سپس در اسلام از ویژگی‌های اهل سنت است. رافضی‌ها کمتر از هر کس به مسائل عنایت و توجه دارند؛ چون آنان فقط چیزهایی را تصدیق می‌کنند که با هوی و هوس آنان موافق باشد، و علامت دروغ بودن یک خبر این است که با هوی و هوس شان مخالف باشد.

از این رو، عبدالرحمن بن مهدی می‌گوید: اهل علم چیزهایی را که به نفع آنان و چیزهایی که به ضرر شان است می‌نویسند، اما اهل هوی و امیال فقط چیزهایی را می‌نویسند که به نفع شان باشد.

به علاوه، راویان اولیه‌ی آنان بسیار اهل دروغ بودند، و احادیث‌شان به گروهی رسیده که صحیح را از ناصحیح تشخیص نمی‌دهند، و امکان تمایز بین آن‌ها

برا ایشان ممکن نیست مگر این که همه‌ی آن‌ها را تصدیق کنند، و یا همه‌ی آن‌ها را تکذیب کنند و استدلال بر آن با دلیلی دیگر غیر از اسناد است.^۱

دروغ بستن رافضی‌ها بر صحابه، و اهل بیت و بر ابوذر، و سلمان و عمار رض کسی را سراغ نداریم که مبارزه اهل یمامه را انکار کند که مسیلمه کذاب ادعای نبوت کرد و آنان به این دلیل با او مبارزه کردند، اما رافضی‌ها این مسأله را انکار کرده و نسبت به آن جهل دارند همان طور که مدفون بودن حضرت ابوبکر و حضرت عمر رض در کنار پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و دوستی و محبت حضرت ابوبکر و حضرت عمر رض نسبت به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را انکار می‌کنند. برخی از آنان انکار می‌کنند که زینب، رقیه و ام کلثوم دختران پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بودند و می‌گویند: آنان دختران خدیجه از همسر قبلی اش بودند که کافر بود.

برخی از آنان معتقدند، حضرت عمر دختر حضرت علی را غصب کرد و به زور گرفت تا این که حضرت علی او را به ازدواج حضرت عمر در آورد، و او به زور کسی را در اسلام به ازدواج خود درآورد. و برخی دیگر بر این باورند که صحابه شکم حضرت فاطمه را شکافتند تا این که جنین خود را سقط کرد و خانه‌اش را بر سر کسانی که در داخل آن بودند خراب کردند. و این گونه دروغ‌هایی که هر کس کمترین بهره‌ای از علم و معرفت برده باشد، به دروغ و ساختگی بودن آنها پی می‌برد.

آن همیشه به سراغ امور معلوم و متواتر می‌آیند و آن‌ها را انکار می‌کنند، و به سراغ امور بی‌اساس که حقیقت و اساس و پایه‌ای ندارند، می‌آیند و آنها را قبول می‌کنند. بنابراین آنان بیشتر از این آیه بهره می‌برند که می‌فرماید: «وَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ أُفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ» [العنکبوت: ۶۸]. «آخر چه

کسی ستمگرتر از کسی است که بر خدا دروغ بندد، و یا (دین) حق را چون بدو رسد تکذیب کند؟!» هر چند شیعیان به زبان ابودر، سلمان و عمار علیه صحابی دیگر دروغ بافته‌اند، ولی آنچه به تواتر غیر قابل انکار از همه‌ی این بزرگواران روایت شده این است که آنان از جمله کسانی بودند که پیش از هر شخصی برای حضرت ابوبکر و حضرت عمر احترام قائل بودند و بر پیروی از آن دو از همه پیش قدمتر بودند، هر چند از برخی از آنان روایت می‌شود که بر حضرت عثمان کمی سخت می‌گرفتند، اما در مورد اختلافشان با حضرت ابوبکر و حضرت عمر هیچ روایتی نیست!.

از میان نصیریه برخی معتقدند، حضرت حسن و حضرت حسین اولاد حضرت علی نبودند بلکه اولاد حضرت سلمان فارسی بودند، و برخی از آنان می‌گویند: حضرت ابوبکر و حضرت عمر در کنار پیامبر ﷺ دفن نشدند، و برخی بر این باورند که علی نمرده است، و همچنین درباره‌ی افرادی دیگر نیز چنین می‌گویند.^۱

تعصب و حماقت‌های رافضی‌ها

هیچ گروهی را سراغ نداریم که بیشتر از رافضی‌ها بر باطل تعصب داشته باشند، به طوری که فقط از آنان معروف و مشخص است که به دروغ برای موافقان خود علیه مخالفان خود شهادت داده‌اند، و در تعصب چیزی بزرگ‌تر از دروغ نیست. حتی آنان از روی تعصب، همه‌ی میراث را برای دختر قرار می‌دهند تا این‌که بگویند: حضرت فاطمه از رسول خدا ارث می‌برد، و عمومیش حضرت عباس از او ارث نمی‌برد. حتی در میان آنان برخی گوشت شتر نر را حرام می‌دانند چون حضرت عائشه سوار بر شتر با حضرت علی جنگید. آنان در این مورد با کتاب خدا و سنت رسول خدا ﷺ و اجماع صحابه و نزدیکان پیامبر مخالفت می‌کنند، و این امر ناشایستی است؛ چون آن شتری که حضرت عائشه ﷺ سوار بر آن بود، مرد، و اگر

بے فرض زنده باشد، سوار شدن کفار بر شترهای نر موجب حرام شدن آنها نمی‌گردد. کفار همواره سوار بر شترها می‌شدند، و مسلمانان آنها را از آنان به غنیمت می‌گرفتند، و گوشتشان برای مسلمانان حلال بود، پس چرا سوار شدن

حضرت عایشه رض بر شتر موجب حرام شدن گوشت آن می‌شود؟!

نهایت چیزی که گمان می‌کنند این است که برخی از کسانی که کافرشان می‌دانند، سوار بر شتر شده است، با وجود این آنان در اتهام ام المؤمنین، حضرت عایشه رض دروغ می‌گویند و بر او افترا می‌زنند.

آنان به جهت تعصب و جهل‌شان با همه‌ی بنی امیه دشمنی می‌کنند؛ به خاطر اینکه برخی از بنی امیه با حضرت علی دشمنی کردند. این در حالی است که در میان بنی امیه عده‌ای صالح بودند که قبل از فتنه مردند، و بنی امیه بیشتر از هر قبیله‌ای به پیامبر ﷺ خدمت کردند، وقتی که مکه فتح شد، عتاب بن اسید بن ابی العاص بن امیه والی مکه شد، و خالد بن سعید بن عاص بن امیه و دو برادرش ابان و سعید بر مناطق دیگر گمارده شدند، و ابوسفیان بن حرب بن امیه و پسرش یزید بر نجران گمارده شدند و وقتی مرد والی آنجا بود. و پیامبر ﷺ سه دختر خود را به افرادی از بنی امیه داد. او دو دخترش را یکی پس از دیگری به حضرت عثمان بن عفان داد و فرمود: اگر دختر سومی هم داشتم به ازدواج عثمان درمی‌آوردم. او همچنین دختر بزرگترش زینب را به ازدواج ابو العاص بن ریبع درآورد.

Rafsanjani در اثر جهل و تعصب‌شان با اهل شام دشمنی می‌کنند؛ چون در میان آنان افرادی بودند که با علی دشمنی کردند و معلوم و مشخص است که در مکه هم کفار و هم مؤمنان بودند و همچنین در مدینه مؤمنان و منافقان وجود داشتند، و در این دوران کسی در شام نمانده است که به دشمنی با علی تظاهر کند. اما آنان از شدت جهل و نادانی شان دامن برخی را می‌کشند. همچنین در اثر جهل‌شان کسی را که از آثار باقی مانده از بنی امیه سود و بھروای ببرد، نکوهش و مذمت می‌کنند؛ مثل نوشیدن آب از

رودخانه‌ی بیزید در حالی که بیزید آن را نکنده بود بلکه فقط توسعه‌اش داد. و مانند خواندن نماز در مسجد بنی‌امیه در حالی که معلوم و مشخص است که پیامبر ﷺ به سمت کعبه‌ای که مشرفکان آن را بنا کردند نماز خواند و در خانه‌هایی که آنان ساخته بودند سکونت داشت و از آب چاههایی که آنان حفر کرده بودند می‌نوشید و از لباس‌هایی که آنان بافته بودند می‌پوشید و با درهم‌هایی که آنان ضرب کرده بودند معامله می‌کرد...

اگر به فرض بیزید کافر باشد و آن رودخانه را حفر کرده باشد، به اجماع مسلمانان خوردن آب از آن رودخانه مکروه نیست. یک فرد مورد اطمینان به من گفت که یکی از آنان سگی داشت و فرد دیگری سگش را صدا زد (بکیر بکیر) صاحب سگ گفت: آیا سگ مرا با نام اهل جهنم صدا می‌زنی؟ آن دو به این دلیل با هم درگیر شدند تا این که در درگیری میان آن دو خون ریخته شد. پس آیا کسی نادان‌تر از این‌ها وجود دارد؟!

پیامبر ﷺ اصحابش را با اسم‌هایی صدا می‌زد که برای هر گروهی از اهل جهنم به کار می‌رفت که خداوند آن‌ها را در قرآن ذکر کرده است؛ مانند اسم وحید که خداوند در قرآن ذکر کرده و می‌فرماید: «ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا» [المدثر: ۱۱]. «مرا واگذار با آن کسی که او را تک و تنها (و بدون دارائی و اموال و اولاد) آفریده‌ام» و اسم او ولید بن مغیره بود و پیامبر ﷺ اسم پسر او را که اسم پسرش هم ولید بود صدا می‌زد، و اسم پدر و پسر را در نماز می‌برد و می‌فرمود: «اللَّهُمَّ أَنْجِ الْوَلِيدَ بْنَ الْوَلِيدِ». «پروردگار، ولید بن ولید را نجات بده». همان‌گونه که در روایت صحیحی نقل شده است^۱.

آنان از شدت جهل و تعصیشان روزی را که خداوند روزه گرفتن را در آن دوست دارد، مثل روز عاشورا معتقد به خوردن روزه در آن هستند؛ در خبر صحیح به نقل از ابوموسی آمده که پیامبر ﷺ هنگامی که وارد مدینه شد دید که عده‌ای از یهودیان روز

عاشرها را گرامی می‌دارند و روزه می‌گیرند، پیامبر ﷺ فرمود: «نحن أحق بصومه وأمر بصومه». «ما برای روزه گرفتن در این روز شایسته‌تریم، و دستور داد که آن روز را روزه بگیرند». بخاری این حدیث را روایت کرده است^۱.

رافضی‌ها از شدت نادانی و تعصب‌شان بدون دلیل به آزار واذیت حیوان زبان بسته می‌پردازند، چون آن را به جای کسانی می‌گیرند که با آنان دشمنی دارند. همان‌گونه که میش سرخ‌رنگ را می‌گیرند و آن را عائشه می‌نامند و موهایش را در می‌آورند. آنان چهارپایانی را به خدمت می‌گیرند و اسم برخی از آنها را ابوبکر و اسم برخی دیگر را عمر می‌گذارند، و بدون دلیل آنها را می‌زنند و آن را به عنوان مجازات ابوبکر و عمر قلمداد می‌کنند. آنان همچنین شکل صورت انسان را از گچ درست می‌کردند و او را عمر نام می‌گذارند و شکمش را می‌شکافتند و گمان می‌کنند که آنان گوشت او را می‌خورند و خونش را می‌آشامند. گاهی نامهای آنان را بر کف پاهایشان می‌نوشند. به طوری که وقتی یکی از والیان شروع به زدن پاهای کسی که چنین کرده بود، نمود او می‌گفت: تو فقط ابوبکر و عمر را می‌زنی و من آنقدر آن دو را می‌زنم تا از بین شان ببرم. برخی از آنان سگ‌های خود را با نام ابوبکر و عمر نامگذاری می‌کردند، و آن دو را لعن می‌کردند. وقتی که کسی در نزد آنان اسمش علی، جعفر، حسن یا حسین و این گونه اسم‌ها بود، با او با احترام برخورد می‌کردند و هیچ دلیلی برای انجام این کارشان نداشتند که او از آنان است.

برخی از رافضی‌ها چوب درخت گز را نمی‌سوزانند چون گفته می‌شود: خون حضرت حسین بر روی درخت گز ریخته شد. معلوم و مشخص است که خود این

۱- بخاری در کتاب روزه، (باب روزه‌ی روز عاشوراء) آن را روایت کرده است. همچنین مسلم آن را روایت کرده است.

سوزاندنش مکروه نیست، حتی اگر بر روی آن هر خونی ریخته شده باشد پس چگونه خواهد بود درختی که خون به آن بخورد نکرده باشد.

از جمله حماقت‌های رافضی‌ها این است که از گفتن یا انجام چیزی که شمارش رقم ده باشد، کراحت دارند حتی در ساختمان سازی آن را برو، ده ستون بنا نمی‌کنند، و ده تیر سقف برایش قرار نمی‌دهند، و این گونه موارد چون که با بهترین صحابه که ده نفری هستند که بهشت برایشان گواهی داده شده است، به غیر از حضرت علی دشمنی دارند. در حالی که خداوند اسم ده را در چندین جا مدح نموده و می‌فرماید:

﴿تِلْكَ عَشَرَةُ كَامِلَةٌ﴾ [البقرة: ۱۹۶]. «این ده روز کاملی است (که نباید از آنها غفلت

شود) این (بهره‌مندی و آغاز از عمره، یا قربانی و یا روزه‌داری) از آن کسی است...».

عجب است که آنان لفظ نه را دوست دارند چون با نه نفر از آن ده نفر دشمنی دارند.

از جمله حماقت‌های آنان بربایی عزاداری‌ها و نوحه‌خوانی‌ها برای کسانی است که چندین سال است کشته شده‌اند. واضح است که عده‌ای از انبیاء و غیر انبیاء به طور ظالمانه و از روی ستم کشته شده‌اند که از حضرت حسین برترند؛ حسینی که پدرش ظالمانه به قتل رسید و از او برتر بود، و حضرت عثمان ظالمانه کشته شد، و کشته شدن او، اولین فتنه‌ی بزرگ بود. کسی از مسلمانان و غیر مسلمانان بر مرده یا مقتولی پس از مدت زیادی از کشتن، عزاداری و نوحه‌خوانی برگزار نمی‌کند به غیر از این احمق‌ها که اگر از پرندگان بودند، کرکس می‌شدند، و اگر از چهارپایان بودند لا غمی شدند.^۱

از دیگر حماقت‌های رافضی‌ها این است که برای امام منظر خود چندین بارگاه قرار می‌دهند، و منظر ظهر او در آن جا هستند؛ مانند سردابی که در سامرا است و آنان گمان می‌کنند که مهدی در آنجا غیب شد، و جاهای دیگری نیز هستند.^۲.

۱- ج (۱) ص (۱۰، ۷، ۲۰، ۱۳) ج (۳) ص (۴۳، ۴۴) ج (۲) ص (۱۲۱، ۱۸۰، ۱۸۳).

۲- مانند مسجد و چاه جمکران در قم. (مصحح)

معلوم است که اگر او موجود باشد و خداوند به او امر کند که بیرون بباید او بیرون می‌آید و ظهرور می‌کند چه آنان او را صدا بزنند و یا صدا نزنند...^۱.

Rafzai‌ها او را مدار دوستی و دشمنی قرار می‌دهند، همان طور که مشرکان بتها و خدایان خود را محور دوستی خود قرار می‌دادند. و او را یکی از ارکان مهم ایمان قرار می‌دهند، که ایمان بدون او معنی پیدا نمی‌کند. آن گونه که برخی از مشرکان خدایان خویش را تبجیل می‌کردند. خداوند متعال می‌فرمایند: ﴿مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتَيْهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالْبُيُّوْبَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُوْنُوا عِبَادًا لِّي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُوْنُوا رَبَّنِيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴾^{۷۹} وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَخَذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيْمَرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ^{۸۰}﴾ [آل عمران: ۷۹-۸۰]. «هیچ کسی (از پیغمبران) را نسزد که خدا بدو کتاب و حکمت و نبوت بخشد، آن گاه او به مردمان بگوید: به جای خدا، بندگان (و پرسش‌کنندگان) من باشید. بلکه (به مردمان این چنین می‌گوید که:) با کتابی که آموخته اید و یاد داده‌اید و درسی که خوانده‌اید، مردمانی خدایی باشید (و جز او را بندگی نکنید و نپرسنید)* و (هیچ کسی از پیغمبران) به شما فرمان نمی‌دهد که فرشتگان و پیغمبران را به پروردگاری خود گیرید. مگر (معقول است که) شما را به کفر فرمان دهد، بعد از آن که (مخلصانه رو به خدا کرده‌اید و مسلمان شده‌اید؟!)

پس اگر آنان که فرشتگان و پیامبران را خدا تلقی می‌کردند این چنین مورد مؤاخذه و بازخواست قرار می‌گیرند، پس حال کسانی که شخصی گم شده که اصلاً وجود خارجی ندارد را امام قرار داده و به او پوستینی از صفات الهی می‌پوشاند چه خواهد بود؟! خداوند متعال می‌فرماید: ﴿أَخْذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَنَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ أُبْنَ مَرِيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

سُبْحَلَةُ وَ عَمَّا يُتَرْكُونَ (۲۱) [التوبه: ۳۱]. «یهودیان و ترسایان علاوه از خدا، علماء دینی و پارسايان خود را هم به خدائی پذیرفته‌اند (چرا که علماء و پارسايان، حلال خدا را حرام، و حرام خدا را حلال می‌کنند، و خودسرانه قانونگذاری می‌نمایند، و دیگران هم از ایشان فرمان می‌برند و سخنان آنان را دین می‌دانند و کورکورانه به دنبالشان روان می‌گردند. ترسایان افزون بر آن) مسیح پسر مریم را نیز خدا می‌شمارند. (در صورتی که در همه کتابهای آسمانی و از سوی همه پیغمبران الهی) بدیشان جز این دستور داده نشده است که: تنها خدای یگانه را پرستند و بس. جز خدا معبدی نیست و او پاک و منزه از شرک‌ورزی و چیزهایی است که ایشان آنها را انباز قرار می‌دهند».

در حدیث ترمذی و دیگران از عدی بن حاتم آمده که او گفت: ای رسول خدا، آنها را عبادت نمی‌کردند. آن حضرت فرمودند: مگر آنها حرام را برایشان حلال، و حلال را بر آنان حرام ننمودند، و آنان نیز از آنها پیروی کردند؟ این عبادت آنها بود. این حکایت قومی است که افرادی زنده را در بین خود ارباب قرار دادند. اما اینها حلال و حرام را به امامی که اصلاً وجود خارجی نداشته و واقعیت ندارد آویزان کرده‌اند، و هر آنچه منسوبان به آن امام خیالی ادعا می‌کنند که او حلال نموده و یا حرام کرده، هر چند مخالف کتاب الهی و فرموده‌ی پیامبر اکرم ﷺ و اجماع امت باشد عمل می‌کنند!. شایان ذکر است که همه‌ی آن سخنان و اعمال ناپسند از جنس شیعه تنها در امامیه‌ی اثنا عشریه و زیدیه وجود ندارند، بلکه بسیاری از آن‌ها در میان غالیه و بسیاری از عوام آنان دیده می‌شود، همانند حرام کردن گوشت شتر و این که شرط طلاق رضایت زن است، و مانند این موارد که عوام آنان بر زبان می‌آورند هر چند که علمایشان چنین نظری ندارند، اما از آن جایی که اصل مذهب‌شان بر جهل تکیه دارد، بیشتر از هر گروه و طائفه‌ای دروغگو و جاہل هستند.^۱

هدف شیعیان از برگزاری عزاداری و نوحه‌خوانی برای حضرت حسین در روز عاشورا اندوه و نوحه‌خوانی همراه با بر سر و صورت زدن، گریه و شیون و تشنگی و مرثیه خوانی و آنچه که منجر به دشنام دادن به گذشتگان و لعن فرستادن بر آنان و وارد کردن افرادی بی‌گناه کاران می‌شود به طوری که به سابقین اولین در دین دشنام داده می‌شود، و اخبار مربوط به کشته شدن حضرت حسین که بسیاری از آنها دروغ هستند، خوانده می‌شوند.

هدف آنان از رواج دادن به این مسائل، گشودن باب فتنه و تفرقه بین امت اسلام است، چون به اتفاق مسلمانان این کارها نه واجب هستند و نه مستحب، بلکه برپایی نوحه‌خوانی و شیون و زاری برای مصیت‌های قدیمی و گذشته از بزرگ‌ترین اموری هستند که خدا و پیامبر آن‌ها را حرام کرده‌اند.^۱

دروغ‌هایی که درباره‌ی کشته شدن حضرت حسین روایت می‌کنند کسانی که جریان کشته شدن حضرت حسین را نقل کرده‌اند، موارد زیادی را به دروغ به آنها افزوده‌اند، همان‌گونه که به جریان کشته شدن حضرت عثمان دروغ‌هایی افزوده‌اند. همچنین به جنگ‌ها و فتوحات و مانند آنها چیز‌هایی افزوده‌اند.

برخی از کسانی که درباره‌ی اخبار کشته شدن حضرت حسین نوشه‌اند، همچون بغوی، ابن أبي‌الدنيا و برخی دیگر، اهل علم هستند، ولی با این وجود در آنچه که روایت می‌کنند اخباری منقطع و اموری باطل و بی اساس دیده می‌شود. اما آنچه که مصنفان بدون اسناد درباره‌ی کشته شدن حضرت حسین روایت می‌کنند بیشتر آنها دروغ هستند همانند ظاهر شدن نوری سرخ در آسمان در روز کشته شدن حضرت حسین که قبل از آن ظاهر نشده بود. این مطلب از امور پوچ و بی اساس است، و این سرخ رنگی همواره در آسمان ظاهر می‌شود و آن یک علت طبیعی از

جانب خورشید دارد و به منزله‌ی شفق است. همچنین برخی می‌گویند: در آن روز هیچ سنگی در دنیا از زمین برداشته نمی‌شد مگر این که در زیر آن خون تازه‌ای یافت می‌شد. این هم یک دروغ آشکار است. اما آنچه که درباره‌ی به اسارت گرفتن زنان همراه حضرت حسین و چرخاندن آنان در سرزمین‌های مختلف و سوار کردن آنان بر شتران بی‌پالان ذکر کرده‌اند همگی دروغ و بی‌اساس است، و به شکر خدا مسلمانان هرگز یک زن هاشمی را دشنام ندادند، و امت پیامبر ﷺ هرگز اسیر کردن بنی هاشم را جایز ندانستند و هیچ یک از زنان آنان را بی‌حجاب و برنه نبردند اما اهل هوی و هوس و جاهلان بسیار دروغ می‌گویند.

چه کسی دستور قتل حضرت حسین را صادر کرد؟

افراد زیادی نقل کرده‌اند که یزید به قتل حضرت حسین دستور نداد و در این مورد هم غرضی نداشت بلکه او قصد داشت او را گرامی بدارد همان‌گونه که معاویه ؓ به او امر کرده بود. اما قصد داشت که مانع ولایت او شود و علیه او شورش کند. وقتی که حضرت حسین آمد و متوجه شد که اهل عراق او را تنها گذاشته و او را تسليم کرده‌اند، خواست که یا نزد یزید بازگردد و یا به محلی در کوه برود، اما آنان مانع رفتن او شدند تا این که او را اسیر کردن و با او جنگیدند تا این که مظلومانه شهید شد. خداوند از او راضی باد!

وقتی خبر قتل او به یزید و خانواده‌ی یزید رسید، آنان را ناراحت کرد و به خاطر کشته شدن او گریستند. و یزید گفت: خداوند پسر مرجانه (یعنی عبیدالله بن زیاد) را لعنت کند! به خدا قسم اگر بین او و حضرت حسین رابطه‌ی خویشاوندی بود او را

نمی کشت، و گفت: من از طاعت مردم عراق بدون کشتن حضرت حسین راضی می شدم. او برای خانواده‌ی حضرت حسین بهترین وسایل و امکانات را تدارک دید و آنان را به مدینه فرستاد، اما با این وجود از حضرت حسین دفاع نکرد و دستور نداد که قاتل او را به قتل برسانند و انتقام او را نگرفت.

سپس وقتی حضرت حسین کشته شد افرادی همراه با مختار بن ابی عبید ثقی در بهانه‌ی خونخواهی او به پا خاستند و عبیدالله بن زیاد را به قتل رساندند. سپس وقتی مصعب بن زبیر آمد مختار را به قتل رساند. مختار دروغ‌گو بود و ادعا می‌کرد که به او وحی می‌شود.^۱.

چه کسی با چوبدستی به دندان‌های پیشین حضرت حسین زد؟!
در روایت صحیح آمده که وقتی حضرت حسین کشته شد سر او به نزد عبیدالله بن زیاد آورده شد و او با چوبدستی بر دندان‌های پیشین او زد. در آن مجلس انس بن مالک رض و ابوبرزه اسلامی حضور داشتند. در صحیح بخاری به نقل از محمد بن سیرین به نقل از انس بن مالک رض آمده که گوید: سر حضرت حسین به نزد عبیدالله بن زیاد آورده شد و آن را در یک تشت قرار دادند و او با چوبدستی خود بر آن زد، و در حسن و زیبایی آن چیزی گفت. انس گفت: او بیشتر از همه به رسول خدا علیه السلام شباهت داشت، و با نوعی گیاه موی او رنگین شده بود.

همچنین در صحیح بخاری به نقل از ابونعمیم آمده که گوید: «شنیدم که مردی در مورد حکم مرد مُحرم که یک مگس را بکشد، از ابن عمر سؤال کرد، او گفت: ای اهل عراق! شما در مورد کشتن مگس سؤال می‌کنید در حالی که پسر دختر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

را به قتل رساندید؟! و پیامبر ﷺ فرمود: «آن دو (حسن و حسین) دو گل خوشبوی من در دنیا هستند».^۱

با استناد مجھول روایت شده که سر حضرت حسین در مقابل یزید بود و به نزد او آورده شد، او بود که با چوبدستی بر دندان‌های پیشین حضرت حسین زد. با وجودی که این روایت، ثابت نشده، اما در آن مسئله‌ای هست که بر دروغ و ساختگی بودن آن دلالت دارد. صحابه‌ای که هنگام زدن چوبدستی بر دندان‌های او حاضر بودند در شام نبودند، بلکه فقط در عراق بودند.^۲

حضرت حسین مظلومانه کشته شد

اما شکی در این نیست که حضرت حسین مظلومانه شهید شد، همان‌طور که شهدای مظلوم دیگری همانند او کشته شدند، و قصد او از اول این نبود که مبارزه کند.

کشن حضرت حسین از جانب کسانی که او را کشتن او دست داشتند و به آن راضی شدند، یک معصیت در برابر خدا و رسول است. مصیبیتی بود که مسلمانان از خانواده‌ی او و غیر خانواده‌ی او به آن گرفتار شدند. کشن حضرت حسین برای او شهادت و ارتقای جایگاه و منزلت عالی محسوب می‌شود. او و برادرش پیش از آن نیز به سعادتی از جانب خدا رسیده بودند که جز با تحمل بلا و مصیبیت بدان نائل نمی‌شوند و سابقه‌ی آن دو همانند سابقه‌ی اهل بیت‌شان نبود. آن دو در آغوش اسلام و در عزت و امنیت تربیت یافته‌اند که این یکی با مسمومیت مرد،^۳ و دیگری کشته شد تا به این ترتیب به جایگاه خوشبختان و زندگی شهیدان نائل

۱- صحیح بخاری ک(۶۲) ب(۲۲).

۲- ج(۲) ص(۳۲۳) ج(۳) ص(۲۲۶).

۳- منظور حضرت حسن ؑ است. اما با یک دلیل شرعی و با یک اقرار معتبر و یا روایت قطعی ثابت نشده که معاویه او را مسموم کرد اما گفته می‌شود: همسرش او را مسموم کرد.

شوند. حال که این گونه است، پس در هنگام بروز مصیبت‌ها استرجاع (گفتن: إنا لَهُ وَإِنَا إِلَيْهِ رَاجِعُون) و صبر واجب است.^۱

مردم نسبت به کشته شدن حضرت حسین سه دسته‌اند
مردم در قبال قتل حضرت حسین ﷺ به سه دسته تقسیم شدند:
دسته‌ای معتقد‌ند، حضرت حسین به حق کشته شد، چون او می‌خواست اتحاد
مسلمانان را به هم بزنند و جماعت را متفرق سازد، و در حدیث صحیح از پیامبر ﷺ
آمده که فرمود: «مَنْ جَاءَكُمْ وَأَمْرُكُمْ عَلَى رَجُلٍ وَاحِدٍ يُرِيدُ أَنْ يُفَرَّقَ
جَمَاعَتَكُمْ فَاقْتُلُوهُ»^۲. «هر کس نزد شما باید در حالی که شما بر یک حاکمی اتفاق
کرده‌اید، و او بخواهد جمع شما را متفرق سازد، او را بکشید». این دسته می‌گویند:
حضرت حسین آمد در حالی که مسلمانان بر شخصی اتفاق کرده بودند، و او
خواست جمع آنان را متفرق سازد.

دسته‌ی دیگری بر این باورند، او امامی بود که اطاعت‌ش واجب بود و هیچ یک از
امور ایمان جز با اطاعت از او عملی نمی‌شود، و هیچ جمیع و جماعتی بر پا
نمی‌گردد مگر پشت سر کسی که او را دوست بدارد، و با هیچ دشمنی جز به اذن او
جنگ نمی‌شود، و این گونه موارد.

اما دسته‌ی سوم که رأی میانه دارند و همان اهل سنت هستند که نه این را
می‌گویند و نه آن را، معتقد‌ند حضرت حسین مظلومانه شهید شد، و متولی امور
امت نبود، و حدیث مذکور شامل او نمی‌شود، چون وقتی متوجه شد که با پسر

۱- ج(۲) ص(۳۳۱)، ۳۲۲، ۳۲۳، ج(۲) ص(۲۹۱)، ۱۵۰، ۱۵۲.

۲- صحیح مسلم: شماره‌ی حدیث (۱۸۵۲). «مَنْ أَتَاكُمْ وَأَمْرُكُمْ بِجَمِيعِ عَلَى رَجُلٍ وَاحِدٍ يُرِيدُ
أَنْ يُشَقِّ عَصَاصُمْ، أَوْ يُفَرِّقَ جَمَاعَتَكُمْ فَاقْتُلُوهُ».

عمویش مسلم بن عقیل چه کار کردند، از خواسته‌ی خود صرف نظر کرد و درخواست کرد یا به نزد یزید برود یا به مرزها برای جهاد برود و یا به وطن خود بازگردد، اما آنان این شرایط را برایش مهیا نکردند، و از او خواستند که اسیر آنان شود و این بر او واجب نبود.^۱

شیعه

پیدایش شیعه و تقسیم آنان به رافضیه و زیدیه

در دوران خلافت حضرت ابوبکر و حضرت عمر علیهم السلام کسی نبود که شیعه نامیده شود، و شیعه نه به حضرت عثمان و نه به حضرت علی و نه دیگران اضافه نمی‌شود. وقتی حضرت عثمان کشته شد، مسلمانان دچار تفرقه شدند؛ گروهی به حضرت عثمان و گروهی به حضرت علی متمایل شدند، و دو گروه با هم جنگیدند. معاویه به ابن عباس گفت: تو بر آیین حضرت علی هستی؟ ابن عباس گفت: من نه بر آیین حضرت علی و نه بر آیین حضرت عثمان هستم بلکه من بر آیین رسول صلوات الله علیه و آله و سلم هستم. شیعیان اصحاب حضرت علی بودند و حضرت ابوبکر و حضرت عمر را مقدم می‌دانستند، و نزاع و درگیری فقط در مورد مقدم دانستن حضرت علی بر حضرت عثمان بود، و در آن زمان کسی امامیه و رافضی نامیده نمی‌شد.

اما عده‌ای که رافضی نامیده می‌شدند به این دلیل بود که وقتی زید بن علی بن حسین در زمان خلافت هشام در کوفه خروج کرد، شیعیان در مورد حضرت ابوبکر و حضرت عمر از او سؤال کردند و او بر آنان ترحم نمود، ولی گروهی او را ترک کردند او گفت: «رفضتمونی، رفضتمونی». «شما مرا ترک کردید. شما مرا ترک کردید». به این ترتیب رافضی نامیده شدند، و گروهی او را پذیرفتند و دنبال او رفتند و به دلیل انتساب به او زیدیه نامیده شدند، و از آن زمان شیعه به رافضی امامیه و زیدیه تقسیم شد.

بنابراین، شیعیان حضرت علی که همراه او مبارزه می‌کردند همراه با سایر مسلمانان بر مقدم بودن حضرت ابوبکر و حضرت عمر اتفاق نظر داشتند جز گروهی که این را انکار می‌کردند و مذمت می‌کردند. اینان با وجود تعداد اندک و حقارت و سستی و پراکنده‌گی شان سه گروه هستند: گروهی دربارهٔ حضرت علی راه غلو و افراط را در پیش گرفتند و ادعای الوهیت او کردند. حضرت علی روزی بیرون آمد و آنان برایش سجده کردند. حضرت علی به آنان گفت: این چه کاری است؟ گفتند: تو همان هستی. گفت: من چه کسی هستم؟ گفتند: تو خدایی هستی که معبد برحقی جز او وجود ندارد. حضرت علی گفت: وای بر شما این کفر است، از آن برگردید و توبه کنید و گرنه گردن شما را می‌زنم. آنان در روز دوم و سوم نیز چنین کردند. او به آنان سه روز مهلت داد، چون به مدت سه روز از مرتد درخواست توبه می‌شود. اما وقتی آنان بر کار خود اصرار نمودند حضرت علی دستور داد چاله‌هایی از آتش آماده کنند. این چاله‌ها در کنار باب کنده حفر شدند و حضرت علی آنان را در آن آتش انداخت و گفت:

لما رأيت الأمر أمراً منكراً أحيجت ناري ودعوت قنبراً
 «وقتى که کار آنان را امری ناپسند دیدم آتشم را بر افروختم و قنبر را صدا زدم».
 گروهی هم به حضرت ابوبکر و حضرت عمر دشنام دادند. عبدالله بن سباء این گروه را تأسیس نمود. حضرت علی خواست او را به قتل برساند اما او به مدانی گریخت. گروهی دیگر حضرت علی را بر حضرت ابوبکر و حضرت عمر برتر می‌دانستند. حضرت علی گفت: اگر به من خبر برسد که کسی مرا بر حضرت ابوبکر و حضرت عمر برتر دانسته است او را به حد شخص افترا زننده شلاق می‌زنم.
 از حدود هشتاد طریق از حضرت علی روایت شده که او بر منبر کوفه گفت:
 بهترین این امت پس از پیامبر، حضرت ابوبکر و سپس حضرت عمر است.^۱

۱- بخاری آن را روایت کرده است. ک(۶۲) ب(۵) جزء(۴) ص(۱۹۵).

این چیزی است که علمای بزرگ شیعه از گذشتگان و متأخرین به آن اعتراض می‌کنند. حتی کسی همچون ابوالقاسم بلخی این را ذکر می‌کند و می‌گوید: فردی از شریک بن عبدالله پرسید: کدام یک برتراند، حضرت ابوبکر یا حضرت علی؟ او جواب داد: حضرت ابوبکر. فرد سؤال کننده به او گفت: تو که شیعه هستی این را می‌گویی؟! جواب داد: بله، هرکس این را نگویید شیعه نیست. به خدا قسم من به وسیله‌ی این چوبها طلس شده بودم، و سپس گفت: آگاه باشید که بهترین این امت پس از پیامبرش حضرت ابوبکر و سپس حضرت عمر بودند. پس چگونه سخن اورا نپذیریم و چگونه آن را تکذیب کیم، به خدا قسم او دروغ‌گو نبود. عبدالجبار همدانی در کتاب تثییت النبوة این را نقل کرده و می‌گوید: ابوالقاسم بلخی در نقض بر ابن راوندی به دلیل اعتراض او به جا حظ آن را ذکر کرده است.^۱

در میان علمای حدیث کسی نیست که حضرت علی را بر حضرت ابوبکر و حضرت عمر برتر بداند

از حاکم نیشابوری که منسوب به تشیع است خواسته شد حدیثی در فضیلت معاویه بگوید. او گفت: از دل من نمی‌آید، از دل من نمی‌آید. اورا به خاطر این امر زدند اما او چنین نکرد. او در «الأربعین» احادیثی ضعیف و حتی احادیثی جعلی در نزد بزرگان حدیث روایت می‌کند؛ مانند این روایت: «به جنگ با ناکشین، قانطین و مارقین بروید». اما تشیع او و امثال او از علمای حدیث مانند نسائی و ابن عبدالبر و امثال آنان به حدی نیست که حضرت علی را بر حضرت ابوبکر و حضرت عمر برتر بدانند. در میان علمای حدیث کسی نیست که حضرت علی را بر آن دو برتر بداند. بلکه نهایت علمای متّشیع این است که او را بر حضرت عثمان برتر بداند یا کلامی را از او ثابت کند و یا از ذکر محسّن کسانی که با او مبارزه کرده‌اند،

۱- ج (۱) ص (۴، ۴)، (۲۲۸-۲۲۸) ج (۴) ص (۱۳۷).

خودداری کند، و این گونه موارد. چون علمای حدیث آن علم و شناختی که از احادیث صحیح دلالت کننده بر برتر بودن حضرت ابوبکر و حضرت عمر دارند، آنان را مقید و سالم می‌گرداند.

از میان کسانی که نوعی استغال به امر حدیث دارند، آنان که راضی هستند همانند ابن عقده و امثال او، در نهایت همراه با آنچه که درباره فضائل حضرت علی آمده احادیث دروغ و جعلی می‌آورند، و نمی‌توانند آنچه را که به تواتر درباره فضائل شیخین آمده، کنار بگذارند در حالی که به اتفاق علمای علم حدیث این فضایل از فضایل صحیح ذکر شده برای حضرت علی بیشتر و صحیح‌تر و در دلالت داشتن صریح‌ترند.^۱

تعداد فرقه‌های شیعه

اثنا عشریه، یا دوازده امامی، یکی از هفتاد فرقه از فرقه‌های شیعه است. به طور کلی فرقه‌های شیعه بسیار متعدد هستند، و فرقه‌های بزرگ آنان بیش از بیست فرقه‌اند.^۲

زیدیه:

مذهب زیدی‌ها راجع به برتوی دادن میان حضرت ابوبکر و حضرت عمر و حضرت علی، و راجع به قضیه خلافت و شورش بر ائمه و راجع به احکام زید بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در زمان هشام بن عبد‌الملک در کوفه خروج کرد -امیر کوفه یوسف بن عمر ثقیفی بود-. زید، علی بن ابی طالب را بر اصحاب رسول خدا ﷺ برتر می‌دانست و حضرت ابوبکر و حضرت عمر را دوست داشت، و معتقد به شورش علیه ائمه‌ی جور و ستم بود. وقتی او در کوفه در

۱- ج(۴) ص(۹۹).

۲- ج(۲) ص(۱۲۹) نگا: تعریف لغوی شیعه. شیعه غالباً در باب نکوهش به کار برده می‌شود. و شاید در جایی از قرآن کریم نیز جز در معنای نکوهش نیامده است. (بدائع الفوائد ج/۱، ص/۱۵۵).

نzd یاران خود که با او بیعت کرده بودند، ظاهر شد، از یکی از آنان توهین به حضرت ابوبکر و حضرت عمر شنید. زید کار آن فرد را ناشایست دانست، عده‌ای از کسانی که با او بیعت کردند، متفرق شدند و او به آنان گفت: شما مرا ترک کردید. سپس با یوسف بن عمر جنگید و کشته شد.

ابوحاتم بستی گوید: زید بن علی بن حسین در سال بیست و دو هجری در کوفه کشته شد، و بر چوبی آویخته شد. او از فضلا و علمای اهل بیت بود، و شیعه مذهب او را بر می‌گزید. وقتی که بر صلیب بسته شد زاهدان شبانه نزد صلیب او می‌آمدند و در کنار او عبادت می‌کردند.

اشعری و سایرین نیز این را اظهار داشته و می‌گویند: آنان فقط به این خاطر که به قول زید بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب تمسک جستند، زیدیه نامیده شدند، و در زمان خلافت هشام بن عبدالملک در کوفه با یزید بیعت کردند.

اما شیعیان حضرت علی، بسیاری از آنان و یا اکثر آنان حضرت عثمان را مذمت می‌کنند و حتی زیدیه را که به حضرت ابوبکر و حضرت عمر رحمت می‌فرستند مذمت می‌کنند، و در میان آنان کسانی هستند که به حضرت عثمان دشنام می‌دهند و او را نکوهش می‌کنند. بهترین آنان کسی است که درباره حضرت عثمان سکوت می‌کند، نه به او رحمت می‌فرستد و نه او را لعن می‌کند.

شیعیان و معتزله در توحید، عدل، امامت و برتری دادن به حد زیادی مشارکت دارند.

بسیاری از بهترین شیعیان زیدیه می‌گویند: حضرت علی از حضرت ابوبکر و حضرت عمر و حضرت عثمان برتر بود، اما مصلحت دینی خلافت آنان را اقتضا می‌کرد، چون حضرت علی در دل بسیاری از مسلمانان جایی نداشت و بسیاری از نزدیکان مسلمانان را به قتل رسانده بود، و بر اطاعت از او توافقی وجود نداشت به این دلیل خلافت مفضول جایز شد.

بسیاری از بهترین شیعیان این را در نظر دارند، و آنان کسانی‌اند که گمان می‌کردند حضرت علی برتر است و خلافت حضرت ابوبکر و حضرت عمر را حق می‌دانستند که اشکالی در آن وجود ندارد. آنان بین این دو امر را این گونه جمع بسته بودند. عذر این گروه، اخبار و روایاتی هستند که شنیده‌اند و اموری هستند که آنان را به این گمان انداخته و اقتضا می‌کنند که حضرت علی بر آنان برتری داده شود.

شیخ الإسلام ابن تیمیه رحمۃ اللہ علیہ وقتی احادیث امر به دست کشیدن از امرا را ذکر می‌کند همانند این سخن پیامبر ﷺ که فرمود: «امرائی خواهند آمد که شما آنان را خوب می‌دانید و برخی را انکار می‌کنید. گفتند: آیا با آنان مبارزه نکنیم؟ فرمود: نه، تا زمانی که نماز بخوانند»^۱، می‌گوید:

این حدیث بر این دلالت دارد که جایز نیست با شمشیر با آنان مخالفت کرد، همان‌گونه که خوارج، زیدیه، معترزله و گروهی از فقهاء و سایرین معتقدند که باید با والیان امر مبارزه مسلحانه کرد.

برخی از زیدیه، معترزله و خوارج می‌گویند: فسق همه‌ی نیکی‌ها را از بین می‌برد، و اگر همه‌ی نیکی‌ها از بین رفتند ایمان هم از بین می‌رود، و اگر ایمان از بین رود آن فرد کافر و مرتد می‌شود، و قتل او واجب می‌گردد.

نصوص کتاب و سنت و اجماع بر این دلالت می‌کنند که زناکار، سارق و تهمت زن کشته نمی‌شوند بلکه حد بر آنان جاری می‌شود، و این بیانگر آن است که آنان مرتد نیستند. همان‌گونه که خداوند می‌فرماید: **﴿وَإِنَّ ظَاهِقَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ**

۱- صحیح مسلم: شماره (۱۴۸۰، ۱۴۸۱) «لا، ما أقاموا فيكم الصلاة» «نه، تا زمانی که در میان شما نماز بر پا دارند». صحیح مسلم شماره (۱۴۸۱، ۱۴۸۲) فرمایش او ذکر شد: «ما أقاموا الدين» تا زمانی که دین بر پای می‌دارند. بخاری در باب «الأمراء من فريش» آن را روایت کرده است.

أَفْتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَعْثَ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْآخَرِي فَقَتِلُوا الَّتِي تَبَغِي
حَتَّى تَفِئَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُ الْمُقْسِطِينَ ﴿٦﴾ [الحجرات: ۶]. «هرگاه دو گروه از مؤمنان با هم به جنگ
پرداختند، در میان آنان صلح برقرار سازید. اگر یکی از آنان در حق دیگری ستم کند و
تعدى ورزد (و صلح را پذیرا نشود)، با آن دسته‌ای که ستم می‌کند و تعدى می‌ورزد بجنگید
تا زمانی که به سوی اطاعت از فرمان خدا بر می‌گردد و حکم او را پذیرا می‌شود. هرگاه
بازگشت و فرمان خدا را پذیرا شد، در میان ایشان دادگرانه صلح برقرار سازید و (در اجرای
مواد و انجام شرائط آن) عدالت بکار برد، چرا که خدا عادلان را دوست دارد».
زیدیه همانند معترزله معتقد به جاودانه شدن اهل گناهان کبیره در آتش جهنم
هستند و امامیه در این زمینه دو قول دارند.^۱

خوارج پیشگامان و بزرگان این رافضی‌ها هستند و رافضی‌ها اگر قدرت پیدا کنند از آنان بدترند

خوارج از دین برپده، در تکفیر اهل سنت و جماعت و در مبارزه با آنان پیشگامان این
رافضی‌ها هستند. آنان برای اولین بار در اسلام (علیه مسلمانان) شمشیر کشیدند، و به
طور کلی برخی از معترزله، زیدیه و فقهاء و غیر از این گروه‌ها همانند کسانی که همراه با
عبدالله بن حسن بن حسین و برادرش ابراهیم بن عبدالله بن حسن بن حسین و سایرین
خروج کردند، در خروج علیه آنمه به وسیله‌ی شمشیر با خوارج موافق هستند.

این حالت عمومی اهل هوی و هوس همچون جهمیه است که کسانی را که با رأی و
نظر آنان مخالفت می‌کنند، یا با قتل یا با حبس و یا با عزل و قطع رزق مجازات
می‌نمایند. و رافضی‌ها اگر قدرت پیدا کنند از آنان بدترند. آنان با کفار دوستی و همکاری

- ۱ - ج (۲) ص (۱۳۰ - ۱۳۳ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۰۶) ج (۱) ص (۹ - ۱۰ - ۲۸۶) ج (۳)
ص (۱۹ - ۲۱۹ - ۲۷۸).

می کنند و با مسلمانانی که در رأی و نظرشان با آنان موافق نباشند دشمنی می کنند. رافضی ها در اعتقاد از خوارج بدترند. اما خوارج در به کار بردن شمشیر و مبارزه کردن از آنان جسورتر و گستاخ ترند. در اظهار نظر و مبارزه با مسلمانان کارهایی کرده اند که سایر گروهها که از جنس منافقانی هستند که چیزهایی را بر زبان می آورند که در دل ندارند، چنین نکرده اند.

سنت مستفیض از پیامبر ﷺ و اتفاق اصحاب او ثابت شده که آنان اهل بدعت هستند و خطاکار و گمراه اند.

پس رافضی هایی که بیش از همه از عقل و دین، صداقت، شجاعت، پرهیز کاری و همهی خصلت های نیکو به دور هستند، چگونه خواهند بود.

شري که در اثر خروج عليه حاكمان ایجاد می شود غالباً از خیر ناشی از آن بیشتر و بزرگ تر است

به ندرت کسی علیه امام صاحب قدرت خروج می کند مگر این که شر ناشی از اقدام او بیشتر و بزرگ تر از خیر آن باشد. همانند کسانی که در مدینه علیه یزید خروج کردند، و ابن اشعث که در عراق علیه عبدالملک خروج کرد، و ابن مهلب که در خراسان علیه پدرش خروج کرد، و ابومسلم صاحب دعوت که در خراسان علیه آنان خروج کرد و همانند کسانی که در مدینه و بصره علیه منصور خروج کردند و امثال این افراد.

نهایت این افراد این بود که یا شکست خورده و یا پیروز شدند و حکومت و قدرتشان دوام نیاورد و عاقبت و سرانجام مناسبی برای آنان رقم نخورد. عبدالله بن علی و ابومسلم افراد زیادی را به قتل رساندند و هر دو توسط ابو جعفر منصور به قتل رسیدند. اما اهل حره و ابن اشعث و ابن مهلب شکست خورده و یاران آنان نیز مغلوب شدند و نه دنیا بیی برایشان برقرار شد و نه دینی برایشان باقی ماند.

خداؤند متعال به امری که نه صلاح دین و نه صلاح دنیا در آن محقق نشود امر نمی‌کند هر چند انجام دهنده‌ی این امر از بندگان پرهیزکار خداوند و از اهل بھشت باشد. بزرگان مسلمانان از خروج و مبارزه در فتنه نهی می‌کردند. بنابراین مطلب و به دلیل وجود احادیث صحیح، اهل سنت به این نتیجه رسیده که در فتنه‌ها جنگ ترک شود، و این را در عقایدشان ذکر می‌کنند و به صیر در مقابل ستم ائمه و ترک مبارزه با آنان امر می‌کنند.^۱

شیعه اساس هر فتنه و شری است

فتنه در اسلام فقط از طرف شیعه ظاهر می‌گردد، و آنان اساس هر نوع فتنه و شری بوده و محور فتنه‌ها هستند.

اولین فتنه‌ای که در اسلام به وجود آمد قتل حضرت عثمان رض بود که شیعیان در قتل او تلاش کردند، و این اولین فتنه بود. سپس در اطراف حضرت علی گرد آمدند، نه به خاطر دوستی با او و نه به خاطر دوستی با اهل بیت، بلکه فقط برای این که بازار فتنه را در میان مسلمانان گرم نگه دارند. سپس همین کسانی که همراه حضرت علی بودند عده‌ای پس از آن، او را تکفیر و با او مبارزه کردند همانند خوارج که شمشیر آنان اولین شمشیری بود که بر جماعت مسلمانان کشیده شد.

برخی از خوارج به خلفای سه گانه توهین کردند همان کاری که رافضی‌ها کردند، و به واسطه‌ی آنان زندیق‌هایی همچون غالیه از نصیریه و دیگران و قرامطه باطنیه و اسماعیلیه و دیگران شکل گرفتند. بنابراین شیعیان منشأ هر نوع فتنه‌ای هستند.

از این رو می‌بینی که شیعیان از دشمنان اسلام که مرتد شده بودند، همچون پیروان مسیلمه کذاب دفاع کرده، با آنان اظهار همدردی کرده و می‌گویند: آنان مظلوم بودند. و از ابوالؤلؤ کافر مجوسی دفاع می‌کنند، و در برابر مسلمانان با کفار

همکاری می کنند و می خواهند کفر و اهل کفر غالب و چیره شوند.^۱

درمیان بزرگان و شیوخ رافضیه در هیچ زمینه‌ای از علوم اسلامی و زهد و سخن حق، امام و پیشوایی وجود ندارد

درمیان بزرگان و شیوخ رافضی در هیچ یک از زمینه‌های علوم اسلامی همچون حدیث، فقه، تفسیر، و قرآن امامی وجود ندارد بلکه شیوخ رافضی یا جاهل هستند و یا همانند شیوخ اهل کتاب زندیق هستند.

این کتاب‌های مسلمانان که در آنها زاهدان امت ذکر شده، یک رافضی درمیان آنان نیست. این افرادی که در میان امت به گفتن سخن حق مشهور هستند و در راه خدا سرزنش هیچ سرزنشگری آنان را باز نمی‌دارد، در میان آنان حتی یک رافضی هم وجود ندارد.

امامیه به طور کلی معتقد به صحت اسلام در باطن هستند به جز آن دسته از آنان که ملحدند و بسیاری از شیوخ شیعه در باطن بر غیر اعتقاد خود هستند: یا فلسفه باف ملحدند و یا موارد دیگر.

همچنین در میان اهل هر دینی فضلاً ایشان را می‌بینی که غالباً به دین برحق اسلام می‌گروند و یا این که ملحد می‌شوند، مانند بسیاری از علمای نصارا که در باطن زندیق و ملحدند، و در میانشان هم عده‌ای نیز در باطن میل به دین اسلام دارند، چون فساد و بطلان دین نصارا برایشان محرز شده است.

برای هر انسان عاقلی معلوم و مشخص است که در میان علمای مشهور مسلمانان هیچ کس رافضی نیست بلکه همگی آنان بر جهل رافضی‌ها و گمراهی آنان اتفاق نظر دارند و همه‌ی کتاب‌های آنان شاهد این امر است. کتاب‌های همه‌ی طوایف همگی به این امر گواهی می‌دهند با وجود این که کسی آنان را مجبور

نمی‌کند که به ذکر رافضی‌ها و جهل و گمراهی‌شان پردازد، اما آنان دائمًا از جهل و گمراهی رافضی‌ها سخن می‌گویند که با وجود آن به طور قطع مشخص می‌شود که آنان معتقد‌داند، رافضی‌ها جاهم‌ترین و گمراه‌ترین مردم هستند و بیشتر از همه‌ی طوایف امت اسلام از هدایت به دورند^۱.

از جمله‌ی آنان: ابن نعمان مفید، موسوی، طوسي، کراجکي،
مراجعشان هستند

از جمله‌ی شیوخ رافضی‌ها ابن نعمان مفید و پیروان او همچون کراجکی، ابوالقاسم موسوی، طوسي و امثال آنان می‌باشند.

رافضی‌ها در اصل، اهل علم و خبر از طریق نظر و مناظره و معرفت و شناخت ادله و موارد متعلق به آن‌ها همچون منع و معارضه نیستند. همچنین آنان در زمینه‌ی شناخت منقولات و احادیث و روایات و تشخیص صحیح آن‌ها از ضعیف‌شان، جاهم‌ترین مردمان‌اند.

اصل و اساس آنان در منقولات متکی به تاریخ‌های دارای اسناد منقطع است، و بسیاری از این تاریخ‌ها توسط افرادی که به دروغ و بی‌دینی مشهور هستند، جعل شده‌اند. علمای آنان به نقل و روایت افرادی چون ابو مخنف لوط بن علی و هشام بن محمد بن سائب و امثال این‌ها که در نزد اهل علم مشهور به دروغگویی هستند تکیه می‌کنند. با این وجود اینان از بزرگ‌ترین کسانی هستند که در نقل و روایت به آنها تکیه می‌کنند. همچنین آنان به کسانی که در نهایت جهل و افترا هستند و در کتاب‌ها نامی از آنان برده نمی‌شود و علمای اهل علم رجال آنان را نمی‌شناسند، تکیه می‌کنند.

طوسي استاد صاحب کتاب منهاج الكرامه، از جمله کسانی است که می‌گوید: خداوند موجب بالذات است. او معتقد به قدیم بودن عالم است همان‌گونه که در

^۱- ج (۴) ص (۷۶) ج (۱) ص (۲۲۶)، ج (۳) ص (۲۶۴) ج (۲) ص (۱۲۲)، ج (۱) ص (۱۲۳).

کتاب «شرح الإشارات» او آمده است. و در نزد عوام و خواص مشهور است که او وزیر اسماعیلیه باطنیه ملحد در «الموت» بود. سپس زمانی که ترک‌های مشرک (هولاکو) آمدند به آنان پیشنهاد کرد که خلیفه و اهل علم و دین را به قتل برساند، و اهل صنایع و تجارت را که در دنیا به او نفع می‌رسانند، زنده بگذارد. او بر امور وقف مسلمانان استیلا یافت و مقدار فراوانی از آن را به علمای مشرکین و شیخ‌های ساحر مئاب نخشی و امثال آنان عطا می‌کرد.

وقتی او رصدخانه‌ی مراغه را به شیوه‌ی صابئی‌های مشرک بنا کرد کسانی که به اهل دین و آیین اسلام نزدیک‌تر بودند از آن ناچیزترین بهره را برداشتند و بیشترین بهره را افرادی همچون صابئی‌های مشرک، گروه‌های معطله و مشرکان می‌بردند که از اهل دین به دور بودند هرچند که آنان به وسیله‌ی نجوم و طب و مانند این‌ها ارتزاق می‌کردند.

مشهور است که او و پیروانش به واجبات و محرمات اسلام بی‌توجهی می‌کردند، و به واجبات همانند نماز پاییند نبودند و از محارم خداوند همانند شراب خواری و فحشا و سایر منکرات پرهیز نمی‌کردند. حتی درباره‌ی آنان گفته می‌شود که در ماه رمضان نماز آنان فوت می‌شد و مرتكب امور فحشا و زشت می‌شدند و کارهایی دیگر انجام می‌دادند و آنان هیچ خودنمایی و قدرتی نداشتند مگر به همراه مشرکانی که دینشان از دین یهود و نصاراً بدتر است.

بنابراین، هر چه اسلام در دوره‌ی مغول و سایر ترک‌ها قوی شد، قدرت اینان به دلیل مخالفت شان با اسلام و مسلمانان ضعیفتر شد. به همین دلیل، آنان در نزد «امیر تورون» مجاهد که در راه خدا شهید شد، و او پادشاه مغول غازان را به اسلام دعوت کرد، پایین‌ترین شأن و منزلت را داشتند. امیر تورون با پادشاه غازان عهد کرد که اگر اسلام آورد، او را کمک می‌کند. او مشرکان نخشیه ساحر و دیگران را که اسلام نیاوردند را به قتل رساند و فسادخانه‌ها را ویران نمود و بت‌ها را شکست و جمع آنها را کاملاً از هم پاشید و یهود و نصاری را ملزم به پرداخت جزیه کرد و آنان

را خوار نمود. به سبب آن، اسلام و پیروان آن در دوره‌ی مغول قوی شدند. به طور کلی قضیه‌ی طوسی و پیروان او در میان مسلمانان مشهورتر و معروف‌تر از آن است که توصیف شود. با وجود این، گفته می‌شود: او در اواخر عمرش نمازهای خود را جدی می‌گرفت، و به تفسیر بعوی و فقهه و مانند این‌ها مشغول بود و اگر او از الحاد و بی‌دینی توبه کرده باشد خداوند نیز توبه را از بندگانش می‌پذیرد.^۱

حجت‌های آنان و نهایت جهل شان

در میان گروههای اهل بدعت هیچ گروهی بیش از رافضی‌ها مشهور به استدلال سست و ضعیف نیست. استدلال آنان هرگز بر کسی جز بر یک جاهل و یا یک ظالم هوی پرست که آنچه موافق با میل او باشد چه حق و چه باطل، می‌پذیرد، اثر نمی‌کند. بنابراین، درباره‌ی آنان گفته‌اند: آنان نه عقل و نه نقل و نه دین صحیح و نه دنیابی موفق دارند.

گروهی از علماء گفته‌اند: اگر حکمی به جاهل‌ترین مردم نسبت داده شود، رافضی‌ها را در بر می‌گیرد، مثل این که کسی قسم بخورد که من با جاهل‌ترین مردم دشمن هستم. اما اگر به جاهل‌ترین مردم وصیت کرد، این وصیت درست واقع نمی‌شود، چون وصیت فقط برای نزدیکان و خویشاوندان می‌باشد.^۲

در میان پادشاهان و وزرایی که اسلام را یاری دادند، یک رافضی یافت نمی‌شود. رافضی‌ها کجا یافت می‌شوند؟ خلفای سه‌گانه که سرزمین‌ها را فتح کردند و دین را در سر زمین آشکار کردند، یک نفر رافضی همراه شان نبود.

-۱- ج(۱) ص(۱۶) ج(۲) ص(۱۲۲).

-۲- ج(۴) ص(۴۷).

پس از آنان، بنی امیه، با وجود انحراف زیادی از آنان دربارهٔ حضرت علی، و دشمنان دادن به او توسط بعضی از آنها، بر شهرهای اسلام غالب شدند و شرق و غرب را زیر سلطه‌ی خود در آوردند و اسلام در زمان آنان بسیار با عزت‌تر از دوران پس از آنان بود. در میان پادشاهانی که اسلام را یاری کردند و آن را بر پا داشتند و با دشمنان اسلام جنگیدند هیچ راضی یافت نمی‌شود. و در میان وزراًی که دارای سیره و سرنوشت ستودنی هستند، کسی راضی نیست.

بیشتر راضی‌ها یا در میان منافقان ملحد و زندیق و یا در میان جاهلانی که علمی به منقولات و معقولات ندارند و در دشت‌ها و کوههای بزرگ شده‌اند یافته‌اند و از مسلمانان به دور بودند و با اهل علم و دین همنشینی نداشتند، یافت می‌شوند. یا این که آنان را در میان اهل هوی و هوس که از این طریق قدرت و یا مالی به دست می‌آورند و یا به نسب خود تعصب می‌ورزیدند همان کاری که مردم جاهلیت می‌کردند، یافت می‌شوند.

راضی را در میان بدترین گروه‌ها همچون نصیریه، اسماعیلیه و ملحدهای طرقیه می‌توان یافت.

در میان آنان دروغ، خیانت و خلف و عده دیده می‌شود که بر نفاق آنان دلالت می‌کند همان‌گونه که در صحیحین به نقل از پیامبر ﷺ آمده که می‌فرماید: «آیةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أَؤْثِمَنَ خَانَ».^۱ «نشانهای منافق سه تاست: هرگاه سخن بگوید دروغ می‌گوید، هرگاه وعده دهد خلف و عده عمل می‌کند و هرگاه امانتی به او سپرده شود، در آن خیانت می‌کند».

این خصلت‌های سه گانه را در هیچ یک از گروه‌های اهل قبله به اندازه‌ی راضی‌ها یافت نمی‌شود.^۲

۱- تخریج آن در بحث دوستی خوارج با دشمنان خدا ذکر شد.
۲- ج(۱) ص(۲۲۳) ج(۴) ص(۴۱) ج(۳) ص(۲۵۸).

مذهب اثنا عشریه بدعت‌ها و منکرات عظیمی را جمع کرده است
مذهب امامیه بدعت‌های ناپسند بزرگی را با هم جمع کرده است؛ چون آنان جهمیه،
قلدریه، و راضیه هستند.

سخن گذشتگان و علماء در مذمت هر یک از این دسته‌ها آن قدر زیاد است که
 فقط خدا تعدادش را می‌داند و کتاب‌هایی همچون کتاب‌های حدیث و روایات، فقه،
 تفسیر، اصول و فروع و غیره سرشار از این مذمت‌ها هستند.

این سه دسته از دیگر گروه‌های اهل بدعت‌ها، مثل مرجحه و حرومیه بدترند.
اندیشمندان مسلمانان بر این امر اتفاق نظر دارند که در میان گروه‌های اهل قبله
هیچ گروهی از گروه امامیه جاهل‌تر، گمراه‌تر، دروغ‌گویی‌تر، بدعت‌گزارتر، نزدیک‌تر به
هر نوع شری و دورتر از هر نوع خیری نیستند.

خداآنده شاهد است که من با وجود بحث و مطالعه‌ام درباره‌ی شناخت سخنان و
مذاهب مردم، مردی را نشناختم که در میان امت اسلام زبان صادقی داشته باشد، و
به مذهب امامیه متهم باشد، چه رسید که در باطن به آن باور داشته باشد.

حسن بن صالح بن حی که یک فقیه زاهد بود به مذهب زیدیه متهم است. گفته
می‌شود: این در حق او دروغ است، و به علاوه او در امامت حضرت ابوبکر و
حضرت عمر شکی نداشته، کسی نگفته که او به حضرت ابوبکر و حضرت عمر
توهین کرده است.^۱

اولین کسی که بدعت رفض را بنا نهاد یک منافق زندیق بود که قصد ایجاد
فساد در اسلام را داشت
تعداد زیادی از اهل علم اظهار داشته‌اند که اولین کسی که بدعت رفض را بنا نهاد و
قضیه‌ی منصوب شدن حضرت علی به عنوان امام و عصمت او را مطرح کرد، یک

^۱- ج(۲) ص(۱۷۸) ج(۱) ص(۳۴۵).

منافق زندیق بود که قصد ایجاد فساد در دین اسلام را داشت و می‌خواست با مسلمانان همان کاری را بکند که بولس با نصاراً کرد. این قضیه در اواخر دوران خلفای راشدین بود. عبدالله بن سبأ و دار و دسته‌ی دروغگوی او این افترا را بنا نهادند. او نخست اظهار عبادت کرد و سپس امر به معروف و نهی از منکر نمود.

به شکر خدا در این امت همیشه گروهی هستند که حق را پشتیبانی می‌کنند و هیچ ملحد و بدعت‌گذاری نمی‌تواند با غلو خود آن را فاسد کند و یا بر حق پیروز شود. اما هر کس در گمراهی از او تبعیت کند، گمراه می‌شود.

هدف بافته‌ی این موضوع، توهین به قرآن، پیامبر و دین اسلام بود. آنان احادیثی را جعل کردند که تصدیق آنها توهین به اسلام بود. و آنها را بر گروه‌هایی عرضه کردند. عده‌ای که تابع امیال و هواهای نفسانی بودند به دلیل هوی و هوس خود آنها را پذیرفتند و در حقیقت و ماهیت آنها دقیق نظر نکردند. و عده‌ای که صاحب نظر و اندیشه بودند، در این عقاید اندیشیدند و دیدند که همه‌اش توهین به اسلام است، اما آنها را پذیرفتند و به این دلیل به اسلام توهین کردند. حالا یا به دلیل فساد اعتقادشان در دین و یا به اعتقاد این که آنها صحیح هستند، این عقاید را پذیرفتند.

از این رو، عموم زندیقها از این باب وارد شدند، و به واسطه‌ی دروغ‌هایی که راضی‌ها انجام دادند، به توهین به دین اسلام پرداختند، و برای کسانی که از دروغ بودن آن اطلاع نداشتند، یک شبه شد، اما برای کسانی که به حقیقت اسلام واقع بودند و شناختی عمیق از اسلام داشتند چنین نبود.

گروه‌های زیادی مانند اسماعیلیه و نصیریه و سایر گروه‌ها از زندیق‌های ملحد و منافق گمراه شدند، و اساس گمراهی‌شان، باورکردن دروغ‌های راضیان بود که درباره‌ی تفسیر قرآن و حدیث ذکر می‌کردند.

بزرگان و ائمه‌ی عبیدی‌ها ادعاهای خود را با دروغ‌هایی که راضی‌ها خلق کرده بودند، مطرح می‌کردند تا شیعیان گمراه در آن مورد ادعای آنان را می‌پذیرفتند. و به

این ترتیب، آنان از توهین به صحابه به توهین به حضرت علی و سپس به پیامبر ﷺ و سپس به الوهیت می‌رسیدند، همان‌گونه که این موارد را صاحب «البلاغ الأکبر والناموس الأعظم» برایشان ترتیب داده بود.

از این رو، رفض بزرگترین باب و دروازه‌ی ورود به کفر و بی‌دینی شد. هرکس در کتاب‌های روایات که علمای منقولات بر صحت آن‌ها اتفاق نظر دارند و روایات و منقولات متواتر در کتب حدیث همچون صحاح، سنن، مسانید، معجم‌ها، اسماء و فضائل و کتب اخبار صحابه و کتب سیره و مغازی و کتب تفسیر و فقه و سایر کتب بنگرد با تواتر یقینی پی خواهد برد که صحابه ﷺ پیشوایان و ائمه‌ی هدایت و چراغ تاریکی‌ها بودند، و اصل و اساس هر فتنه و مصیبیتی، شیعیان و کسانی بودند که به آنان ملحق شدند. و بسیاری از شمشیرهایی که علیه اسلام کشیده شدند از جانب آنان بود. همچنین پی می‌برد که اصل و ریشه‌ی آنان منافقانی هستند که دروغ‌هایی را به وجود آوردنده، و آراء و نظرات فاسدی را بدعت گذاشتند تا به واسطه‌ی آن‌ها دین اسلام را از بین ببرند و کسانی را که صاحب خرد نیستند گمراه کنند.^۱

امیران آنها نیز هدفشان در حکومت، تباہ کردن دین بود
بسیاری از شیعیان اعتراف می‌کنند که هدف آنان از حکومت، تباہ کردن دین اسلام و دشمنی با پیامبر ﷺ است؛ همان‌گونه که این موضوع از سخنان باطنیه و امثال آنان که جزو شیعه هستند، مشخص می‌شود. آنان اعتراف می‌کنند که در حقیقت اعتقاد به دین اسلام ندارند و فقط به دلیل کم عقلی شیعیان و جهل آنان، تظاهر به تشیع می‌کنند تا به واسطه‌ی آنان به اهداف و اغراض و امیال خود برسند. نخستین این افراد و بلکه بهترین آنان مختار بن ابی عبید کذاب است. او «امین شیعه» بود، و عبیدالله بن زیاد را به قتل رساند و تظاهر به یاری حضرت حسین نمود تا این که

۱- ج (۳) ص (۲۶۱)، (۲۰۸)، (۲۴۳) ج (۴) ص (۲۶۶)، (۲۶۹)، (۴، ۶۰)، (۲۱۰) ج (۱) ص (۴).

قاتل حضرت حسین را کشت. و به این ترتیب، به محمد بن حنفیه و اهل بیت نزدیک شد. سپس ادعای نبوت کرد و این که جبرئیل نزد او می‌آید. در صحیح مسلم به نقل از پیامبر ﷺ آمده که فرمود: «سیکون فی ثقیف کذاب و مبیر».^۱ «در میان قبیله‌ی ثقیف یک دروغگو و یک هلاک کننده خواهند آمد». دروغگو همان مختار بود و هلاک کننده نیز حجاج بن یوسف ثقیف بود.^۲

۱- صحیح مسلم: ک(۴۴) ص(۲۵۴۵) با لفظ «إِنْ فِي ثَقِيفٍ كَذَابًا وَمُبِيرًا»، و در مستند احمد: ج(۲)، ص(۹۱، ۸۷)، و ترمذی در الفتنه (۴۴) و در المناقب: (۷۳).

۲- ج(۱) ص(۲۲۰).

غلات شیعه

اسماعیلیه، نصیریه و قرامطه باطنیه

اسماعیلیه

بنی عیید قداح که مدتی در مغرب اقامت داشتند و حدود دویست سال در مصر بودند به اتفاق نظر اهل علم و دین، ملحدند و نسب آنان باطل است. آنان نه در باطن و نه در دین نسبتی با رسول خدا ﷺ ندارند، بلکه به دروغ نسب خود را بیان کردند و به تشیع تظاهر کردند تا به این طریق شیعه را به تبعیت خود درآورند؛ چون آنان کمتر از هر گروهی از عقل و دین بهره برده‌اند، ویشتر از همه‌ی طوایف جاہل‌اند.

اما قضیه‌ی این عبیدی‌های منتبه به اسماعیل بن جعفر روشن‌تر از آن است که بر هر مسلمانی پوشیده بماند.

بنابراین، همه‌ی مسلمانانی که در میان طوایف شیعه مؤمن هستند از آنان اعلام بیزاری می‌کنند، و زیدیه و امامیه آنان را کافر و خود را از آنان مبرأ می‌دارند، و فقط اسماعیلیه‌ی ملحد خود را به آنان منتبه می‌کنند، کسانی که در میانشان کفری هست که د میان یهود و نصاری وجود ندارد. و ابن صباح برای آنان روش ترور با چاقو را بنا نهاد.^۱

۱- حسن صباح اصل قتل و ترور را وسیله‌ای برای محقق ساختن اهداف خود به کار گرفت. درباره‌ی او و پیروانش از طایفه‌ی اسماعیلیه به کتاب الملل والنحل: ج (۱) ص (۱۷۵) مراجعه کنید.

بزرگان اسماععیلیه همچون معز و حاکم و امثال آنان، ادعای داشتن علم غیب و کشف باطن شریعت و علو درجه می‌کردند که این ادعای آنان بزرگ‌تر از ادعای اثنا عشریه برای امامانشان بود. و با وجود حلال کردن محرمات و ترک واجبات این امر را برای خود تضمین شده می‌دانند و به مردم می‌گویند: ما نماز، روزه، حج و زکات را از تو ساقط کردیم و به واسطه‌ی دوستی ما برایت بهشت را تضمین می‌کنیم، و ما در این مورد به طور قطع و یقین عمل می‌کنیم.

حقیقت قول اسماععیلیه تعطیل صفات خداست. اما پیروان «الناموس الأکبر والبلاغ الأعظم»^۱ که آخرین مرتبه در نزد آنان است، و از دهربیه هستند، معتقدند که این عالم، فاعل و علت و خالقی ندارد.

آنان معتقدند بین ما و فلاسفه اختلافی وجود ندارد مگر درباره‌ی واجب الوجود. فلاسفه آن را قبول دارند در حالی که آن چیزی است که حقیقت و اساسی ندارد. آنان اسماء خدا و مخصوصاً اسم الله را مسخره می‌کنند. حتی برخی از آنان، آن را در کف پاهایش می‌نویسند و لگدمال می‌کنند.

اما غیر از این‌ها، معتقد به سابق و تالی هستند که در نزد فلاسفه از آنها به عقل و نفس و در نزد مجوس به نور و ظلمت تعبیر می‌شود. اسماععیلیه، ملحد و از نصیریه کافرتند.^۲

نصیریه

نصیریه از غلات رافضی هستند که قائل به الوهیت حضرت علی می‌باشند. آنان به اجماع مسلمانان از یهود و نصاری کافرتند. از جمله آیین نصیریه این است:

۱- مؤلف آن ابوالقاسم قیروانی است.

۲- ج(۳) ص(۲۲۸) ج(۲) ص(۳۰۹، ۱۳۷) ج(۱) ص(۳۲۰).

أشهد أن لا إله إلا البطين الأنزع حیدرة إلا إله لا ذو القوة المتين
 أشهد أن لا إله إلا سليمان دارای پیشانی خالی از مو و
 «گواهی می‌دهم که هیچ معبدی جز حیدره‌(علی) دارای پیشانی خالی از مو و
 شکم بزرگ نیست».

«گواهی می‌دهم که هیچ معبدی جز سلمان دارای قدرت و قوت استوار نیست».
 آنان می‌گویند: ماہ رمضان اسمامی سی مرد است. و سایر انواع کفر شنیع که
 وصف آنها طولانی است.

نصیریه کسانی همچون تلمسانی، شیخ و رهبر قائلان به وحدت، را گرامی
 می‌دارند. تلمسانی به نصیریه گرایش یافت و برایشان کتابی را تصنیف کرد و آنان او
 را بسیار گرامی و بزرگ می‌دارند.^۱

قramteh bataniyeh

بدتر از اسماعیلیه، قرامطه بحرین، یاران ابوسعید جنابی هستند. آنان به طور کلی
 تظاهر به دین اسلام نمی‌کنند بلکه حاج را به قتل رسانندند و حجر الاسود را
 گرفتند و مدتی نزد آنان ماند. قضیه‌ای عترت آمیز درباره‌ی آن پیش آمد تا این که
 بازگردانده شد.^۲ با این وجود، آنان با اهانت نتوانستند بر کعبه مسلط شوند بلکه کعبه
 معظم و مشرف باقی ماند در حالی که آنان کفار و کافترین خلق بودند.

۱- ج (۲) ص (۳۰۹) ج (۱) ص (۳۵۰)، (۳۲۰).

۲- ج (۱) ص (۲۸۱) (بنگرید به مجموع الفتاوى) ج (۲) ص (۴۴۶، ۴۴۷) و فهرست‌های عام
 مجموع الفتاوى: ج (۱) ص (۳۱-۲۱).

ابن کثیر حَفَظَهُ اللَّهُ می‌گوید: چندین نفر اظهار داشته‌اند که وقتی قرامطه حجرالاسود را گرفتند آن را
 سوار بر چندین شتر حمل کردند که همه‌ی آنها خسته و کوهان‌هایشان زخم شده و بیمار
 شدند، وقتی آن را بازگردانند آن را بر یک شتر که مخصوصاً نیازهای چوپان بود حمل

کردند و هیچ مشکلی هم برایشان پیش نیامد. حجرالأسود بیست و دو سال نزد آنان ماند تا این که آن را بازگردانند (البداية والنهاية: ج ۲۲۳، ۱۶۱).

برخی در اینجا یک سوالی دارند و می‌گویند: خداوند پاک اصحاب فیل را که نصارا بودند مجازات کرد، بر اساس آنچه در کتابش بیان کرده است در حالی که آنان کاری را که قرامطه کردن انعام ندادند، و معلوم است که قرامطه از یهود و نصارا و مجوس و بلکه از بت پرستان بدترند. پس آیا آنان به این دلیل عذاب و مجازاتی ندیدند؟!

جواب سوال این است که اصحاب فیل به جهت نشان دادن شرافت بیت مجازات شدند؛ چون که قصد شد با ارسال پیامبر بزرگوار به سرزمینی که در آن بیت الحرام بود، شریف و بزرگ داشته شود. وقتی خواستند به کعبه اهانت کنند بلافضله خدا آنان را هلاک گردانید. شریعت‌ها به فضیلت آن اقرار نکرده بودند، و اگر آنان داخل آن می‌شدند و آن را خراب می‌کردند، قلب‌ها فضیلت آن را انکار می‌کردند.

اما این قرامطه بعد از اقرار شریعت‌ها و فراهم سازی قواعد و علم به شرافت مکه و کعبه که از طریق دین خدا حاصل شد، آن کار را کردن لذا احتیاج به مجازات سریع آنان نبود بلکه خداوند متعال مجازات آنان را برای روزی که در آن چشم‌ها خیره می‌شوند به تأخیر انداخت.

(با اختصار از البداية والنهاية: ج ۱۱) ص (۱۶۲).

- ج (۲) ص (۲۲۸)، ج (۲) ص (۳۰۹)، ج (۳) ص (۳۳۰).

تعطیل صفات خدا از شرک بزرگتر است

خداوند متعال مخلوقات را فقط برای عبادت خودش آفرید و در آنان غراییز را قرار داد تا به واسطه‌ی آن تا حد توان به عبادت او برسند. هر کس خداوند را عبادت نکند هلاک می‌شود، و خداوند این را نمی‌بخشاید که به او شرک ورزیده شود و همراه او کسی دیگر پرستش شود. پس کسی که عبادت خدا را تعطیل می‌کند و همانند فرعون و امثال او هرگز خدا را عبادت نکند چگونه خواهند بود؟ خداوند متعال فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَعْفُرُ أَن يُشْرِكَ بِهِ وَيَعْفُرُ مَا دُونَ ذَلِيلَ لِمَن يَشَاءُ﴾ [النساء: ۱۱۶]. «بی‌گمان خداوند شرک ورزیدن به خود را (از کسی) نمی‌آمرزد و بلکه پائین‌تر از آن را از هرکس که بخواهد (و صلاح بداند) می‌بخشد». تعطیل کم‌تر از شرک نیست بلکه بزرگ‌تر از آن است. و کسی که از عبادت خدا کبر دارد، جرمش بزرگ‌تر از کسانی است که خدا را عبادت می‌کنند و همراه خدا غیر او را هم عبادت می‌کنند، و خدا آنان را نمی‌بخشاید. پس این‌ها به طریق اولی بخشووده نمی‌شوند.^۱

علم به وجود صانع و حدوث عالم راه‌های زیادی دارد هر نوع علم به وجود صانع و حدوث عالم راه‌های زیاد و متعددی دارد. اما طرق اثبات صانع قابل شمارش نیست بلکه آن چه جمهور علماء بر آن هستند این است که

۱- ج (۳) ص (۹۸).

اقرار به صانع یک امر فطري، ضروري و معروف در ميان جماعت امت اسلام است. همچنين با ذات حدوث انسان، صانع او معلوم می شود، و همين گونه است حدوث هر چيزی که حدوث مشاهده می شود. اين روش در قرآن آمده است.

اما حدوث عالم می تواند با گوش و عقل به آن استدلال نمود. و می توان به ضرورت

يا فطرت و يا مشاهده حدوث محدثات و يا با روش غير از اينها به صانع علم پيدا کرد. سپس صداقت پيامبر ﷺ با طرق دال بر آن که فراوان هستند، معلوم می گردد.

دلالت معجزات يكى از اين طرق است، و طريق تصديق در معجزات محصور

نمی گردد. سپس با خبر دادن پيامبر ﷺ و يا به وسیله‌ی عقل حدوث عالم معلوم می شود، مثل اين که گفته شود: بدون شک ما حادث را مشاهده می کنيم مانند حدوث ابر، باران، کشتزار، درخت و حدوث خورشيد و حدوث انسان و سایر حيونات^۱ و حدوث شب و روز و سایر موارد، و به ضرورت عقل معلوم است که

- ۱- در نزد گذشتگان و آيندگان مشهور است که خداوند باران را از هوا و از بخار متصاعد می آفريند، اما آفرينش باران از هوا توسيط آن همانند آفرينش انسان از نطفه و آفرينش درخت و گياه از دانه و هسته است. اين شناخت ماده‌اي است که از آن می آفريند و به اتفاق نظر انديشمندان خود ماده موجب آنچه از آن خلق می گردد، نمی شود، بلکه به ناچار باید چيزی باشد که به واسطه‌ی آن اين شکل به اين وجه آفريده شود. و اين دليل بر وجود قادر مختار حکيمی است که باران را به مقدار معلوم و در وقت مورد نياز می آفريند. برای زمين باير از آن جايی که باران می بارد، آب می آيد همان طور که خداوند متعال می فرماید: ﴿أَوْ لَمْ يَرُوا أَنَّ سُوقَ الْمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرْزِ فَنَحْرِجُ بِهِ رَرْعَا تَأْكُلُ مِنْهُ أَعْلَمُهُمْ وَأَفْسُسُهُمْ أَفَلَا يُبَصِّرُونَ﴾ [السجدة: ۲۷] «آيا نمي بینند که ما آب را (در لابلای ابرها و بر پشت بادها) به سوی سرزمین‌های خشک و برهوت می‌رانیم و به وسیله آن کشتزارها می‌رویانیم که از آن هم چار پایانشان می‌خورند، و هم خودشان تغذيه می‌نمایند؟ آیا نمي بینند؟». بنابراین، زمين باير همانند سرزمین مصر باران به اندازه‌ی كافی بر آن نمي بارد و اگر باران هميشگی بیارد برای آن

شیء حادث شده به ناچار باید حادث‌کننده داشته باشد، و تسلسل محدثات به این که یک محدث یک محدث دیگر داشته باشد و آن محدث محدث دیگری داشته باشد و تا بی‌نهایت، ممتنع است، و این تسلسل مؤثرات و علل و فاعلیت نامیده می‌شود، که به اتفاق نظر اهل عقلاً ممتنع است.

همچنین اگر گفته شود: موجود یا مخلوق است و یا مخلوق نیست، و مخلوق باید آفریدگاری غیر مخلوق داشته باشد. بر اساس این دو تقدیر، وجود موجودی که مخلوق نباشد ثابت می‌شود.

همچنین اگر گفته شود: موجود یا از غیر خود بی‌نیاز است و یا به غیر خود نیازمند، و فقیر و نیازمند، به غیر خود محتاج است و نیازش جز به واسطه‌ی یک بی‌نیاز از غیر خود مرتفع نمی‌شود. پس بر اساس این دو تقدیر، وجود موجودی بی‌نیاز لازم می‌گردد.

همچنین اگر گفته شود: موجود زنده یا خود به خود زنده است، یا زنده است و حیاتش را از غیر خود گرفته است، و هر آن‌چه که حیاتش را از غیر خودش بگیرد، آن غیر، به حیات شایسته‌تر است. و با این دو تقدیر، وجود یک موجود زنده که خود به خود زنده است، ثابت می‌شود.

همچنین اگر گفته شود: عالم یا خود به خود عالم است، و یا عالمی است که به دیگری علم آموخته است، و هر کس به دیگری علم بیاموزد، او شایسته است که

کفایت نمی‌کند؛ چون آن سرزمین گل ابلیز (ابلیز و گل ابلیز: گل مصر است که پس از بریده شدن سیلاب رودخانه‌ی نیل بر روی زمین باقی ماند. نگاه کنید به المعجم الوسيط. گوییم: کلام این تیمیه در وصف آن واضح است). و اگر باران زیاد مانند باران به مدت یک ماه بیارد خانه‌ها خراب می‌شوند، بنابراین بر اساس حکمت و رحمت خداوند باری تعالی باران در سرزمینی دور دست می‌بارد، سپس آن آب به سرزمین مصر می‌آید. بنابراین، بر اساس این آیه به علم خالق و قدرت و مشیت و حکمت و اثبات ماده‌ای که باران و درخت و انسان و حیوان از آن خلق شده‌اند، استدلال می‌شود. [المنهاج: ج(۳) ص(۱۱۱)].

عالیم باشد، و اگر از غیر خودش چیزی نیاموخته باشد به خودی خود عالم است. بنابراین بر اساس این دو تقدیر، وجود عالم به نفس خود ثابت می‌گردد، و غیر از این دو تقدیر، تقدیر دیگری وجود ندارد.

حال وقتی که به غیر از این دو تقدیر ممکن نیست و بر اساس هر تقدیر عالم به نفس خود موجود است، زنده به نفس خود موجود است، بی نیاز به نفس خود موجود است، و قدیم واجب به نفس خود موجود است، وجود او در واقعیت امر لازم و عدم او ممتنع می‌شود، و آن مطلوب است^۱.

- ج (۱) ص (۲۸۱-۲۸۴) بنگرید به مجموع الفتاوى: ج (۲) ص (۴۴۶-۴۴۷) و فهرست های عام مجموع الفتاوى ج (۱) ص (۲۱-۳۱).

فرقه‌ی ناجیه و صف حال اهل سنت و جماعت است نه رافضی‌ها و سایر فرق

حدیث فرقه‌ی ناجیه را صاحبان سنن همچون ابوداود، ترمذی و ابن ماجه و
صاحبان مسانید همچون امام احمد و دیگران روایت کرده‌اند.^۱
تفسیر این حدیث از دو وجه روایت شده است: یکی این که هنگامی که از رسول
خدا ﷺ درباره فرقه‌ی ناجیه سؤال شد فرمود: «من کان علی مثل ما أنا علیه

۱- ابوداود به نقل از معاویه روایت کرده که گوید: رسول خدا ﷺ از میان ما برخاست و فرمود: «ألا
«ألا إِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ افْتَرَقُوا عَلَىٰ ثَنَتِينَ وَسَبْعِينَ مَلْهَةً وَإِنْ هَذِهِ الْأُمَّةُ
سَتَفْتَرَقُ عَلَىٰ ثَلَاثَ وَسَبْعينَ، ثَنَتَانَ وَسَبْعُونَ فِي النَّارِ وَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَهِيَ الْجَمَاعَةُ» بدانید
کسانی از اهل کتاب که قبل از شما بودند به هفتاد و دو فرقه، پراکنده شدند و این امت به
هفتاد و سه فرقه متفرق خواهد شد که هفتاد و دو فرقه‌ی آن در آش و یک فرقه در بهشت قرار
خواهد گرفت که آن یک فرقه، جماعت است». ابوداود با شماره(۴۵۹۶) در سنت و باب
شرح سنت استخراج کرده است: «كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلَّا مِلَّةٌ وَاحِدَةٌ قَاتَلُوا وَمَنْ هُنَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ
قَاتَلَ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي»، ترمذی به شماره(۲۶۴۳) آن را استخراج کرده و در مسنده امام
احمد: در ج(۲) ص(۲۳۲) آمده است. نگا: کنز العمال: شماره(۱۰۵۳)،
. (۱۰۵۵، ۱۰۵۷، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰)

الیوم وأصحابی». «کسانی هستند که بر آنچه که من و اصحابم امروز بر آن هستیم، باشند». در روایت دیگر فرمود: «هم الجماعة». «آنان جماعت هستند».

هر دوی این تفسیرها با قول امامیه تناقض دارد، و اقتضا می‌کند که آنان خارج از این فرقه‌ی ناجیه هستند، چون آنان از جماعت مسلمانان خارج‌اند، و ائمه و بزرگان جماعت همچون حضرت ابوبکر، حضرت عمر و حضرت عثمان را همراه معاویه و پادشاهان بنی امیه و بنی عباس یا تکفیر می‌کنند و یا فاسق می‌دانند. آنان همچنین علماء و پرهیزگاران اهل سنت و جماعت همچون مالک، ثوری، او زاعی، لیث بن سعد، ابوحنیفه، شافعی، احمد، اسحاق، ابو عیید، ابراهیم بن ادهم، فضیل بن عیاض، ابو سلیمان دارانی و معروف کرخی و امثال این‌ها را یا تکفیر می‌کنند و یا فاسق می‌شمارند.

آنان بیشتر از هر کسی از شناخت سیره‌ی صحابه و اقتداء به آنان در دوران حیات پیامبر ﷺ به دور هستند، و کسی جز عالمان به حدیث و منقولات و شناخت اخبار افراد ثقه، این را نمی‌شناسد.

آنان بیشتر از همه‌ی مردم نسبت به حدیث به دلیل کنار گذاشتن آن و دشمنی با اهل آن جهل و بی‌اطلاعی دارند.

پس اگر وصف فرقه‌ی ناجیه پیروی از صحابه در زمان رسول خدا ﷺ باشد، و این شعار اهل سنت و جماعت است، بنابراین، فرقه‌ی ناجیه همان اهل سنت و جماعت هستند.

سنت آن چیزی است که پیامبر ﷺ و یارانش در زمان خود حضرت بر آن بودند که شامل اقوال و کردار و تقریرات آن حضرت می‌شود.

اما جماعت کسانی‌اند که با هم اجتماع و یکپارچگی دارند و دینشان را فرقه فرقه نکرده و دچار حزب گرایی و گروه گرایی نشده‌اند. اما کسانی که دینشان را فرقه فرقه کرده و از فرقه‌ی ناجیه خارج هستند، خداوند، پیامبرش را از آنان مبّرا داشته است.

به این ترتیب، معلوم می‌شود که فرقه‌ی ناجیه و صفت اهل سنت و جماعت است، و صفت راضی‌ها نیست، و حدیث مذکور، فرقه‌ی ناجیه را به پیروی از سنتی که پیامبر ﷺ و یارانش بر آن بوده‌اند و به همراهی با جماعت مسلمانان، توصیف کرده است.

اگر گفته شود: در حدیث فرموده است: «علی مثل ما أنا عليه اليوم وأصحابي» بنابراین کسانی که پس از پیامبر از این طریق خارج شدند، بر روش فرقه‌ی ناجیه نیستند و عده‌ای از مسلمانان نیز مرتد شدند، از فرقه ناجیه نیستند. در جواب می‌گوییم: بله، این طور است و مشهورترین مردم که مرتد شدند دشمنان حضرت ابوبکر صدیق ؓ و پیروان آنان همچون مسیلمه کذاب و پیروان او و دیگران بودند، و راضی‌ها آنها را دوست می‌دارند و می‌گویند: آنان بر حق بودند و حضرت ابوبکر صدیق به ناحق با آنان جنگید.

سپس کسانی که پیش از همه ارتدادشان آشکار بود، کسانی بودند که وقتی ادعای الوهیت حضرت علی ؓ را مطرح کردند، حضرت علی آنان را با آتش سوزاند. آنان سبئی‌ها پیروان عبدالله بن سبأ بودند که آشکارا به حضرت ابوبکر و حضرت عمر ؓ دشنام می‌دادند.

اولین کس از منتبین به اسلام که آشکارا ادعای نبوت کرد، مختار بن ابی عبید بود که از شیعیان بود.

بنابراین، معلوم شد که بیشترین کسانی که مرتد شدند از میان شیعیان بودند، و هیچ ارتدادی بدتر از ارتداد اهل غلو همچون نصیریه و مرتدین اسماععیلیه باطنیه و مانند آنان دیده نشده است.

این نشان می‌دهد که مرتدینی که همواره مرتد می‌مانند و به گذشته و جاهلیت خود باز می‌گردند بیشتر به راضی‌ها می‌چسبد تا به اهل سنت و جماعت، البته اگر در میان‌شان مرتدی باشد.

این حدیث بیان می‌دارد که فرقه‌ی ناجیه باید از هفتاد و دو فرقه جدا شود و دلالت می‌کند که هفتاد و دو فرقه همگی از همدیگر جدا هستند همان گونه که فرقه‌ی ناجیه از این فرقه‌ها جداست. در این حدیث چیزی که دلالت بر اشتراک هفتاد و دو فرقه در اصول عقاید داشته باشد، وجود ندارد بلکه ظاهر حدیث جز مخالفت همه‌ی هفتاد و سه فرقه با همدیگر را نشان نمی‌دهد. در این صورت معلوم می‌شود این افتقاً مایه‌ی نکوهش است نه ستایش، و خداوند به اجتماع و همبستگی امر کرده و از تفرقه و اختلاف نهی فرموده است؛ می‌فرماید:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِجَبَلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ [آل عمران: ۱۰۳]. «و همگی به رشته

(ناگستنی قرآن) خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید». در جای دیگری می‌فرماید: **﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاحْتَلَلُفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ** ۱۵ یوم تبیض وجوه وتسود وجوه فاما الذين آسُودَتْ وجوهُهُمْ أَكَفَرُثُمْ بَعْدَ إِيمَنِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكُفُّرُونَ ۱۶ واما الذين آییضَتْ وجوهُهُمْ فَنِي رَحْمَةُ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ ۱۷ [آل عمران: ۱۰۵-۱۰۷].

«و مانند کسانی نشوید که (با ترک امر به معروف و نهی از منکر) پراکنده شدند و اختلاف ورزیدند (آن هم) پس از آن که نشانه‌های روشن (پروردگارشان) به آنان رسید، و ایشان را عذاب بزرگی است. (به یاد آورید روزی را که در چنین) روزی، روهائی سفید و روهائی سیاه می‌گردند. و اما آنان که (به سبب انجام کارهای بد در پیشگاه پروردگارشان شرمنده و سرافکنده و بر اثر غم و اندوه) روهایشان سیاه است (بیدیشان گفته می‌شود): آیا بعد از ایمان (فطري و اذعان به حق) خود کافر شده‌اید؟! پس به سبب کفری که می‌ورزیده‌اید عذاب را بچشید! و اما آنان که (به سبب انجام کارهای شایسته در پیشگاه آفریدگارشان سرافرازند و بر اثر شادي و سرور) روهایشان سفید است، در رحمت خدای غوطه‌ورند و جاودانه در آن ماندگارند!».

حال که چنین است، پس هر یک از طوایف که از جماعت بیشتر متفرق شده باشد و در درون خود هم بیشتر تفرقه داشته باشد بیشتر از همه‌ی طوایف شایسته‌ی نکوهش است، و هر کدام که کمترین تفرقه را دارد و کمتر از جماعت جدا شده است، به حق نزدیک‌تر است. از آنجا که امامیه بیشتر از سایر فرقه‌ها از سنت و جماعت متفرق و دورند مخصوصاً آنان در داخل خودشان نیز بیشتر از همه‌ی فرقه‌های امت اختلاف دارند و حتی گفته می‌شود: آنان هفتاد و دو فرقه هستند، پس بیشتر از همه‌ی فرقه‌ها از حق به دورند.

حسن بن موسی نوبختی و سایرین راجع به تعداد فرقه‌های شیعه کتاب‌هایی تصنیف کرده‌اند.

اما اهل سنت و جماعت از هر طائفه‌ی مخالفش کمترین اختلاف را دارند. آنان در میان اهل اسلام گروهی میانه رو هستند همان‌گونه که اهل اسلام در میان اهل ادیان میانه رو هستند.

اهل سنت و جماعت در باب صفات خداوند متعال بین اهل تعطیل و اهل تمثیل هستند. رسول خدا^{علیه السلام} فرموده است: «خیر الْأُمُور أَوْسَطُهَا». «بهترین امور وسط آن‌است». در این صورت اهل سنت و جماعت بهترین فرقه‌هast. آنان در باب قدر بین اهل تکذیب و اهل استدلال و احتجاج به آن هستند. در باب اسماء و احکام، بین وعیدیه و مرجئه هستند.

در باب صحابه بین غلات و جفاکاران هستند.

درباره‌ی حضرت علی همچون راضی‌ها غلو نمی‌کنند و همچون خوارج او را تکفیر نمی‌کنند. آنان حضرت ابوبکر و حضرت عمر را همچون راضی‌ها و حضرت عثمان و حضرت علی را همانند خوارج تکفیر نمی‌کنند.

دورترین مردم از این طایفه‌ی هدایت شده و نصرت داده شده رافضی‌ها هستند، چون آنان در میان طوایف اهل هوی و امیال که منتبه به قبله هستند، جا هل ترین و ظالم‌ترین طایفه هستند.

گمراهی و گناه در هیچ طایفه‌ای از طوایف امت بیشتر از رافضی‌ها نیست، همان‌گونه که هدایت و راهیابی و رحمت در هیچ طایفه‌ای از طوایف امت بیشتر از اهل حدیث و سنت نیست که جز رسول خدا ﷺ را یاری و نصرت نمی‌رسانند. اهل سنت برگزیدگان پیامبرند و پیامبر پیشوای مطلق آنان است. آنانی که از قول کسی حمایت نمی‌کنند مگر این که از قول پیامبر تبعیت کنند، و مقصود آنان تنها نصرت و یاری رساندن به خدا و پیامبر است.

هر چند صحابه و سپس اهل حدیث و سنت به هدایت و دین حق شایسته‌ترند و بیش از همه‌ی طوایف از گمراهی و گناه به دور هستند، اما رافضی‌ها عکس این هستند. ادعای رافضی‌ها و سایر اهل هوی و هوس و کفر و بسیاری از گروه‌های غیر از آنان مانند خوارج و بسیاری از معتزله و جهمیه این است که فقط آنان اند که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند نه غیر آنان، همانند یهود و نصاری که می‌گویند: «وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَانِيْهُمْ قُلْ هَاشُوا بُرْهَنَتُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴿١١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ وَلِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ وَأَجْرٌ وَعِنْدَ رِبِّهِ وَلَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٢﴾ [آل‌بقرة: ۱۱-۱۲].» و گویند: جز کسی که یهودی یا مسیحی باشد هرگز (کس دیگری) به بهشت در نمی‌آید. این آرزو و دلخوشیهای ایشان است (و جز مشتی یاوه و سخنان ناروا نمی‌باشد). بگو: اگر راست می‌گوئید دلیل خویش را بیاورید. آری! هرگز خالصانه روبه خدا کند و نیکوکار باشد، پاداش او در پیش خدایش محفوظ است، و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین خواهد گردید (و بهشت و سعادت اخروی در انحصر هیچ طائفه و نژاد خاصی نیست)«.

این امر به صورت عام برای هر کسی است که بر اساس اوامر خدا به خاطر او عمل می‌کند. پس عمل صالح، مورد امر واقع شده و سالم کردن نیت برای خدا، اخلاص برای خداوند است.

مراد از «اهل سنت» کسانی هستند که خلافت خلفای سه گانه را قبول دارند. بنابراین همه‌ی طوایف اسلامی به جز راضی‌ها در این اصطلاح داخل می‌شوند. و مراد از اهل حدیث و اهل سنت واقعی فقط کسانی هستند که صفات خداوند متعال را قبول داشته و معتقدند که قرآن مخلوق نیست و خداوند در آخرت دیده می‌شود، وقدر را قبول دارند و سایر اعتقاداتی که در نزد اهل حدیث و سنت معروف و مشهور هستند.^۱.

حکم هفتاد و دو فرقه اگر در کفر و یا شرک واقع نشوند^۲

این نشان می‌دهد که صحابه خوارج را تکفیر نکردند، این است که آنان پشت سر خوارج نماز می‌خواندند، و عبدالله بن عمر و دیگر صحابه پشت سر نجده حروری نماز می‌خواندند، و همچنین از او حدیث و فتوا می‌پذیرفتند، و همان‌گونه که یک مسلمان با مسلمانی دیگر صحبت می‌کند، با آنان هم صحبت می‌شدند همان‌گونه که عبدالله بن عباس هنگامی که نجده حروری کسی را نزد او فرستاد و درباره‌ی مسائلی از او پرسید، عبدالله بن عباس به او جواب داد، و این روایت در بخاری آمده

۱- ج(۲) ص(۱۲۵)، ج(۱۴۰)، ج(۳) ص(۲۴۱)، ج(۲۴۲) ص(۲۲۹)، ج(۴) ص(۲۷۲).

۲- اما اگر از آنان کفر و یا شرک سر بزند حکم‌شان در این مورد همانند حکم امثالشان است. و گفته شده که حضرت علی غلو کنندگان درباره‌ی خود را سوزاند. علماء در باب حکم مرتد مسائلی که موجب کفر می‌شوند همانند شرک به خداوند را به تفصیل بیان کرده‌اند، و در کلام مؤلف نیز اقسام ارتداد و انواع مرتدین خواهد آمد.

است^۱. همان‌گونه که درباره‌ی مسائل مشهوری به نافع بن ازرق نیز جواب داد و نافع درباره‌ی مسائلی در قرآن با او مناظره می‌کرد همان‌طور که دو مسلمان با هم بحث و مناظره می‌کنند. سیره و روش مسلمانان همچنان به این ترتیب بوده و آنان را مرتد قرار ندادند، همانند کسانی که حضرت ابو بکر صدیق رض با آنان جنگید. این در حالی است که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در احادیث صحیح دستور به جنگ با آنان داده است.

همچنین سایر فرقه‌های اهل بدعت و هوی و هوس از شیعه، معتزله و دیگران نیز چنین هستند و هر کس هفتاد و دو فرقه را تکفیر کند با کتاب و سنت و اجماع صحابه و تابعین واقعی آنان مخالفت کرده است.

این فرمایش پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که فرمود: «ثُنَّاتٍ وَسَبْعُونَ فِي التَّارِ وَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ»^۲ از فرمایش خداوند بزرگ‌تر نیست که می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَأْصُلُونَ سَعِيرًا» [النساء: ۱۰]. «بِيَگمان کسانی که اموال یتیمان را به ناحق و ستمگرانه می‌خورند، انگار آتش در شکمهای خود (می‌ریزند و) می‌خورند. (چرا که آنجه می‌خورند سبب دخول ایشان به دوزخ می‌شود) و (در روز قیامت) با آتش سوزانی خواهند سوت». و این فرمایش او که می‌فرماید: «وَمَن يَفْعُلْ ذَلِكَ عُدُوَّنَا وَظُلْمًا فَسُوقَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا» [النساء: ۳۰]. «وکسی که چنین کاری (یعنی خودکشی یا خوردن به ناحق اموال دیگران) را تجاوزگرانه و ستمگرانه مرتکب شود، او را با آتش دوزخ می‌سوزانیم، و این (عمل هم) برای خدا آسان است» و امثال این نصوص صریح که اشاره می‌کند هر کس چنین کند داخل آتش جهنم می‌شود.

۱- مسلم در صحیح خود در کتاب (جهاد و سیر) آن را آورده است. من این حدیث را در بخاری نیافتم.

۲- تخریج آن ذکر شد.

با وجود این، ما برای کسی که مشخص شده که داخل آتش جهنم می‌شود، شهادت نمی‌دهیم که داخل آتش جهنم می‌شود؛ چون امکان دارد توبه کند، و یا حسنات از بین رفته داشته باشد یا این که خداوند به وسیله‌ی مصیبت‌ها و سایر موارد از او گذشت کرده باشد.

بسیاری از رافضی‌ها نه منافق هستند و نه کافر، بلکه برخی از آنان ایمان و عمل صالح دارند و برخی خطاکارند که امید مغفرت خدا برای آنان وجود دارد، اما جهل نسبت به معنای قرآن و حدیث خصلت همه‌ی آنان است، و در میان‌شان امامی از امامان مسلمانان در زمینه‌ی علم و دین وجود ندارد.

در میان امامیه با وجود شدت جهل و گمراهی‌شان، عده‌ی زیادی در ظاهر و باطن مسلمان‌اند، و زندیق و منافق نیستند اما جهل دارند و از امیال خود تبعیت می‌کنند.

ارتداد گاهی از اصل اسلام صورت می‌گیرد، همانند ارتداد غلات از نصیریه و اسماعیلیه که این‌ها به اتفاق نظر اهل سنت و شیعه مرتد هستند. و گاهی ارتداد در بخشی از دین است همانند ارتداد رافضی‌های اهل بدعت و دیگران. و خدای متعال گروهی را می‌آورد که آنان را دوست دارد و آنان نیز او را دوست می‌دارند و با کسانی که از دین و یا بخشی از آن باز می‌گردند، مبارزه می‌کنند همان‌گونه که کسانی را می‌آورد که در همه‌ی زمان‌ها با رافضی‌های از دین بازگشته مبارزه می‌کنند.^۱

اهل بدعت‌ها اهل شباهت هستند

اهل بدعت، بدعت‌هایی را خلق کرده و آن‌ها را با آنچه که فرستادگان آورده‌اند، آمیخته‌اند، و دینشان را فرقه کرده و گروه گروه شده‌اند. پس در میان هر گروه عده‌ای بر حق و عده‌ای بر باطل هستند. آنان حقی را که با گروه دیگر است تکذیب و باطلی را که با خودشان است تصدیق می‌کنند، و در نتیجه شباهت شبهه ایجاد می‌شود، و

گرنہ باطل محضر بر کسی مشتبه نمی شود.

این حال و وضعیت همه اهل بدعت است؛ چون آنان حق و باطل را با خود دارند. و آنان دینشان را فرقہ فرقہ و گروه گروه شده‌اند. هر گروهی با باطلی که همراه آن است آن حقی را که با گروه دیگر است تکذیب می‌کنند، همانند خوارج و شیعه. خوارج فضایل ثابت شده امیر مؤمنان حضرت علیؑ را تکذیب می‌کنند، و آن چه را که درباره‌ی فضایل حضرت ابوبکر و حضرت عمرؓ روایت شده، تصدیق می‌کنند و آن چه که درباره‌ی تکفیر حضرت علی و تکفیر کسانی که او را دوست می‌دارند، بدعت کرده‌اند، تصدیق می‌نمایند.

شیعه آنچه را که درباره‌ی فضایل حضرت علیؑ روایت شده، تصدیق می‌کنند و آنچه که درباره‌ی فضایل حضرت ابوبکر و حضرت عمرؓ روایت شده، تکذیب می‌کنند، و آنچه را که درباره‌ی تکفیر حضرت ابوبکر و حضرت عمر و حضرت عثمانؓ و توهین به آنان بدعت کرده‌اند تصدیق می‌کنند.

اہل سنت در اسلام در همه‌ی امورشان میانه رو هستند. آنان درباره‌ی حضرت علی مابین خوارج و رافضی‌ها هستند، و همچنین درباره‌ی حضرت عثمان مابین مروانیه و زیدیه هستند. همچنین درباره‌ی سایر اصحاب آنان مابین غلو کنندگان درباره‌ی آنان و توهین کنندگان به آنان هستند^۱.

اصول فقه شیعه

رافضی‌ها در دین خود عقلیات و شرعیاتی دارند^۱

رافضی‌ها در دین خود عقلیات و شرعیاتی دارند که متأخرین آنان در زمینه‌ی عقلیات بر مذهب معتزله هستند به جز آنانی که به فلسفه می‌پردازند که یا فیلسوف هستند و یا آمیخته‌ای از فلسفه و معتزله هستند، و رافضی بودن را هم به آن می‌افزایند.

اما در زمینه‌ی شرعیات، تکیه گاهشان آن چیزی است که از اهل بیت روایت می‌شود... ولی بیشتر آن‌چه که از اهل بیت نقل می‌شود دروغ است. و رافضی‌ها دانش و شناختی درباره‌ی اسناد و تمایز بین روایان ثقه و روایان غیر ثقه ندارند.^۲

تکیه گاه شیعیان در تفسیر

رافضی‌ها به حفظ قرآن و شناخت معانی و تفسیر آن و به دنبال ادله‌ی دال بر معانی آن اعتنا نمی‌کنند. کسانی از آنان همچون طوسی و موسوی که در زمینه‌ی تفسیر کتاب نوشته‌اند، تفسیر خود را از تفاسیر اهل سنت گرفته‌اند. در اینجا منظور از اهل سنت کسانی هستند که خلافت خلفای سه گانه را قبول دارند. بنابراین معتزله هم

۱- گفته شده که آنان اعتقادشان را از اهل بیت دریافت نکرده‌اند و فقط به گمان خود شریعت خود را از امامان دوازده گانه دریافت کرده‌اند.

۲- ج(۳) ص(۴۰) ج(۱) ص(۱۹).

داخل در اهل سنت هستند، و رافضی‌ها در تفسیر منقولات از کلام معتزله کمک می‌گیرند. همچنین در بحث‌های عقلانی‌شان، هر چه درست است، آن را از اهل سنت گرفته‌اند. ویژگی آنان اعتقادشان درباره‌ی عیب‌جویی از صحابه و جمهور مسلمانان و ادعای تعیین امام و مانند این مسائل است.^۱

تکیه‌گاه شیعیان در حدیث

شیعیان در زمینه‌ی حدیث از شناخت اسناد و متن حدیث از همه بیشتر به دورند، و پیامبر ﷺ و احوال او را نمی‌شناسند. بنابراین وقتی احادیث را نقل می‌کنند، از همه‌ی مردم نسبت به آن جا هل‌ترند، و در هر کتابی آنچه را که موافق امیال آنان باشد، بیابند بدون شناخت آن حدیث آن را نقل می‌کنند.

اگر آنان آن چه را در کتاب‌هایی که از آن‌ها نقل می‌کنند مانند «تفسیر شعلبی»، «فضائل صحابه» از احمد بن حنبل و «فضائل صحابه» از ابو نعیم و «زيادات قطیعی» موجود در کتاب احمد و «زيادات ابن احمد»، هم مطالب به نفع خود و هم مطالب علیه خود را نقل می‌کردند مردم حق خود را از آنان می‌گرفتند. اما آنان جز آنچه را که موافق امیال‌شان باشد، تصدیق نمی‌کنند.^۲

تکیه‌گاه شیعیان در فقه

اما درباره‌ی فقه، آنان بیش از همه‌ی مردم از فقه به دورند. اصل دینشان در شریعت همان مسائلی است که از برخی علمای اهل بیت، همچون علی بن حسین و پسرش ابوجعفر محمد، و جعفر بن محمد نقل می‌کنند. این افراد ؑ از بزرگان دین و سادات مسلمانان هستند، اما رافضی‌ها در اسناد به آنان نمی‌نگرند که آیا این نقل از آنان درست است یا نه. در واقع آنان هیچ شناختی به علم حدیث و اسناد حدیث

۱- ج (۳) ص (۲۴۰)، ج (۱) ص (۳۵۶)، ج (۲۷۵).

۲- ج (۳) ص (۲۶۴).

ندارند. سپس هر گاه کسی از آنان چیزی را بگوید، آنان دلیل آن سخن را از کتاب و سنت از او نمی‌خواهند و با او مخالفت نمی‌کنند و آن‌چه را که مسلمانان درباره‌اش نزاع و اختلاف دارند، بنا به فرمان خدا و پیامبر، به خدا و رسولش ارجاع نمی‌دهند بلکه آنان برای خود سه اصل قرار داده‌اند:

هر یک از آنان امامی معصوم و به منزله‌ی پیامبر است و جز حق نمی‌گوید و کسی حق ندارد با او مخالفت کند و اگر کسی غیر از او درباره‌ی آن مطلب با او نزاع داشت به خدا و پیامبر ارجاع نمی‌دهند. و درباره‌ی او چیزهایی می‌گویند که او و اهل بیت‌ش از آن مبرا هستند.

هر چیزی که یکی از آنها بگوید معلوم است که او گفته است: من هر آنچه را می‌گویم از پیامبر ﷺ نقل می‌کنم^۱. کاش آنان به مراسیل تابعین همانند علی بن حسین قناعت می‌کردند بلکه آنان به ائمه‌ی متاخر همچون عسکری‌ها مراجعه می‌کنند و می‌گویند: هر چه که یکی از آنان بگوید، پیامبر ﷺ آن را گفته است.

هر خردمندی می‌داند که عسکری‌ها همانند همتایان هاشمی خود در آن زمان بودند، و دارای علمی نبودند که آنان را از دیگران متمایز کنند. آنان می‌خواهند هر چه را که یکی از آنان گفته، فرموده‌ی رسول خدا ﷺ قرار دهنند که خداوند آن را به منزله‌ی قرآن و سنت متواتر برای همه‌ی عالمیان فرستاده است. و این چیزی است که کسی دینش را بر اساس آن بنا نمی‌نهد مگر کسی که از همه‌ی مردم نسبت به

۱- اما این ادعا که هر چه یکی از آنان فتوا کرده، در نزد او از پیامبر ﷺ نقل شده، دروغ نسبت به آنان است، چون آنان بین آن‌چه که از پیامبر ﷺ روایت می‌کردند و آن‌چه که خود می‌گفتند و سایر مطالب فرق قائل می‌شدند. علی می‌گوید: «هرگاه من از رسول خدا ﷺ برای شما حدیث روایت کردم به خدا قسم اگر از آسمان به زمین بیفتم برای من دوست داشتنی تر از آن است که به او دروغ نسبت دهم، و هرگاه درباره‌ی آن‌چه که میان من و شماست با شما صحبت کردم، این بحث دیگری است. ج(۱) ص(۳۰۷).

روش اهل علم و ایمان دورتر باشد.

اجماع رافضی‌ها همان اجماع عترت است، و اجماع عترت معصوم است.
عترت در نزد آنان دوازده نفر هستند، و ادعا می‌کنند هر آنچه که از یکی از آنان نقل شده، همه شان بر آن اجماع نموده‌اند.

این سخنان که برخی راست و برخی نسبت دادن دروغ به آنان است، برایشان به منزله‌ی قرآن و سنت و به منزله‌ی اجماع امت اسلام برای آنان در آمده است.

برای هر عاقلی که از دین اسلام شناخت داشته باشد، تصور این امر بیش از نمک بسیار شور و حنظل بسیار تلخ برایش ناخوشایند خواهد بود، به خصوص اگر به روش‌های اهل علم هم شناختی داشته باشد، مخصوصاً مذاهب اهل حدیث و روایات صحیح شان که بدون شک از پیامبر معصومی که از روی هوی سخن نمی‌گوید، نقل شده‌اند.

کسانی که ادعای اجماع عترت دارند آن را درباره‌ی مسائلی قرار می‌دهند که نصی در باره‌اش نیست، و بلکه نص برخلاف آن است. بنابراین آنان به دلیل و سند نمی‌نگرنند و دنبال آن نمی‌روند بلکه همانند خارج شدن مو از خمیر از فقه و فهم دین خارج شده‌اند.

از آثار چنین حالتی این است که آنان هنگامی که در مساله‌ای بر سر دو قول که یکی صاحبی مشهور و شناخته شده است و دیگری صاحبی ناشناس است، اختلاف نظر پیدا می‌کنند، معتقدند، قول درست قول فرد ناشناس است. می‌گویند: اگر صاحب آن قول ناشناس باشد، این گفته از اقوال معصوم است. آیا این جز بزرگ‌ترین جهل چیز دیگری است؟!

آنان به قیاس هم تکیه نمی‌کنند هر چند که قیاس جلی هم باشد^۱.

۱- ج(۳) ص(۴۰، ۴۱، ۱۷۴، ۲۰۴، ۲۶۵ ۲۶۴)، ج(۲) ص(۳۰۹)، ج(۱) ص(۳۰۵، ۱۹).

کتاب‌های رافضی‌ها درباره‌ی مسائل اختلافی، اصول فقه، شرح حال، زهد و پارسایی، عبادات و دعاها و سایر موارد

اگر هم کسی از آنان همچون موسوی و دیگران کتابی درباره‌ی مسائل اختلافی و اصول فقه نوشته باشند، اگر مسأله‌ی مورد نزاع بین علماء باشد، حجت و استدلال موافقان خود را می‌گیرند و با استدلال آنان استدلال می‌کنند. و جواب موارد مخالف و معارض خودشان را با جواب آنان می‌دهند. و انسان ناآگاه و جاهل چنین می‌پندارد که این کتاب بزرگی درباره‌ی مسائل اختلافی و فقه و اصول فقه نوشته است، و نمی‌داند که قسمت عمده آن گرفته شده از کلام اهل سنت است که آنان را تکفیر و با آنان دشمنی می‌کنند.

و آن چه که تنها خودشان نوشته‌اند، ارزش‌اش به اندازه‌ی مدادش هم نیست، چون مداد نفع می‌رساند و ضرر نمی‌رساند، اما این کار آنان ضرر می‌رساند و نفعی ندارد. وقتی هم مسأله مخصوص به خودشان باشد، بر اصول سه گانه‌ی ذکر شده که آن‌ها جهل و گمراهی آشکار وجود دارد، تکیه می‌کنند.

همچنین سخنان آنان درباره‌ی شرح حال، زهد و پارسایی، عبادات و دعاها و سایر موارد نیز این گونه است.

همچنین اگر به عبادات و اخلاق پسندیده‌ی آنان بنگری می‌بینی که بخشی از آن چیزی است که جمهور اهل سنت بر آن هستند^۱.

شیعه درباره‌ی هر آنچه که با اهل سنت در آن مخالفت می‌کنند، راه خط را پیموده‌اند

خدای متعال عصمت را برای امت تصمین کرده است. عصمت امت زمانی تحقق پیدا می‌کند که تعدادی از علماء را قرار دهد که هرگاه یکی در مسائل‌ای دچار خطا

شد، دیگری درباره‌ی آن به درستی عمل کند تا این که حق ضایع نگردد. از این رو اگر قول برخی از آنان در مسائلی اشتباه باشد، صواب و درستی آن در قول دیگری است، و اهل سنت هیچ وقت بر گمراهی به اتفاق نظر نمی‌رسند.

اما شیعه درباره‌ی هر آنچه که با اهل سنت در آن مخالفت می‌کنند، راه خطرا را پیموده‌اند، همان‌گونه که یهود و نصارا درباره‌ی آنچه که با مسلمانان در آن مخالفت می‌کنند، راه خطرا را پیموده‌اند.

امامیه در هیچ یک از مواردی که فقط به خودشان مربوط است و از جمهور مسلمانان جدا شده‌اند، به دلیل عقلی یا نقلی و نص و اجماع استناد نمی‌کنند.

اہل سنت همان کسانی هستند که خداوند به واسطه‌ی آنان دینش را حفظ کرده است

مسلمانانی که در گذشته و حال دین اسلام را در شرق و غرب برپا می‌دارند، اهل سنت هستند.

Rafضی‌ها تلاشی جز برای تباہی اسلام و کم ارزش کردن آن و ایجاد فساد و تباہی در اصول آن نداشته‌اند.

و مقدار اندکی از اسلام نیز که در بین آنهاست، به سبب برپا داشتن آن توسط جمهور مسلمانان است.

از این رو، قرائت قرآن در میان آنان اندک است، و هر یک از آنان که بسیار به خوبی قرآن حفظ کرده، آن را از اهل سنت آموخته است. همچنین در حدیث نیز فقط اهل سنت مشهور و قابل اعتماد هستند.

همچنین در زمینه‌ی فقه، عبادت، زهد، جهاد و مبارزه فقط گروههای اهل سنت مؤثر و مفید بوده‌اند، و همان اهل سنت اند که خداوند به واسطه‌ی آنان دین را از

لحوظ علمی و عملی به کمک علماء، عابدان و مبارزان آنان حفظ کرده است.
رافضی‌ها جاھل‌ترین مردم نسبت به دین اسلام هستند، و کسی چیز خاصی از
جانب آنان ندیده است، مگر این که دشمن اسلام را شاد و دوست اسلام را ناراحت
و آزرده می‌کند، و تمام سابقه‌ی آنان در اسلام تیره و تار است.^۱

فقه شیعه

احکام فرعی شیعیان سه دسته‌اند

بزرگان رافضی گمان می‌کنند که آنان شریعت خود را از ائمه دریافت کرده‌اند. در حالی که اغلب نظرات آنان در شریعت، موافق با مذهب اهل سنت است.

آنان در این زمینه مواردی جدا از مذاهب اربعه دارند که غیر از آنان سلف و ظاهریه و فقهای معتبرله و گروههای دیگری آن‌ها را گفته‌اند. این موارد و موارد مشابه آن‌ها جزء مسائل اجتهادی است که کاری آسان برای مجتهدان و صاحب نظران است. آنان موارد زشت و ناپسند مخصوص به خود را دارند که کسی در آنها با آنان موافق نیست، و اصل و اساسی برای آنها در کتاب خدا و سنت پیامبر شناخته نشده و کسی قبل از آنان به این مسائل نپرداخته است.^۱

بخی از موارد ناپسند رافضی‌ها که در آن شیوه یهود و نصاری عمل کرده‌اند در میان طوایف منتب ب اسلام هیچ طایفه‌ای چون راضی‌ها از اسلام بیگانه‌تر و دورتر نیست. از این رو می‌بینی که آنان در موارد خاص خودشان سخنانی در نهایت فساد دارند؛ مانند به تأخیر انداختن نماز مغرب تا طلوع ستاره که چون یهود عمل می‌کنند، در حالی که احادیث متواتری به نقل از پیامبر ﷺ درباره تعجیل در نماز

۱- ج(۱) ص(۲۹۶، ۲۹۷).

مغرب وجود دارد.^۱

یا همانند روزه گرفتن آنان دو روز قبل از مردم، همچون بدعت‌گران اهل کتاب که از روزه با رؤیت هلال به شمردن روزها عدول کرده‌اند و روزه را با حساب و شمردن روزها قرار داده‌اند. در صحیحین به نقل از پیامبر ﷺ آمده که آن حضرت فرمودند: «إِنَّ أُمَّةً أُمِّيَّةً لَا تَكْتُبُ وَلَا تَخْسُبُ»^۲. «ما امتی درس ناخوانده هستیم نه می‌نویسیم و نه حساب می‌کنیم». در جای دیگری می‌فرماید: «إِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَصُومُوهُ، وَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَأَفْطِرُوهُ»^۳. «هرگاه هلال ماه را دیدید روزه بگیرید و هرگاه هلال ماه را دیدید، بخورید». همچنین می‌فرماید: «فَإِنْ عُمَّ عَلَيْكُمْ فَاقْدُرُوا لَهُ»^۴. «هرگاه هلال ماه بر شما پنهان ماند، آن را حساب کنید». در روایتی دیگر آمده است: «فَأَكْمَلُوا العِدَّةَ»^۵: «مدت آن را کامل کنید».

۱- همچنان که در حدیث به نقل از رافع بن خدیج آمده که گوید: ما همراه پیامبر ﷺ نماز مغرب می‌خواندیم که اگر یکی از ما پس از نماز می‌خواست برود اسباب و اثنایه‌ی خود را هنوز مشاهده می‌کرد. بخاری این حدیث را در باب وقت المغرب و مسلم: (۵۱) ص (۶۳۷) روایت کرده‌اند. و شیخین، ترمذی و ابوداود به نقل از سلمة بن اکوع روایت کرده‌اند که می‌گوید: رسول خدا ﷺ زمانی که آفتاب غروب می‌کرد و تاریک می‌شد، نماز مغرب می‌خواند. بخاری آن را در مبحث «اوقات نماز» باب وقت المغرب (۳۶/۲) و مسلم در ک (۶۳۶/۵) و ابوداود در شماره (۴۱۷) در باب «وقت المغرب» و ترمذی در شماره (۱۶۴) در باب «الصلوة» روایت کرده‌اند. ابوداود به نقل از ابوایوب روایت کرده است: «لَا تَرَأَلْ أُمَّتِي يَخْبِرُ - أَوْ قَالَ عَلَى الْفِطْرَةِ - مَا لَمْ يُؤْخِرُوا الْمَغْرِبَ إِلَيْ أَنْ تَشْبِئَكُ التُّجُومُ» شماره (۴۱۸): «امت من همواره خوب است- یا فرمود- بر فطرت است مادامی که نماز مغرب را تازمان برآمدن ستارگان به تأخیر نیندازند».

۲- صحیح مسلم: ص (۷۶۱) ک (۳) ب (۱۱).

۳- صحیح مسلم: ص (۷۶۰) صحیح بخاری ک (۳۰) ب (۱۳).

۴- صحیح مسلم: ص (۷۵۹) صحیح بخاری ک (۳۰) ب (۱۱).

۵- صحیح مسلم: ص (۷۶۲) صحیح بخاری ک (۳۰) ب (۱۱).

و همانند حرام دانستن برخی از انواع ماهی‌ها که همچون یهود نعمت‌های حلال را حرام می‌کنند.

و مثل کمک به کفار در جنگ با مسلمانان و ترغیب کفار برای مبارزه با مسلمانان که این مورد از هیچ یک از فرقه‌های امت دیده نشده است.

یا مانند نجس دانستن مایعاتی که اهل سنت با آن تماس داشته‌اند. این کار از جنس آیین سامره که رافضی‌های یهودند، می‌باشد. آنان در میان یهود همچون رافضی‌ها در میان مسلمانان هستند. و رافضی‌ها در موارد زیادی شبیه آنان هستند. سامری‌ها به هیچ پیامبری پس از موسی و هارون به غیر از یوشیع ایمان ندارند. همان‌گونه که رافضی‌ها فضل و امامت هیچ یک از خلفا و صحابه به غیر از حضرت علی را قبول ندارند.

سامری‌ها مایعاتی را که کسانی غیر از خودشان با آن تماس داشته باشند، نجس می‌دانند. رافضی‌ها نیز چنین‌اند. رافضی‌ها جز گوشت حیواناتی که به وسیله‌ی خودشان ذبح می‌شوند، نمی‌خورند همان طور که رافضی‌ها نیز گوشت ذبح شده توسط اهل کتاب را حرام می‌دانند، و اکثر آنان ذبیحه‌ی جمهور اهل سنت را حرام می‌دانند؛ چون آنان مرتد شده‌اند و ذبح مرتد نزد آنان حلال نیست. سامری‌ها با وجود تعداد اندک و ذلت و خواری خود، کبر، بی‌خردی و حماقت و ادعاهای کاذب دارند و رافضی‌ها نیز این‌گونه‌اند.

رافضی‌ها نمازهای پنجگانه را سه تا قرار می‌دهند و همیشه نماز ظهر و عصر را با هم و مغرب و عشا را با هم می‌خوانند، و هیچ فرقه‌ای غیر از آنان چنین نمی‌کند، و این به دین و آیین یهودیان شباهت دارد؛ چون نمازها در نزد آنان سه تا هستند.

عبادت‌گران اهل غلو نماز چاشتگاه و نماز وتر و نماز شب را بر اصحاب خود واجب می‌گردانند و نماز در نزد آنان هفت و عده می‌شود و این همچون دین نصارا است.

رافضی‌ها نماز جمعه و جماعت را نه در پشت سر اصحاب و هم مذهبان خود و نه در پشت سر دیگران نمی‌خوانند مگر پشت سر امام معصوم، و امام معصومی هم ندارند. این مورد در میان هیچ یک از فرقه به اندازه‌ی رافضی‌ها دیده نمی‌شود. سایر بدعت‌گزاران نماز جمعه و جماعت را جز پشت سر هم مذهبان خود نمی‌خوانند همان‌گونه که خوارج و معتزله و دیگران چنین عمل می‌کنند. اما شیعیان این نمازها را هیچ وقت نمی‌خوانند و این مختص رافضی‌هاست.

همچنین شیعیان در همه‌ی نمازها یا برخی از نمازها آمین نمی‌گویند و هیچ فرقه‌ای از امت اسلام این‌گونه نیستند بلکه این دین و آیین یهودیان است، و یهودیان به دلیل آمین گفتن مؤمنان به آنان حسادت می‌ورزند.

از گروهی از آنان نقل شده که گوشت شتر را حرام می‌دانند؛ چون حضرت عائشه سوار بر شتر شد. این از آشکارترین کفرهای است، و از جنس آیین یهودیان است.

بسیاری از عوام آنان می‌گویند: طلاق جز با رضایت زن جاری نمی‌شود، و علمایشان این را رد می‌کنند. این رأی را کسی غیر از آنان نگفته است.

شیعیان اعتقاد به امام منظر موجود غائب دارند که چشمی او را ندیده و اثری از او دیده نشده است، و نه با حس و نه با خبر قابل شناخت نیست. و معتقدند، ایمان جز به واسطه‌ی او تحقق پیدا نمی‌کند.

همچنین برپایی مراسم سوگواری و نوحه‌خوانی و بر سر و صورت زدن و پاره کردن یقه‌ی جامه، بر سر پاشیدن خاکستر، آویختن گلیم و پشمینه و خوردن شوریجات تا این که تشنه شوند و آب نمی‌نوشند تا این که شبیه کسی شوند که مورد ظلم واقع شده و به قتل رسیده،^۱ از اعمال شیعیان است. این موارد از هیچ طایفه‌ای به غیر از آنان شناخته شده نیست. امور منحصر به رافضی‌ها که دلالت بر نهایت جهل و گمراهی‌شان دارند فراوانند.

۱- منظور از این قتل حضرت حسین است که قبلًاً گفته شد، و بخشی از آن می‌آید.

هیچ گروه و طایفه‌ای به غیر از اهل سنت و حدیث که پیرو احادیث پیامبر ﷺ هستند از سایر طوایف جدا و متمایز نیستند. و راضی‌ها در این مورد نیز بیش از دیگران از سایر طوایف جدا شده‌اند.^۱

شیعیان پاها را نمی‌شویند و خفین را مسح نمی‌کشند
خداآوند متعال می‌فرماید:

﴿فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَاقِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ [المائدہ: ۶]. «صورتها و دستهای خود را همراه با آرنجها بشوئید، و سرهای خود (همه یا قسمتی از آنها) را مسح کنید، و پاهای خود را همراه با قوزکهای آنها بشوئید».

لفظ آیه با آنچه به تواتر در سنت آمده، مخالفت ندارد. مسح اسم جنس است که دو نوع دارد: جاری کردن آب و بدون جاری کردن؛ همان‌گونه که عرب می‌گوید: «تمسحت للصلوة» «برای نماز در وضو مسح کشیدم». اگر مسح با جاری کردن آب باشد در این صورت غسل (شستن) است. مسح بر خفین و شستن دو پا در سنت به صورت متواتر از پیامبر نقل شده است.^۲

راضی‌ها همچون خوارج با این سنت متواتر مخالفت می‌کنند؛ چون گمان می‌کنند که این کار با ظاهر قرآن مخالفت دارد. در حالی که تواتر شستن دو پا و مسح خفین بیشتر از تواتر قطع دست به خاطر یک چهارم دینار و یا سه درهم یا ده درهم یا مانند این موارد است.

۱- ج(۳) ص(۴۳، ۴۴)، ج(۱) ص(۶).

۲- صحیح مسلم: ص(۲۲۷، ۲۳۰)، صحیح بخاری: ک(۴)، ب(۴۸)، ابوداد حدیث شماره (۱۵۴) کتاب طهارت، باب مسح بر خفین، و ترمذی شماره(۹۳)، در کتاب طهارت، باب مسح بر خفین، ونسائی ج(۱) ص(۸۱) در کتاب طهارت، باب مسح بر خفین.

ذکر مسح دو پا برای تنبیه و یادآوری در خصوص کم ریختن آب بر پا است، چون در شستن پا بسیار اسراف می‌شود. این عبارت، اختصار کلام است؛ چون اگر معطوف و معطوف علیه از جنس واحدی باشند به ذکر یکی از دونوع اکتفا می‌شود.

در این آیه دو قرائت مشهور، کسره و نصب لفظ «أَرْجُلَكُم» آمده است. کسانی که آن را با نصب می‌خوانند، بسیاری از آنان می‌گویند: منظور شستن پا است، یعنی: «وامسحوا برعوسکم واغسلوا أَرْجُلَكُم إِلَى الْكَعْبَيْن». این دو قرائت همانند دو آیه هستند.

کسانی که می‌گویند: این عبارت به محل جار و مجرور عطف شده، معنایش چنین است: «وامسحوا برعوسکم وامسحوا أَرْجُلَكُم إِلَى الْكَعْبَيْن» «قسمتی از سرتان را مسح کنید وپاهایتان را تا قوزک‌ها مسح کنید».

این که بگویی: «مسحت الرِّجَل» «پا را مسح کردم»، مترادف عبارت «مسحت بالرِّجَل» «قسمتی از پا را مسح کردم» نیست، چون وقتی فعل با حرف جر باء متعددی می‌شود منظور از آن الصاق است. یعنی چیزی را به آن مالیدم. وقتی گفته شود: «مسحتُه» اقتضا نمی‌کند که به این معنی باشد که چیزی را به آن مالیدم بلکه بنابر اجماع فقط مسح با دست را اقتضا می‌کند.

در این صورت، مشخص می‌شود که منظور مسح پا با آب است. و این مجمل است که سنت آن را تفسیر می‌کند، همان‌طور که در قرائت مکسور بودن «أَرْجُلَكُم» آمده است.

به طور کلی، در قرآن نفی ایجاب غسل (شستن) نیامده است، بلکه در آن ایجاب مسح آمده است. پس اگر فرض شود که سنت مقدار بیشتری از آن چه قرآن واجب کرده، واجب می‌کند این به معنای رفع و برداشتن معنای قرآن نیست، پس

چگونه است وقتی سنت آن را تفسیر کند و معنایش را روشن نماید؟!۱.

Rafzihah Kaf va Pesh-e-Pahayshan Ra Nami Shoyind

در صحیح به نقل از پیامبر ﷺ آمده که فرمود: «وَدَدْتُ أَنَا قَدْ رَأَيْنَا إِخْوَانَنَا. قَالُوا أَوْلَسْنَا إِخْوَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: أَنْتُمْ أَصْحَابٍ وَإِخْوَانُنَا الَّذِينَ لَمْ يَأْتُوا بَعْدُ. فَقَالُوا كَيْفَ تَعْرِفُ مَنْ لَمْ يَأْتِ بَعْدُ مِنْ أُمَّتِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ: أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا لَهُ خَيْلٌ غُرُّ مُحَجَّلَةً بَيْنَ ظَهَرَى خَيْلٍ دُهْمٍ بُهْمٍ أَلَا يَعْرِفُ خَيْلَهُ . قَالُوا بَلَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ: فَإِنَّهُمْ يَأْتُونَ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنَ الْوُضُوءِ وَأَنَا فَرَطْهُمْ عَلَى الْحُوْضِ» «دوست داشتم که برادرانم را می دیدیم. گفتند: ای رسول خدا! مگر ما برادران تو نیستیم؟ فرمود: «شما اصحاب من هستید، برادران من آنانی هستند که هنوز نیامده اند». گفتند: ای رسول خدا! چگونه آن دسته از امت را که هنوز نیامده اند می شناسی؟! فرمود: «بگویید: بینم آیا مردی که اسبانی دارای دست و پاهای سفید داشته باشد و آنها در میان اسبان سیاه باشند، آیا او اسبان خود را نمی شناسد؟» گفتند: آری، ای رسول خدا! فرمود: «آنان نیز در روز قیامت با چهره و دست و پاهای روشن به دلیل وضو گرفتن می آیند و من در پیش اپیش آنان بر حوض وارد می شوم...».

این حدیث بیان می کند که هر کس وضو بگیرد و صورت و دست و پاهای خود را بشوید جزو افراد روشن سیما و دست و پا نورانی قرار می گیرد. و این افراد جمهور امت اسلام هستند که فقط حضرت ابو بکر و حضرت عمر را مقدم می دارند.

Rafzihah Kaf va Pesh-e-Pahayshan Ra Nami Shoyind
 رافضی‌ها کف پاها و پشت پاهایشان را نمی شویند، پس پاهای آنان درخشنan و نورانی نیستند. در صحیحین به نقل از پیامبر ﷺ آمده که فرمود: «وَيُلْ لِلْأَعْقَابِ

۱- ج(۲) ص(۱۹۱، ۱۹۴).

۲- صحیح مسلم: ک(۲) ح(۲۴۹)، صحیح بخاری ک(۴) ب(۳).

وَبُطُونُ الْأَقْدَامِ مِنَ النَّارِ. «وَاي بِر پشت و کف پاها از آتش جهنم»^۱.

یک پنجم(خمس) درآمد و کار مسلمانان از آنان گرفته می‌شود و به جانشین معصوم در نزد رافضی‌ها پرداخت می‌گردد

علماء درباره خمس آرای متفاوتی دارند، گروهی معتقدند خمس با وفات پیامبر ﷺ ساقط شده، و هیچ یک از بنی‌هاشم مستحق چیزی از خمس نمی‌شود مگر این‌که در میان‌شان یتیم یا مسکینی باشد که به دلیل یتیم بودن یا مسکین بودن به او داده می‌شود. این مذهب ابوحنیفه و دیگران است.

گروهی بر این باورند، خمس برای نزدیکان ولی امر پس از خودش است، و هر ولی امری به نزدیکان خود عطا می‌کند. این رأی گروهی است که به گمانم حسن و ابوثور جزو آنان هستند. این قول از حضرت عثمان رض نیز نقل شده است.

عده‌ی دیگری معتقدند، خمس به پنج قسمت مساوی تقسیم می‌شود. این قول شافعی و قول مشهور احمد است.

گروهی دیگر می‌گویند: خمس بر اساس اجتهاد امام است، و خودش آن را در راه اطاعت خدا و پیامبر تقسیم می‌کند، همان‌گونه که فیء تقسیم می‌شود. این قول اکثر سلف است و رأی عمر بن عبد العزیز و مذهب اهل مدينه، مالک و دیگران است. همچنین این رأی، روایت دیگری از احمد است، و صحیح‌ترین اقوال است که کتاب و سنت نیز بر آن دلالت دارند.

۱- صحیح مسلم: ص(۲۱۳، ۲۱۵) بخاری آن را روایت کرده است ک(۳) ب(۳) ص(۲۷، ۲۹) «وَيُلِّ لِلأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ» ترمذی می‌گوید: از پیامبر ﷺ روایت شده که فرمود: «وَيُلِّ لِلأَعْقَابِ وَبُطُونُ الْأَقْدَامِ مِنَ النَّارِ». نگا: شماره(۴۱). امام احمد در ج(۴) ص(۱۹۱) با لفظ: «وَيُلِّ لِلأَعْقَابِ وَبُطُونُ الْأَقْدَامِ مِنَ النَّارِ» روایت کرده، و حاکم: ج(۱) ص(۱۶۲) آن را آورده است.

اما آن‌چه که راضی‌ها می‌گویند که یک پنجم کسب و کار مسلمانان از آنان گرفته شود و به کسی که جانشین معصوم می‌دانند، و یا کسی غیر از او داده می‌شود، این قول هرگز از جانب کسی از صحابه نه حضرت علی و نه دیگران و نه کسی از تابعین واقعی آنان و نه کسی از نزدیکان پیامبر، نه بنی‌هاشم و نه دیگران نقل نشده است.

تمام آن‌چه که در این باره از حضرت علی یا علمای اهل بیت او همچون حضرت حسن، حضرت حسین، علی بن حسین، ابوجعفر باقر و جعفر بن محمد نقل می‌شود، دروغ نسبت به آنان است، و این خلاف روایات متواتر از سیره‌ی حضرت علیس است، چون او چهار سال و اندی خلافت را عهده‌دار شد و چیزی از اموال مسلمانان را نگرفت بلکه در ولایت او هرگز خمسی نبود.

نه حضرت علی و نه دیگران خمس اموالشان را ندادند. اما اموالی که از کفار به غنیمت گرفته شد بر اساس کتاب و سنت تقسیم می‌شد. اما در زمان او مسلمانان به دلیل فتنه و اختلافی که میان‌شان ایجاد شد وقتی را برای جنگ با کفار نیافتند.

همچنین ضرورتاً معلوم و مشخص است که پیامبر ﷺ خمس اموال مسلمانان را نگرفت، و از کسی از مسلمانان خمس مالش را نخواست بلکه فقط صدقات را از آنان می‌گرفت.^۱ و می‌فرمود که آل پیامبر از آن بهره‌ای ندارند.^۲ آن حضرت به آنان امر می‌کرد که با جان و مال خود جهاد کنند و او همان فیء را که خداوند نصیب مسلمانان می‌کرد، تقسیم و غنائم را بین مستحقان اش تقسیم می‌کرد و خمس و فیء را نیز به طور عادلانه میان مسلمانان تقسیم می‌نمود.^۳

۱- خداوند متعال می‌فرماید: «**خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُظْهِرُهُمْ وَتُرْكِيْهِمْ بِهَا**» [التوبه: ۱۰۳] و در در جای دیگری می‌فرماید: «**إِنَّمَا الْصَّدَقَةَ لِلْفُقَرَاءِ**» [التوبه: ۶۰]

۲- و به حسن گفت: «آیا نمی‌دانی که ما صدقه نمی‌خوریم». مسلم آن را روایت کرده است، ص(۷۵۱).

۳- ج(۳) ص(۱۵۴)، (۱۵۶) ص(۱۵۶).

رافضی‌ها متعه (ازدواج موقت) را جایز می‌دانند در حالی که متعه حتی در نزد اهل بیت حرام است

از پیامبر ﷺ روایت شده که او پس از مدتی که ازدواج موقت را حلال کرده بود، آن را حرام کرد. همچنین این حدیث را افراد اطمینان و ثقه در صحیحین و سایر منابع حدیثی به نقل از زهری از عبدالله و حسن دو پسر محمد ابن حنفیه از پدرشان محمد ابن حنفیه از علی بن ابی طالب رس روایت کرده‌اند^۱ که وقتی ابن عباس ازدواج

۱- بخاری می‌گوید: مالک بن اسماعیل برای ما نقل کرد که ابن عینه به ما گفت که او از زهری شنیده که گفت: حسین بن محمد بن علی و برادرش عبدالله به نقل از پدرش به ما خبر داد که حضرت علی به ابن عباس گفت: «پیامبر ﷺ در زمان خیر از متعه و خوردن گوشت الاغ‌های اهلی نهی کرد». بخاری: (۶۷) ب (۳۱).

مسلم روایت کرده که یحیی بن یحیی به ما گفت: از ابن شهاب از عبدالله و حسن پسران محمد بن علی از پدرشان از حضرت علی بن ابی طالب برای مالک نقل کردم که حضرت علی گفت: رسول خدا ﷺ در روز خیر از متعه زنان و خوردن گوشت الاغ‌های اهلی نهی کرد». (نگاه کنید به حدیث شماره ۱۴۰۷). عبدالله بن محمد بن اسماء ضبعی روایت می‌کند که جویره از مالک با این اسناد نقل می‌کند و می‌گوید: از حضرت علی بن ابی طالب شنید که به فلانی گفت: تو انسان گمراهی هستی، رسول خدا ﷺ ما را نهی کرد از.... (همانند حدیث یحیی بن یحیی از مالک). ابوبکر بن ابی شيبة برای ما نقل کرد و گفت که یونس بن محمد برای ما نقل کرد و گفت که عبدالواحد بن زیاد برای ما نقل کرد و گفت که ابو عمیس از ایاس بن سلمه از پدرش روایت کرد که گفت: «رسول خدا ﷺ در سال اوطاس به مدت سه روز اجازه متعه داد سپس از آن نهی کرد». (حدیث شماره ۱۴۰۵)

محمد بن عبدالله بن نمیر برای ما نقل کرد و گفت که پدرم برای ما نقل کرد و گفت که عبدالعزیز بن عمر برای ما نقل کرد و گفت که ریبع بن سبیره جهنه برای ما نقل کرد و گفت که پدرش به او گفته که با رسول خدا ﷺ بوده است، و رسول خدا ﷺ فرمود: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ قَدْ كُنْتُ أَذِنْتُ لَكُمْ فِي الْإِسْتِنْتَاجِ مِنَ النَّسَاءِ وَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَمَ ذَلِكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ فَمَنْ كَانَ عِنْدَهُ مِنْهُنَّ شَيْءٌ فَلْيُبْخَلْ سَبِيلَهُ وَلَا تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا» «ای مردم، من به شما اجازه کام جویی از زنان را

موقت را مباح دانست، حضرت علی به او گفت: تو انسانی گمراه هستی. پیامبر ﷺ در سال خیبر، متعه و خوردن گوشت الاغ‌های اهلی را حرام اعلام کرد». این حدیث را زهری که عالم‌ترین و حافظترین اهل زمان خود در زمینه‌ی سنت بود و بزرگان و ائمه‌ی اسلام در زمان خودشان همچون مالک بن انس، سفیان بن عیینه و سایر افرادی که علم و عدل و حفظ آنان مورد توافق است، روایت کرده‌اند و محدثان در صحت و قبول این حدیث، اختلاف نظر ندارند. همچنین در حدیث صحیح آمده که پیامبر ﷺ متعه را در جنگ فتح مکه تا روز قیامت حرام اعلام کرد... رأی درست این است که متعه پس از این که در سال فتح مکه حرام شد، پس از آن دیگر حلال نشد. از ابن عباس روایت شده که وقتی او حدیث نهی پیامبر ﷺ از متعه را شنید، از نظر خود بازگشت^۱.

داد و خداوند متعال آن را تا روز قیامت حرام کرد. پس هر کس زنی به صورت موقت در اختیار دارد رهایش کند و از آن چه که به آنان داده‌اید چیزی را از آنان پس نگیرید».

اسحاق بن ابراهیم برای ما نقل کرد و گفت که یحیی بن آدم برای ما نقل کرد و گفت که ابراهیم بن سعد به نقل از عبدالملک بن ریبع بن سبیره جهنهی به نقل از پدرش و او به نقل از جدش برای ما نقل کرد و گفت: «رسول خدا ﷺ در سال فتح مکه هنگامی که وارد مکه شدیم به ما امر کرد متعه کنیم. سپس از مکه خارج نشدیم تا این که ما را از آن نهی کرد». (صحیح مسلم: حدیث شماره ۱۴۰۶).

۱- ترمذی به نقل از ابن عباس روایت می‌کند که او می‌گوید: در آغاز اسلام متعه بود و هرگاه مردی به جایی می‌آمد که در آن جا شناختی نداشت به اندازه‌ای که او قرار بود در آن جا ساکن باشد، با زنی ازدواج می‌کرد و آن زن مورد کام‌جویی او قرار می‌گرفت تا این که آیه‌ی: ﴿إِلَّا عَلَى أَزْرَاجِهِمْ أُوْزِعُ مَا مَلَكُثْ أَيْمَنُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾ نازل شد. ابن عباس گوید: هر نوع نزدیکی و کام‌جویی غیر از این دو حرام است. (ترمذی شماره ۱۱۲۲ در نکاح و باب تحریم متعه). ابن حجر در کتاب فتح الباری می‌گوید: روایات متعددی در زمینه‌ی منصرف شدن این عباس از نظرش نقل شده که هم‌دیگر را نقویت می‌کنند.

اہل سنت از آنچه که حضرت عمر و حضرت علی و سایر خلفای راشدین ﷺ درباره متعه روایت کرده‌اند، تبعیت می‌کنند.

و شیعه با آنچه که حضرت علی از پیامبر ﷺ روایت کرده مخالفت کرده و از قول مخالفان او تبعیت کرده‌اند.

همچنین خداوند پاک در کتاب خود فقط همسر و کنیز را مباح کرده است، و کامجویی از یک زن به صورت موقت جزو هیچ یک از این دو مورد نیست؛ چون آن زن اگر همسر بود، با شوهرش از همدیگر ارث می‌بردند، و عده‌ی وفات بر زن واجب می‌شد، و طلاق سه‌گانه بر او جاری می‌گردید؛ چون این‌ها احکام همسر در کتاب خداوند متعال است که می‌فرماید:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَفِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أُوْ مَا مَلَكُتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝ فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝﴾ [المؤمنون: ۵-۷]. «و عورت خود را حفظ می‌کنند. مگر از همسران یا کنیزان خود، که در این صورت جای ملامت ایشان نیست. اشخاصی که غیر از این (دو راه زناشویی) را دنبال کنند، متجاوز (از حدود مشروع) بشمار می‌آیند (و زناکار می‌باشند)». و در ازدواج موقت زنی که با او کامجویی می‌شود نه همسر است و نه کنیز. از این رو متعه به صراحة قرآن حرام شمرده شده است.

این که آن زن، مملوک و کنیز نیست مشخص است.

اما این که زن در ازدواج موقت، همسر نیست، بدین خاطر است که آثار نکاح درباره او منتفی است. از جمله آثار نکاح این است که نکاح موجب ارث بردن از یکدیگر و ثبوت عده‌ی وفات شوهر و طلاق سه‌گانه و نصف شدن مهریه با طلاق قبل از نزدیکی و سایر موارد است. خداوند متعال می‌فرماید: **﴿وَأَحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَفِّهِينَ فَمَا أُسْتَمْتَعْتُمْ**

بِهِ مِنْهُنَّ فَئَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ» [النساء: ۲۴]. «این را خدا بر شما واجب گردانده است (پس آنچه را که او بر شما حرام نموده است حرام بدانید و آن را مراعات دارید). برای شما ازدواج با زنان دیگری جز اینان (یعنی جز زنان مؤمن حرام) حلال گشته است و می‌توانید با اموال خود (از راه شرعی) زنانی را جویا شوید و با ایشان ازدواج کنید (بدان شرط که منظور تان زنا و دوست‌بازی نباشد و) پاکدامن و از زنا خویشتندار باشید. پس اگر با زنی از زنان ازدواج کردید و از او کام گرفتید، باید که مهریه او را (چنان که مقرر است بدون کم و کاست و در موعد خود) پردازید».

در این آیه چیزی که دلالت کند متعه تا زمان مشخصی حلال است، وجود ندارد. خداوند در این آیه نفرموده که برای شما حلال است که تا زمان مشخصی از زنان کامجویی کنید بلکه می‌فرماید: «فَمَا أَسْتَمْتَعْثِمُ بِهِ مِنْهُنَّ فَئَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ» [النساء: ۲۴]. این آیه هر نوع کامجویی را که صورت گرفته، در بر می‌گیرد خواه حلال بوده باشد و یا از روی شبیه صورت گرفته باشد. از این رو در نکاح فاسد بر اساس سنت و اجماع، مهریه واجب می‌شود، و شخص کامجو اگر معتقد به حلال بودن متعه باشد و این کار را بکند، باید مهریه پردازد. اما کامجویی حرام، این آیه شامل آن نمی‌شود؛ چون اگر کسی از زنی بدون عقد و با رضایت زن کام بجوید، این عمل، زناست و مهریه در آن نیست، و اگر زن به این کار مجبور شده باشد، اختلاف نظر مشهور در این باره وجود دارد.^۱

شیعیان عبارت «حی علی خیر العمل» را به اذان افروزند

شیعیان عبارتی را به اذان اضافه کرده‌اند که در زمان پیامبر ﷺ نبوده است، و کسی نقل نکرده که پیامبر ﷺ به چنین چیزی در اذان امر کرده است. این عبارت که شیعیان به اذان افزوده‌اند، عبارت «حی علی خیر العمل» است. نهایت آنچه که در

۱- ج (۲) (ص ۱۹۶). برای توضیح بیشتر راجع به این آیه به مرجع مذکور نگاه کنید.

این زمینه نقل می شود اگر صحیح باشد، این است که برخی از صحابه همچون ابن عمر رض گاهی این عبارت را برای تأکید می گفتند.

همان گونه که برخی از صحابه میان اذان و اقامه عبارت «حی علی الصلاة حی علی الفلاح» می گفتند. و این ندای امراء نامیده می شود، و برخی آن را تثویب می نامند. برخی از دانشمندان آن را جایز دانسته و اکثر علماء آن را مکروه دانسته اند، و کراحت آن را از ابن عمر و پسرش و دیگران روایت کرده اند.

ما ضرورتاً می دانیم اذانی که بلال و ابن مكتوم در مسجد رسول خدا ﷺ در مدینه می گفتند و ابو محدوره در مکه و سعد القرظ در قباء می گفت، این عبارت راضی ها در آن نبود، و اگر این عبارت در اذان بود، قطعاً مسلمانان آن را نقل می کردند و از آن چشم پوشی نمی کردند، همان طور که چیزهایی ساده تر از آن را نقل کرده اند. پس معلوم می شود که این عبارت یک بدعت باطل است.

این چهار فرد نامبرده به دستور پیامبر ﷺ اذان می گفتند و از آن حضرت اذان را آموختند و در بهترین مساجد، یعنی مسجد مکه، مسجد مدینه، و مسجد قباء اذان می گفتند، و اذان آنان نزد عوام و خواص به تواتر نقل شده است.

پُر واضح است که نقل کردن اذان توسط مسلمانان از نقل اعراب آیه ای مثل آیه:

﴿وَأَرْجُلَكُمْ﴾ و مانند این ها بیشتر و مهم تر است.

هیچ موردی از شعایر اسلامی چون اذان مشهور و معلوم نبوده و نیست؛ از این رو نقل و روایت آن از نقل سایر شعایر اسلامی بیشتر است.

اگر گفته شود: در کیفیت آن اختلاف نظر وجود دارد؟

در جواب گفته می شود: هر آنچه در روایات ثابت آمده همان سنت صحیح و روش درست پیامبر اکرم ﷺ بوده است.

در آموزش اذان به ابو محدوره توسط پیامبر ﷺ شک و تردیدی وجود ندارد، و در این آموزش، ترجیع (گفتن حی علی الصلاة و حی علی الفلاح) وجود دارد و اقامه

به صورت دو تا دو تا همچون اذان می باشد^۱.

ذکر هر عبارتی غیر از شهادتین در اذان از بزرگترین گمراهی هاست
همان طور که در شهادتین و اذان و نماز و سایر موارد جز ذکر خدا و پیامبر نیست، و
اگر به غیر از خدا و پیامبر کسی از ائمه ذکر شود، این از بزرگترین گمراهی هاست^۲.

صلوات فرستادن فقط برای حضرت علی بدون دیگران اشتباه است
شیعه فقط بر حضرت علی صلوات می فرستند و بر غیر او صلوات نمی فرستند، و چنان
وانمود می کنند که گویا صلوات در حق او امر شده و در حق دیگران به آن امر نشده
است، و این کار به اتفاق همه دانشمندان اشتباه است. خدای متعال به صلوات
فرستادن بر پیامبر خود امر کرده است. و پیامبر ﷺ این دستور را به صلوات فرستادن بر
خود و آل خود تفسیر کرده است. پس به تبع پیامبر بر همه آل او صلوات فرستاده
می شود. آل پیامبر به اعتقاد شافعی و احمد کسانی هستند که صدقه بر آنان حرام شد.
گروهی از اصحاب مالک و احمد و سایرین بر این اعتقادند که آل حضرت
محمد ﷺ امت اوست. و دسته ای از صوفیه بر این باورند که آل حضرت محمد

۱- به لفظ اذان ابو محدورة که پیامبر آن را به او تعلیم داده، در صحیح مسلم به شماره (۳۷۹) مراجعه کنید. ابن تیمیه می گوید: ترک ترجیع (تکرار مجدد شهادتین) چیزی است که صاحبان سنن در اذان بالا آن را روایت کرده‌اند. همچنین فرد بودن اقامه در اذان بالا و زوج بودن اقامه در اذان ابو محدورة در صحیح ثابت شده است. اما احمد و دیگر فقهای حدیث به اذان و اقامه بالا عمل کرده و شافعی به اذان ابو محدورة و اقامه بالا عمل کرده و ابوحنیفه به اذان بالا و اقامه ای ابو محدورة عمل کرده است. همه این امور بر اساس سنت رسول خدا ﷺ جایز هستند، هر چند که برخی از فقهاء این را مکروه می شمارند؛ چون معتقدند که سنت بودن آن در اذان ثابت نشده است، و این در علم کسی که دانسته که آن سنت است، اشکالی وارد نمی کند. (ج ۳ ص ۱۵۹).

۲- ج (۳) ص (۲۰۵).

۳- ج (۲) ص (۳۳۷).

اولیاء امت او هستند که مؤمنان پرهیزگارند.

حنفی‌ها و دیگران می‌گویند: اگر از نظر جماعتی فقط بر حضرت علی صلوٽ فرستاده شود و بر سایر صحابه صلوٽ فرستاده نشود، و هرگاه او بر حضرت علی صلوٽ بفرستد، این گمان به وجود آید که او از این جماعت است، در این صورت صلوٽ فرستادن بر حضرت علی مکروه است تا گمان نشود که او راضی است. اما وقتی معلوم شود که بر حضرت علی و سایر صحابه صلوٽ فرستاده شود، در این صورت صلوٽ فرستادن بر حضرت علی مکروه نیست. این نظر سایر ائمه و علماء است، چون اگر در انجام یک مستحب یک مفسدۀ قوی باشد آن عمل، دیگر مستحب نیست. از اینجا برخی از فقهاء معتقدند که اگر برخی از مستحبات برای مسلمانان به شعار و عادت خاص آنان تبدیل شوند باید ترک شوند. هر چند که ترک این کار واجب نیست. اما در انجام دادن این عمل، مشابهت با راضی‌ها صورت می‌گیرد و دیگر سنی از راضی مشخص نمی‌شود، و مصلحت تمایز از راضی‌ها به جهت دوری از آنان و مخالفت با آنان از مصلحت این مستحب بیشتر است.

اما این یک امر عارضی است، و اقتضا نمی‌کند که امر مشروع همیشه مشروع نباشد. و اهل سنت صلوٽ بر غیر پیامبر ﷺ اعم از امامان خودشان و دیگران واجب ندانسته‌اند، چون واجب کردن این امر از جمله بدعت‌های گمراه کننده و مخالف با شریعت خدای متعال است.^۱

اعلام رضایت فقط از حضرت علی و یا دوازده امام و یا کشیدن تصویر آنان بر دیوار و یا تلقین آنان بر میت بدعت ناپسند است. قصد آنان از این کار چیست؟ اهل سنت نمی‌گویند که نام بردن خلفاء در خطبه فرض است، بلکه می‌گویند: اکتفا کردن فقط به ذکر نام حضرت علی و ذکر نام دوازده امام بدعت ناپسندی است که

۱- ج(۲) ص(۳۳۵، ۳۳۷، ۱۸۴).

کسی از صحابه و نه تابعین و نه بنی امیه و نه بنی عباس آن را انجام نداده‌اند. همچنین می‌گویند: دشنام دادن به حضرت علی و سایر پیشیگران صالح بدعتی ناپسند است. ناپسندتر از آن، کشیدن تصویر آنان بر روی دیوار و تلقین آنان به میت است که این یک بدعت ناپسندی است که ضرورتاً از دین اسلام معلوم می‌شود؛ چون این کار از بزرگ‌ترین بدعت‌ها در دین اسلام می‌باشد.

البته آنانی که شیعیان نامشان را می‌برند، قصدشان از این کار، دشمنی با سایر مسلمانان و کمک به کفار و منافقان و خاموش کردن نور هدایت و دین حقی است که خداوند، پیامبر را با آن فرستاده و وعده داده که آن را بر همه‌ی دین‌ها مسلط و پیروز گرداند. همچنین قصدشان از این کار، گشودن باب بی‌دینی و نفاق برای کسانی است که قصد تباہ کردن امت اسلام را دارند.

اگر خطیب نام چهار خلیفه را ذکر نکند اشکالی بر او وارد نیست. فقط بسنده کردن به ذکر نام یکی از خلفاً و رها کردن نام سه خلیفه‌ی اول که خلافتشان کامل‌تر و سیره‌شان برتر بود، امری ناپسند است. همان‌طور که حضرت عمر به دلیل این که ابوموسی نام او را بدون نام حضرت ابوبکر ذکر کرد کار او را ناپسند دانست. با وجودی که حضرت عمر آن موقع زنده و خلیفه‌ی وقت بود^۱.

آن‌چه که مشروع باشد به صرف انجام آن توسط اهل بدعت اعم از رافضی‌ها و دیگران، رها نمی‌شود

آن‌چه که ائمه‌ی اسلام بر آن هستند، این است که آن‌چه که مشروع باشد به صرف انجام آن توسط اهل بدعت اعم از رافضی‌ها و دیگران رها نمی‌شود؛ مانند مسطح

کردن قبرها^۱. و سایه‌بان درست کردن برای قبر هر چند که این قول رافضی‌ها باشد. همچنین مالک می‌گوید: سجده کردن بر چیزی غیر از جنس زمین مکروه است. رافضی‌ها هم سجده کردن بر غیر از زمین را درست نمی‌دانند.

همچنین احمد بن حنبل متعهی حج را مستحب می‌داند و به انجام آن امر می‌کند. او و سایر علمای حدیث برای کسی که به صورت تنها و یا به صورت قارن احرام بسته، مستحب می‌دانند که آن را به عمره تغییر دهد و نیت تمنع کند؛ چرا که احادیث صحیح بر آن دلالت دارند. تا جایی که سلمه به امام احمد گفت: ای ابوعبدالله، تو وقتی برای اهل خراسان فتوادی که متعهی حج صحیح است، قلب‌های رافضی‌ها را تقویت نمودی. او در جواب گفت: ای سلمه! از توبه من خبر می‌رسید که تو انسان احمقی هستی و من از تو دفاع می‌کردم اما حالا برایم ثابت شده که تو احمق هستی. من یازده حدیث صحیح از پیامبر ﷺ در این زمینه سراغ دارم آیا آنها را به خاطر حرف تورها کنم؟

تمام آن‌چه که رافضی‌ها ناپسند می‌دانند، باطل نیست بلکه برخی از سخنان آنان سخنانی هستند که برخی از اهل سنت در آن‌ها با آنان هم نظر هستند، و برخی هم با آنان مخالف هستند در حالی که موافقان با آنان درست عمل می‌کنند. اما مهم این است که آنان هیچ مسئله‌ای مخصوص به خودشان را ندارند که در آن عقیده‌شان درست باشد.^۲

۱- مذهب ابوحنیفه و احمد این است که برآمده کردن قبرها از مسطح نمودن آن بهتر است همان‌طور که در صحیح آمده است: «أن قبر النبي كان مسنناً» «قبر پیامبر ﷺ برآمده بود». بخاری آن را در کتاب «الجنائز» روایت کرده است.

۲- ج (۲) ص (۱۸۳) ج (۱۲). برخی از این مطالب راجع به احکام فرعی‌شان که مختص خودشان است و از اهل سنت جدا شده‌اند، گفته شد.

فقهای اهل بیت

علمای اهل بیت ائمه اهل سنت نیز هستند

شیعیان به امامی دارای علم و زهد اقتدا نکرده‌اند مگر این که اهل سنت به او و به گروهی دیگر که در علم و زهد همانند او هستند بلکه از او عالم‌تر و زاهد‌تر هستند، اقتدا می‌کنند^۱.

علم حضرت علی

حضرت علی در زمان بعثت پیامبر ﷺ، به سن تمییز رسیده بود. او در آن‌چه از پیامبر ﷺ روایت می‌کرد، مورد اطمینان و راستگو بود. یاران پیامبر در نقل حدیث از آن حضرت راست‌گوترین مردم بودند و در میان شان کسی نبود که به آن حضرت دروغ نسبت دهد.

حضرت علی ﷺ دارای علم، بیان، دین، ایمان و سابقه و پیشگامی در اسلام است که بزرگ‌تر از آن هستند که فضیلتش این باشد که او شمشیری از شمشیرهای خداوند است، چون خاصیت شمشیر تنها جنگ و مبارزه است.

حضرت علی ﷺ برخی از سنت را از حضرت ابوبکر ؓ آموخت.

علمای کوفه که با حضرت عمر و حضرت علی هم‌نشینی داشتند مانند علقمه، اسود، شريح و برخی دیگر، قول حضرت عمر را بر قول حضرت علی ترجیح

می دادند. اما تابعین مدینه، مکه و بصره، این مسأله در نزد شان آشکارتر و مشهورتر از آن است که ذکر گردد. علم و فقه حضرت علی در کوفه فقط بنا به مقام و جایگاهش در کوفه و در نزد آنان در مدت خلافتش مشهور شد، و با وجود این، اهل کوفه قبل از این که حضرت عثمان رض به خلافت برسد، به قرآن و سنت علم داشتند.

علم آموختن حضرت معاذ به اهل یمن و جایگاه او در میان آنان بیشتر و بالاتر از حضرت علی بود. از این رو اهل یمن بیشتر از آن‌چه که از حضرت علی روایت کرده‌اند، از حضرت معاذ روایت کرده‌اند. و شریع و سایر بزرگان تابعین فقط در نزد معاذ بن جبل فقه و علم آموختند. وقتی حضرت علی به کوفه آمد، شریع آنجا قاضی بود، و او و ابو عبیده سلمانی از غیر حضرت علی علم و فقه آموختند.^۱

بررسی روایاتی که راجع به علم حضرت علی نقل شده‌اند

این فرموده‌ی پیامبر ﷺ: «أَقْضَاكُمْ عَلَىٰ» «شایسته‌ترین شما برای قضاؤت حضرت علی است»، ثابت نشده و اسناد معتبری ندارد.

و این که حضرت عمر گفت: «حضرت علی از همه‌ی ما برای قضاؤت شایسته‌تر است»، حضرت عمر این را فقط درباره‌ی حل و فصل خصومات در ظاهر گفته است، با وجود این که در باطن می‌تواند خلاف این باشد.

و حدیث: «أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَيَّ بَابُهَا» «من شهر علم و حضرت علی در آن است»، بسیار ضعیف و بی اساس است. از این رو این روایت جزو روایات جعلی و ساختگی به شمار می‌رود هر چند که ترمذی آن را روایت کرده است. ابن جوزی آن را (در کتاب الموضوعات خود) آورده و بیان کرده که سایر طرق آن ساختگی هستند. دروغ بودن آن از خود متن‌اش معلوم است؛ چون اگر پیامبر ﷺ شهر علم باشد و این

-۱) (۱) ص(۳۰۶)، (۳۰۷)، (۳۰۹) ج(۲) ص(۲۹۵) (۴) ج(۲) ص(۱۳۷) آن‌چه که مربوط به یاد گرفتن تفسیر و فتوای ابن عباس از حضرت علی است، هنگام سخن از ابن عباس می‌آید.

شهر جز یک دَر نداشته باشد، و کسی جز یک نفر، علم او را دریافت نکند، در این صورت امور اسلام دچار تباہی و فساد می شود.

پس معلوم می شود که این روایت را یا یک زندیق نادان جعل کرده و گمان کرده که این مدح است در حالی که این سخن، زندیق‌ها را به عیب و ایراد گرفتن بر اسلام سوق می دهد، که فقط یک نفر از او علم گرفته است.

به علاوه، این روایت مخالف چیزی است که به تواتر معلوم شده که علم پیامبر ﷺ از طریق غیر حضرت علی به همهی شهرهای اسلام رسیده است. اهل مکه و مدینه که مسأله در موردشان واضح و آشکار است. و همچنین اهل شام و بصره قضیه شان آشکار است، چون اینان جز مقدار اندکی از حضرت علی روایت نکرده‌اند. اما اکثر علم حضرت علی فقط در کوفه بود با وجود این اهل کوفه قبل از به خلافت رسیدن حضرت عثمان-صرف نظر از حضرت علی - به قرآن و سنت علم داشتند. و فقهای اهل مدینه دین را در زمان خلافت حضرت عمر آموختند.^۱

علوم باطلي که به حضرت علی نسبت داده‌اند

قرامطه باطنه عقیده‌ی خود را به حضرت علی نسبت می دهند و اینکه خداوند یک علم باطنه خلاف ظاهر را به او عطا کرده است. در «الصحيح» به نقل از حضرت علی آمده که گفت: «وَالَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَبَرَأَ النَّسَمَةَ مَا أَعْلَمُهُ إِلَّا فَهُمَا يُعَطِّيهِ اللَّهُ رَجُلًا فِي الْقُرْآنِ، وَمَا فِي هَذِهِ الصَّحِيفَةِ». قُلْتُ وَمَا فِي الصَّحِيفَةِ قَالَ الْعُقْلُ وَفَكَاكُ الْأَسِيرِ، وَأَنَّ لَا يُقْتَلُ مُسْلِمٌ بِكَافِرٍ إِلَّا فَهُمَا يُؤْتِيهِ اللَّهُ عَبْدًا فِي الْكِتَابِ^۲. «قسم به کسی که دانه را شکافت و روح را آفرید، پیامبر ﷺ چیزی به من

۱- ج(۴) ص(۱۳۷)، (۱۴۲) برخی از این مطلب نیز گفته شد.

۲- بخاری این روایت را در: ک(۵۶) ب(۱۷۱) به نقل از ابو جحیفه روایت کرده که او می گوید: به حضرت علی گفتم: آیا به جز آنچه در این کتاب خدا هست و حی دیگری نیز نزد شما وجود

نگفته که به مردم نگفته باشد مگر آنچه که در این صحیفه است که عبارت است از: دیهی عاقله و آزادی اسیر و این که مسلمان به خاطر قتل کافر، کشته نمی‌شوند. و خدا فهم این دو را در قرآن به یک بنده می‌دهد».

برخی از مردم سخن گفتن از حادثی همچون جفر^۱ و غیره را به حضرت علی نسبت می‌دهند، و عده‌ای دیگر بطاقه^۲ و امور دیگری را به او نسبت می‌دهند که معلوم است حضرت علی از آن‌ها پاک و مبراست^۳.

حضرت علی ﷺ علم غیب نداشت!

اگر بعضی از صحابه و یا افراد نیکوکار از برخی از امور آینده خبر دهنده، این دلیل آن نیست که آنان از آینده باخبرند. افراط گرانی که حضرت علی را عالم به آینده می‌پنداشند سخت در اشتباهند و این دروغی بیش نیست که بافته‌اند.

دارد؟ گفت: نه، قسم به کسی که دانه را شکافت... (حدیث). و مسلم به نقل از ابراهیم تیعمی از پدرش روایت کرده که می‌گوید: علی بن ابی طالب رض برای ما سخنرانی کرد و گفت: هر کس گمان کند که چیزی به جز کتاب خدا و این صحیفه (راوی گوید: صحیفه‌ای در غالب شمشیرش آویزان بود) نزد ماست که آن را می‌خوانیم دروغ گفته است. در این صحیفه احکام متعلق به شتران و چیزهایی در مورد جراحات است، و در آن این روایت است که پیامبر ﷺ فرمودند «المدینة حرامٌ مَا بَيْنَ عَيْرٍ إِلَى ثُورٍ...». «مدینه از منطقه‌ی عیر تا منطقه‌ی ثور حرم است». مسلم به (شماره ۱۳۷۰) آن را روایت کرده است.

۱- جفر یک ظرف چرمی است که گمان می‌کردند در آن علم پیامبران، اوصیاء و علمای گذشته‌ی بني اسرائیل است.

۲- بطاقه بنا به گمان شان صحیفه‌ای است به طول هفتاد گز براساس بازوی پیامبر صل که شامل املا کردن پیامبر و دستخط حضرت علی است، که در آن هر نوع حلال و حرام و هر آنچه که مردم به آن احتیاج پیدا می‌کنند، حتی درباره‌ی خسارت در جراحت آمده است. (احسان الهی ظهیر آن را نقل کرده است).

۳- ج (۴) ص (۱۴۵، ۱۴۶).

اطلاع از برخی مسائل آینده از ویژگیهای آن بزرگوار نبوده، و دانستن هر آنچه در آینده اتفاق می‌افتد نه در قدرت و توان ایشان است و نه در قدرت و توان دیگران. از شواهدی که به صورت بسیار واضح و روشن نشان می‌دهند که حضرت علی از آینده اطلاع نداشت، این است که وی در ولایتش و در جنگهاش در زمان خلافتش چیزهایی را گمان می‌برد و انتظاراتی داشت که هیچ یک تحقق نیافت، و یا کاملاً عکس آن صورت گرفت. اگر ایشان گمان می‌برد که در جنگ با معاویه آنچه صورت گرفت به وقوع می‌پیوندد هرگز با ایشان نمی‌جنگید، چرا که اگر جنگ صورت نمی‌گرفت در مقام و عزت و قوت و پیروزی بود؛ چون بیشتر مردم طرفدار او بودند. و بیشترین سرزمهین‌های اسلام از او فرمانبرداری می‌کردند، اما وقتی با آنها در افتاد قدرتش ضعیف‌تر شد، و بسیاری از سرزمهین‌هایی که زیر فرمان او بود چون مصر و یمن به دشمنان پیوستند. و سرزمهین حجاز گاهی با ایشان بود و گاهی با دیگران. اگر می‌دانست با قضیه‌ی تحکیم دو قاضی به آنچه اتفاق افتاد حکم می‌کند هرگز به تحکیم راضی نمی‌شد.

اگر می‌دانست یکی از قاضیان دیگری را گول می‌زند و او را برکنار می‌کند، کسی را که با برکناری او موافقت کند یا گول قاضی دیگر را بخورد، انتخاب نمی‌کرد. و به رأی کسانی که به او گفتند فعلًاً معاویه را در امارتش بگذار تا وضع کشور مستحکم شود، سپس اقدام به اجرای سیاست‌هایت کن، گوش می‌داد. این مشورت در واقع میان دوستان و اطرافیان آن حضرت بسیار سنجیده‌تر از آنچه صورت گرفت، بود. خلاصه اینکه: اگر حضرت علی از آینده اطلاع داشت، می‌دانست که قبول ولایت معاویه در ابتدای کار از جنگ صفين و از خونریزی و فساد و شر در آن، بسیار بهتر بود. در جنگ صفين نه تنها چیزی از مصلحت به دست نیامد بلکه خونهای بسیاری ریخته شد و فسادها و هرج و مرج‌های زیادی به بار آمد. اگر حضرت علی از آینده اطلاع داشت هرگز حاضر نمی‌شد این فساد و شر را برابر امر

ترجیح دهد که از ابتدا معاویه را والی شام کند.

همچنین پسیمانی حضرت علی بر بسیاری از کارهایی که انجام داده بود، خود شاهدی است گویا از ندانستن آینده. او می‌گفت: بسیار ناتوان و درماندهام، ولی عقب‌نشینی نمی‌کنم و با هوشیاری و ذکاوت بیشتر راهم را ادامه می‌دهم و این امر تکه پاره شده را به هم می‌دوزم.

و در شباهی صفین می‌گفت: «ای حسن، ای حسن، پدرت نمی‌دانست که کار به اینجا می‌کشد. چه خوش گفتند سعد بن مالک و عبدالله بن عمر، اگر کار درستی باشد حقاً که اجر و پاداشی است بزرگ، و اگر کار اشتباهی باشد خطرش بسیار اندک است». این روایتی است که مصنفان آورده‌اند. و رأی امام حسن نیز بر ترک جنگ بود. روایت‌های صحیح بر درست بودن نظر امام حسن دلالت دارند. در بخاری از پیامبر اکرم ﷺ آمده که ایشان فرمودند: «إِنَّ أَبْنَى هَذَا سَيِّدَ، وَسَيُصْلِحَ اللَّهُ بِهِ بَيْنَ فِئَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ».^۱ «این پسر من آقا است، و به زودی خداوند بین دو گروه بزرگ از مسلمانان به واسطه‌ی او صلح و صفا برقرار می‌کند».

حضرت حسن و حضرت حسین ﷺ، روایت، علم و زهدشان

حضرت حسن و حضرت حسین هنگامی که پیامبر ﷺ وفات نمود خردسال و در سن تمیز بودند. بنابراین روایت این دو از پیامبر ﷺ اندک است.

حضرت حسن از پدر خود و دیگران و حتی از تابعین علم می‌گرفت، و این نشانی از علم و تقوا و دیانت اوست.

اما اینکه آن دو در زمان خودشان زاهدترین و عالم‌ترین بودند، این سخنی بدون دلیل و بی اساس است.^۲

۱- ج(۴) ص(۱۷۹) - (۱۸۱).

۲- ج(۱) ص(۱۴۴) (۲) ص(۱۵۰)، (۳۰۶) ج(۲) ص(۱۵۱)، (۳۰۷) ج(۲) ص(۱۵۰).

محمد بن علی بن ابی طالب (محمد بن حنفیه) ایشان در سالی که حضرت ابوبکر رض وفات کرد، به دنیا آمد، و حضرت عمر رض را دید و از او و از پدرش و ابوهریره و عثمان و عمار بن یاسر و معاویه رض و دیگران روایت کرد.

پسراش عبدالله، حسن، ابراهیم و عون، و سالم بن ابی جعد و منذر ثوری و ابوجعفر باقر و عبدالله بن محمد بن عقیل و عمرو بن دینار و محمد بن قیس بن مخرمه و عبدالاًعلی بن عامر ثعلبی و دیگران از او حدیث نقل کرده‌اند. او به خدمت معاویه و عبدالملک بن مروان نیز آمده است ^(۱).

ابن عباس رض، روایت و فتواهای او

ابن عباس از چندین صحابه روایت می‌کند: او از حضرت عمر، ابوهریره، عبدالرحمن بن عوف، زید بن ثابت، ابی بن کعب و اسامه بن زید و چندین نفر از مهاجرین و انصار حدیث روایت می‌کند.

روایت او از حضرت علی بسیار کم است و صاحبان صحیح حدیثی از او به نقل از حضرت علی روایت نکرده‌اند، و حدیث او را از حضرت عمر، عبدالرحمن بن عوف و ابوهریره و دیگران روایت کرده‌اند.

همچنین ابن عباس تفسیر را از حضرت عمر یاد گرفت. ابن عباس از ابن مسعود و سایر صحابه‌ای که چیزی از حضرت علی رض نیاموخته بودند و تفسیر ثابت شده‌ای از او که در دست مسلمانان مشهور باشد وجود ندارد، آموخت.

کتاب‌های تفسیر و حدیث سرشار از روایاتی از صحابه و تابعین هستند که در آن‌ها روایت از حضرت علی بسیار اندک است.

ابن عباس بر اساس گفته‌ی حضرت ابوبکر و حضرت عمر فتوا می‌داد، و در مسائلی با حضرت علی بحث و مناظره کرد. مثلاً بخاری در صحیح خود روایت کرده، گوید: «تعدادی زندیق را نزد حضرت علی آوردند و حضرت علی آنان را سوزاند. این خبر به ابن عباس رسید، او گفت: اگر من بودم آنان را نمی‌سوزاندم؛ چون پیامبر ﷺ نهی کرد از اینکه کسی را با عذاب خداوند، عذاب داده شود، و من آنان را به قتل می‌رساندم، چون رسول خدا ﷺ فرمود: «مَنْ بَذَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ». هر کس دینش را تغییر دهد، او را بکشید». این خبر به حضرت علی رسید و گفت: «ای بر ابن عباس! چقدر خُرده گیر و دقیق است!».

علی بن حسین، روایت او و آن‌چه که از او روایت شده است، و مناقب این بزرگوار

او بیشتر از آن که از حضرت حسین علم ییاموزد، از دیگران علم آموخت. حضرت حسین در سال ۶۱ در حالی که علی کم سن و سال بود، شهید شد. وقتی که او به مدینه بازگشت از علمای اهل مدینه علم آموخت. علی بن حسین از مادران مؤمنان - عائشه، ام سلمه، و صفیه - و ابی عباس، مسور بن مخرمه و ابورافع غلام پیامبر ﷺ و مروان بن حکم و سعید بن مسیب و سایرین علم آموخت.

تمجید و تعریف علماء از علی بن حسین، و مناقب او فراوان است.

زهri می‌گوید: در مدینه کسی را بهتر از علی بن حسین نیافتم. یحیی بن سعید انصاری می‌گوید: او بهترین هاشمی است که من در مدینه دیده‌ام. حماد بن زید می‌گوید: به سخنان علی بن حسین گوش فرا داده‌ام - و او بهترین هاشمی بود که من دیدم -، که می‌گفت: «ای مردم، ما را با حب اسلام دوست بدارید. حب شما نسبت

۱- بخاری این را در باب حکم مرتد روایت کرده است.
۲- ج(۴) ص(۱۴۴، ۱۵۳، ۱۵۵). (۱۵۴)

به ما همواره برایمان مایه‌ی عار شده است». محمد بن سعد در الطبقات نام او را آورده و می‌گوید: عارم به ما خبر داد و گفت که حماد به ما خبر داد. سپس ابن سعد می‌گوید: گفتند: علی بن حسین مورد اطمینان و مورد اعتماد بود و حدیث فراوان داشت و بلند مرتبه و ارجمند بود.

از شیبیه بن نعame روایت شده که می‌گوید: علی بن حسین به بخل متهم بود، وقتی او فوت کرد، مردم دیدند که او مخفیانه معاش اهل یکصد خانه را در مدینه تأمین می‌کرد. خشوع و صدقه دادن در پنهانی و سایر فضایل او مشهور است. حتی او به خاطر صلاح و دین خود از همنشینی با بزرگان می‌گذشت و با زید بن اسلم غلام حضرت عمر بن خطاب همنشینی و رفت و آمد داشت در حالی که او جزو بهترین تابعین اهل علم و ایمان بود. به او گفته می‌شد: مجالس قوم خودت را رهای می‌کنی و با این شخص همنشینی می‌کنی؟! او در جواب گفت: انسان جایی می‌نشیند که صلاح قلب خود را آنجا بیابد.

ابوسلمه بن عبدالرحمن، یحیی بن سعید انصاری، زهری، ابوزناد، زید بن اسلم و پسرش، و ابوجعفر از او حدیث روایت کرده‌اند.

محمد بن علی، باقر، کسانی که او از آنان علم آموخته و کسانی که از او حدیث روایت کرده‌اند و علم او محمد بن علی باقر از بهترین اهل علم و دین است. گفته می‌شود: او به این دلیل باقر نامیده شد چون علم را شکافت، نه به خاطر این که در اثر سجدۀ پیشانی اش شکافته شده بود.

او علم را از جابر و انس بن مالک فرا گرفت، و همچنین از ابن عباس و ابوسعید و سایر صحابه و سعید بن مسیب و محمد بن حنفیه و عبدالله بن ابی رافع کاتب حضرت علی حدیث روایت کرده است.

ابواسحاق همدانی و عمرو بن دینار، زهری، عطاء بن ابی رباح و ربيعه بن ابی عبدالرحمن و اعرج در حالی که از او مسن‌تر است، و پسرش جعفر و ابن جریج و یحیی بن ابی کثیر و اوزاعی و دیگران از او حدیث روایت کرده‌اند.

اما این که او عالمترین اهل زمانش بوده است، این نیاز به دلیل دارد. زهری از هم عصران اوست که در نزد مردم نسبت به احادیث پیامبر ﷺ و احوال و سخنان او از باقر عالم تر است^۱.

جعفر بن محمد (صادق)

جعفر صادق س از بهترین های اهل علم و دین است.

او از جدش، پدر مادرش ام فروه دختر قاسم بن محمد بن ابی بکر صدیق و محمد بن منکدر و نافع -غلام ابن عمر- و زهری و عطاء بن ابی رباح علم آموخت. یحیی بن سعید انصاری، مالک بن انس، سفیان ثوری، سفیان بن عینه، ابن جریح، شعبه، یحیی بن سعید قطان، حاتم بن اسماعیل، حفص بن غیاث و محمد بن اسحاق بن یسار از او روایت کرده‌اند.

عمرو بن ابی مقدام می‌گوید: وقتی من به جعفر بن محمد نگاه می‌کردم می‌دانستم که او از سلاله‌ی پیامبران است. مالک از هیچ یک از ذریه‌ی او روایت نکرده، فقط از جعفر نه حدیث روایت کرده است. او از هم عصران ابوحنیفه است، و ابوحنیفه با وجود شهرت علمی جعفر از او علم فرا نگرفت.

به طور کلی، این چهار امام: - مالک، شافعی، ابویوسف، و احمد- هیچ یک چیزی از قواعد فقه را از جعفر فرا نگرفته است. اما از او حدیث روایت کرده‌اند همان‌طور که از غیر او نیز چندین برابر آن روایت کرده‌اند، و حدیث زهری و حدیث جعفر صادق از لحاظ قوت و کثرت قابل مقایسه نیست. بخاری در مورد برخی از احادیث او به شک افتاده است، چون سخنی از یحیی بن سعید قطان درباره‌ی او به گوش بخاری رسیده است، پس از او حدیثی نیاورده است^۲.

-۱- ج(۲) ص(۱۵۴)، ج(۱) ص(۳۰۷)، ج(۱) ص(۳۰۸).

-۲- ج(۴) ص(۱۴۳)، ج(۲) ص(۱۵۴).

آنچه که به دروغ به او نسبت داده‌اند

این آفت از جانب کسانی که به او دروغ بستند ایجاد شد نه از جانب خود او. به همین خاطر انواع دروغ‌ها همچون کتاب بطاقه و سخنان ناسنجیده و سخن درباره‌ی نجوم و پیشگویی درباره‌ی رعد و برق‌ها و پریدن ناگهانی اعضای بدن و سایر موارد به او نسبت داده شده است^۱. حتی ابوعبدالرحمن سلمی در کتاب «حقائق التفسیر» دروغ‌هایی از او نقل کرده که خداوند، جعفر را از چنین دروغ‌هایی مبرأ نموده است. حتی اگر کسی می‌خواست دروغ‌هایی را به خورد مردم دهد، آن‌ها را به جعفر نسبت می‌داد. و حتی گروهی از مردم گمان می‌کنند که کتاب «رسائل إخوان الصفاء» از او گرفته شده، و این از دروغ‌هایی آشکار است؛ چرا که جعفر در سال یکصد و چهل و هشت وفات کرده و این رسائل حدود دویست سال پس از او در زمان پیدایش دولت اسماعیلیه باطنیه - که قاهره معزیه را سال سیصد و پنجاه و اندری بنا کردند - نوشته شد. در این اوقات بود که این رسائل به سبب ظهور این مذهبی که ظاهرش رفض و باطنش کفر محض است، نوشته شدند.

اگر کسی گمان کند که در نزد ائمه علمی پنهان وجود داشت که در نزد دیگر بزرگان وجود نداشت، اما آنان آن را کتمان می‌کردند، باید گفت: پس علم پنهان چه سود و فایده‌ای به مردم می‌رساند...؟!

و اگر کسی بگوید: ائمه آن علم نزد خود را برای خواص خود بیان می‌کردند و برای دیگر بزرگان بیان نمی‌کردند.

در جواب گفته می‌شود: اولاً^۱ این دروغ است که به آنان نسبت داده شده است، چون پس از جعفر بن محمد کسی همچون او نیامد، و او علم را از این بزرگان

۱- قبلاً گفته شد که برخی از این موارد به علی بن ابی طالب نیز نسبت داده شد، و آنها در حق وی دروغ بودند.

همچون مالک، ابن عینه، شعبه، ثوری، ابن جریح، یحیی بن سعید و سایر علمای مشهور و برجسته، فراگرفته است.

ثانیاً اگر کسی گمان کند این امامان علم را از افرادی همچون آنان پنهان می‌کردند و فقط برای افراد ناشناس که در میان امت اعتباری هم ندارند، بیان می‌کردند، در واقع به آنان گمان بد زده است.^۱

موسى بن جعفر(کاظم)

امام موسی بن جعفر کسی است که ابوحاتم رازی درباره اش می‌گوید: او از بزرگان مورد اطمینان، امین و راستگوی، و از ائمه مسلمانان است.

گوییم: موسی در سال یکصد و بیست و اندی در مدینه به دنیا آمد، و مهدی او را به بغداد آورد، سپس او را به مدینه بازگرداند، و او در آنجا تا زمان رشید اقامت گزید. سپس هارون که از عمره باز می‌گشت موسی را با خود به بغداد برد و او را در آنجا زندانی کرد تا این که در زندان وفات نمود.

از موسی بن جعفر روایت‌های زیادی وجود ندارد. او از پدرش جعفر روایت کرده، و برادرش علی از او روایت کرده است. ترمذی و ابن ماجه روایت او را آورده‌اند.^۲

علی بن موسی (رضا)

او دارای محاسن و بزرگواری‌های شناخته شده و مدح و تمجیدهای مناسب حال خود است که اهل معرفت او را به واسطه‌ی آن‌ها می‌شناسند.

در زمان او، افرادی از او عالمتر و زاهدتر بوده‌اند؛ مثل شافعی، اسحاق بن راهویه، احمد بن حنبل، اشہب بن عبدالعزیز، ابوسلیمان دارانی، معروف کرخی و امثال اینان.

۱- ج (۲) ص (۱۵۴، ۱۵۶) ج (۴) ص (۱۴۳، ۱۴۷).

۲- ج (۲) ص (۱۵۵).

این در حالی است که کسی از علمای حدیث چیزی از او روایت نکرده و چیزی از او در کتاب‌های سنت روایت نشده است. فقط ابوصلت هروی و امثال او نسخه‌هایی به نقل از پدران او، از وی روایت می‌کنند که در آن‌ها دروغ‌هایی هست که خداوند انسان‌های صادق را از آن‌ها پاک و مبرا داشته است.^۱

محمد بن علی (جواد)

او از بزرگان بنی هاشم بود و به سخاوت و بزرگواری مشهور بود، و از همین رو جواد نامیده شد. وی در سن بیست و پنج سالگی از دنیا رفت.

مامون دخترش را به ازدواج او درآورد، و هر سال، هزار هزار درهم (یک میلیون درهم) برای او می‌فرستاد. معتقد او را به بغداد آورد و او آن‌جا از دنیا رفت.

شیخ الإسلام ابن تیمیه حَفَظَهُ اللَّهُ مِنِ الْأَذَى می‌گوید: کسی که بهره‌ای از علم برده باشد، شکی در این امر نخواهد داشت که مالک بن انس، حماد بن زید، حماد بن سلمه، لیث بن سعد، اوزاعی، یحیی بن سعید، وکیع بن جراح، عبدالله بن مبارک، شافعی، احمد بن حنبل، اسحاق بن راهویه و امثال آنان در زمینه‌ی حدیث رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ از موسی بن جعفر، علی بن موسی و محمد بن علی عالمتر و آگاه‌تر بودند. این امری است که روایات و اخبار مکتوب و نقلی به آن شهادت می‌دهند.

آن چه که این امر را روشن می‌کند این است که احکام اسناد داده شده به پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ که از این افراد نقل می‌شود، چندین برابر آن از علمای نامبرده نقل می‌گردد.

اما کسی که ادعا می‌کند که هر چه یکی از این افراد فتوا داده، در نزد خودش از پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ نقل شده است، به این افراد دروغ نسبت داده است، چون آنان آن‌چه را که از پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ نقل می‌کردند از دیگر روایات مشخص می‌کردند. به عنوان مثال حضرت علی عَلَيْهِ السَّلَامُ می‌گوید: «هرگاه از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ برایتان حدیثی آوردم قسم به

خداوند این که از آسمان بر زمین بیفتم برایم دوست داشتنی تر از آن است که بر پیامبر ﷺ دروغ بندم، و هرگاه در مورد آنچه که بین من و شماست با شما صحبت کنم، این بحث دیگری است و احتمال صحت و عدم صحت آن وجود دارد^۱.

علی بن محمد (هادی) که به او عسکری هم گفته می‌شود
درباره‌ی او حکایتی دارای اسناد منقطع ذکر شده است. البته فضیلتی در آن وجود ندارد و این خصلت در بسیاری از عامه‌ی مسلمانان نیز وجود دارد، و آنچه را که در سایر مسلمانان وجود دارد از این فضیلت او بزرگ‌تر است^۲.

حسن بن علی (عسکری)

علمای مشهور در زمینه‌ی روایت که در زمان حسن بن علی عسکری بودند، روایت مشهوری در کتب اهل علم درباره‌ی او ندارند در حالی که بزرگان کتاب‌های اهل سنت، بخاری، مسلم، ابوداود، ترمذی، نسانی، و ابن ماجه در آن زمان و نزدیک به آن زمان قبل و بعد از آن بودند.

حافظ ابوالقاسم بن عساکر اسامی شیوخ همه‌ی این امامان را جمع آوری کرده است. در میان این افراد کسی از حسن بن علی عسکری روایت نکرده با وجودی که هزاران حدیث از اهل حدیث روایت کرده‌اند^۳.

محمد بن حسن عسکری (مهدی منتظر)

امام منتظر وجود ندارد و مفقودی است که خیری برای شیعیان ندارد^۴.

۱- ج(۲) ص(۱۵۵)، ج(۱) ص(۳۰۷)، ج(۱۰۹)، ج(۱۵۸).

۲- ج(۲) ص(۱۶۰)، ج(۱۶۳).

۳- ج(۲) ص(۱۶۴).

۴- درباره‌ی امام دوازدهم در بحث امامت به طور مفصل بحث شد هر کس بخواهد می‌تواند به آنجا مرا جمعه نماید.

خلاصه‌ای درباره‌ی فضیلت و علم امامان دوازده‌گانه

از جمله‌ی این دوازده امام، حضرت علی علی‌الله‌یه است که خلفای سه‌گانه از او برتر و خلافت و امامتشان از او کاملتر بود. اما سایر دوازده امام چند دسته‌اند: برخی از آنان صحابه‌ای هستند که بهبشتی بودن آنان شهادت داده شده مانند حضرت حسن و حضرت حسین، که در این مورد تعداد زیادی از صحابه که بهبشتی بودن آنان نیز شهادت داده شده، مثل آنان هستند.

در میان سابقین اولین کسانی هستند که از این دو برترند؛ مانند اهل بدر. و آن دو هر چند سرور جوانان اهل بهشت‌اند اما حضرت ابوبکر و حضرت عمر سرور میان‌سالان اهل بهشت‌اند و این دسته از دسته‌ی قبلی برترند.

در میان دوازده امام برخی همچون علی بن حسین و پسرش ابو جعفر، و پسر او جعفر بن محمد در علم و دین مشهور بودند. این‌ها حکم امثال خود را دارند، و در میان امت افراد زیادی همچون این‌ها و برتر از آنان وجود دارند.

در میان این دوازده امام، امام منظر هست که وجود ندارد و مفقود است، و هیچ نفعی برای شیعیان ندارد.

اما راجع به سایر امامان باید گفت که در میان بنی‌هاشم از علویان و عباسیان افراد زیادی در علم و دین همچون آنان بودند و برخی هم از آنان عالم‌تر و دین‌دارتر بودند.^۱

۱- ج (۲) ص (۱۹۰) ج (۳) ص (۲۴۸).

شافعی مطلبی

از آنجایی که شافعی دارای علم و فقهی قابل استفاده بود، مسلمانان او را به این ویژگی شناختند و از او بهره بردند و ذکر نام او همراه با علم و فقه آشکار شد.^۱

بنی هاشم در زمان ابن تیمیه

در این زمینه، عالمان به قرآن و حدیث و فقه زمان خودت را در نظر بگیر می‌بینی که بسیاری از بنی هاشم قرآن حفظ نمی‌کنند، و جز مقداری اندک چیزی از حدیث پیامبر ﷺ را نمی‌شناسند، و معانی آن‌ها را نمی‌دانند. اگر کسی گفت: جد ما از جبرئیل و او از خداوند باری تعالی روایت کرده است.

در جواب گفته می‌شود: آری، این‌ها در آنچه که جد شما از جبرئیل روایت کرده، از شما عالم‌ترند و شما در این زمینه به آنان مراجعه می‌کنید.

اگر بگوید: منظور من از این‌ها امامان دوازده‌گانه است.

به او گفته می‌شود: آن‌چه که علی بن حسین و ابو جعفر و امثال این‌ها، از حدیث جدشان روایت کرده‌اند، مورد قبول است. همان گونه که این‌ها از امثال آنان نیز پذیرفته می‌شود.

اگر مردم در نزد مالک، شافعی و احمد، بیش از آن‌چه که در نزد موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی یافته‌اند، نمی‌یافتد، این‌ها را رها نمی‌کردند و به سمت آنان نمی‌رفتند و مالک و شافعی و احمد را بر موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی ترجیح نمی‌دادند.^۲

۱- ج (۳) ص (۳۴۸).

۲- ج (۱) ص (۱۷۷).